

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

2'nci Toplantı

4 Temmuz 2024 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

Sayfa

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Mahmut Özer'in, Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

2.- Komisyon Başkanı Mahmut Özer'in, Türkiye Maarif Vakfına ilişkin açıklaması

3.- Komisyon Başkanı Mahmut Özer'in, teklifin görüşmeleri esnasında her şeyin konuşulabilmesine imkân sağladıklarına, tüm sendikaları toplantıya davet ettiklerine ve EĞİTİM-İŞ Sendikası Genel Başkanı Kadem Özbay'ın kendisine yönelik sözlerine ilişkin açıklaması

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Sinop Milletvekili Nazım Maviş ve 101 Milletvekilinin Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi (2/2239)

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Sinop Milletvekili Nazım Maviş'in, maddelerin görüşmelerinde teklif sahibi olarak konuşmaların tamamlanmasından sonra söz almak istediğine, konuşmasından sonra tekrar söz alımı olursa görüşmelerin münazaraya

döneceğine ve bu konuda Başkanın yönetimine güvendiğine ilişkin açıklaması

2.- Millî Eğitim Bakan Yardımcısı Kemal Şamlıoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş'ın (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki Mersin'de öğrencileri ÇEDES programına göndermediği için ceza alan 2 öğretmenle ilgili ifadelerine ilişkin açıklaması

3.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Kocaeli Milletvekili Mehmet Akif Yılmaz'ın (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve ÇEDES Projesi'ne ilişkin açıklaması

4.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Akif Yılmaz'ın, Ankara Milletvekili Murat Emir'in yaptığı açıklamasındaki ÇEDES Projesi'yle ilgili bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

5.- İstanbul Milletvekili Mustafa Hulki Cevizoğlu'nun, (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesi üzerinde yaptığı konuşmasından sonra kendisine yönelik söylenen sözlerle ilişkin açıklaması

6.- Sinop Milletvekili Nazım Maviş'in, muhalefet milletvekillerinin teklifle ilgili yaptıkları konuşmalarında geçen bazı ifadelere ilişkin açıklaması

7.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, kendisinin İstanbul Milletvekili Mustafa Hulki Cevizoğlu'yla tartışması esnasında Sinop Milletvekili Nazım Maviş'in müdahalesindeki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

2'nci Toplantı

4 Temmuz 2024 Perşembe

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu saat 14.05'te açılarak iki oturum yaptı.

Komisyon Başkanı Mahmut Özer,

Komisyonun bugünkü gündemine,

Türkiye Maarif Vakfına,

Teklifin görüşmeleri esnasında her şeyin konuşulabilmesine imkân sağladıklarına, tüm sendikaları toplantıya davet ettiklerine ve EĞİTİM-İŞ Sendikası Genel Başkanı Kadem Özbay'ın kendisine yönelik sözlerine,

İlişkin açıklama yaptı.

Görüşmelerine Komisyonun 3/7/2024 tarihli 1'inci Toplantısı'nda başlanan, Sinop Milletvekili Nazım Maviş ve 101 Milletvekilinin Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi (2/2239), maddeleri üzerindeki görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

Sinop Milletvekili Nazım Maviş,

Maddelerin görüşmelerinde teklif sahibi olarak konuşmaların tamamlanmasından sonra söz almak istediğine, konuşmasından sonra tekrar söz alımı olursa görüşmelerin münazaraya döneceğine ve bu konuda Başkanın yönetimine güvendiğine,

Muhalefet milletvekillerinin teklifle ilgili yaptıkları konuşmalarında geçen bazı ifadelere;

Millî Eğitim Bakan Yardımcısı Kemal Şamhoğlu, İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş'ın (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki Mersin'de öğrencileri ÇEDES programına göndermediği için ceza alan 2 öğretmenle ilgili ifadelerine,

Ankara Milletvekili Murat Emir, Kocaeli Milletvekili Mehmet Akif Yılmaz'ın (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve ÇEDES Projesi'ne,

Kocaeli Milletvekili Mehmet Akif Yılmaz, Ankara Milletvekili Murat Emir'in yaptığı açıklamasındaki ÇEDES Projesi'yle ilgili bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Mustafa Hulki Cevizoğlu, (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesi üzerinde yaptığı konuşmasından sonra kendisine yönelik söylenen sözlerle,

Kars Milletvekili İnan Akgün Alp, kendisinin İstanbul Milletvekili Mustafa Hulki Cevizoğlu'yla tartışması esnasında Sinop Milletvekili Nazım Maviş'in müdahalesindeki bazı ifadelerine,

İlişkin açıklama yaptı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından saat 04.04'te toplantıya son verildi.

4 Temmuz 2024 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.05

BAŞKAN: Mahmut ÖZER (Ordu)

BAŞKAN VEKİLİ: Filiz KILIÇ (Nevşehir)

SÖZCÜ: Nazım MAVİŞ (Sinop)

KÂTİP: Mehmet Emin ÖZ (Erzurum)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun çok değerli üyeleri, değerli milletvekillerimiz, ilgili kurumlarımızdan gelen değerli katılımcılar, basınımızın değerli mensupları; hepiniz hoş geldiniz.

Toplantı yeter sayımız vardır.

Komisyonun 28'inci Yasama Dönemi İkinci Yasama Yılı'nın 2'nci Toplantısını açıyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Mahmut Özer'in, Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Gündemimizde, malumunuz olduğu üzere, Meclis Başkanlığınca 26 Haziran 2024 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen (2/2239) esas numaralı Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi yer almaktadır. 3 Temmuz Çarşamba saat 14.00'te bu salonunda yaptığımız ilk toplantı teklifin 4'üncü maddesinin kabul edilmesiyle saat 03.50'de sona ermiştir.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam edeceğiz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Sinop Milletvekili Nazım Maviş ve 101 Milletvekilinin Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi (2/2239) ()*

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - 5'inci maddeyi okutuyorum:

Öğretmenlerin hak, ödev ve sorumlulukları

MADDE 5- (1) Öğretmenler:

a) Öğrencilerini; Anayasada ifadesini bulan temel ilkelere bağlı, Türk Milletinin millî, manevi, ahlaki ve kültürel değerlerini benimsemiş, ülkesine, içinde yaşadığı topluma ve insanlığa karşı sorumluluk hissedenden erdemli insanlar olarak yetiştirir.

b) Öğrencilerin bedensel, zihinsel, duygusal, sosyal ve ahlaki bakımdan gelişimi için çaba gösterir, bu doğrultuda meslektaşları, aile ve veli ile iş birliği yapar.

c) Öğrencilerin öğrenme biçimleri ile ilgi ve yeteneklerini dikkate alır ve kişilik haklarına saygı gösterir.

ç) Öğrencilerin, eğitim öğretim ortamında her türlü olumsuz söz, tavır ve davranışlardan korunmaları için çaba gösterir.

d) Bakanlıkça belirlenen öğretim programları çerçevesinde öğrencilerin gelişim özelliklerine ve öğrenme ihtiyaçlarına uygun eğitim araç ve gereçlerini seçer, bu özellik ve ihtiyaçlara uygun öğretim yöntem ve tekniklerini uygular.

(*) (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi 3/7/2024 tarihli 1'inci Toplantı Tutanağı'na eklidir.

e) Eğitim öğretim faaliyetlerini, 14/6/1973 tarihli ve 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanununda düzenlenen Türk millî eğitiminin genel amaçları ve temel ilkeleri ile Bakanlıkça belirlenen öğretim programlarına uygun olarak planlar ve yürütür.

f) Eğitim öğretim faaliyetlerinin etkili bir şekilde yürütülebilmesi için okul içi ve dışı imkânları kullanır.

g) Eğitim öğretim faaliyetlerinin niteliğinin artırılması için meslektaşlarıyla iş birliği yapar ve eğitim kurumu yönetimine destek verir.

ğ) Görev yaptığı eğitim kurumundaki eğitim öğretim faaliyetlerini ve sorumluluklarını aksatmadan mesleki açıdan kendini geliştirir.

(2) Öğretmenler; derse girmek, nöbet tutmak, merkezî veya mahallî yapılan sınavlarda görev almak, kurul ve komisyonlara, tören ve toplantılara, öğrencilere yönelik düzenlenecek etkinlikler ile kulüp faaliyetlerine katılmak, öğrenci rehberlik hizmetlerini yürütmek, uygulama gerektiren eğitimleri koordine etmek ve eğitim öğretim süreçlerine ilişkin diğer iş ve işlemleri yürütmekle görevlidir.

(3) Öğretmenler mevzuatta açıkça belirlenen hususlar ile olağanüstü hâl, genel afet ve salgın hastalık durumları haricinde meslekleriyle ilgili olmayan iş ve faaliyetlerde rızaları dışında görevlendirilemez.

(4) Öğretmenlerin bu maddede belirtilen hak, ödev ve sorumluluklarına ilişkin usul ve esaslar ile eğitim öğretim süreçlerindeki diğer görevleri okul tür ve kademelerine göre Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Madde üzerinde söz almak isteyen var mı?

Buyurun.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri, kıymetli vekiller, basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye Cumhuriyeti'mizin fedakâr öğretmenlerinin ve gençlerimizi emanet ettiğimiz en temel meslek grubunun özlük haklarıyla ilgili, mesleki tanımlarıyla ilgili ve Millî Eğitim Akademisiyle ilgili yasa teklifini dün akşam itibarıyla sabaha doğru yarılacak, itirazlarımızı ifade ettik. Anayasal çekincelerimizi, sürecin hazırlanmasıyla ilgili paydaşların, özellikle sendikaların ve muhalefet partilerinin dışarıda bırakılmışlığını dile getirdik. Bugün de Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'nin öğretmenlerin hak, ödev ve sorumluluklarıyla ilgili 5'inci maddesinin detayları üzerinde tartışacağız. Hepinizi tekrar saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, değerli milletvekilleri, Öğretmenlik Meslek Kanunu'yla ilgili 5'inci maddenin öğretmenlerin sorumluluklarıyla ilgili bölümleri Millî Eğitim Temel Kanunu'ndan esinlenerek düzenlenmiş. Bunun böyle olmasını biz anlıyoruz, böyle olması da gerekir. Ancak, bunu özellikle vurgulamak istiyoruz parti görüşü olarak: Cumhuriyetin temel felsefesine, değerlerine, tarihine, öğretmenlerin birikimlerine ve önümüzdeki cumhuriyetin 2'nci yüzyılının cumhuriyet felsefesi ve Anadolu aydınlanması rotasında gençler yetiştirebilmesi için böyle bir Öğretmenlik Meslek Kanunu çıkarılması talebimiz çerçevesinde... Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2'nci maddesinde Türk millî eğitiminin genel amacı ifade edilirken “Türk Milletinin bütün fertlerini, Atatürk inkılap ve ilkelerine ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı; Türk Milletinin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan, insan haklarına -bu çok önemli- ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devleti olan Türkiye Cumhuriyetine karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek” ifadeleri yer alıyor. Bu, Anayasa'mızın gerçekten 86 milyon yurttaşımızı ve yurttaşlık felsefesi altında bir kardeşlik felsefesi ve bir cumhuriyetçi eşitlik felsefesi

altında tanımladığı temel felsefenin ruhunu yansıtan bir madde. Fakat bu teklifte öğretmenlerin ödev ve sorumlulukları ifade edilirken, tasvir edilirken burada Atatürk'le ilgili, cumhuriyet felsefesiyle ilgili, Anayasa'mızın temel ilkeleri -üzerinde yemin ettiğimiz, milletvekilleri olarak bağlılık yemini ettiğimiz ve bu bağlılık yemini sadece milletvekillerini değil, Türkiye Cumhuriyeti'nin tüm vatandaşlarını da kapsayan bir yemin- bunun içeriği seyretilmiş, maalesef seyretilmiş.

Şimdi, bu sürecin alalecele hazırlandığını ve Öğretmenlik Meslek Kanunu'nun paydaşlara danışılmadan hazırlandığını ifade ediyorduk ama burada -üzülerek ifade etmek zorundayım- aceleye getirmekten daha çok bir tercihin söz konusu olduğundan şüpheleniyorum ve bu, bizi parti ayrımı gözetmeksizin Öğretmenlik Meslek Kanunu'nda, onun kaleme alındığı ilk maddelerde endişeye düşürüyor; bunun değiştirilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Burada yer alan ifade -bir cerrah titizliğiyle, bir ayıklama titizliğiyle- Atatürk cumhuriyetimizin, yurttaşlık hukukumuzun, tüm yurttaşların kardeşlik ve eşitlik felsefesi altında bir aydınlanma ve Anadolu ırfanına, ahlakına uygun bir şekilde dayanışma felsefesinin lafzını ve ruhunu yansıtmaktan uzak.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Lütfen toparlayabilir miyiz.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) - Şimdi, burada bir Atatürksüzleştirme, bir cumhuriyetsüzleştirme, bir yurttaşsızlaştırma anlayışının maalesef izlerini görüyoruz. Şimdi, bunun Öğretmenlik Meslek Kanunu'nda yer alması son derece düşündürücü ve vahim; bunu kabul etmemiz mümkün değil. Anadolu aydınlanması, yurttaşlık felsefesi kız çocuklarının okutulmasını, kadın-erkek eşitliğinin yerleştirilmesini baz alıyor. Şimdi, eğitimde sadeleşme iddiası var ama eğitimde sadeleşme iddiası, buradaki Atatürk ve Türk cumhuriyeti, Türkiye Cumhuriyeti devrimlerinin vurgusunu ve öğretmenlerin bu yöndeki temel tarihî ve ahlaki sorumluluğunu yazmamayı, ifade etmemeyi maruz ve mazur göstermiyor. Atatürk'ün adını adım adım çıkaran, çocuklarımıza Atatürk'ün uygulamalarını, icraatlarını, vatan ve millet sevgisini, dünya sevgisini anlatmayan ve kitaplarda sinsî bir sansür uygulayan, sosyal bilimler derslerinin içeriğinde bunu hayata geçiren, hayat bilgisi derslerinin içeriğinde hayata geçiren, 1915 Çanakkale Zaferi'nin anmalarında maalesef bunu Atatürk'ün adını bir kez bile anmadan hayata geçiren, 30 Ağustos Zafer Bayramı'mızda Atatürk'ü anmadan bunu yapan, cuma hutbelerimizde, bayram hutbelerimizde Atatürk'ü ve Kurtuluş Savaşı kahramanlarını anmayan, Atatürk'ü ve kadroları zikretmekten imtina eden bir anlayışı kabul etmemiz mümkün değil. Bu metnin felsefesi maalesef, Diyanet İşleri Başkanlığının kadroları tarafından hutbelerden Atatürk'ün ve cumhuriyetimizin adını çıkarıncasına bir cerrah titizliğiyle hazırlanmış; bunu kabul etmemiz mümkün değil. Atatürk'ün adı...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Milletvekilim, lütfen toparlayabilir miyiz.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Sayın Başkan, konuşmanızın başında süreyle ilgili bir nota temas etmemişsiniz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Dün maddelere geçtiğimiz zamanki grup temsilcileriyle yaptığımız şey aynen devam ediyor, beşer dakika ve ilave bir dakika, iki dakika da veriyoruz yani.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Toparlayacağım, tamam toparlayacağım ama bu 5'inci madde...

Bakın, Sayın Başkan, siz Türkiye Cumhuriyeti'nde bakanlık yapmış, makine mühendisi, Atatürk'ün ve Osmanlı modernleşmesinin en önemli okullarından biri olan İTÜ mezunu, bilimi, teknolojiyi, aydınlanmayı savunan, savunduğuna inandığımız ve akademik olarak yüksek görevler almış eski bir Bakanımızsınız, şimdi de Komisyonumuzun Başkanlığını yapıyorsunuz. Bu söyleyeceğim şeylerin hiçbirine sizin itiraz etmeyeceğinizi düşünüyorum fakat Öğretmenlik Meslek Kanunu'nu kaleme alan anlayış burada ortaya konulmalı. Özellikle 5'inci maddede cumhuriyetin felsefesine, öğretmenlik

mesleğinin felsefesine ilişkin bir ayıklamanın, bir müdahalenin, Atatürkçü ve cumhuriyetçi kuşakların yetiştirilmesine öncülük edecek bir öğretmenlik felsefesinin içerisinde bunun çıkarılmasını bizim ifade etmemiz lazım.

Hemen toparlıyorum. Şimdi, Atatürk'ün adı Maarif Modeli Ortak Metni'nde bile bir tek defa geçmiyordu. Bakın, burada da benzer bir şekilde olabildiğince sansürlenerek geçmiş, bunu doğru bulmuyoruz. Şimdi, fikri hür, vicdanı hür nesil yetiştirmek, Atatürk cumhuriyetinin köken, inanç, yaşam tarzı ayrımı gözetmeksizin bütün öğretmenlerimizi sorumlu ve yükümlü kıldığı, bizim de çocuklarımızı güvenle öğretmenlerimize emanet ettiğimiz bir felsefe şemsiyesi altında mümkün olabilir. Dolayısıyla bunu İsmail Hakkı Tonguç'un, Türkan Saylan'ın, Mustafa Necati'nin; eğitime hayatını vakfetmiş, ideallerini bu işe vakfetmiş binlerce öğretmenimizin rahatsız olmaması adına da yapmak zorundayız. Bunu ifade etmek istiyorum.

Şimdi, kısaca toparlamak gerekirse de toparlıyorum Başkanım. Bakın, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi maalesef bir Atatürk kompleksi üzerine inşa edildi ve cumhuriyetin 2'nci yüzyılı Maarif Modeli de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – ...Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli de bunun izlerini taşıyor. Bu ülkede öğretmenlerimizin cumhuriyetin 2'nci yüzyılına Atatürk'ü anmadan girebileceğini düşünmek, ima edebilmek ve bunu Öğretmenlik Meslek Kanunu'nda yansıtabilmek aslında cumhuriyetin 2'nci yüzyılının Atatürksüz ve cumhuriyetsiz yürütüleceğini ima etmek anlamına gelecek; bizim bunu kabul etmemiz mümkün değil. Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bizim bunu kabul etmemiz mümkün değil. Cumhuriyetin 2'nci yüzyılında Millî Eğitim Bakanlığının uhdesinde hazırlanan Öğretmenlik Meslek Kanunu da cumhuriyetin ilk yüzyılında olduğu gibi Atatürk'ün ve cumhuriyet felsefesinin ışığında, temel ilkeleri ve temel felsefeyi barındırarak kaleme alınmak zorunda. Aksi takdirde biz, Orta Doğu'nun geri kalmış devletleri, Orta Asya'nın diktatörlükleri ve etnik, dinsel savaşlarla boğuşan, kız çocuklarının okutulmadığı, çocuk yaşta evlendirildiği, geri kalmış, mühendisi, doktoru, hemşiresi olmayan, öğretmenleri ise merdiven altı kurumlarda çocuklarını eğiten bir ülkeye döneriz. Buna dönmeyeceğimizi biliyoruz ama 1 milyon 250 bine yakın öğretmenimizin kalbindeki Atatürk sevgisine, Atatürk felsefesine uygun bir şekilde, 5'inci maddenin girizgâhının cumhuriyetimizin temel felsefesine, yurttaşlık felsefesine uygun olarak kaleme alınması gerekiyor...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Çok teşekkür ederiz.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – ...eğer Millî Eğitim Bakanlığı yetkilileri Diyanet İşleri Başkanlığının yaptığına benzer bir sansürün aracı ve enstrümanı olmak istemiyorsa.

Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Çok teşekkür ederiz.

Buyurun.

AYŞEN GÜRCAN (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Komisyonumuzun çalışması ikinci gün itibarıyla devam ediyor; hayırlısıyla da devam etmesi dileğiyle başlamak istiyorum.

Bu ülkenin maarif ordusunun her ferdi bizim için çok önemli, göz bebeğimiz. Bir anne fedakârlığıyla çocuklarımızı geleceğe hazırlayan tüm öğretmenlerimize ne kadar teşekkür etsek azdır. Her kademesiyle eğitim sistemimiz içerisinde her bir fert bizler için çok değerlidir. Bizzat içlerinden gelen biri olarak yapmış oldukları çalışmaları ve bu ülkeye kattıkları değeri çok iyi biliyorum. Ülkemizi güçlü yarınlara hazırlayan nesil bu eğitim ordusu eliyle yetiştiriliyor. Bu kanun teklifinin çıkış nedenlerinden biri de

öğretmenlerimize duyulan bu şükranın bir göstergesidir. Bu milletin evlatları için attıkları her adım, yürüttükleri her proje, geliştirdikleri her sağlam fikir, hülasa tüm fedakârlıkları için öğretmenlerimize yürekten teşekkür ediyorum.

Bir bütün olarak eğitim sistemimizi ele alarak her anlamda kaliteyi yakalamak temel hedefimiz. Bunu da elbette ki eğitim ordumuz eliyle yürüteceğiz. Öğretmenlerimizi daha iyi yetiştireceğiz ki onlar da evlatlarımızı en doğru şekilde yetiştirsin. Bunu yaparken de statü farkı gözetmeksizin öğretmenlik mesleğini her manada daha da yükseltmek için gayret gösteriyoruz.

Değerli milletvekilleri, burada dün gecenin ilerleyen saatlerinde ücretli öğretmenlik konusu gündeme geldi. Yanlış anlaşılmaya mahal vermemek adına bir durumu ifade etmek isterim: Eğitim kurumlarımızın öğretmen ihtiyacı Millî Eğitim Bakanlığımızın öğretmen atamalarında kullanılmak üzere tahsis edilen kadro sınırlılığında, ilgili mevzuat çerçevesinde gerçekleştirilmektedir. Takdir edersiniz ki eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin belirli süreyle görevini yerine getiremeyecek durumları da oluşabilmektedir. Örneğin doğum izni, askerlik, uzun süreli sağlık raporu, aylıksız izin ve benzeri nedenlerle görevini bırakmak zorunda kalan öğretmenlerin görevde olmadığı bu süreler ile atama ve değiştirme dönemlerinden sonra boş kalan öğretmen kadrolarının yerine zorunlu durumlarda Millî Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Kararı doğrultusunda ek ders ücreti karşılığında öğretmenler görevlendirilebilmektedir. Elbette ki her öğretmenimizin çok iyi şartlarda bu mukaddes görevi ifa etmelerini umut ederiz. Bunun yanında, öğretmenlerin insani çeşitli ihtiyaçlar sebebiyle herhangi bir nedenle görevinde bulunmaması hâlinde öğretmenin yokluğunun kabul edilmesi veya yerinin başka bir unsurla ikame edilmesi katıyen düşünülemez. Bunun yanında, öğrencilerimizin derslerinin boş geçmesi de yine kabul edilebilir bir husus olmayacaktır. İşte, kamuoyunda “ücretli öğretmenlik” olarak adlandırılan ek ders ücreti karşılığında öğretmen görevlendirmeleri böylesi zorunlu bir ihtiyaca dair bulunan çözümdür. Burada ifade ettiğimiz husus, bu öğretmenlerimizin bir sınav ya da başka bir atama yöntemi olmaksızın ilgili yönetici oluruyla çalışan kişiler olduğudur. Her birinin kadrolu ve güvenceli şekilde görev yapmalarını bizler de istiyoruz. Biliyoruz ki kamu personeli, ihtiyaçlar çerçevesinde, Bakanlıklarımız tarafından ilan edilen kadrolar doğrultusunda, belirli bir usul çerçevesinde istihdam edilmektedir.

Tüm öğretmenlerimizin çok daha iyi şartlarda çalıştığı bir sistem için hep birlikte çalışmaya devam edeceğiz, bu kanun teklifinin de temel gayreti budur.

Buradaki tartışmaların hayırlara vesile olmasını ve güzel sonuçlar elde edilmesini temenni ediyorum.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Çok teşekkür ediyorum Kıymetli Vekilimiz.

Sıradaki vekilimize söz veriyorum.

Buyurun.

İBRAHİM AKIN (İzmir) – Ben de bütün Komisyon üyelerine kolaylıklar diliyorum.

5'inci maddeyle ilgili görüşüyoruz. Aslında dün genel olarak da görüştüğümüz mantık bu 5'inci maddede de devam ediyor. Aslında herkesin bildiği gibi öğrenme ve öğretme süreci dinamik bir süreç çünkü öğretmenliğin sadece öğretene değil, aynı zamanda hayat içerisinde sürekli öğrenen ve o bildikleriyle bu dinamik eğitim faaliyetini sürdüren bir anlayışla oluşması gerekiyor ancak burada genel olarak eğitim fakültelerinde söylenen genelgeçer laflar söylenmiş durumda. Ama asıl olan, bizim dikkatimizi çeken, genel mantığı içerisinde de hep olduğu gibi bu maddede de özel olarak geçen bazı konular var, bunun üzerinde durmak isteriz.

Birincisi, gerçekten, bu Türkiye’de anayasal hak olarak bütün vatandaşların farklı kimlikten, inançlardan ve aynı zamanda cinsel yönelimlerden olduğunu biliyoruz ve anayasal hak olarak bunun kabul edildiği bir durumda Millî Eğitimin ya da öğretmenlerin bunu yok sayarak bir eğitim sürdürmesi mümkün değil; aynı zamanda Millî Eğitim Bakanlığının ya da öğretmenlerin görevi de değil bu. Burada açıkça bir tekçi zihniyetin olduğunu ifade eden, onu ima eden bir anlayış olduğunu görüyoruz; bunu kabul etmek mümkün değil.

İkincisi, yine “Eğitim faaliyetleri sırasında çeşitli iç ve dış iş birlikleri yapılabilir.” diye bir ifade var. Bu şunu anlatmak istiyor bize: Vakıflarla, değişik kurumlarla iş birliği yapılabileceğini söylüyor; bunun fiilen yapıldığını zaten görüyoruz ve bu, fiilen yapılan durumun meşrulaştırılması anlamına geliyor.

Dünkü konuşmamda söyledim: Sayın Bakan, gerçekten, siz bu ülkede örneğin bir siyasi partinin gençlik kolları hâline gelmiş Ülkü Ocaklarında başkanlık yapan bir öğretmenin çocuklarımıza eşit bir şekilde, demokratik bir şekilde, herkesin anlayacağı şekilde bir eğitim vereceğini düşünüyor musunuz? Düşünülebilir mi böyle bir şey? Ama ben ısrar ediyorum, bugün tekrar öğrendim, şu anda Torbalı’da bir öğretmen Torbalı Ülkü Ocakları Başkanı ve aynı zamanda öğretmen. Bizim bunu kabul etmemiz mümkün değil. Bu tekçi, milliyetçi, ırkçı anlayışların bizim açımızdan kabul edilmesi mümkün olmadığı gibi yurttaşlarımız da kabul etmiyor; okulda eylem yapıyorlar ve gerçekten okuldaki yaşamı tehdit eden, tehlike hâline getiren bir durum oluyor. Bu ayrımcılık, bu ırkçılık bu ülkede çoğulcu, çok kimlikli yurttaşlarımızın birlikte yaşamasını da tehdit ediyor. O nedenle, bu vesileyle tekrar uyarıyorum: Bu Torbalı’daki okulda çalışan öğretmenimiz lütfen bu durumdan vazgeçsin. 3 kere soru önergesi verdik, hâlâ bu konuyla ilgili bir gelişme olmadığını gördük. Bu arada bunu da söylemek isterim.

Üçüncüsü, gerçekten, ayrıca bu teklif içerisinde öğretmenlerimizin genel olarak, ekonomik olarak ve aynı zamanda toplumsal hayat içerisindeki rolleri bakımından da geçen bir madde var. Her bakımdan incelediğimde 5’inci madde genel mantığın bir parçası gibi gözüküyor, hem bizim açımızdan hem bu maddenin bütünü açısından kabul edilecek bir şey değil. Okullar aynı zamanda eğitim alanları, kolektif hayatın, çoğulcu hayatın, birlikte yaşamın inşa edildiği yerlerdir. Burada özel olarak bir siyasi faaliyetin taraftarı hâline gelme biçimine dönüşebilecek şeyleri kabul etmek mümkün değil.

Ayrıca, tarikat ilişkileri bakımından da bu geliyor. Yine söylendi, genel olarak bu toplum artık çağdaş, bilimsel, demokratik, katılımcı bir eğitim anlayışını benimsemediği sürece, sürdürülebilir ve ortaklaşılabilir, barış içerisinde, demokratik bir ortamda eğitimin yürütülebilir olması mümkün değil. Bu anlamda da bu maddeye bizim itiraz etmemiz söz konusu, kabul etmemiz mümkün değil.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ederiz Sayın Vekilim.

Sıradaki milletvekilimize söz veriyorum.

CEVDET AKAY (Karabük) – Teşekkürler Başkanım.

Sayın Başkanım, Değerli Komisyon üyeleri, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar; ben de saygıyla selamlıyorum sizleri.

Söz konusu maddeyle ilgili olarak öğretmenlerin hak, ödev ve sorumlulukları belirlenmiş olmasına rağmen genelde ödev ve sorumluluklarıyla ilgili ağırlık verilmiş, haklarıyla ilgili de sadece (3)’üncü fıkrada “Öğretmenler mevzuatta açıkça belirlenen hususlar ile olağanüstü hâl, genel afet ve salgın hastalık durumları haricinde meslekleriyle ilgili olmayan iş ve faaliyetlerde rızaları dışında görevlendirilemez.” denilmiş. Hâlbuki, öğretmenlerin haklarıyla ilgili daha geniş yetkiler olması gerekirdi.

Ayrıca, Atatürk ilke ve inkılaplarıyla ilgili ve Atatürk milliyetçiliğiyle ilgili de bu kanunda, bu maddede genelde ayırıştırmalara, ayıklamaya gidildiğini görüyoruz. Bu konulara daha fazla önem verilmesi, önde tutulması gerekirdi. Biz aynı uygulamaları zaten Millî Eğitim Bakanlığının genel bütçesi içerisinde bazı dernek ve vakıflara aktarılan paralarla da ilgili görüyoruz çünkü baktığımız zaman Millî Eğitim Bakanlığının bütçesi 1 1 trilyon 92 milyar, genel bütçe de 11 trilyon 89 milyar yani oran yüzde 9,84; yıllar itibarıyla azalarak buraya gelmiş. Biz bu ayrılan payı düşük buluyoruz, daha yüksek tutarlarda olması gerekir çünkü kaliteli eğitim, ilim ve irfan yuvası olması ve bilimsel eğitimin yapılması, Atatürk ilke ve inkılaplarına da uygun bir eğitimin olması için gerekli bütçe rakamlarının, ödeneklerin de uygun olması ve ilgili, düzgün şekliyle aktarılması gerekirdi.

Şimdi, bütün bakanlıklarda olduğu gibi Millî Eğitim Bakanlığında da “kâr amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferler” kalemi var. Bununla ilgili biz hem Plan ve Bütçe Komisyonunda hem Genel Kurulda Sayın Bakana soru sormuştuk: “Bu dernek ve vakıflar kimler? Buralara ne kadar para aktarıyorsunuz? Hangi protokol kapsamında aktarıyorsunuz, kimlerdir; açıklayın.” Belki güzel işler yapılıyor. Güzel iş mi yapılıyor, kötü iş mi yapılıyor; biz bunu bilmiyoruz. Atatürk ilke ve inkılaplarına uygun işlemler mi, ödenekler ayrılıyor mu, çalışmalar yapılıyor mu; bunları bilmiyoruz.

Bu bütçe rakamlarını da size vereyim. 2023 yılı için ayrılan ödenekten kâr amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferler kalemi 3 milyar 612 milyon lira iken haziran sonunda 2 milyar 566 milyon lira harcanmıştı; muhtemelen ödeneğin tamamı kullanılmış ve ödenek aşımına da gidilmiş olabilir. 2024 yılı için de 5 milyar 895 milyon liralık bir ödenek ayrılmış; 2024 yılı içerisinde bu ödenek de kullanılacak. Şu ana kadar bir araştırma yapıp baktım, bulabildiğim kadarıyla da Yunus Emre Vakfına ve Maarif Vakfına 2 milyar 180 milyon liralık ödeme yapılmış ocak-mayıs dönemi içerisinde Değerli Başkanım. Bunun haricinde, nerelere, nasıl ödeme yapıldığını da bilmiyoruz, nasıl kullanıldığını da bilmiyoruz. Milletvekilleri olarak da bu ödeneklerin nasıl kullanıldığını öğrenmek istiyoruz açıkçası çünkü öğretmenlerimizin hakları önemli, Millî Eğitim camiasındaki sistem çok çok önemli, bu kaynakların düzgün kullanılması da önemli; buradan bunu özellikle ifade ettim ve açıkçası bununla ilgili açıklamayı Sayın Bakandan ve ilgililerden bekliyoruz. Yasama denetimi açısından ve Komisyonun görevlerinin sağlıklı bir şekilde yerine getirilmesi açısından da bunun önemli olduğunu özellikle ifade ediyorum.

Yine, mülakat hususuyla ilgili, 2022 KPSS sonuçlarıyla ilgili olarak öğretmenlere atama sözü verilmişti. Yine, Plan ve Bütçe Komisyonunda 24 Kasım 2023 Bakanlık bütçesi görüşmelerinde 2022 KPSS sonuçlarıyla ilgili, öğretmenlerin atanamayacağıyla ilgili yazı Bakan tarafından duyuruldu yani 24 Kasım Öğretmenler Günü’nde öğretmenler atama müjdesini beklerken kanun gereği süre dolduğu için böyle bir atamanın da yapılamayacağı ifade edildi. Bu uygulama da yanlış; bir söz verildiyse yerine getirilmesi gerekir, tabii ki 2023 sınav sonuçlarıyla ilgili olarak da atamaların yapılması gerekir. 1 milyon 150 bin civarında, eğitim gören öğretmenler de dâhil ve bekleyen, atanamayan öğretmenler de dâhil atanmayı bekleyen öğretmenler var. Yine, 20 bin öğretmen atanacak, hepsi mülakata girecekler. Bu mülakata girme olayı da mülakatla ilgili bir sektör oluşturmuş durumda. İnsanlar mülakatta nasıl davranacağıyla, hangi konulara, hangi sorulara nasıl cevap vereceğiyle ilgili de eğitim alıyorlar yani bir sektör oluşmuş; bunu da ifade edeyim. Bunu da bir bedel karşılığında yapıyorlar. Bunun da uygulamada hatalı sonuçlar doğuracağını ifade ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Milletvekili, lütfen toparlayın.

CEVDET AKAY (Karabük) – Toparlıyorum.

Mevcut durumda, tasarruf tedbirleriyle beraber, emekli olunduğu zaman öğretmen atamalarına geçilebileceği için -daha önceki milletvekilleri de değindi- altmış beş yılda bu öğretmenleri atayabileceğiz; bu uygulama yanlış.

Özel sektörde çalışan ücretli öğretmenler konusunda da muazzam sorunlar var, sürem dolduğu için daha sonra o konulara da gireceğim.

Sonuç olarak, bu kanun teklifi Atatürk ilke ve inkılaplarıyla ve Atatürk milliyetçiliğiyle bağdaşmayan bir teklif. Bu konuyla ilgili düzenlemelerin yapılması muhakkak ve öğretmenlerimizin haklarıyla ilgili, hem mali hem de özlük haklarıyla ilgili daha geniş yetkilerin olması gerekir diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Çok teşekkür ederiz Sayın Vekilim.

Sıradaki vekilimize söz veriyoruz.

Buyurun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım, Komisyon üyelerimiz ve bürokratlarımız; hepimizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. Günaydın diyorum, sabah dört sularında buradan ayrıldık.

Ben, Ayşen Gürcan Hocama geç de olsa düzeltme yaptığı için teşekkür ediyorum. Biz akşam milletvekili arkadaşları olarak, aslında muhalefet olarak değil dost olarak, hata yaptığını ifade etmiştik. Sayın Komisyon Başkanımız da defaatle sizi uyardı ama herhâlde uyumanız gerekiyordu, sabah 03.30...

AYŞEN GÜRCAN (Eskişehir) – Yaşlılığıma verin.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Evet ama otuz yıldan beri öğretmenlik hayatınızda, öğretmen yetiştirme hayatınızda yetiştirmiş olduğunuz o arkadaşlarımıza, kızlarımıza, erkeklerimize saygısızlık olmuştu ama önemli olan dönmek, erdemlilik, özür dilemekti; geç de olsa hatadan döndünüz, teşekkür ediyorum. Özellikle de cümleye başlarken “Maarif ordusu çok değerli.” dediniz. Bizim için bütün öğretmenlerimiz bizim baş tacımız, hepsi bizim kalbimizde. Çünkü ben şu anda milletvekilliği yapıyorsam benim ilkokuldaki öğretmenim sayesinde, ortaokuldaki öğretmenlerim sayesinde, lisedeki, üniversitedeki hocalarım sayesinde ben bugün buradayım. Siz de aynı şekilde, sizi de yetiştirmişlerdi. Buradan ücretli öğretmenlerimize ben selam gönderiyorum. Bütün öğretmenlerimiz bizim için değerli diyorum, geç de olsa hatadan dönmek erdemliliktir diyorum; teşekkür ediyorum.

Şimdi, gelelim maddeye. Maddede -dün de ifade ettim- Atatürk sevgisi maalesef bu kanunun içerisinde boşaltılmış -ama dün de söyledim- siz ne yaparsanız yapın, sokaktaki insanların o kalplerinden, beyinlerinden Atatürk sevgisini silemeyeceksiniz. Gittikçe de 19 Mayıs’larda, 30 Ağustos’larda, 23 Nisan’larda Ata’mızın istirahatgâhı olan Anıtkabir’e olan ziyaret programı herhâlde her şeyi ortaya koyuyor. Buradan baktığımız zaman Bakanlık demek ki bayağı rahatsız olmuş ama yaparken de Anayasa’dan dönerek, Millî Eğitim Bakanlığının kendi kanunundan da esinlenerek bazı düzeltmeler yapmış. Şimdi, oradan geçiremediklerini bu getirdiği 39 maddelik kanunla geçirmeye çalışıyor. “Atatürk inkılap ve ilkelerine ve Anayasa’da ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı; Türk milletinin millî, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven temel ilkelere dayanan, demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti’ne karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış hâline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek” olarak ifade ediliyor. Ama şimdi buraya geldiğimizde ise maalesef “Bu temel ilkelere bağlı, Türk milletinin millî, manevi, ahlaki ve kültürel değerlerini benimsemiş, ülkesine,

içinde yaşadığı topluma ve insanlığa karşı saygı duyan, sorumluluk hisseden erdemli insanlar olarak yetiştirir.” diyor. Kime diyor? Öğretmenlerimize diyor. Ama biz ne yapıyoruz? Öğretmenlerimizin elinden bütün her şeyi alıyoruz mevzuatla ve çıkardığımız, bu çok övündüğünüz 39 maddelik her tarafı dökülen şu Öğretmenlik Meslek Kanunu’yla. Şimdi geldiğimiz noktada teklifi hazırlayanlar aynen bir genel cerrah gibi çalışmışlar. Evet, sayın milletvekilim dün akşam “Ben çalıştım, ben yaptım.” dedi. Biz dedik ki: Ya, inandık. Çünkü aynı şeyi şu anda Genel Kurulda sivil havacılıkla ilgili kanunda yaşıyoruz. Bihaber, önüne tutuşturmuşlar, aynı, sarayın o gizli odalarında hazırlanan, Anayasa’ya uygun olmayan kanunlar bir şekilde birilerine gönderiliyor ve kendisini Parlamentodan, yasamadan daha üstün gören bir bakan çıkıyor diyor ki: “Biz gönderdik, Meclisteki AK PARTİ Grubu ne hâli varsa görsün.” İşte, zihniyet bu, geldiğimiz nokta bu, parlamenter sistemi hiçe sayan bir kadronun getirdiği yapı bu. Şu anda da öğretmenlerimiz ile çocuklarımızın akıllarından, beyinlerinden ve kitaplarından Atatürk’ü çıkarıyorsunuz. Yazıklar olsun sizlere, yazıklar olsun!

Şimdi, geldiğimiz noktada, bakınız, Türk vatanını ve milletin ebedî varlığını ve yüce Türk devletinin bölünmez bütünlüğünü belirleyen bir Anayasa’mız var ama “Anayasa’yı bir kere delmekten bir şey olmaz.” deyip hep Anayasa’nın arkasından geçiyoruz, dönüyoruz. Arkadaşlar, ya akıllanmadık mı? Burada “Anayasa’ya aykırı.” diye dün birçok arkadaşımız, hukukçu arkadaşımız ifade etti ama...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Kıymetli Milletvekilim, lütfen toparlayabilir miyiz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkanım, geç başladım.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Tekrar açıyorum.

Buyurun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Dün hukukçu arkadaşlarımız ifade ettiler, dediler ki: “Anayasa’ya aykırılıklar var.” Her komisyonda bunu hukukçu arkadaşlarımız dile getiriyor ama kulaklarımızı tıkamışız, kulaklar tıkalı çünkü gelen emir diyor ki: “Bu yasa çıkacak.” Evet, bu yasa çıkacak, virgülüne dokunamıyoruz, noktasına dokunamıyoruz ve birilerinin hazırlamış olduğu saray mutfağında... Sayın Bakan da çıkıp gerile gerile “Biz yasayı hazırladık, Meclise gönderdik.” deyip bizleri zül altında bırakıyor. Ben milletvekiliyim, benim 1 milyon 200 bin vatandaşım var Tekirdağ’da, onlara sorumluluğum var, oradaki ailelere sorumluluğum var, anne-babalara sorumluluğum var, benim Atatürk’e sorumluluğum var, ettiğim yemine sorumluluğum var. Hepimiz yemin ettik, Andımız var, Andımız’ı ettik; Andımız’a, ettiğimiz yemine sadık olmamız lazım. Ama ne yapıyoruz? Anayasa’yı hep deliyoruz. İşte, yine, Anayasa’yı diliyoruz ve Anayasa’yı delmekle beraber bu ülkenin kurucusu, kurtarıcısı, hepimizin lideri Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ü ve en çok da Başöğretmen olarak değer verdiğimiz ve öğretmenlere en büyük değeri veren lideri kitaplarımızdan çıkartıyoruz.

Arkadaşlar, düşünün, yanlıştan dönemim ve bu maddeyi bir an evvel çekin, aslında kanunu komple çekin. Gelin, hep beraber oturalım, ülkemizin gerçek sorunu olan öğretmenlerimizin ve... Dün akşam buraya 9-10 tane sendika geldi. Ya, Sayın Başkan, Sayın Vekilim, sizin de geçmişte görev yaptığınız sendika dahi, EĞİTİM-BİR-SEN dahi bu kanuna karşı. O zaman biz neyi tartışıyoruz?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Milletvekili, lütfen toparlayın.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bitiriyorum Başkanım.

EĞİTİM-BİR-SEN dahi ve diğer bütün sol fraksiyon sendikalar bu kanuna karşıysa biz neyi diretiyoruz arkadaşlar? Onun için, bir an evvel... Sayın Başkanım, çünkü -dün dinlemediniz herhâlde- EĞİTİM-BİR-SEN de buraya karşı, her şeye karşı. Herkes kafasını bir...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim, bire bir, karşılıklı diyaloga girmeyelim.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Şöyle bir arkaya gerilin, arkanıza bir yaslanın ve beş altı saat...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim, lütfen.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ben üç saat uyudum, sabah dokuzda Tarım Bakanlığındaydım, üç saat uykuyla buraya geldim ve gelme sebebim benim torunlarıma...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – İlhami Bey, lütfen konuşmanızı Komisyona hitaben yapın, milletvekilleriyle bire bir...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Başkanım, bitiriyorum.

Benim torunlarıma ve Tekirdağ'daki seçmenlerime, ülkedeki tüm seçmenlerin çocuklarına, bu ülkenin geleceği olan evlatlarımıza ve onları yetiştiren öğretmenlere sorumluluk bilincimle buraya geldim ve bu kanun için sonuna kadar da mücadele edeceğiz diyorum. Bir an evvel, bu maddeyle beraber, aslında bütün kanunu çekin, hep beraber gidelim, güzel bir kanun teklifi hazırlayarak gelelim diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ederiz.

Sıradaki milletvekilimize söz veriyorum.

UMUT AKDOĞAN (Ankara) – Değerli milletvekilleri, Komisyonumuzu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekillerimiz, gerçekten çok önemli konular görüşüyoruz. Bu önemli konuların içerisinde ülkemizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün bu kanun teklifinde daha önce uygulanan, okullarımızda uygulanacak olan programlarda bulunmaması bence en önemli yeri teşkil ediyor. Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'na aykırı faaliyetlerden dolayı, görevi kötüye kullanmak suçuyla yargılanmalıdır; benim düşüncem budur. Çünkü yasa "Millî eğitimin genel amacı, Türk milletinin bütün fertlerini, Atatürk devrim ve ilkelerine ve Anayasa'da ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı; insan haklarına ve demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını bilen, yaratıcı, verimli kişiler olarak yetiştirmektir." diyor. Yasa bu kadar açıkken Millî Eğitim Bakanının içinde bulunduğu durum ve hezeyan onun yargılanmasını gerektirir çünkü Millî Eğitim Bakanı liselerimizi medreseye, ortaokullarımızı da Osmanlı Dönemi'ndeki rüştiyelere çevirmeye çalışıyor. Oysa bütün okullar Türkiye'de tektir ve Millî Eğitim Bakanının bugün yapmaya çalıştığı şey yasaktır. İş öyle bir noktaya gelmiştir ki Millî Eğitim Bakanı karma eğitimi tartışma konusu yapmaya çalışmıştır. İş öyle bir noktaya gelmiştir ki bugünkü Millî Eğitim Bakanımız -büyük hicap ve utanç duyuyorum- "Keşke şeriatı övecek kadar bilgim olsaydı." diyerek zihninin arkasında ne varsa meydana dökmüştür ve iş öyle bir noktaya gelmiştir ki değerli milletvekilleri, bakın, size bir fotoğraf göstermek istiyorum: 2015 senesinde ben milletvekili değildim ama parti yönetimindeydim. O zaman Grup Başkan Vekilimiz olan Genel Başkanımız ve bugün aramızda bulunan Sayın Veli Ağbaba'yla birlikte Karaman'a gitmiştik. Karaman'da çok önemli bir olay tespit ettik değerli milletvekilleri. Bir öğretmen müsveddesi onlarca öğrenciyi taciz etmiş, istismar etmiş, tecavüz etmişti. Bu öğretmen müsveddesi görevinden alındı, yargılandı ve şu anda cezaevinde. Burada bir problem yok, cezasını çekiyor, çekecek, çekmeli. Ancak o gün biz oraya gittiğimizde bir Karaman İl Millî Eğitim Müdürü vardı. Karaman İl Millî Eğitim Müdürünün makamı ile bizim tespit ettiğimiz taciz vakasının, istismar vakasının yaşandığı yer arası 200 metreydi. Biz bu İl Millî Eğitim Müdürüne gittik, dedik ki: "Kardeşim, sen bu Muharrem ismindeki öğretmeni tanıyor musun?" "Vallahi tanımıyorum." dedi. "Burada istismar olmuş, sen bunu biliyor musun?" "Vallahi

bilmiyorum.” dedi. Biz bunları sorduktan bir gün sonra bu tacizci, tecavüzcü öğretmen müsveddesiyle bu Milli Eğitim Müdürünün o istismar vakasının gerçekleştiği yerde -bakın, bu fotoğraf öğrencilerin istismar edildiği, tecavüze uğradığı yerdir- fotoğrafı çıktı. Sonra ne oldu? Görevden alındı, Milli Eğitim Müdürü de görevden alındı. Şimdi, buraya kadar olanlarda bir problem yok, değil mi? Herkes cezasını bulmuş. Tacizci, tecavüzcü bir öğretmen müsveddesi, yalancı bir İl Milli Eğitim Müdürü. Peki, ne oldu değerli milletvekilleri, bu kişi kim biliyor musunuz? Bu görevden alınan İl Milli Eğitim Müdürü bugün hangi görevde biliyor musunuz? Bugün bu Milli Eğitim Müdürü yaklaşık bir yılını dolduracak şekilde Şanlıurfa’da İl Milli Eğitim Müdürü. Bu utanç, bu ayıp hepimize yetmez mi? Yeter. Niye Şanlıurfa’da Milli Eğitim Müdürü? Çünkü “Cihannüma” diye bir dernek var, bu derneğin kurucusu, kurucularından birisi Yusuf Tekin; bu ahlaksızlar, bu utanmazlar, bu haysiyetsizler de o Cihannüma Derneğinin üyesi ve bugün bu adam “Tanımıyorum bu tecavüzcüyü.” diye...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Milletvekilim, lütfen toparlayalım.

UMUT AKDOĞAN (Ankara) – Bir dakika, çok önemli bir şey anlatıyorum, bunu dinlemek istemiyorsanız ve “Toparlayalım.” diyorsanız şu anda bırakırım.

Ertesi gün fotoğrafı çıkan kişi, bugün Urfa’da Milli Eğitim Müdürü. Eğer bir şeyi toparlayacaksak siz bu durumu toparlayın Sayın Başkan, siz Bakanlık yaptınız.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Bana niye sataşıyorsunuz?

UMUT AKDOĞAN (Ankara) – Ama şimdi çok önemli bir konu anlatıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Tüm milletvekillerimize söz verdiğimiz gibi söz size de veriyoruz ve tüm milletvekillerimizi uyardığımız gibi sizin sürenizin bittiğini uyarıyoruz yani.

UMUT AKDOĞAN (Ankara) – Çok önemli bir konudan bahsediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Bunu bu konuyla bağlantılı yapmanızı kınıyorum yani.

UMUT AKDOĞAN (Ankara) – Bakın, bununla ilgili mutlaka gereğinin yapılması gerektiğini düşünüyorum.

İzninizle, hemen bir dakikada toparlıyorum.

Diğer bir mesele de şu: “Değerler eğitimi veriyoruz.” diyorsunuz. Bakın, değerler eğitimi veriyorsanız, bu toprakların en büyük değerlerinden azade bu işi yapamazsınız. Bu toprakların en büyük değeri Gazi Mustafa Kemal Atatürk’tür, bu toprakların en büyük değeri cumhuriyettir, bu toprakların en büyük değeri hafızalarımıza kazınması gereken köy enstitülerinin felsefesidir. Bu toprakların en büyük değeri Anadolu’nun dört bir yanında çoban ateşleri yakan öğretmen okullarının anlayışıdır. Dolayısıyla, laik eğitim, laik yaşam ve eşit yurttaşlık temelinde bunların hepsini gözden geçirmek lazım.

Sayın Başkanım, bu Milli Eğitim Bakanı hülleyle kariyer yaptı. Biliyorsunuz, rektör olmasında büyük bir hülle vardı, rektör olamayacak birisiydi ama hülleyle kariyer yaptı, gülleyle bu eğitim sistemine çarpmaya çalışıyor. Bizim isteğimiz; doğruluk, dürüstlük, ahlak, liyakat, etik ilke çerçevesinde bir eğitim sisteminin olmasıdır.

Bu düşüncelerle, Komisyonumuzu selamlıyorum. Milli Eğitim Bakanlığının, millî eğitimle ilgili bu kanunun içinde bulunduğu bu felaketten bizlerin marifetiyle kurtulacağına inanıyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, Sayın Vekilim, önce bir şey yapalım. Biz burada dün ikiden beri toplantı yapıyoruz. Dün gece dörtte tüm vekillerimizin katkılarıyla süreci nihayetlendirdik ve ara verdik. Mümkün olduğu kadar herkesin konuşma fırsatından yararlanması için de azami gayret

gösterildi. Bu sadece milletvekillerimiz için değil, aynı zamanda sendika temsilcileri için, diğer temsilciler için de... Sizin sürenizin bittiğini hatırlatmak benim Komisyon Başkanı olarak görevim ama bunu...

UMUT AKDOĞAN (Ankara) – Sayın Başkan, çok haklısınız ama çok hayati bir konu anlatıyordum, biteceği malum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Hayır, bir saniye... Bunu, söylediğiniz konunun konuşulmamasını istemeye ilişkilendirmenizi kınıyorum. Yani, konudan azade olarak kim ne konuşursa konuşsun, ben sadece “Lütfen, sayın milletvekilim, artık toparlayın.” diye ek süre veriyorum yani konunun içeriğinden bağımsız bir şekilde.

UMUT AKDOĞAN (Ankara) – Ben de konunun içeriği...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Lütfen, o müdahalemi konunun içeriğinin konuşulup konuşulmamasıyla ilişkilendirmeyin.

Teşekkür ediyorum.

UMUT AKDOĞAN (Ankara) – Peki, bu konuda hassasiyet göstereceğinize inanıyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Bir sonraki milletvekilimize söz veriyorum.

HİKMET YALIM HALICI (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar; şimdi “Öğretmenlerin hak, ödev ve sorumlulukları” başlığını taşıyan bu maddede öğretmenlerin ödev ve sorumlulukları sayılmış olmakla birlikte öğretmenlerin haklarına yer verilmemiştir. Oysa öğretmenlerin akademik özgürlük ve örgütlenme, düşünce ve görüş ifade etme, yönetimin belirlediği program, ders kitabı, eğitim araç ve gereçleri seçmede hak sahibi olması gibi çok sayıda haklarından söz edebiliriz. Türkiye’nin üyesi bulunduğu ILO ve UNESCO tarafından hazırlanan Öğretmenlerin Statü Tavsiyesi’nin 61’inci maddesinden itibaren başlayan 8’inci bölümü, hak ve ödevleri birlikte saymaktadır. Ne var ki kanun teklifinde hak yok, görev ve sorumluluklar var. Bir kez daha hatırlatmak gerekir ki kanun teklifi meslek kanunu olma iddiasını taşımaktadır. Hakların başka kanunlarda yer alması bir savunma olamaz çünkü burada sayılan ödev ve sorumluluklar da ilk defa bu kanunda yer almış değildir.

5’inci maddenin (1)’inci fıkrasının (a) bendinde öğretmenlere verilen yetiştirme görevi şu şekilde ifade edilmektedir: “Öğrencilerini; Anayasada ifadesini bulan temel ilkelere bağlı, Türk Milletinin milli, manevi, ahlaki ve kültürel değerlerini benimsemiş, ülkesine, içinde yaşadığı topluma ve insanlığa karşı sorumluluk hisseden erdemli insanlar olarak yetiştirir.” Burada “Anayasada ifadesini bulan ilkelere bağlı” ifadesinde yer alan ilkeler Anayasa’nın “Başlangıç” kısmında yer aldığından bu ibare, Anayasa’nın başlangıcındaki temel ilkelere bağlı biçimde, maddenin tamamı ise 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu’nun 2 maddesiyle bire bir aynı olmalıdır çünkü öğretmenin yetiştirmeye dönük görevine bir amaç konulacaksa bu Milli Eğitim Temel Kanunu’nun 2’nci maddesinin (1)’inci fıkrası olmalıdır. Nedir bu fıkra? “Atatürk inkılap ve ilkelerine ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı; Türk Milletinin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan, insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devleti olan Türkiye Cumhuriyetine karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek.” Kanun teklifinin tamamında, özel olarak da bu fıkra “Atatürk” isminin geçmemesi için özel bir çabanın gösterildiği anlaşılmaktadır.

Ayrıca, bu fıkra da kullanılan dil, zorbalık ve faşizan bir zihniyeti yansıtmaktadır. Millî Eğitim Temel Kanunu’nun 2’nci maddesinde millî eğitimin amaçlarına göre yetiştirme eyleminde “Türk Milletinin millî, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen” ifadesi kullanılmaktadır. Oysa bu teklifte “benimseyen” “benimsemiş”e dönüştürülmüştür. Benimseyen olma, bireyin kendisine bağlı, gönüllü rızayı içeren içsel bir tutumu, benimsemiş olma ise dışarıdan birisinin belirlemesi gereken bir durumu ifade etmektedir. Bu açıdan, Millî Eğitim Temel Kanunu’ndaki ifadenin 1983 yılında yazıldığını da hatırlatmak gerekir. 2024 yılında 1983 yılından daha geri ve otoriter bir dil karşımıza çıkmaktadır.

Fıkra da yer alan “erdemli insanlar yetiştirir” ifadesi de sorunludur çünkü erdem, bakkaldan alınan bir ürün olmadığı gibi birilerinin size hediye edebileceği bir şey de değildir. Erdemli olma, kişinin yaşamı boyunca olmaya, kazanmaya çalışacağı bir durumdur. O nedenle, erdemli insan yetiştirmek, ancak uzak ama istenilen bir hedef olabilir.

Maddenin sorunlu fıkralarından biri de “Öğretmenler derse girmek, nöbet tutmak, merkezî ve mahallî yapılan sınavlarda görev almak, kurul ve komisyonlara, tören ve toplantılara, öğrencilere yönelik düzenlenecek etkinlikler ile kulüp faaliyetlerine katılmak, öğrenci rehberlik hizmetlerini yürütmek...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HİKMET YALIM HALICI (Isparta) – Evet, bitiriyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Milletvekilimiz, lütfen toparlayalım.

HİKMET YALIM HALICI (Isparta) – “...uygulama gerektiren eğitimleri koordine etmek ve eğitim öğretim süreçlerine ilişkin diğer iş ve işlemleri yürütmekle görevlidir.” biçimindeki (2)’nci fıkradır. Örneğin, fıkra da derse girmekten söz edilmektedir; derse girmek öğretmenin en önemli görevlerinden biridir. Hemen arkasından da nöbetten bahsedilmektedir. Öğretmen bu görevlerini eğitim öğretim saatleri içinde yapmaktadır. O nedenle, bu iki görevin başına “eğitim öğretim saatlerinde” ibaresi eklenmelidir.

Evet, diğer konuları da birazdan dile getirmeye devam edeceğiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, çok teşekkür ederiz.

Sıradaki milletvekilimize söz veriyorum.

NAİL ÇİLER (Kocaeli) – Teşekkür ederim Komisyon Başkanım.

Değerli milletvekilleri, ben de hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi milletvekillerinin söylediklerine de katılıyorum.

Farklı bir şey söylemeye çalışıyorum. 13’üncü yüzyılda Şeyh Edebali’nin çok güzel bir sözü var: “İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.” Biz de diyoruz ki bugün: “İnsanı eğitin ki devlet yaşasın.” Eğer insanı eğitmezsek, değerlerine sahip çıkan bireyleri yetiştirmezsek bu devlet yaşamaz. Herkesin bildiği gibi, eğitim, bizim Avrupa’ya ve dünyaya açılan kapımızdır. Bireylerin eğitilmesi demek kurumların eğitilmesi demektir. Kurumların eğitilmesi bölgenin ve ülkenin gelişmesine katkı sağlar.

Değerli Bakanım, ben farklı bir konuya... Şimdi, 33.239,2 metrekairelik maliye hazinesinden bahsetmek istiyorum, hazine taşınmazları karşısında okul yapımına ilişkin bir protokolden bahsetmek istiyorum. Benim bulunduğum bölgede 10 tane organize sanayi bölgesi var. Kocaeli sanayinin kalbi,

başkenti; buna değer katan da Gebze'dir. Gebze'ye tek başına baktığınız zaman 163 bin öğrenci var, 307 tane okul var; bunun yüzde 10'u bile meslek lisesi değil. Biz işverenler olarak hep şunu deriz: "Nitelikli, nicelikli eleman bulamıyoruz." Bizim orada ara eleman değil, aranan eleman olması lazım.

Sizin bir kitabınızı okumuştum ben, biliyorum. Hibrit eğitim modelinden bahsettiğiniz zaman daha Türkiye'de hibrit eğitim modeli konuşulmuyordu; ben sadece teşekkür ediyorum. Hibrit çalışma modelinden de konuşmuştunuz. Evet, bugün yeni nesil iş kolları konuşuluyor Türkiye'de fakat hiç kimse eğitim modelinden bahsetmiyor. Siz de biliyorsunuz ki Sevgili Bakanım, ezbere dayalı eğitim modeli Türkiye'de iflas etmiştir; artık yapay zekâya uyumlu, veriden değer elde eden eğitim modellerine ihtiyaç vardır.

Biz sanayinin başkentinde çalışan eleman bulamıyoruz iş yerlerimize. Nitelikli, nicelikli eleman bulamıyorsak bu, devletin ve iktidarın ayıbıdır arkadaşlar. Daha önce ben 4 dönem oda başkanlığı yaptım, şöyle bir teklifimiz vardı: "Gelin, Bursa, Kocaeli, Gaziantep gibi pilot yerler seçelim, bölgeye göre mesleki okullar açalım ve fabrikalar üretim merkezi, birer atölye olsun." demiştik. Bir ara çok güzel gitmişti, ondan sonra durdu. Şimdi, bu anlamda Kocaeli'de çok önemli bir projeden bahsediyorum, 160 milyonluk bir ranttan bahsediyorum size. Özellikle dosyam var, hazır, vereceğim.

Şimdi, hazine taşınmazları karşısında okul yapımına ilişkin bir protokol yapıldı. Yani sözleşmenin konusu eğitim. Paydaşlar kim? Kocaeli Valiliği yani Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü. Yüklenici firma kim? İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nün üstünde yüklenici firma, Gebze Organize Sanayi Bölgesi ve Gebze Ticaret Odası Başkanlığı. Bu protokol 28 Nisan 2021'de imzalandı. Gebze Organize Sanayi Bölgesi'nde 1.829 ada, 24 parsel ve ASELSAN desteğiyle, GOSB'un içinde -hatırlamanız lazım, sizinle görüşmüştük biz, sizinle görüştüğüm tarihle ilgili gazete bilgilerini de söyleyeyim- yapacağımız bu okulu sizin Millî Eğitim Bakanı olduğunuz dönemde Kocaeli'de ayaküstü de olsa size anlatmıştık; onun tarihleri var ve gazete haberleri var. Bugün okulun akıbetini söyleyeceğim size.

Değerli milletvekilleri, 28.687,64 metrekare hazinenin malı taşınmazın üzerinde 24 derslikli mesleki ve teknik Anadolu lisesi ve 2 atölye binası. Toplamda "11 bin metrekare kapalı alan yapılsın." diye protokol imzalandı. Çok önemli bir konudan bahsediyorum arkadaşlar. Peki, geriye kalan 5 bin metrekareye yakın yer ne oldu, 4.559 metrekare? Gebze Organize Sanayi Bölgesi'nde bugün en ucuz yer bin dolar, metrekaresi bin dolar. Yani 160 milyon TL değerindeki bir yere karşılık Gebze Ticaret Odasının da ortak olduğu... Biz de "Sanayiciye destek olsun." diye protokol imzaladık, protokolümüz var; hepsi bende, dosya şeklinde vereceğim. Fakat her ne hikmetse ben Cumhuriyet Halk Partisinden milletvekili olarak seçildim, evet, iktidar partisinden değil Cumhuriyet Halk Partisinden seçildim; olsun, demokrasinin gereği bunlar olacak şeyler. Bu bayrak, bu vatan hepimizin, hepimiz elimizi bu taşın altına koyuyoruz gerektiği zaman. Hepimiz ne gerekiyorsa onu yapmak zorundayız. Benden sonra sırf...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Milletvekilim, lütfen toparlar mısınız.

NAİL ÇİLER (Kocaeli) – Bu protokolü ben imzaladım oda başkanırken arkadaşlar; bizim siyasetimiz olmaz, biz iş dünyasını temsil ederiz. Benden sonra her ne hikmetse iptal edildi. Bu 5 bin metrekarenin bedelsiz onlara verilmemesini, gerekirse beş yıl geriye dönük kira bedelinin alınmasını talep ediyorum ya da bu okulun akıbetinin sorulmasını, gerekirse bizim de çağırılmamızı... Şu anda Gebze Ticaret Odasının 60 milyon parası var; yapabilecek düzeyde. Neden Gebze Organize Sanayi Bölgesi'nin yönetimi buna yanaşmıyor? Tek taraflı olarak nasıl iptal ediyor? Valiliğin, ilgili kişilerin, özellikle Bakanlığın bununla ilgili açıklama yapması lazım.

Teşekkür ederim beni dinlediğiniz için.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, teşekkür ederim.

Bir sonraki milletvekilimize sözü veriyorum.

Nazım Bey, söz sizde.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Sayın Başkanım, kıymetli milletvekili arkadaşlarım; öncelikle bugünkü çalışma mesaimizin hayırlı olmasını, bereketli olmasını diliyorum ve dün saat 14.00’ten sabah dörde kadar katkı veren Komisyon üyesi olan olmayan bütün milletvekili arkadaşlarımıza ayrıca katılan sivil toplum kuruluşlarının, sendikalarımızın temsilcilerine bir kere daha teşekkür ediyorum.

Tabii, şu anda 5’inci maddeyi görüşüyoruz. 5’inci maddeyle ilgili arkadaşlarımızın dile getirdiği bazı hususları teklif sahibi olarak burada açıklığa kavuşturmakta fayda görüyorum. Öncelikle arkadaşlarımızın bir kısmı kanun teklifini değerlendirirken, özellikle de 5’inci maddeyi değerlendirirken aslında bu Meclis çatısı altında hiçbir arkadaşımıza yöneltilemeyecek birtakım itham ve töhmetlerde bulundular. Öncelikle şunu ifade etmek istiyorum: Atatürk ilke ve inkılapları, Atatürk milliyetçiliği, demokrasi, laiklik bu ülkenin bütün paydaşlarının, bütün vatandaşlarının ortak değeridir. Anayasa’ya sadakat hepimizin görevidir. Türkiye Büyük Millet Meclisinde milletvekili andı içerken hepimiz bu ilkelere atıfla andımızı içiyoruz.

Ayrıca, metinde de “Anayasa’da ifadesini bulan temel ilkeler”, 5’inci maddenin (a) fıkrasında “Anayasa’da ifadesini bulan temel ilkelere bağlı” cümlesi aslında Anayasa’nın temel ilkelerine -ve bu temel ilkelerin ne olduğunu hepimiz biliyoruz- bağlılığı bir temel yükümlülük hâline getiriyor. Ayrıca, (e) fıkrasında da “Eğitim öğretim faaliyetlerini, Millî Eğitim Temel Kanununda düzenlenen” demek suretiyle de Millî Eğitim Temel Kanunu’ndaki amaç ve ilkelere atıfta bulunuyor. Millî Eğitim Temel Kanunu’nun genel amaçlarına ve ilkelerine baktığımızda, Atatürk ilke ve inkılapları, Atatürk milliyetçiliği, demokrasi ve laiklik Millî Eğitim Temel Kanunu’nun genel amaçları ve ilkeleri olarak sıralanıyor. Dolayısıyla kanunda hem Anayasa’nın temel ilkelerine hem de millî eğitimin temel kanununa yapılan bu atıflar sonrasında bu tür ithamları bizim kabul etmemiz herhangi bir şekilde söz konusu olamaz.

Bir milletvekili arkadaşımız bizim eğitim politikalarımızı değerlendirirken ne yazık ki yine kabul edemeyeceğimiz bir yaklaşımla Orta Doğu’nun ya da başka gelişmemiş ülkelerin eğitim sistemlerine benzeterek, daha doğrusu o ülkelerin yönetim sistemlerine benzeterek bir değerlendirme yapmaya kalktı. Bakın, sadece 2002-2024 yılları arasında kız öğrencilerin okullaşma oranı yüzde 67’den yüzde 92’ye çıkmış, yükseköğretimde bu oran yüzde 23’ten yüzde 51 rakamlarına çıkmış. Atatürk’ü sansürlemek bu ülkede hiçbir kimsenin haddine olamaz.

Atatürk’ü kitaplardan çıkarmak da kimsenin cesaret edebileceği bir husus olamaz. Bakın, kuramı dikkatle inceleyen, maarif kuramını dikkatle inceleyen arkadaşlarımız maarif kuramının içerisinde Atatürk ilke ve inkılaplarına yapılan vurguları çok rahatlıkla görecekler, bir. İkincisi, bu Maarif Modeli’ne göre henüz daha ders kitapları yayımlanmamışken, ders kitaplarından Atatürk ilkelerinin, inkılaplarının çıkarıldığı, laikliğe aykırı, bilimselliğe aykırı birtakım tezlerin kitaplara girdiği yaklaşımını kabul etmemiz mümkün değil. Atatürk sadece Cumhuriyet Halk Partili arkadaşlarımızın değeri değil, bu ülkede kendisini bu ülkenin vatandaşı olarak kabul eden herkesin değeridir. Dolayısıyla, sizin gösterdiğiniz refleksi biz de sizin kadar göstereceğiz ama Atatürk’ü bir siyasi pozisyonun dayanağı olarak kullanarak ve buradan hareketle bir eleştiri geliştirmek doğru değil.

Yine, bir arkadaşımız bu maddeden hareketle okullarımızın, öğretmenlerimizin iş birlikleri yapmasıyla ilgili bir değerlendirmede bulundu. Bakın, değerli arkadaşlar, burada okul içi ve okul dışı iş birlikleriyle kastedilen şey, kütüphane, laboratuvar, gençlik merkezi, müze imkânlarının kullanılması; bunlar başka bakanlıklarla ilgili kurumlar. Dolayısıyla, bu imkânların kullanılabilmesi bu iş birliklerini zorunlu hâle getiriyor.

Yine, bir arkadaşımız -zannediyorum sehven söyledi- STK'lere Millî Eğitim Bakanlığının ödenek aktardığını iddia etti ve buradan hareketle de Maarif Vakfına aktarılan 5 milyar küsurluk ödeneği örnek gösterdi. Yine, Komisyonumuzun önceki dönem üyeleri çok iyi bilecekler ki Millî Eğitim Komisyonumuzda Maarif Vakfı kanunla kurulmuş bir vakıftır, Yunus Emre Vakfı kanunla kurulmuş bir vakıf ve Türkiye Cumhuriyeti devletinin kanunlarıyla kurulmuş ve bu kanunlara göre bir kamu vakfı hüviyeti taşımaktadır. Ayrıca, Maarif Vakfının ve Yunus Emre Vakfının bütçeleri de yine kamu bütçeleridir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Kıymetli Vekilim, lütfen toparlayalım.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Sayın Başkanım, toparlıyorum.

Cumhuriyet Halk Partisinden ya da diğer partilerden arkadaşlarımızla yurt dışında yaptığımız ziyaretlerde Maarif Vakfının okullarına hep beraber gidiyoruz. Bu okullar bizim eğitim sistemimizin yurt dışındaki birer parçalarıdır; ayrıca, FETÖ mücadelesinin de en güzel örnekleridir. Kaldı ki -Sayın Bakanımız burada- Sayın Bakanımız önceki dönem görevleri içerisinde Maarif Vakfının da müteveli heyeti içerisinde bulundu. Bu açıdan bakıldığında, bu bûhtanı kabul etmediğimizi, özellikle Atatürk ilke ve inkılapları, laiklik, demokrasi... Bakın, yirmi iki yıldır biz milletin eleğinden süzülerek geldik buraya. Biz yirmi iki yıldır demokrasinin kuralları içerisinde, biz yirmi iki yıldır sandık neyi gerektiriyorsa, biz yirmi iki yıldır millet iradesi neyi gerektiriyorsa bunların sonucu olarak geldik. Millet iradesi hepimiz için baş tacıdır, ne gerektirirse onun mesuliyetini yerine getiririz.

Tekrar hepinize teşekkür ediyor ve hepinize başarılar diliyorum çalışmalarınızda.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, çok teşekkür ederiz.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Sayın Maviş, buna katılmamız...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sözü, sözü...

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Başkan, burada yalnız biz gerekçeleriyle bu itirazı yaptık. Süre kısıtlı olduğu için müfredatla ilgili...

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Ben de dayanaklarıyla açıklamaya çalıştım.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Hayır efendim... Dayanak olur mu Sayın Milletvekili?

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Ne demek dayanak olur mu? Kanunda yazıyor.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Ya bu ülkede “İki ayyaşın sözüne itibar edeceksiniz de milletin yaptığı Anayasa’ya mı itibar etmeyeceksiniz.” sözü telaffuz edilmemiş midir?

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Yapmayın lütfen, Fethi Bey...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Kıymetli Vekilim... Fethi Bey...

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Bu ülke “Keşke Kurtuluş Savaşı’nda Yunan işgalinden kurtulmasaydı, hilafet kalsaydı.” diyenlerin cenazesine gidenlerin saymasa mıydık? Biz hayal mi görüyoruz, yoksa bunlar sarf edilmedi mi?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim, konuyu artık...

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Sayın Bakanım, bu cümlelerin hiçbirinin bu kanun teklifiyle ilgili bir karşılığı yok ve sadece sloganik ifadeler olarak değerlendiriyorum.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – “Türkiye Cumhuriyeti” ibaresini siz çıkardınız.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim, lütfen...

Bir sonraki vekilimize sözü veriyorum ben.

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkanım, ben bu maddeyle ilgili söz istiyorum.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Sayın Başkan, o zaman kayda geçmesi açısından sizden bir dakikalık, sadece teknik anımsatma için söz istiyorum.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Sayın Başkanım, ben de usulle ilgili bir şey söylemek istiyorum izin verirseniz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Sinop Milletvekili Nazım Maviş'in, maddelerin görüşmelerinde teklif sahibi olarak konuşmaların tamamlanmasından sonra söz almak istediğine, konuşmasından sonra tekrar söz alımı olursa görüşmelerin münazaraya döneceğine ve bu konuda Başkanın yönetimine güvendiğine ilişkin açıklaması

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Sayın Başkanım, şimdi madde üzerinde görüşmeleri yapıyoruz, henüz önergelere geçmedik, madde üzerinde zannediyorum söz talep eden bütün milletvekili arkadaşlarımız konuştu. Çünkü ben zatıalınıza bazı maddelerde eğer açıklanmaya ihtiyaç duyulan bir husus varsa söz almak istediğimi beyan etmiştim ve bu söz hakkımı da bütün arkadaşlarımızın yani madde üzerinde konuşan arkadaşlarımızın konuşmaları bittikten sonra yapmak istediğimi söylemiştim. Ben konuşmamı yaparken herhangi bir arkadaşımızı özel olarak suçlayıcı, tahkir edici ya da üslubu kötü bir yaklaşım biçimiyle bir değerlendirme yapmadım, yapmamaya çalışacağım, yapmayacağım da. Sadece açıklama yaptım ama ben açıkladıktan sonra yine, tekrar söz alımı olursa, usul böyle devam ederse bu karşılıklı bir münazaraya döner.

Ben bu konuda sizin yönetiminize güveniyor, arkadaşlara da saygılar sunuyorum.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – İtham olarak adlandırdınız, “bühtan” dediniz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ediyoruz.

CEVDET AKAY (Karabük) – Sayın Başkanım, bir rakamla ilgili bilgi vereceğim, yanlışlık olduğunu söyledi vekilim de.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Bir saniye, sırada olan milletvekilimize ben sözü...

CEVDET AKAY (Karabük) – Sayın Vekilim, ben size bütçeden aktarılan rakamı direkt söyledim. 2023 Haziran sonu itibarıyla...

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Komisyon Başkanı Mahmut Özer'in, Türkiye Maarif Vakfına ilişkin açıklaması

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim, kusura bakmayın, konuyu kapattık. Sayın Vekilim... Sayın Vekilim... Sayın Vekilim, bakın, Maarif Vakfıyla ilgili, Ayşen Hoca da burada, yıllarca mütevellî heyetinde görev yaptı, ben Bakan Yardımcılığım sırasında kısa süre görev yaptım. Maarif Vakfının işlevlerinin hepsini biliyorsunuz zaten. Kamuoyunda kasıtlı olarak sürekli dönen bir algı var, onun düzeltilmesine ihtiyaç var, sanki Millî Eğitim Bakanlığının bütçesinin bir kısmı oraya aktarılmış gibi; hayır, illiyetinden dolayı Maarif Vakfına aktarılan bütçe Millî Eğitim Bakanlığı

üzerinden aktarılıyor, tıpkı TİKA'nın veya diğerlerinin bütçeleri gibi. Dolayısıyla, Maarif Vakfı Millî Eğitim Bakanlığı bütçesini falan kullanmıyor, öyle bir şey yok yani. Ve Maarif Vakfı hepimizin vakfı. Biz, Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu olarak gittiğimiz her ülkede tüm parti milletvekillerimizle, farklı partilerden milletvekillerimizle Maarif Vakfını ziyaret ediyoruz. Maarif Vakfındaki, oradaki öğretmenlerin ne kadar fedakâr bir şekilde çalıştıklarına hep birlikte şahitlik ediyoruz. Onun için bizim değerlerimizi farklı varsayımlarla kategorize etmek yerine, oradaki eksiklikleri giderip daha iyi noktaya taşıyacak, şeffaflığı arttıracak yaklaşımlar içerisinde daha fazla bulunursak bu hem Maarif Vakfına katkı verir hem de müştereklik sağlamış olduğumuz konuların sayısını artırmış oluruz.

İnşallah, bu teklifle ilgili müzakereler bittikten sonra önümüzdeki haftalardan itibaren YÖK Başkanımızı, ÖSYM Başkanımızı, Millî Eğitim Bakanımızı, Maarif Vakfı Başkanımızı buraya davet edeceğiz ve Komisyonumuzun tüm üyelerine genel politikalarıyla ilgili bilgilendirme süreçlerini başlatacağız. O zaman taşlar daha fazla yerine oturmuş olacak. Onun için bu konuyla ilgili müzakereyi ben burada kesiyorum ve sözü sıradaki milletvekilimize bırakıyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Sinop Milletvekili Nazım Maviş ve 101 Milletvekilinin Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi (2/2239) (Devam)*

VELİ AĞBABA (Malatya) – Başkanım, süremin yarısında siz konuştunuz; iki üç dakika, iki üç dakika da bunun fazlası olur.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Hayır, yeniden başlatıyoruz Veli Ağbaba, niye böyle yapıyorsun?

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Komisyon üyelerine mi önceden söz veriliyor yoksa... Ama bunu bir düzene koymamız lazım Sayın Başkan. Şimdi, bakın, beşer dakika Komisyon...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Bakın, şimdi, şöyle: Dün Komisyon üyelerine öncelik verdik, eğer aynı şekilde devam edersek ben mutabıkım, önerge verin, oylayalım.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Yani oylayalım lütfen.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Pardon, pardon, Komisyon üyelerine öncelik veririz, hiç problem yok yani.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Teknik olarak ne fark ediyor? Yani herkes konuşacaksa...

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Hatta önergelerden sonra konuşsunlar. Yani böyle şey olur mu?

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Ya, teknik olarak ne fark edecek ki?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Önerge üzerine Komisyon üyeleri konuşabilir de.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Efendim, şöyle: Arzu ediyorlarsa Komisyon üyeleri önceden konuşabilir ama milletvekilleri konuştukları sürece bir şey fark etmez. Arzu ediyorlarsa arkadaşlarımız, diğer siyasi partilerdeki arkadaşlarımız bizden önce konuşabilirler yani sorun teşkil etmiyor. Özellikle daha az üyesi olan...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Bundan sonraki süreçte Komisyon üyelerine öncelik verecek şekilde ama tüm milletvekilleri de konuşacak şekilde süreci yönetiriz.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Tabii, hayhay, sorun yok bizim aramızda.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Öncelikle, burada tartışma ortamı için size teşekkür ediyorum, hakikaten burada her şeyi tartışıyoruz ama sonuç değişmiyor. Burada Milli Eğitimle ilgili, arkadaşlarımızın da çeşitli siyasi partilerin de çok ciddi itirazları var. Ancak burada bu konuşmaların, bu tartışmaların, bu müzakerenin bir sonuç elde etmediğini de maalesef görüyoruz. Çok ciddi itirazlar var, çok ciddi itirazlarımız var ama maalesef bu da çok ciddiye alınmıyor.

Şimdi, 5'inci madde... Tabii, arkadaşlarımızın muhalefet şerhinde de göreceksiniz. Burada maalesef ülkenin kurucu değerleri yok sayılmaya çalışılıyor. Ya, bu, dünyanın hiçbir ülkesinde yok; ne Amerika'da ne Almanya'da ne Fransa'da kurucu değerlerle sorunu olan bir anlayışı göremezsiniz. Bu sadece bu kanunla ilgili değil, genel olarak yapılan, yapılmak istenen şey. Kurucu değerlerin ismi yok sayıldığı, And'ın kaldırıldığı, isimlerinin değiştirildiği bir süreci hep beraber yaşıyoruz. Hatırlayın, sadece Milli Eğitimle ilgili değil, Spor Bakanlığında da bir şekilde statların ismi değiştirilmeye çalışılıyor, işte Andımız kaldırıyor yani bu ülkenin kurucu değeri Mustafa Kemal Atatürk yok sayılmaya çalışılıyor, onu söylemek istiyorum.

Şimdi, bizim ders almamız lazım, hem kendi geçmiş tarihimizden ders almamız... Örneğin Osmanlı bizim hepimizin ortak tarihi, ondan ders almamız lazım. "Osmanlı ne zaman çöktü?" denildiği zaman Osmanlı ne zaman bilimden uzak durduysa, ne zaman hurafelere teslim olduysa o zaman çökmeye başladı. Bakın, küçük bir örnek: Bize matbaa 1729 yılında geliyor. Milattan önce kullanılan, Çin'de falan kullanılan matbaalar var. Avrupa'ya bizden yaklaşık iki yüz-iki yüz elli yıl önce geliyor ama biz matbaayı, işte, çeşitli gerekçelerle yakıyoruz. Farklı, gayrimüslim insanlar getiriyor matbaayı, onlar yakılıyor, sürgün ediliyor ama çöküş de o zaman başlıyor.

Bugün de yaşadığımız aslında benzer şeyler. Bakın, Milli Eğitim Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanı geçtiğimiz Meclis konuşmasında tarikatlarla, cemaatlerle iş birliği yapacağını, bu protokollerin devam edeceğini söyledi. Tarikatlar, cemaatler dinî yapılanmalar, bunlar -maalesef acısını çok yaşadık- bu dinî örgütlenmeler devleti yönetmeye kalkıyorlar, bakanlıkları yönetmeye kalkıyorlar. Bunun en acısını 2016'da 15 Temmuzda yaşadık. Bu, altında bulunduğumuz Meclis bombalandı. Bu devlet eliyle devlete yerleştirilen, Hükûmet-cemaat iş birliğiyle devlete yerleştirilen insanlar Millî Eğitim Bakanlığını bırakın, Silahlı Kuvvetleri teslim aldı ve Meclisi bombaladı; bundan ders çıkarmamız lazım. Bu itirazlarımızı biz milletvekili olduğumuz günden beri yapıyoruz. Bu örgütlenmelerin yanlış olduğunu, devletin bunlara teslim edilmemesi gerektiğini söylüyoruz ama maalesef devam ediyor. Tarikatlarla, cemaatlerle protokoller yapılıyor. Bir de bu tarikatların -siz de izliyorsunuzdur mutlaka- bu hoca kılık -yani hoca da demek istemiyorum, hocalara hakaret olur- insanların -burada birkaç not çıkardım- söylediklerini ben burada okumaya utanıyorum. Yani "İşte, cennette huriler tomurcuk bilmem neyli; 18 yaşında, beyaz tenli bilmem ne falan..." diye sözleri var. Hakikaten bu tür zihniyet insanları dinden de uzaklaştırıyor. Yani biraz önce bazı vekil arkadaşlarımız söyledi; ateizmin, deizmin artmasının sebepleri aslında bu hocalar. Allah, bu hocaları dinden uzak tutsun yani. Allah, bizden de uzak tutsun ama Allah en çok çocuklarımızdan uzak tutsun çünkü çocuklar bunları dinledikçe dinden de soğur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Milletvekili, lütfen toparlayalım.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Hemen bitiriyorum.

Yani o kadar ilginç şeyler var ki ve maalesef bunların bir kısmı korumalarla geziyor, devletin maaşını alıyor, cumhuriyete küfrediyor. Bunların, bu insanların eline devlet teslim edilmemeli, hele hele Millî Eğitim hiç teslim edilmemeli.

Bakanlar atanırken hangi cemaatten olduğu tartışılıyor, hangi cemaatin hangi kolundan olduğu tartışılıyor. Yani bu cemaat eliyle, cemaat referansıya, tarikat referansıya birisinin Bakan olmasının, Bakan Yardımcısı olmasının da hakikaten son derece yanlış olduğunu söylemek istiyorum. Tarikatlar maalesef bir boş alan bulmuşlar, sizin de Bakanlığın da yönlendirmesiyle, Hükümetin de bir siyasi yönetimiyle beraber birçok alan tarikatlara teslim edilmiş durumda. Bakıyorsunuz Adıyaman’da olanlara, İstanbul’da olanlara bakıyorsunuz... Hele o hoca kılık kıyafetinin konuşmasına baktığımız zaman insanın aklı almıyor, zihni almıyor, mantığı almıyor; bunu da ifade etmek istiyorum.

Atatürk bu ülkenin kurucu değeridir. Hepimizin ortak değeridir. Hiçbir siyasi partiye de mal edilemez.

Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, teşekkür ederiz.

Komisyon üyemize sözü veriyoruz.

HÜSMEN KIRKPINAR (İzmir) – Sayın Başkan, değerli hazırun; 5’inci madde üzerinde öğretmenlerimize dayatılmış bir mesele var, onunla ilgili söz almak istiyorum.

Gönüllü veya istekli sınav gözetmeni bulamayan Bakanlık, bu maddeyle merkezî veya mahallî yapılan sınavlarda görev almayı öğretmenlerin doğal bir görevi hâline getirmeye çalışıyor. Bu, hiç adil olmayan bir yaklaşım. Ücretler çok düşük tutuluyor. Verilen para, görevlilerin emeklerini asla karşılamıyor. Bu sefer de sınavlarda gözetmen veya sınav görevlisi açığı oluştuğunda Bakanlık hemen elinin altındaki öğretmenleri devreye sokmaya çalışıyor. Hiç şüphesiz, ülkemizin en önemli sorunu ekonomik darboğaz, işsizlik ve geçim zorluğudur. Bu konuların gereği kadar konuşulmasında, tartışılmasında çoğu zaman iktidarın suni gündemler oluşturarak engellemesiyle karşılaşılıyor. Ya görmezden geliniyor ya da inkâr yolu seçiliyor. Bugün, öğretmen maaşları günden güne eriyerek yoksulluk sınırının yarısına gelmiş, öğretmenlerimiz öğretmenler odasında “sözleşmeli öğretmen”, “uzman” ve “başöğretmen” diye ayrıştırılmış; eğitim çalışanları bir bütün olarak görülmeyip memurlar, şefler, yardımcı hizmetli kolundaki çalışanlarımız ikinci plana atılmış ve eğitim çalışanları emekli olduğunda açlık sınırında maaşlara mahkûm edilmiş ama hâlâ kanun teklifinde mevcut durumun düzeltilmesi için öğretmenlerimizin mali ve özlük haklarına dair, hatta öğretmenlerimizin menfaatine uygun herhangi bir iyileştirme bulunmuyor; üzerinde daha da fedakârlık yapmaları bekleniyor, görev ve sorumluluk ekleniyor.

Bu haklı gerekçelerle maddenin (2)’nci fıkrasındaki “merkezî veya mahallî yapılan sınavlarda görev almak ibaresinin teklif metninden çıkarılmasını talep ediyoruz.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, çok teşekkür ederim Sayın Vekilim.

Sıradaki milletvekilimize söz veriyorum.

MURAT EMİR (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, biz Sayın Maviş’in 5’inci maddeyle ilgili açıklamalarını dinledik ama doğrusu tatmin edici bir cevap aldığımızı söyleyemeyeceğiz. Bu konunun üzerinde biraz daha durmak gerektiğini düşünüyorum çünkü önemli bir konu.

Millî Eğitim Temel Kanunu 73 yılında getirildi. 73 yılından sonra 83 yılında bir değişikliğe tabi tutuldu. Bu değişiklikle birlikte... Bakınız -tutanaklara da girmesinde yarar var- tam da okuyorum: “Türk millî eğitiminin amacı, Atatürk inkılap ve ilkelerine ve Anayasa’da ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı; Türk milletinin millî, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen,

koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan, insan haklarına ve Anayasa'nın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış hâline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek.” diyor 83'teki değişiklik. Yani o sırada yasa koyucu 73'teki yasaya bunu koyarak, dercederek bir şey yapmaya çalışıyor ama bugün de yepyeni bir yasa var ve burada bir değişikliğe gidiyoruz. Ne yapıyoruz? Bakınız, yaptığımız iş “Anayasa’da ifadesini bulan temel ilkelere bağlı, Türk milletinin millî, manevî, ahlaki ve kültürel değerlerini benimsemiş, ülkesine, içinde yaşadığı topluma ve insanlığa karşı sorumluluk hissedenden erdemli insanlar olarak yetiştirir.” deniyor öğretmenlerin amacı. Peki, burada -bir kez daha altını çizelim- ne eksik? Atatürk eksik, Atatürk inkılap ve ilkeleri eksik, Anayasa’da ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlılık eksik ve “Türk vatanının ve milletinin ebedî varlığını ve yüce Türk devletinin bölünmez bütünlüğünü belirleyen bu Anayasa, Türkiye Cumhuriyeti’nin kurucusu, ölümsüz önder ve eşsiz kahraman Atatürk’ün belirlediği milliyetçilik anlayışı ve onun inkılap ve ilkeleri doğrultusunda” diye başlayan Anayasa’nın başlangıç hükümleri eksik. Tekrar ediyorum, Anayasa’nın başlangıç hükümleri, Atatürk, Atatürk inkılap ve devrimleri ve Atatürk milliyetçiliği kavramları buradan çıkartılmış. Bunun öylesine kısaltma yapmak için, bir sadeleşme aracılığıyla yapılmış olabileceğini zannetmiyoruz. Dolayısıyla, bu ihtiyacı duyanların, burada, açık bir biçimde ve somut bir biçimde her bir kavramdan niye rahatsız olduklarını, eğer rahatsız değillerse bunun yerine hangi kavramı koyduklarını, eğer bir sadeleştirme ihtiyacı var ise, niye Atatürk’ten, Atatürk milliyetçiliğinden, Anayasa’nın başlangıç ilkelerinden başlanma ihtiyacı olduğunu... Önümüzdeki yıllarda öğretmenlerimiz yeni nesilleri yetiştirirken Atatürk’e, Atatürk ilke ve devrimlerine, Anayasa’nın başlangıç ilkelerine, Atatürk’ün belirlediği, o önümüze koyduğu milliyetçilik ilkesine uymayan, aykırı olabilen veya bunu önemsemeyen veya bu ışıktaki yetiştirilmemiş gençler olmasından rahatsız olmayacaklar mı? Bunu gereksiz mi görüyorlar? Bu açıdan başta Sayın Maviş olmak üzere çok net, açık, öyle “millî irade” kavramlarına yaslanmadan somut bir şey bekliyoruz. Niye buna ihtiyaç duyuldu? Neden rahatsızsınız? Niye böylesine bir değişikliğe gidiyorsunuz? Atatürk’le, Atatürk milliyetçiliğiyle sorunuz nedir? Açık bir soru soruyorum ve cevabını bekliyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, teşekkür ederim Sayın Vekilim.

Söz isteyen milletvekilimiz kalmadı.

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Maviş cevap vermeyecek mi?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Söz istiyorsa veririm tabii ki.

NAZİM MAVİŞ (Sinop) – Sayın Başkanım...

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Veya önergelerden sonra versin.

NAZİM MAVİŞ (Sinop) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Ben Sayın Murat Emir’in ifadelerine cevap vermek için söz almadım. Biraz önceki açıklamalarımın... Bu konuda Sayın Murat Emir’in de, ondan önceki arkadaşlarımızın da gündeme getirdiği endişe, kaygı ya da ithamlar açısından, yersiz olduğunu bir kere daha ifade ediyorum. Sadece birkaç hususu... Başka konular gündeme geldi, yani, öğretmenlerin, okullarımızın, Millî Eğitimin iş birlikleriyle ilgili; onunla ilgili kısa bilgi vermek için söz aldım.

Bir kere, şu anda Millî Eğitim Bakanlığımızın -arkadaşlarımız da açıklama yapabilir ama söz almışken ben ifade edeyim diye söyledim, Kemal Bey de burada- 70 sivil toplum kuruluşuyla bir protokolü var, bunların içerisinde LÖSEV de var, başka kuruluşlar da var. Arkadaşlar takip edebildiler

mi bilmiyorum, mesela LÖSEV'in -sanıyorum Demetevler Kız İmam-Hatip Lisesindeydi- Demetevler Kız İmam-Hatip Lisesiyle ortak bir iş birliği çalışması oldu. Dolayısıyla yani, burada şunu görmekten üzüldüğümü ifade etmek istiyorum.

Bu arada Sayın Veli Ağbaba'ya da bir şey söylemek istiyorum: Biz, burada, Genel Kurul salonundaki performansınızdan daha böyle sükûnetli bir şey görmekten mutlu olduk; Sayın Bakanın marifeti midir, Komisyonumuzun mehabeti midir? Bundan da mutlu olduğumuzu ifade etmek istiyorum ama lütfen, şunu rica ediyoruz arkadaşlar...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ben şimdi ne yapayım, araniyorsunuz.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Burada şundan rahatsız olduğumuzu, Sayın Bakanım, ifade etmek istiyorum: Yani, bakın, birbirimizin niyetlerini sorgulamayalım, hepimiz siyasi mücadelelerin içerisinde çıkarak geldik. Sayın Murat Emir için de, diğer arkadaşlarımız için de söylüyorum: Birbirimizin niyetlerini sorgulamayalım. Biz yirmi iki yıldır iktidardayız, yirmi iki yıldır Türkiye'nin geldiği yer belli.

MURAT EMİR (Ankara) – Yaptığınızı açıklayın Sayın Maviş, yirmi iki yılı boş verin. Neden buna ihtiyaç duyduunuz?

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Türkiye'de dinî tarikatlar, dinî cemaatler olduğu gibi benzer sosyolojik özellikler arz eden seküler cemaatler, seküler tarikatlar da var. Bunlar bu ülkenin sıkıntılı konuları olabilir, içlerinde doğru bulduklarımız olabilir, yanlış bulduklarımız olabilir. Benim de mensubu olduğum birçok sivil toplum kuruluşu var, sizlerin de mensubu olduğunuz birçok sivil toplum kuruluşu var. Biz kendi siyasal pozisyonumuzdan kendimize yakın gördüğümüz, kendi değerlerimizle ilişkili gördüğümüz STK'lerle daha yakın çalışmayı arzu ediyoruz, sizler de benzerini ortaya koyuyorsunuz; bunu bir sıkıntı alanı, bir problem alanı olarak görmemek lazım diye düşünüyorum. Ben Birlik Vakfının İl Başkanlığını yaptım, Ankara'da başka başka vakıfların yöneticiliğini yaptım. Bu vakıflar kamu yararına çalışan vakıflarımız. Yani öyle ifadeler kullanıyorsunuz ki kendimi şöyle bir sorguluyorum, ya ben Birlik Vakfında yöneticilik yapmış, geçmişte Millî Gençlik Vakfı, şimdi Anadolu Gençlik Derneği, TÜGVA'yla bağlantısı olmuş biri olarak burada bu ithamların muhatabı olan biri miyim diye bakıyorum ve bundan üzüntü duyduğumu ifade etmek istiyorum. Buralarda görev yapan arkadaşlar da sizlerin siyasal propagandalarınızın muhatabı olan arkadaşlarımız; böyle değerlendirmeniz lazım, aksi takdirde Türkiye'de bu ortak zemini yitiririz diye düşünüyorum.

MURAT EMİR (Ankara) – Biz cevabımızı alamadık. Atatürk'le, Atatürk milliyetçiliğiyle...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim, lütfen.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Bu konuda biraz önce yaptığım açıklamanın yeterli olduğunu düşünüyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Nazım Maviş'e teşekkür ediyoruz.

Arkadaşlar, madde üzerinde 4 adet önerge var, ilk 2'si aynı mahiyettedir, önergeleri okutup işleme alıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas numaralı Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'nin 5'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsmet Güneşan
Çanakkale

Hikmet Yalın Halıcı
Isparta

Suat Özçağdaş
İstanbul

Fethi Açıkel

Mustafa Adıgüzel

Nurten Yontar

İstanbul

Ordu

Tekirdağ

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Yılmaz Hun

Kezban Konukçu

İğdır

İstanbul

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Konuşmak isteyen?

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 5’inci madde üzerinde söz almış bulunuyorum.

Öncelikle şuradan başlayalım: Elbette ki niyet okumamalıyız ama sonuç itibarıyla elimizde bir kanun teklifi var ve bu kanun teklifinin içindeki maddeler niyetimiz neyse onu da somut bir biçimde buraya koyar. Biraz önce birçok arkadaşımız, Sayın Murat Emir de çok net bir şekilde, uzun uzun, tam olarak cımbızlanarak bu maddenin içerisinden Atatürk ilke ve inkılaplarıyla ilgili bölümün çıkarıldığını söyledi. Adalet ve Kalkınma Partisi Grubuna sesleniyorum: Bununla ilgili bir sorun yoksa, bizim Millî Eğitim Temel Kanunu’muzda yer aldığı ifadesiyle bunu tekrar bu maddenin içerisine koyalım.

Şimdi, şöyle bir şey düşünülebilir: Ya, kanunun içinde var, neden buraya koyalım? Nedeni çok basit, bu işleri bilen arkadaşlarımızınız: Eğer bir şey bir başka kanunda varsa kimse ilgili kanundan diğer tarafa gitmez, bakmaz oraya. Ben Öğretmenlik Meslek Kanunu’na bakacaksam, acaba diğer kanunlarda neler yazıyormuş diye bakmam. Bununla bir sorunuz yoksa; işte bu, bir testtir, biraz sıkıldığınızı anlıyorum, neden sıkıldığınızı da anlamıyorum ama sonuçta buyurun, teklif olarak çok açık söylüyorum: “Millî Eğitim Temel Kanunu’nun 1’inci maddesindeki ifadeyi koyun.” diyoruz, Cumhuriyet Halk Partisi olarak yeni bir şey önermiyoruz. Siz oradan cımbızla bir bölümünü alıyorsunuz, biz diyoruz ki: “Maddenin tamamını koyun.” Atatürk’le bir problem yoksa, bu, bir problem olmamalıdır. Dolayısıyla “Ya, yarım satır fazla oldu, bir satır fazla oldu.” diye üzüleceğinizi zannetmiyorum; işte bu, net olarak bir niyet testidir, çok net söylüyoruz.

İki: Bu maddenin içerisinde, Millî Eğitim Temel Kanunu’nun içerisinde, aslında, bir 2’nci madde var. 2’nci madde, bir öğretmenin yaptığı çalışmaları çok iyi özetleyen bir madde, olmaması da bir eksiklik. Nedir? Diyor ki: “Beden, zihin, ahlak, ruh ve duyu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek.” Dikkat ederseniz, aslında, neredeyse, çağdaş eğitimi tarif eden bir madde var, bence bu madde de burada onun içinde olmalı. Dolayısıyla sizler açısından hayatta bazı şeyler turnusol testi olur, hiç niyetinizi sorgulamayız, burada çoğunluğunuz var, lütfen bu 2’nci maddeyi aynen dâhil edin; birinci söyleyeceğim bu.

İkinci söyleyeceğim: Sizler de takdir edersiniz ki madde 5; hak, ödev ve sorumluluklarla ilgili bir madde. Ya, çok rica ediyorum, sayın vekillerimiz, hazırlayan arkadaşlar; bunun altına da birkaç madde hak yazmak aklınıza gelmedi mi? Yani buradaki maddelerin içerisinde bir dizi sorumluluk tanımlamışsınız, ödev tanımlamışsınız, hiçbir itirazım yok; sonuçta 20 milyon öğrenciyi emanet ettiğimiz öğretmenlerimizin ödevleri ve sorumlulukları olmak durumundadır, bundan daha tabii bir şey olamaz. Yani hiç mi hakları olmayacak bu insanların? Peki, hakları kanunda tanımlamazsak ödev ve sorumluluklarını niye tanımlıyorsunuz? Dolayısıyla Sayın Maviş, ikinci ve çok somut önerimdir, bugüne

yetişmeyecekse Genel Kurula gelirken, diğerk gruplarla da iş birliğı yaparak... Ve elimizde, bakın, ILO ve UNESCO’nun Öğretmenlerin Statüsü Tavsiyesi var. 61’inci maddesinden itibaren başlayan 8’inci bölümü hak ve ödevleri birlikte sayıyor; yol da gösteriyorum, harita da gösteriyorum, evrensel bir metin de gösteriyorum. Bizlerle çalışsınız çok daha mutlu oluruz, eğer bugüne kadar olduğı gibi herhangi bir teklif gelmeden bizimle çalışmayacaksınız -çalışma usulünüz olarak söylüyorum- Genel Kurulda bunu görmek isteriz, en azından öğretmenlerimizin hakları burada kanun metninin içerisine girmek durumundadır. Bu enteresan, yani bu metin hazırlanırken “Ya, hiç hak yazmadık!” diye sorulmamış olması da bir garip. Dolayısıyla ikinci ve somut olarak söylediğimiz budur, buraya ödevler ve sorumluluklarla birlikte öğretmenlerimizin hakları girmelidir.

Üçüncü söyleyeceğim şey, burada, “merkezî ve mahallî yapılan sınavlarda görev almak...” Çok çeşitli partilerden, Sayın Hocamın da bir önergesi var bu konuyla ilgili. Bu, öğretmenleri resen görevlendirmek demektir bu şekliyle geçerse, oysa bu öğretmenlerin rızasıyla olması gereken bir konudur. Dolayısıyla bunun başına mutlaka “rıza” eklenmelidir. Öğretmenlerimizin bir kısmı bu sınavlarda yer almayı geçmişten bugüne kabul etmektedirler, çok güzel bir görevdir ama kabul etmiyorsa, başka sorumlulukları varsa, hayat ritmi buna uygun değılse, tercih etmiyorsa, bu burada öyle olmalıdır. Dolayısıyla bu şekilde bu madde geçerse görev tanımları içine girmiş olur. Buraya, bu maddenin başına “nöbet de dâhil olmak üzere eğitim öğretim saatlerinde” ibaresinin gelmesi gerekmektedir. Eğitim öğretim saatlerinin dışında görevlendirilemezler.

BAşKAN MAHMUT ÖZER - Sayın Milletvekilim, lütfen toparlayın.

SUAT ÖZÇAĞDAş (İstanbul) – Hemen tamamlıyorum Sayın Bakanım. şimdi, bu çok kritik, geldik önemli bir konuya.

şimdi, biraz önce bizim iktidar partisi mensuplarıyla tartışırken genellikle karşı karşıya kaldığımız tavır şu oluyor: “Yahu, neden niyet okuyorsunuz? Biz iyi niyetli insanlarız.” Vallahi ben inanıyorum öyle olduğunuza ama edimlerinizin sonuçları oluyor. Örneğın ÇEDES diye tüm Türkiye’nin feryat ettiğı bir proje var. Siz bu ÇEDES’i, Yusuf Tekin’le beraber keşfedilmiş bu önemli projeyi çok önemsiyorsunuz. Mesela, camilere çocuk götürüp bowling oynatmak, camilerden birilerini getirip, okulun ortasına bir anne mezarı maketi koyup ağlatmak falan gibi pedagojiyle hiç alakası olmayan, gerçekten hepimizin anlamakta güçlük çektiğimiz işler oluyor. şimdi, bakın, bugünkü haberi okuyorum: “Mersin’de 2 öğretmene ÇEDES soruşturması” “Dini eğitimi engellemekle suçlandılar.” Bak, bak, bak... “Akdeniz İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, velileri izin vermediğı için öğrencileri ÇEDES etkinliğıne göndermeyen 2 öğretmen hakkında soruşturma başlattı.” Öğretmenlerimiz eğitimli insanlar olduklarından ve kanuna uymak istediklerinden... Dün burada bir vekilimiz bir miktar bana da sataşmak için “Senin oğlun özel okulda mı okuyor?” diye sormuştu, benim oğlum da devlet okulunda okuyor, yapacağı her faaliyet için benden izin istiyor okul “Dışarı götürebilir miyiz?” “şunu yapabilir miyiz?” diye. Veliler diyor ki: “Ben çocuğumu -şöyle söyleyeyim- bu ÇEDES saçmalığına göndermiyorum. Bu ÇEDES garabetinin içinde çocuklarımın olmasını istemiyorum.” Bizim için saçmalık çünkü. Ne yapacak bu 2 öğretmen Sayın Bakan Yardımcısı? Diyor ki öğretmenler: “Veliler izin vermedi.” “Vay efendim, seni din dışmanı!” falan. şimdi, bu 2 öğretmenle ilgili soruşturma yapılıyor. Sayın Bakan Yardımcım, bu ÇEDES bir faciadır. şimdi, diyebilirsiniz ki klasik cevap şu olur: “Efendim, siz bu öğrencilerin, bu çocukların değıerler öğrenmesinden ne gibi bir rahatsızlık duyuyorsunuz? Dinini, ilmini, irfanını tanınmasından ne sıkıntı yaşıyorsunuz?” Ya bizim eğitim programımızın içerisinde çok sayıda din kültürü ve ahlak bilgisi dersi var, Peygamber’imizin hayatı dersi var, var da var. Neden dışarıdan sürekli müftülerin içeri girmesine, birtakım insanların dışarı çıkıp örneğın öğretmen Kubilay’ı şehit eden rezillerin türbelerinin ziyaret edilmesine ya da birtakım siyasi kurumların, bazı partilerin yan örgütü olarak çalışan siyasi

grupların okullara girmesine izin veriliyor? Ben geçmişte Üsküdar İlçe Başkanı olarak çalışmıştım, AK PARTİ İlçe Başkanı Twitter’den paylaştı, dedi ki: “5 okulumuzda sergi açtık.” Ben de Kaymakamı aradım Sayın Bakanım, siz de o zaman Bakandınız. Aradım, dedim ki: “Sayın Kaymakamım -iyi bir kaymakamdır bu arada- yarın Cumhuriyet Halk Partisi olarak 5 okulda sergi açıyorum.” Dedi ki: “Nasıl olur? Açamazsın.” Dedim ki: “Açamam ama açacağım.” Dedi ki: “Başkanım, açamazsın.” Dedim ki: “Açarım çünkü AK PARTİ de 5 okulda açmış sergi, ben de açıyorum.” “Dur, ben hemen Milli Eğitim Müdürüyle konuşayım.” dedi. Konuştu Milli Eğitim Müdürüyle, dedi ki: “Efendim, tam öyle değilmiş, Üsküdar Belediyesinin vesairesiymiş.” Bu arada AK PARTİ İlçe Başkanının “tweet”leri duruyor. Biz de yeterince deneyimli olduğumuz için hepsinin ekran görüntüsünü aldık. Sayın Maviş, ertesi gün bütün Üsküdar ilçe teşkilatı, başkan yardımcılarının tamamı bana saldırdı “Yalancı, müfteri, ahlaksız.” diye. Şimdi, bakın, burada bir yarar yok. Bu çocukları sürekli böyle bir etkileşimin içinde tutmak, siyasi partilerin müdahalesini sağlamak, siyasi partilerin yan gençlik kollarının oralarda iş yapmasını sağlamak mümkün değil çünkü hepimiz biliyoruz ki çocuklar ailede öğreniyor, çevresinde öğreniyor, dünyadan öğreniyor. O yüzden, bundan vazgeçin. Çok net olarak bu işlerin sonuçlarını size gösteriyoruz.

Çok somut üç tane de öneride bulundum. Dolayısıyla, bunlar burada olmazsa, sizin de bunu reddedeceğinizi zannettiğim için biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu hâliyle bu kanun teklifinin geçmesini doğru bulmuyoruz.

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Teşekkür ediyorum.

Sayın Yılmaz Hun, buyurun.

YILMAZ HUN (İğdir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, “Hak, Ödev ve Sorumluluklar” başlıklı ikinci bölümün altındaki “Öğretmenlerin hak, ödev ve sorumlulukları” başlıklı 5’inci maddenin (1)’inci fıkrasının (a) bendinde soyut ifadelere yer verilmiştir. Bu hâliyle yönetmeliklere bırakılan alan idarenin farklı yorum ve uygulamalarına açık olacaktır. Teklifte insan haklarına dayalı, bilimsel, demokratik, laik değerler ile toplumsal cinsiyet eşitliğine dair herhangi bir ifade bulunmamaktadır. Esaslarını Anayasa’da gördüğümüz farklı halkların, inançların ve kimliklerin varlığını reddeden, onları tanımaya yönelik herhangi bir sorumluluğun öğretmenler ya da Milli Eğitim Bakanlığına verilmediği bu maddenin var olan tekçi eğitim politikalarının devamına hizmet edeceği; ayrıca, maddede geçen “okul içi ve dışı imkânları kullanır” ifadesinin de muğlak olmasından ötürü, öğrencilerin, okullarda yerleşik kılınmaya çalışılan “vakıf”, “dernek” adı altındaki tarikat ve cemaatlere yönlendirilmesine kapı aralayacağı kesindir.

Yine, kanun taslağında öğretmenlerin sorumlulukları detaylı bir şekilde belirtilirken hakları konusunda daha genel ifadeler kullanılmış olması dikkat çekicidir. Bu durum, öğretmenlerin haklarının korunması ve uygulamasında sorunlar yaşanacağını göstermektedir. Özellikle çalışma koşulları ve ekonomik hakları konusunda ciddi eksiklikler ve muğlaklıklar bulunmaktadır. Ayrıca, maddenin getirdiği öğretmenlerin mesleğe girişleri öncesinde yetiştirilmeleri planlamasının yeni tür bir öğretmen yaratma gayesi taşıdığı, ilk bakışta liyakat ve kariyer esaslarına uyulması önemli bir ilke olmasına rağmen Türkiye’de bu tür süreçlerin şeffaf ve adil bir şekilde yürütülmesi konusunda geçmişte yaşanan sıkıntılar göz önüne alındığında bu ilkenin uygulamada ne kadar etkili olacağı konusunda ciddi endişelerimiz bulunmaktadır; böyle değerlendiriyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, çok teşekkür ederim.

Aynı mahiyetteki önerileri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas numaralı Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'nin 5'inci maddesinin (2)'nci fıkrasında bulunan “merkezî veya mahallî yapılan sınavlarda görev almak” ibaresinin teklif metninden çıkarılmasını, aynı fıkra da yer alan “tören ve toplantılara” ifadesinin “eğitime yönelik tören ve toplantılar” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Mehmet Karaman

Samsun

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, Sayın Vekilim, buyurun.

MEHMET KARAMAN (Samsun)– Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; toplantımızın hayırlara vesile olmasını diliyorum öncelikle. Dün akşam 04.00’e kadar çalıştık.

Şimdi, bu kanun teklifinin 5'inci maddesinde her ne kadar maddenin başlığı “Öğretmenlerin hak, ödev ve sorumlulukları” olsa da maddeyi oluşturan 4 fıkra, 9 bentten sadece 1'i hak, geri kalanların tamamı ise ödev ve sorumluluklarını ifade etmektedir. Özellikle (1)'inci fıkranın (b) bendinde ifade edilen “Öğrencilerin bedensel, zihinsel, duygusal, sosyal ve ahlaki bakımdan gelişimi için çaba gösterir” sorumluluğunu yerine getiren öğretmenin, aynı hususlarda desteğe de ihtiyaç duyabileceği gerçeği göz ardı edilmemelidir. Öğretmene sadece öğrencilere bilgi aktarımı yapacak bir çalışan gözüyle bakılmamalı, hakları daha detaylı ele alınarak net olarak ifade edilmelidir.

Şimdi, burada “merkezî veya mahallî yapılan sınavlarda görev almak”, bunun rızaya dayalı yapılması da olabilir, burada önemli değil ama bunu tamamen buradan çıkartarak... Zaten parayla yapılıyor bu, bir ücret veriyorlar, bunu isteyen öğretmenlere tebliğ ederler, kabul edenlere görev verilir. Burada zorunlu bir görev verilmesi doğru bir şey değil. Ayrıca seçimlerde de bunun sıkıntısını yaşıyoruz. Öğretmenlere resen sandık başkanlığı veriliyor ve görev veriliyor. Bazı öğretmenler gitmek istemiyor hele seçim zamanı çok çetrefilli olduğu için, müdahaleler olduğu için. Biz bazı talepler üzerine ilçe seçim kurullarını arayarak bunların görevden affını istemek mecburiyetinde kalıyoruz. Yani burada rızaya dayalı olmayınca bunların doğru olmadığını arz etmek istiyorum.

Bir de “tören ve toplantılar” deyince bunun sınırı belli olmuyor, “eğitime yönelik tören ve toplantılar” olarak düzenlenirse daha doğru olur diye arz ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet...

MEHMET KARAMAN (Samsun) – Bir saniye efendim, beş dakikam dolmadı.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Bitti zannettim ben.

MEHMET KARAMAN (Samsun) – Yok, yok; şimdi, bunlar sadece önergeyle ilgiliydi, bir de genel tavsiyelerimiz olacak burada bunun içerisine koymak için.

Öğretmene ve eğitim yöneticilerine alanı dışında, farklı alanlarda görev verilmemelidir; kanun bunu sağlamalıdır. Büro yönetimi, sunuculuk, mihmandarlık, malzeme taşıyıcılığı, konuşma, metin yazarlığı; bununla birlikte rızasız görevler de aynı durumdadır. Sayım ve inşaat işlerine bir dizi görev, müdür ve müdür yardımcılara muhakkiklik görevi veyahut görevler zorunlu olarak verilmektedir, bu gibi görevlendirmeler yapılmamalıdır.

Diğer bir konu; planlama, ders hazırlığı, sınav kâğıdı okuma, ödev inceleme, proje ve iş değerlendirme, hafta ve yaz tatillerindeki toplantılar, bayram kutlamaları, komisyon ve kurul toplantıları, seminerler, çalıştaylar ve benzeri toplantılar, eğitici kulüp çalışmaları, rehberlik ve psikolojik hizmetler, zorunlu nöbetler olmamalıdır.

Diğer bir uygulama; öğretmenler okul yöneticileriyle ilçede çok sayıda toplantılara çağrılmaktadır. Özellikle büyükşehirlerde görev yeri ile toplantı yeri arasında ulaşım ücretlerini öğretmen ve yöneticilerin kendileri karşılıyor; oysa Harcırah Kanunu bunu düzenlemiştir. Öğretmen ve yöneticiler bunları toplu olarak tahakkuk ettirmeye kalksalar olumsuz durumlarla karşılaşmaktadırlar, Meslek Kanunu bu sorunları da giderici şekilde düzenlenmelidir.

Son olarak da bir konu; yine Meslek Kanunu emeklilik sonrasını da kapsamalıdır. Yapılan düzenlemeler öğretmenlik özlük haklarını düzenleme konusunda yetersiz olup öğretmenlik mesleğine girişten emekliliğe ve emeklilik sonrasını da kapsayacak şekilde özlük haklarını düzenleyen bir yasaya ihtiyaç olduğunu, bu maddelerin de buraya eklenebilmesini arz ederim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, teşekkür ederiz Sayın Vekilim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

Bir sonraki önergeye geçiyoruz.

Önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'nin 5'inci maddesinin 2'nci fıkrasında yer alan “merkezi ve mahallî yapılan sınavlarda görev almak” ibaresinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hüsmen Kırkpınar

Şenol Sunat

İzmir

Manisa

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, buyurun Sayın Vekilim.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Değerli Başkan, saygıdeğer Komisyon üyeleri; 5'inci maddeyi görüşüyoruz. 5'inci maddeye kadar amaç, kapsam, ilkeler, bunların ne kadar eksik olduğunu hem parti mensupları hem de diğer milletvekili arkadaşlarımız ifade etti. O yüzden bu kanun teklifi metninin tamamen çekilmesinden yana olduğumuzu genel görüşmelerde ifade etmiştik ama çekilmediği takdirde düzeltilebilecek hâlde olan bazı maddelerin düzeltilebilmesi için de önergeler veriyoruz.

Şimdi, bu öğretmenlerin hak, ödev ve sorumluluklarıyla ilgili, biraz önce de değerli hatiplerin ifade ettiği gibi, bazı kapalı ifadelerle bir şeylerin üstü örtülmeye mi çalışılıyor diye hepimizin aklına geliyor çünkü bu, bugün için geçerli bir sebep değil. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde de aynı şekilde Atatürk ilke ve inkılapları ve Atatürk milliyetçiliği lafzı asla yok; öğrenci yetiştirmede, program hazırlamada bunlar maalesef ifade edilmemişti. Aynı şekilde bu kanuna da baktığımızda, “Anayasa'da ifadesini bulan” veya (e) şıkında “Millî Eğitim Temel Kanunu'ndaki amaçlara göre” gibi ifadeleri -hâlbuki birkaç cümleyi geçmeyecek ifadeleri- bu kanun teklifinin metnine yerleştirmek nedense kanun teklifini veren arkadaşlarımız için zor hâle gelmiş gözüküyor.

Şimdi, şunu hepimizin değerlendirmesi lazım: Ülkemizdeki kutuplaşmanın, ülkemizdeki hassasiyetlerin ne kadar sıkıntılı bir hâl aldığını anlamamız lazım. Belki gerçekten kanun teklifini veren arkadaşlarımız bu konuda böyle düşünmüş olabilir ama bizim, bizler gibi diğer siyasi partilerin vekillerinin bakış açısında yine bunun altında ne var kuşkusu maalesef yatıyor. Bu kuşkudan kurtulabilmemizin yolu, Sayın Maviş, bu cümlelerin buraya aktarılmasıdır.

Şimdi, “erdemli insanlar” aynı şekilde Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli’nde de geçiyor. Ben o zaman da Genel Kurulda yaptığım konuşmada dedim ki: “Erdemli insanlar yetiştirmenin yolu erdemli yöneticilerle mümkündür.” İlk önce bu ülkeyi yönetenlerin çok erdemli hareket etmesi gerekir, ayrımcılık yapmaması gerekir ve gerçekten değerlerine sahip olması gerekir ki yeni yetişecek nesil de buna uygun hareket edebilsin.

Şimdi, “hak” deniyor burada, öğretmenlere burada hak yok, hak kabul edilebilecek 3’üncü madde var; o da hak olarak değerlendirilebilecek bir konu değil. Öğretmenler için derse girmek, nöbet tutmak falan, bunlar sayılmış; bir de merkezî veya mahallî yapılan sınavlarda görevli olmak gibi bir zorunluluk getirilmiş. Şimdi, zorunlu sınav, öğretmenlerimizi ÖSYM’nin emir eri hâline getirir. Okul dışındaki görevler zorunlu olamaz. Maddenin bu (2)’nci fıkrasında ifade edilen merkezî veya mahallî yapılan sınavlarda isteğe bağlı görev almanın öğretmenlerin doğal görev tanımına sokulmaya çalışılması adil bir yaklaşım olamaz. Sınavlarda gözetmen veya sınav görevlisi açığı oluştuğunda, ihtiyacın karşılanması, ücretlere yapılacak artışla görev hâlinin cazip hâle getirilmesiyle sağlanmalıdır.

Yine, madde metninin (4)’ncü fıkrasına baktığımızda “Öğretmenlerin hak, ödev ve sorumlulukları” başlığının muhtevasını oluşturma vazifesinin Bakanlığa bırakıldığı görülmektedir. Kanunların uygulanma esaslarını ve detaylarını belirlemede yönetmeliklerin devreye sokulması doğalken muğlaklık ve belirsizlik içeren, kanunun kapsamını genişletmeye yönelik verilen yetkiler öğretmene ilave sorumluluklar yükleyeceği endişesini de yaratmaktadır. Şimdi, zaten başından beri sıkıntımız bu kanun taslağında muğlaklık ve belirsizliklerin çokça olması ve bunu yönetmeliklere devretmekle ne olacağı konusunda endişe duyabileceğimiz sonuçların ortaya çıkacağı, bizlerde bu rahatsızlığı meydana getirmektedir; o yüzden daha açık olmasında fayda var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Milletvekilim, lütfen toparlayabilir miyiz.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Yine, ifade etmek istiyorum kanun teklifini veren sayın arkadaşlarımıza: Bu öğrencilerin yetişmesinde Millî Eğitim Temel Kanunu’nda düzenlenen amacı ve Anayasa’da ifadesini bulan temel ilkelere bağlı olduğunu açık bir şekilde yazmanızda fayda var diye düşünüyorum. En azından yanlış anlaşılmalara ve kuşkulara sebebiyet vermesin.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Çok teşekkür ederim Kıymetli Milletvekilimiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

5’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Kabul edilmiştir.

Bir sonraki maddeye geçiyoruz:

Yöneticilerin ödev ve sorumlulukları

MADDE 6- (1) Yöneticiler:

a) Anayasa, kanunlar ve ilgili diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda Türk millî eğitiminin genel amaç ve temel ilkelerine uygun olarak yönetim ve denetim görevlerini yürütür.

b) Eğitim öğretim programlarının amaçlarına uygun yürütülmesini sağlar ve öğrencilerin bedensel, zihinsel, duygusal, sosyal ve ahlaki bakımından gelişimine yönelik çalışmalara liderlik eder.

c) Eğitim öğretim faaliyetlerinin sağlıklı, güvenli ve huzurlu bir ortamda yürütülmesi için gerekli tedbirleri alır.

ç) Eğitim kurumunun sürekli gelişim göstermesi ve eğitim öğretimin kalitesinin yükselmesi için çaba gösterir ve bu amaçlar doğrultusunda tüm kaynakların etkin, etkili ve verimli kullanılmasını sağlar.

d) Öğretmen ve diğer çalışanların ilgi ve yeteneklerini, görev ve sorumluluklarını esas alarak iş bölümü yapar ve tüm çalışanlara görevlerinin ifasında rehberlik eder.

(2) Yöneticilerin bu maddede belirtilen ödev ve sorumluluklarına ilişkin hususlar okul tür ve kademelerine göre Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Madde üzerinde söz almak isteyen vekillerimiz var mı?

Fethi Bey, buyurun Sayın Vekilim.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Şimdi, 6'ncı maddeye geçtik fakat cevap hakkı doğduğuna inanıyorum; özellikle Öğretmenlik Meslek Kanunu gibi çok kritik bir meslek kanununda çok tartışmalı maddelerin bulunduğu ve ekleme önerilerimizin de bir tür niyet okuması şeklinde yorumlandığı bir bağlamda, yaptığımız eleştirilere bir niyet okuması ve “bühtan” kavramı eşliğinde bir yanıt oldu. Şimdi, bühtan, kara çalmak demek. Şimdi, bizim önümüzdeki metinden, ne bu metni hazırlayanların niyetinden, subjektif arka planlarından ne de başka şeylerden değil, sadece önümüzdeki metinden hareket ediyoruz Sayın Başkan. Önümüzdeki metnin maddeleri içerisine zerk edilmiş ve bir kısmı da ayıklanmış, sansürlenmiş ve gerçekten çok kritik bir meslek grubunun felsefesini, duruşunu şekillendiren, Atatürk Cumhuriyeti'nin yurttaşlık felsefesini, özellikle kız çocukları ve kadın-erkek eşitliği noktasında, laiklik konusunda, sosyal devlet konusunda yaptığımız eleştirileri bir “bühtan” kavramı eşliğinde bize yansıtmayı ben açıkçası doğru bulmuyorum, yanlış buluyorum ve sorduğumuz sorulara da verilmiş bir cevap olarak da hiçbir şekilde kabul etmiyorum. Neden? Şimdi, bakınız, teknik detaylar vereceğim ve hızla yanıtlanması isteğiyle başka sorular soracağım.

Şimdi, bakın, Atatürkçülük, sosyal bilimler derslerinin içeriğinden önemli ölçüde çıkarıldı mı, çıkarılmadı mı? 4'üncü, 5'inci, 6'ncı, 7'nci sınıflar için hazırlanan sosyal bilgiler müfredatında Atatürk'ün adı, cumhuriyet felsefesi sadece “Etkin Vatandaşlık” bölümünde “Atatürk'ün Türk Demokrasisinin Gelişimine Katkısı” başlığı altında verildi mi, verilmedi mi? 5'inci sınıf sosyal bilgiler kitabında “Atatürkçülüğü ve Atatürk İnkılaplarını Öğreniyorum” ve “Atatürk İlke ve İnkılapları” bölümü çıkarıldı mı, çıkarılmadı mı? Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Ortak Metni'nde tek bir kelime dahi Atatürk'e referans verilmeden koca bir metin üretildi mi, üretilmedi mi? “Türk İnkılabı ve Atatürk” bölümü dersin sadece yüzde 25'lik bölümüne ayrılırken “İkinci Dünya Savaşı'ndan Küreselleşme Sürecine Kadar Türkiye” bölümü dersin yüzde 40'ına kadar tahsis edildi mi, edilmedi mi? Bunun gibi çok sayıda eğitimcilerden, öğretmenlerden, gerçekten bu ülkenin demokrat, cumhuriyetçi ve yurttaşlık felsefesine inanan, Atatürk sevgisini kendisine şiar edinmiş, parti ayrımı gözetmeksizin, muhafazakâr, milliyetçi sosyal demokrat, Türk, Kürt her kesimden öğretmenlerden aldığımız metinler bize, Milli Eğitim Bakanlığının, geçtiğimiz yirmi iki yıl boyunca, hangi seçimi kazanmış olursa olsun -nasıl kazandıklarını da ayrıca tartışırız da- hangi gerekçeye sınırsız sınırsın, müfredatta çok ciddi bir tahribatı ve Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin arkasından uygulamaya geçirilmek istenilen Öğretmenlik Meslek Kanunu'nda da çok ciddi, niyet okumayla sınırlı kabul edilemeyecek, Öğretmenlik Meslek Kanunu'nun ruhuna ve felsefesine aykırı bir çerçeveleme, bir kalıba sokma ve bir özden, bir ruhtan, cumhuriyetçi bir prensipten uzaklaştırma girişimini görmememizi beklemesin.

Şimdi, Sayın Maviş “bühtan” dedi, “niyet” dedi “Biz iyi insanlarız.” dedi vesaire. Şimdi, biz şu soruları sorduk ve cevap bekliyoruz; siyasi cevaplara da siyasi cevap verebiliriz ama teknik olarak bunları açıklamak zorunda kaldım. Şimdi, “Türkiye Cumhuriyeti” ibaresini bu Hükûmet çıkardı kurumların üzerinden.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Süreniz doldu, lütfen son cümlelerinizi ifade ederseniz.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Şimdi, koro hâlinde, heyetler hâlinde cumhuriyete, Atatürk felsefesine hakaret etmiş insanlar en üst makamlarda ağırlandı mı, ağırlanmadı mı? “Keşke bu ülke Kurtuluş Savaşı’nda zafer kazanmasaydı da hilafet kalsaydı.” diyen insanlar, bakanlık düzeyinde, siyasetçi düzeyinde, hatta Cumhurbaşkanlığı düzeyinde taltif edildi mi, edilmedi mi?

Fakat şunu da ben bir tür riyakârlık ve ikiye bölünmüşlük olarak görüyorum, bunu belirtmek zorundayım Sayın Başkan: Şimdi, Aziz Sancar bu memleketin medarıiftiharı, memleketin güzide bir evladı, tıp fakültesinden yetişmiş ve Nobel Ödülü kazanmış, yüreğinde Atatürk sevgisi, cumhuriyet sevgisi olan, 86 milyon yurttaşı ayrımsız bir arada tutan bir vatandaşımız, bir hocamız, bir Nobel sahibi bir bilim insanı. Şimdi, Hükümet bu hocamızı her türlü kampanyası, her türlü propagandası için, PR’ı için gezdiliyor fakat bu hocanın Atatürk sevgisinin, cumhuriyet sevgisinin, cumhuriyetin ilerleme, aydınlanma, gençleri okutma, öğretme ve öğretmenlik felsefesinin temel prensiplerini Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi’ne konulmasını kabul etmiyor. Şimdi, böyle bir şey kabul edilebilir mi?

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Sayın Vekilim, bir cümle demiştim ama...

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Böyle bir şey kabul edilebilir mi?

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – İnanın, ardı ardına çok fazla konuşma talebi var.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Biz bunu kabul etmiyoruz.

Orta Doğu’yla ilgili de şunu söyleyeceğim: Bakın, bu ülkede Talibancı, İŞİD’ci, İhvanıcı, envaiçeşit Orta Doğu, Orta Asya menşeli radikal terör örgütü mensubu ya da potansiyel uyuyan hücreler okullarımızda, üniversitelerimizde ya da vatandaşlık verilmiş şekilde aramızda dolaşıyorlar; bunların işlediği cinayetler, katliamlar hepimizin malumu, detayları hep birlikte sıralayabiliriz. Daha geçen gün benzeri bir yargılama sonuçlandı.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Sayın Vekilim, lütfen...

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Şunun için söylüyorum, bakın...

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Dört dakika daha fazla kullandınız. Lütfen... Diğer arkadaşlarımızın hakkını istismar ediyorsunuz.

NAZİM MAVİŞ (Sinop) – Hep sloganik şeyler söylüyorsunuz ya! Karşılığı olmayan şeyler söylüyorsunuz!

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Sloganik değil efendim. Millî Eğitim Bakanlığı ve millî eğitim felsefesi, Öğretmenlik Meslek Kanunu’na siz bunu...

NAZİM MAVİŞ (Sinop) – Size mi kaldı bu toplumun Atatürkçülüğünü test etmek!

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Tabii bize kaldı ve sadece bize kaldı. Atatürkçülere...

NAZİM MAVİŞ (Sinop) – Siz Atatürkçüsünüz de başkası Atatürkçü değil mi ya!

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Siz değilsiniz. O zaman teklifimizi kabul edin ve maddeleri koyun. Koyun o zaman maddeleri, teklifimizi kabul edin, üç paragrafı koyamıyorsunuz.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Peki, Sayın Vekilim...

NAZİM MAVİŞ (Sinop) – Siz anlamamakta ısrar ediyorsunuz.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Siz anlamıyorsunuz ve inkâr ediyorsunuz.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Sayın Vekilim, teşekkür ediyorum.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – “Anayasa’nın temel ilkeleri” dedik, Türk Millî Eğitim Kanunu’ndaki amaç ve ilkelere atıf yapıyor.” dedik.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Bunu madde olarak koyun. Peki, o zaman Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Ortak Metni’ne neden koymadığınızı ifade edin.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Sayın Vekilim, karşılıklı konuşmayalım.

Teşekkür ediyoruz.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Ayıptır ya! Karşınızda milletvekili var, Anayasa’ya sadakat konusunda her birisi yemin etmiş, demokrasiye inanarak buraya gelmiş insanları IŞİD’le, Taliban’la, bilmem neyle özdeşleştirmek...

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – 1915 Çanakkale Zaferi kutlamalarında, 30 Ağustos Zafer kutlamalarında neden yapmadığınızı şey yapın.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Sayın Vekilim, teşekkür ederim.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Bu insanları farklı şekillerde himaye ettiniz. Nasıl yargılandıklarını biz de biliyoruz.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Siz terörle yan yana dururken biz terör mücadelesi verdik.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Alın o zaman maddeye, sorun kalmasın.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Maddeye alın, bu kadar.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Niye almıyorsunuz, neden almıyorsunuz?

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Nezaketle anlatmaya çalışıyorum, siz hâlâ bizi Atatürk ilke ve inkılaplarına karşı suikast düzenlemekle itham ediyorsunuz, bühtanda bulunuyorsunuz; kabul etmiyoruz bunu!

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Sayın vekillerim, lütfen...

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – İtham değil, bu bir gerçektir; bu madde, Öğretmenlik Meslek Kanunu’na koyduğunuz bu ifadeler Atatürkçü, cumhuriyetçi...

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Hiçbir ifade koymadık.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Koymadığınız ifadeler zaten sizi gösteriyor.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Dedik ki: “Türkiye Cumhuriyet Anayasası’nın temel ilkelerine, Türk Millî Eğitim Kanunu’nun amaçlarına ve ilkelerine...” Siz bunu anlamamakta hâlâ ısrar ediyorsunuz.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Hiçbir öğretmen derneğine, sendikasına... Bunu koymadığınız sürece bunu biz...

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Bir çocuk gibi bizi sınava tabi tutmak istiyorsanız bunu kabul edemeyiz.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Peki, Sayın Vekilim, teşekkür ediyoruz.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Bu sınavı geçemediğinizi itiraf ediyorsunuz.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Böyle bir derdimiz yok, sizin sınavınızdan geçmek gibi bir derdimiz yok.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Bu metni değiştirmedığınız sürece...

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Biz yirmi iki yıldır bu milletin sınavından geçerek geldik buraya.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Sınavdan geçemediniz, Millî Eğitim Bakanlığı bu ülkenin en başarısız Bakanlığıdır.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Hayır efendim, o senin değerlendirmen. Yirmi iki yıldır biz bu ülkeyi nereden aldık, nereye getirdik; bunun rakamları var.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Memlekette öğrenciler açlıktan bayılıyor, öğretmenler ev kiralayamıyor, öğretmenleri 14 bin liraya istihdam ediyorsunuz. 80 bin kusür...

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Bak, önümde bir kitapçık var; bu ülkeyi nereden aldık, nereye getirdik, bu ülkenin eğitim sistemine neleri kattık, bu ülkenin öğretmenlerine... Hepsi burada var. İkide bir çıkıyorsunuz, Atatürkçülüğümüzü ispatlamaya kalkıyorsunuz.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Peki, teşekkür ediyoruz sayın vekillerimiz. Düşüncelerinizi ifade ettiniz.

Bakan Yardımcımızın birkaç ilavesi olacak.

Buyurun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Kavgaya gerek yok, koyun içine, maddede var zaten temel kanunda yani bu kadar direnmenize gerek yok ki. Nazım Hocam, var temel kanunda, bir paragraf daha ekleseniz...

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Siz yazmadığınız için siz koyamıyorsunuz.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Fethi Bey, siz baştan böyle konuşurken muhababınızın hakkını, hukukunu ve muhababınızla ilgili nezaket kurallarını çok dikkate almıyorsunuz.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Sayın Bakan Yardımcımız konuşuyor, daha sonra devam edelim.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – “Siz yazmadınız...” Kanunu milletvekili yazmaz, kanunun tekniği vardır. Biz kanunu hazırlarız, kanun o tekniğe göre yazılır. Ben bu kanunu beş aydır, altı aydır çalışıyorum.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Biz de düzeltelim diyoruz. O tekniği yazan insanlar koymamışsa biz de koyalım diyoruz.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Tamam, eyvallah.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Buyurun.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; aslında dün akşam geç saatlerde, gece de Millî Eğitim Bakanlığımızın idari faaliyetlerine ilişkin bazı sorular vardı tarafımıza sorulan. Yine aynı şekilde, az önce değerli milletvekillerimizin Atatürkçülüğe ilişkin Bakanlığın idari bir faaliyeti olarak, aslında program bağlamında Türkiye Yüzyılı Maarif Programı’nın onaylanmasıyla ilgili, Atatürkçülükle ilgili bayağı hususlar var, onlarla ilgili bilgilendirme için söz almış bulunuyorum.

Öncelikle, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli’nin malum yani genel amaçları ve dayanakları itibarıyla bakıldığında, mevzuat dayanakları itibarıyla da bakıldığında, az önce milletvekillerimizin de bahsettiği gibi, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu’nun 2’nci maddesi ve Anayasa’nın ilgili maddeleriyle bağlantılı temel amaçları göz önünde bulundurularak düzenliyor. Bunların ilgili maddelerinin içeriklerine girmeyeceğim yani bunlar tabii buradaki hazırun tarafından yakinen biliniyor ama spesifik olarak şunları söylemekte fayda var çünkü Sayın Vekilimiz direkt programın belirli yerlerinden bazı bilgilendirmeler yaptı. Ben de o hususa ilişkin 8’inci sınıfla ilgili Türkiye Cumhuriyeti inkılap tarihi ve Atatürkçülük ile tarih dersi programlarına ilişkin bazı hususlardan bahsetmek istiyorum. Uyumluluk ve tekrarlardan kaçınan bu yaklaşımla hazırlanan programımızda birbirini destekleyen, tamamlayan bir yapıyla programın hazırlanmasına özen gösterildi. 8’inci sınıfta Mustafa Kemal’in çocukluğu ve

eğitim hayatını öne çıkaran detaylara, 12'nci sınıfta ise askerlik ve siyasi hayatı ile kişilik özelliklerine odaklanarak program yazıldı ve bu şekilde onaylandı. Bununla da bağlantılı malum kitaplarımız yazılıyor, inşallah, 1'inci, 5'inci ve 9'uncu sınıflarda eylül ayında çocuklarımız için hazır olmuş olacak. Yine, 8'inci sınıfın inkılap tarihi ve Atatürkçülük dersi öğretim programı, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşu ve inkılaplar ünitesinde cumhuriyetin ilanına kadar yaşanan siyasi ve diplomatik gelişmelere yer verilerek halk egemenliğine dayalı bir yönetim biçiminin hazırlık sürecinin ortaya konulması, Türk modernleşme süreci bağlamında Mustafa Kemal Atatürk liderliğinde yapılan inkılaplara, bu inkılapların yapılma gerekçelerine, Türkiye'nin modern bir devlet olma yolunda inkılapların sağladığı katkılara ve bu durum Atatürk ilkeleriyle ilişkilendirilerek Atatürk'ün Türk milleti ve Türkiye Cumhuriyeti'ni muasır medeniyetler seviyesine çıkarma idealinin anlaşılması programa amaç olarak koyulmuştur; bunu da özellikle belirtmekte fayda var.

Çok detay var aslında ama birkaç husus daha söyleyip tamamlayacağım Sayın Başkanım. Programda Atatürk ilke ve inkılaplarına dair konularda da Türk inkılabı ve Atatürkçülük adlı 2'nci ünite de aynı şekilde, az önce bahsetmiş olduğum çerçevede Atatürkçü düşünce sisteminin temellerini meydana getiren Atatürk ilke ve inkılapları da tarihsel arka planlarıyla tekrar değerlendirilmeye alınmış. Bunun gibi birçok alanda bütüncül mevzuaya değinilmiş.

Bir iki husus için daha müsaadeniz olur mu Sayın Başkanım, yani idari hususlara ilişkin...

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Çok uzatmamak kaydıyla, bir iki cümle lütfen çünkü konuşacak çok vekilimiz var.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Tamam, çok hızlı bir şekilde, idari işlem olması açısından...

Şimdi, ÇEDES'le ilgili sayın vekillerimizin eleştirileri geldi. Malum, Millî Eğitim Bakanlığı -değerli vekillerimizin de bahsettiği üzere- sivil toplum kuruluşlarıyla protokoller yapıyor, yapmaya da devam edecek; bunu Sayın Bakanımız da açıkladı. Yani tarikatlarla, cemaatlerle değil; sivil toplum kuruluşlarıyla 2.700 civarında protokolümüz var, kamu kurumlarıyla, birçok yerle bunlar yapıyor. Bu dayanakların bir yönetmeliği var, sosyal etkinlikler ve izne dayalı. Bunların da dayanak mevzuatı Temel Eğitim Kanunu. Yani Temel Eğitim Kanunu'na ve Anayasa'ya aykırı herhangi bir protokolün yapılması söz konusu değil; bu bir yargı konusu, yaparsak hem idare olarak yapanlar ve onaylayanlar hem de aynı zamanda taraf olanlar açısından hukuki anlamda bir süreç işler.

İkincisi, mali kaynakların aktarıldığıyla ilgili bazı mevzulardan bahsedildi. Millî Eğitim Bakanlığı yapmış olduğu hiçbir protokolde, sivil toplum bağlamında, 1 lira ödeme yapmamıştır, yapamaz da yani bu hususu da düzeltmek isterim.

ÇEDES'e ilişkin de Sayın Bakanımız Mahmut Özer zamanında yapılan bu protokol, yanılmıyorsa 2023'ün Şubat ayında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – ...yapılan bu protokol de Diyanet İşleri Başkanlığımız ve Gençlik Spor Bakanlığımız, Millî Eğitim Bakanlığımız; 3 bakanlık olarak yapılmış ve protokolün amir hükmü de çok açık bir şekilde okul dışı faaliyetler. Hiçbir şekilde okulun içine girilemez...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Giriyorlar, giriyorlar Hocam.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – İkincisi, veli izni olmadan kesinlikle bu işlem yapılamaz ve gönüllülük esastır.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Hayır, giriyorlar. Ya, okulda adamlar maket yaptırıp maketi döndürüyor, mezar getiriyor.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Evet, Sayın Vekilim, bu tür uygulamalara ilişkin yanlış örnekler varsa -derse girişlerle ilgili- Millî Eğitim Bakanlığı bunlarla ilgili gerekli işlemleri yürütmüştür, yürütüyor da. Protokolün amir hükmü...

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Hiçbir şey yapmıyor!

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Soruşturma açılmış adamlara, okuldaki ÇEDES Projesi için soruşturma açılmış.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Tabii tabii. Millî Eğitimin amir hükmü çok açık ve biz, Millî Eğitim Bakanlığı olarak kendi öğretmenlerimizle, velilerin izni ve öğrencilerimizin gönüllülüğüyle bu tür protokolleri bilimsel, ahlaki, topluma fayda bağlamında yapıyoruz ve eğitim mevzusunun sadece Millî Eğitim Bakanlığının değil, sivil toplum kuruluşlarımızın, diğer kurum ve kuruluşlarımızın, siyasetçilerimizin, akademisyenlerimizin destekleriyle milletin meselesi olduğunu düşünüyoruz.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Sayın Başkanım, kısacık bir şey söyleyeceğim.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Ama, bakın “kısacık” diyoruz; lütfen, iki cümle...

Belki bunlar müstakil uygulamalardır. Sayın Bakan Yardımcımız da ifade etti.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Filiz Hanım doğru bir usul değil, özür diliyorum Sayın Bakan Yardımcısından da sizden de ama kısa bir şey söylemem lazım yani bakın, bu çok kritik bir konu.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Buyurun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Kemal Bey, şimdi, bakın, burada çok tarihi bir şey söylüyorsunuz, diyorsunuz ki: “ÇEDES sadece okul dışındadır.” ÇEDES, bu kapsamda... Üzülmesinler, Ülkü Ocakları okula girdi, bakın, Ülkü Ocakları okulda. Ben Cumhuriyet Halk Partisi Gençlik Kolları okula gidip eğitim yapamaz diyorum. Söyleyebiliyor mu ortaklarınız da “Ülkü Ocakları okula giremez.” diye? Hacılar, hocalar, imamlar, müftüler okuldalar; her şeyi yapıyorlar. Sizin -AK PARTİ yönetim anlayışının ve onun bürokrasiye yansımalarının- genel yaklaşımınız şöyle oluyor: “Efendim, bunlar böyle küçük küçük olaylardır.” Bunlar ne olaylar, biliyor musunuz? Şirazesinden çıkmış, kamuoyuna kazayla -ya bir cesur öğretmenden ya oradan bir veliden falan- yansımış. Ya, alenen çocuklarla ilgili işler için okula geliyorlar. İşte, biraz önce söyledi, Mersin’de 2 öğretmene okuldaki ÇEDES Projesi’ne göndermedikleri için sizin tarafınızdan müfettiş tayin edilmiş.

İkinci söyleyeceğim şey şu, diyorsunuz ki: “Millî Eğitim Temel Kanunu’nda bu iş birliği meselesi var, sosyal etkinlikler meselesi var. Dolayısıyla, ne yapalım?” Bunlarla iş birliği yapıyorsunuz. Ben de size soruyorum: Hiç yapmayacağınıza emin olduğumuz -herhangi bir toplum kesimini rencide etmemek için söylemiyorum- her vakıfla, her dernekle yapar mısınız bunu? Yapamazsınız. İsim verirsem flaş flaş manşet oluruz, şu anda tartıştığımız Öğretmenlik Meslek Kanunu bambaşka yere gider. Örneğin, cinsel yönelimle ilgili olarak bir dernek gelse ya da Cumhurbaşkanımızın çok kafayı taktığı Aile Planlaması Vakfı gelse, içeride bir iş yapmaya kalksa, dışarıda bir iş yapmaya kalksa yapamazsınız, yapamazsınız.

LATİF SELVİ (Konya) – Yapılamaz.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – “Yapılamaz.” diyor, bak, bravo Latif Hocam; yapamazsınız. Dolayısıyla...

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – LGBT derneğiyle nasıl bir anlaşma yapılсын?

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Ağzını öpeyim, çok doğru söyledin.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – O hâlde sizin ile bizim aramızda bir siyasal fark kalmaz.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Çok doğru söyledin. Ben yap demiyorum ki zaten; sataşıyorsunuz.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Biz muhafazakâr demokrat bir partiyiz.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Sataşıyorsunuz, çok güzel. Müsaade edin, benimle müzakere edenler sakince müzakere etmeli.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – LGBT derneği dedim, başka bir yere taşıma.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Bak, bağırma. Çok güzel yahu, ağzını öpeyim, çok güzel söyledin.

Şimdi, bir saniye, çok iyi. Şimdi, demek ki buradan şunu anlıyoruz, Nazım Hocam çok güzel söyledi, diyor ki: “Biz bazılarıyla yapamayız kardeşim.”

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – “LGBT” diye altını çizdim, bak.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Ya, LGBT’yle yapamazsın, Aile Planlamayla yapamazsın...

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – LGBT’yi örnek verdin.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – ...cumhuriyetçi xyz derneğiyle yapamazsın. Buradan şunu anlıyoruz, bir mantık yürütme üzerinden devam ediyoruz Kemal Hocam.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Peki Sayın Vekilim.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Bir müsaade edin, bitireyim.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Ama Sayın Vekilim, konu anlaşıldı.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Anlaşılmadı.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Müşahhas örneklerle kadar inersak inanın bunun arkası gelmez.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Bir cümle ne olur, çok kritik ama Filiz Hocam, çok kritik; anladılar söyleyeceğimi, susturmaya çalışıyorlar.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Her şey çok kritik.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Şimdi, şöyle: Demek ki tanımı gereği Millî Eğitim Bakanlığı bazı dernek, vakıflarla çalışmıyor; çalışmasın, bir itirazım yok. O zaman ÇEDES kapsamında iş birliği yaptığımız birtakım kerameti kendinden menkul tarikat ve cemaatlerle de isterseniz iş birliği yapmayabilirsiniz. O yüzden, bize “Türk Millî Eğitim Kanunu’nda var, o yüzden yapıyoruz.” demeyin.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Tarikat ve cemaat değil, kamu yararına çalışan sivil toplum kuruluşu o.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Türkiye’de kamu yararına çalışan sivil toplum örgütleri demek, geçmişten bugüne Hükûmete yakın olan kuruluşlara verilmiş bir ibaredir. Ben ömrünü sivil toplumda geçirmiş bir adamım.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Ben de ömrümü sivil toplumda geçirdim ya, sadece siz mi sivil toplumu biliyorsunuz? Biz de gençlik yıllarımızdan bu yana sivil toplum örgütlerinde mücadele ederek geldik.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Ömrümü burada geçirdim. Kamu yararına dernek Bakanlar Kurulu kararıyla çıkar, geçmişten bugüne kadar tüm Bakanlar Kurulu kendilerine yakın olanlara vermiştir, hepsi öyle olmuştur. Her iktidar... Rahmetli Süleyman Demirel yaşarken kendine yakınlarla, Doğru Yol Partisine yakınlarla vermişti, Özal varken ANAP’a yakınlarla vermişti, siz de kendinize yakınlarla verdiniz. Onların kamu yararı olduğunu göstermez o.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Peki sayın vekillerim, sivil toplum örgütlerinde yaptığınız hizmetlere çok teşekkür ediyoruz.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Mesele şu Hocam: Sizin söylediğinizde yanlış olan ne biliyor musunuz? “Bu, kanunda var, vermek zorundayım.” Hayır, değilsiniz. Kanunda olan şeyi istediğinize uyguluyorsunuz, bu kadar ve sizin bu ÇEDES’le ilgili de söylediğiniz doğru değil. Okulların içinde uyguluyorsunuz, okulların dışında da çocuklara camide bowling oynatmak falan bu ülkenin ne kültüründe var ne milliliğinde var ne yerliliğinde var. Camide bowling oynamak nerede görülmüş?

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Peki Sayın Vekilim, teşekkür ediyorum.

Nurten Yontar Vekilimize söz veriyorum.

Buyurun Sayın Vekilim.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri, sevgili vekiller ve bürokratlar; “Yöneticilerin ödev ve sorumluluk sorumlulukları” başlığını içeren 6’ncı maddeyi konuşuyoruz. 6’ncı maddenin başlığı sadece “Yöneticiler” biçiminde yer alıyor, bunun daha somut olup “okul yöneticileri” olması gerekiyor diye düşünüyorum, somut ibare kullanalım.

(1)’inci fıkrada özne “yöneticiler” çoğul ama aşağı indiğimizde paragraflarda, cümlelerde bütün her şey tekil “yönetici” olarak alınmış. Bu paragrafların da ya başında “okul yöneticisi” olup paragraflar “yönetici” olarak geçmeli ya da başında isim “okul yöneticileri” ise aşağıdaki cümlelerde “okul yöneticileri” olarak çoğul olabilmeli.

(1)’inci fıkranın (ç) bendinde de bir belirsizlik görünmekte. “Eğitim kurumunun sürekli gelişim göstermesi ve eğitim öğretimin kalitesinin yükselmesi için çaba gösterir ve bu amaçlar doğrultusunda tüm kaynakların etkin, etkili ve verimli kullanılmasını sağlar.” denmekte. Burada da okul yöneticilerinden, belirlenen amaçlar doğrultusunda tüm kaynakların etkin ve verimli kullanılması istenmekte. Bu da somut değil, buradaki “tüm kaynaklar” ifadesi belirsizlik içermekte. Burada da değişiklik yapıp “okula ait tüm kaynakların” olması gerektiğini savunuyoruz.

Yöneticiler yönetim ve denetim görevini Anayasa ve ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda Türk millî eğitiminin genel amaç ve ilkelerine uygun olarak yapmakla sorumlu tutulmaktadır. Yöneticilere, eğitim öğretim faaliyetlerinin sağlıklı, güvenli ve huzurlu bir ortamda yürütülmesi için gerekli önlemleri alma ödevi verilmektedir. Buradaki bütün “yöneticiler” ya “okul yöneticisi” ya da “okul yöneticileri” olmalı.

Burada yöneticilerin görevleri yer almakta ama bu paragrafta yöneticilerin sorunları yer almamakta, burada yöneticilerin sorunlarını da dikkate almalıyız.

Artı, bu kanun teklifi maalesef ki böyle iki güne sıkıştırılmış “Hemen kabul edelim, geçirelim.” taktiğiyle yine diğer torba yasalar gibi önümüze getirildi. On üç aydır Millî Eğitim Komisyonu toplanmıyor, madem bu kadar önemli bir yasayı keşke bu kanun yapılmaya başlandığında, en azından beşer onar maddede bu Komisyon üyeleri toplanıp maddeler üzerinde ortak bir karar alabilseydi; beraber karar verseydik en azından oy birliğiyle çıkardı ama maalesef ki yine sıkıştırarak önümüze getirdiniz, gece yarılarına kadar çalışmanın da bir çözüm getirmeyeceğini düşünüyorum çünkü fikirlerimiz çatıyor.

Bu kanunda bütün paydaşlara da yer verilmemiştir, sadece iktidar vekilleri; saraydan gelen istek üzerine imzalanmış bir kanun teklifi. Hâlbuki bizim emekliden, asgari ücretliden, esnaftan yani tüm halkımızdan tasarruf beklerken bu kanun teklifiyle kurulmak istenen akademinin ne kadar gereksiz olduğunu düşünmemiz gerekiyor. Bütçeye bence ek bir gider; malum, zaten para yok, insanlara zam yapmıyoruz; 3,5 milyon emekli 10 bin liraya mahkûm çünkü kök maaşları 8 bin liranın altında. Siz

kendinizi o emeklilerin yerine koyun, nasıl yaşayabileceğinizi bir düşünün. Eğer ilköğretim çağındaki öğrencilerimize bu parayla, bütçede bu akademiye ayrılan parayla 1 öğün yemek versek, emin olun hepimiz hayır duası alırız.

Taşımali eğitimden vazgeçmeliyiz. Küçük, ilköğretim çağındaki çocukları 50-60 kilometre uzaklıktaki okullara göndermeyelim; çocuklar okuldan soğuyor, gitmek istemiyor. Bilmiyorum, hanginizin torunu, çocuğu var? Sabah saat beş buçukta kaldırıp kim gönderiyor 60 kilometre uzaklıktaki bir okula? Hepsi istifa ederek ertesi gün gitmek istemiyor, karın ağrıları oluyor o çocukların.

Artı, ÇEDES konusuna gelelim. Evet, ÇEDES'te de STK'lerle protokol yapılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Sayın Vekilim, süreniz doldu, lütfen toparlayalım.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Tamam, herkese süre verdiniz, ben de tamamlamak istiyorum süremi Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Süreniz tamamlandı zaten.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Biraz uzatmak istiyorum, bir dakika müsaade edin.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Tamam, bir dakika...

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – ÇEDES'te STK'lerle protokol yapılıyor ama -emin olun- bu STK'ler sadece dinî kuruluşlara ait STK'ler. Neden bir ADD'yle, neden Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneğiyle, neden Kadınlar Birliğiyle bir protokol imzalayamıyor Millî Eğitim; ben bunu da sormak isterim. Bu dinî kuruluşlar sınıfa gelip din dersi veriyor, zaten din hocaları var, din eğitimi veren öğretmenlerimiz var yani ne gerek var daha başka bir kuruluştan birini oraya eğitmen olarak göndermeye?

Çocuklarımızın beynini bunlarla doldurmamalı; çağdaş eğitim, bilimsel eğitim verelim çocuklarımıza; Millî Eğitimden bütün talebimiz bu yöndedir.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Teşekkür ederiz Sayın Vekilim

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Sayın Başkanım, Mersin'le ilgili bir bilgilendirme yapabilir miyim?

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Hemen lütfen, çok kısa bir şekilde, özet...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- Millî Eğitim Bakan Yardımcısı Kemal Şamlıoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş'ın (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki Mersin'de öğrencileri ÇEDES programına göndermediği için ceza alan 2 öğretmenle ilgili ifadelerine ilişkin açıklaması

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; az önce Mersin'de 2 öğrenciyi ÇEDES programına göndermediği için ceza alan bir öğretmenden bahsedildi.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Soruşturma devam ediyor.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Evet, “Soruşturma ve ceza verildi.” şeklinde bilgi aldık tabii il müdürlüğümüzden.

Konu şöyle, çok farklı tamamen: Birincisi, bu proje ÇEDES projesi falan değil. Bu proje Diyanet İşleri Başkanlığı ile Akdeniz Müftülüğü arasında, kaymakam onayıyla yapılan bir program; sosyal bir program yapılıyor yani Millî Eğitim Bakanlığı açısından bir durum yok burada. Bu program yapılırken duyurular yapılırken çocuklar, öğrencilerimiz buraya katılmak istiyorlar. Katılmak isteyen bu öğrencileri bu öğretmen arkadaşlarımız engelliyorlar ve onlara zorla dilekçe yazdırıyorlar “Bu programa katılmayın.” diye. Bunun üzerine, çocukların velileri bundan rahatsız oluyorlar ve “Bizim çocuklarımızın hangi programa katılacaklarına öğretmen arkadaşlarımız... Niye böyle bir şey yaparlar?” diye CİMER’e suç duyurusunda bulunuyorlar. Millî Eğitim Bakanlığı CİMER mevzu olunca soruşturmasını başlatıyor ve öğretmen arkadaşlar bunu reddetmiyorlar, “Bizim sendikamız bu tür -işte, Diyanet, şu bu falan- faaliyet gösteren yerlere öğrenci göndermemekle ilgili bir karar aldı, biz bu kapsamda böyle bir kararlılık gösteriyoruz.” diyorlar yani aslında tamamen öğrencileri yönlendiren ve öğrencilerin velilerinin şikâyet ettiği bir soruşturma süreci. Bununla bağlantılı soruşturma neticesinde bu hususlar... Oradaki ilgili öğretmen arkadaşlarımızın da bu durumu açık bir şekilde ifade etmeleriyle bağlantılı olarak “idari ceza” şeklinde sonuçlanmış oluyor.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Ders saatinde bir öğretmenin göndermeme hakkı var mı acaba?

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Tabii, tabii.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Demek ki o zaman gene cezayı boşa verdiniz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Hayır, ders saati...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Ders saatinde bir öğretmen öğrencilerini dışarıda bir projeye göndermeme hakkına sahip mi, değil mi?

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Ders saati dışında, ben baktım bilgi notuna. İkincisi de hazır dilekçeyi öğretmen kendisi yazıyor Kıymetli Vekilim ve öğrenciye zorla imzalatıyor, veli bundan rahatsız oluyor.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Tamam ama bir öğretmen kendi ders saatinde herhangi bir proje için öğrencilerini göndermeme hakkına sahip mi?

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Sahiptir, sahiptir Sayın Vekilim.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Öğrencileri göndermeme hakkına sahipse o öğrencilere de “Ben sizi göndermiyorum; burada yetki bana ait, Millî Eğitim Temel Kanunu bu yetkiyi bana verdi.” diyor, siz de bunu imzalayarak... Çünkü sonuçta müdür oradan istiyor ya...

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Ders saati dışında kaymakamlığın onayıyla yapılan bir faaliyet Sayın Vekilim.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Kaymakam bey bir öğretmeni ders saatinde dışarıya öğrenci göndermesine zorlayabilir mi, zorlayamaz mı?

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Zorlayamaz.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Ders saatinin içinde...

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Ders saatinin dışında bu faaliyet. Ders saati dışındaki faaliyete katılmasını istemiyor.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – O zaman başka bir şey var: Ders saatinin dışındaysa zaten öğretmenin onaylayıp onaylamamasının bir önemi yok.

Bakın, Sayın Bakan Yardımcım, fevkalade nazik bir insansınız fakat öyle bir Bakanlık yönetiyorsunuz ki başından sonuna kadar sorunlu. Ders saatinin dışındaysa öğretmene ihtiyaç yok, ders saatinin içindeyse öğretmen hakka sahip. Dolayısıyla, gene...

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Talep var yani çocuğun talebi gerekiyor.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Gitsin ders saati dışında.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Bu talebi gitmemesiyle ilgili çocuğa zorla...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Ders saati dışında gitsin.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – İşte, bu bir talep ama. Bu tür faaliyetlerde veli izni ve öğrenci talebi olmadan bu faaliyet olamıyor Sayın Vekilim.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Ailesi isterse imzalar.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Öğretmen arkadaşımız da gitmemesi için öğrenciye bunu zorla imzalattırıyor; temel sorun bu.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Zorlama değil, şöyle: Öğretmen yaptığında zorlama oluyor değil mi? Öğretmen o etkinliğe akli yatmamışsa öğrencisine... Şimdi, öğrencinin en güvendiği kişi kimdir? Öğretmen olması gerekir, onun için çalışıyoruz bu kadar. Öğretmen “Ben buna ikna değilim, doğru da bulmuyorum.” demiş -hakki da var- öğrencilere demiş ki: “Yapma ya.” Şimdi, bunları kriminalize etmemize gerek yok. “Bunu yapma.” Dediğiniz bu senaryonun tam olarak doğru olduğunu kabul edelim. “Bunu yapma.” deyince “Gavur öğretmen, bak gördün mü engelledi etkinliği.” oluyor. Şimdi, bakın, Millî Eğitim böyle de yönetilemez Hocam. Siz böyle yönetmeye devam edeceksiniz ben bunu biliyorum ama böyle yönetilemez. O zaman öğretmen -dediğiniz gibi işler oluyor- benim sendikam şöyle dedi, öbürünün sendikası böyle dedi. Bu olmaz...

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Biz öğrencimizin ve velimizin hukukunu da muhafaza ettik.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Sayın Milletvekilim, iş yargıya intikal etmiş, yargımız en doğru kararı verecektir.

Teşekkür ediyoruz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Sinop Milletvekili Nazım Maviş ve 101 Milletvekilinin Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi (2/2239) (Devam)

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Benim söz hakkım var zaten, öne alabilir miyim? Pozitif ayrımcılık talep ediyorum.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Şu anda Mehmet Karaman Vekilimiz sırada gözüktüyor, ondan izin almamız lazım.

MEHMET KARAMAN (Samsun) – Tabii.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Buyurun.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Ben bu konuya değinmek istiyordum ufak bir, misafirimiz geldi, çıkmam gerekti.

Şimdi, bu ÇEDES uygulamalarıyla ilgili genel eleştirimizi biz zaten ifade etmiştik. Bakın, eğitimde dincileşmenin bir adımı olarak karşımıza çıkan bir uygulama, dün de bahsetmiştik. Aynı zamanda, ÇEDES projeleriyle öğrenciler dinsel bir yaklaşımla itaatkâr bir nesil yetiştirilmek isteniyor ve proje MESEM’lerle destekleniyor; işin bu boyutunu çok dile getirdik. Bu soruşturma bana neyi hatırlattı biliyor musunuz? Ben yirmi yıl boyunca öğretmenlik yaptım ve başıma buna benzer vakalar geldi. O zaman Milli Eğitim Bakanlığındaki yöneticilerin ve müdürlerin pek çoğu şu an “FETÖ” denen, o zaman “Fetullahçı” denen bir oluşum, bildiğiniz o oluşumun içindeydiler, sonra zaten soruşturmalar falan.

Şimdi, bizler, meseleye daha farklı bakan, demokratik bakan, eşitlikçi, bilimsel eğitimden yana olan öğretmenler, karşımıza bu tarz projeler geldiğinde özellikle ders saatleri içinde -bakın, bu çok önemlidir, altını özellikle çizmek isterim- öğretmen öğrenciden sorumludur, her türlü sorumluluk öğretmene aittir, onun fiziki olarak güvenliği, manevi olarak güvenliği öğretmeni aittir. Bu etik olarak da böyledir, yasal olarak da böyledir. Ben etik kısımlarıyla ilgili daha çok konuşmak istiyorum. Böyle bir sorumluluk altındayken bizim yasal olarak da uygun olmayan noktalarda direnç geliştirdiğimiz oldu. O zamanlar CİMER fazla yaygın değildi, hemen bir telefon şikâyetiyle o zaman Fetullahçı bazı olan idarecilerin kışkırtmasıyla soruşturmalar geçirdik, çok geçirdik. Bakın, şimdi onlar tu kaka oldu yani o yöneticiler tu kaka oldu hatta bilmiyorum artık nerelerdeler, kaç yıl cezalar yediler bilmiyorum.

Şimdi, biz benzer bir şeyle karşı karşıyayız. Peki, biz burada neye göre karar vereceğiz? Akla göre, mantığa göre, vicdana göre ve mesleki etiğe göre karar vereceğiz. Mesleki etik gereği bir öğretmen kendi sorumluluğunda olan öğrencisinin uygun bulmadığı, -bakın, etik olarak uygun bulmadığı- etkinliklere katılmasını istemeyebilir. Çok başımıza geldi, istemediğimiz oldu ve bakın, sadece böyle etkinlikler değil, o müdürlerin bize başka dayatmaları da oldu. Şimdi “Fetullahçı” diye, “FETÖ”cü diye kenara atılan, onların bize başka dayatmaları da oldu ve şu anki iktidar partisiyle birlikte yönettikleri zamanlarda o dayatmalara karşı da direndik biz. İşte “Emir.” dediler, biz yasaları koyduk önlerine “Yazılı tebligat verin.” dedik. Yazılı tebligat veremediler, bunları dayanak aldık. O yüzden yasalar çok önemlidir.

Bakın, bu kanun teklifini o yüzden biz çok önemsiyoruz çünkü bilimsel eğitimden yana olan, mesleğini hakkıyla yapmak isteyen eğitimci öğretmen arkadaşlarımızın korunması gerekiyor, yasalarla korunması gerekiyor. Böyle bir korumayı biz burada göremiyoruz. İşte “6’ncı madde” deniyor, “idarecinin görevleri” deniyor ama öğretmenlerin de belli hakları var. Ben bu anlamda o geçmiş göndermeleri de mutlaka herkesin hatırlaması gerektiğini düşünüyorum. Neyse ki alnımız ak, yüzümüz açık, hiçbir şekilde o soruşturmalardan aleyhimize bir şey çıkmadı. O Fetullahçıların emirlerine de uymadığımız için şimdi dimdik burada yer alabiliyoruz. Şimdi direnen, o bilimsel eğitimden yana olduğu için direnen eğitimci arkadaşlarım, öğretmen arkadaşlarım da gelecekte saygıyla anılacaklar; ben buna inanıyorum.

O yüzden hepinize tekrar teşekkür ediyorum söz hakkı verdiğiniz için, süre verdiğiniz için; sağ olun.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Ben de süreyi gayet iyi kullandığınız için size hassaten teşekkür ediyorum. Bu konularda pozitif ayrımcılık da yapacağız değil mi? Hanım olarak da bizler süreyi daha iyi kullanıyoruz sanki.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Her şeyin en iyisini siz bilirsiniz.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Evet, en iyisini biz biliriz.

Peki, teşekkür ediyoruz.

Sırada Mehmet Karaman Vekilimiz var.

Söz sizde, buyurun efendim.

MEHMET KARAMAN (Samsun) – Teşekkür ediyorum.

Yöneticilerin ödev ve sorumlulukları önemli tabii. Burada, bu alandaki en büyük problem okul yöneticiliğinin ikinci bir görev olarak tanımlanmasıdır. Okul yöneticiliğinin bir uzmanlık mesleği olarak tanımlanması gerektiği birçok platformda tartışılan bir konu olmasına rağmen, kanunda yer almamasını büyük bir eksiklik olarak görüyoruz. Okul yöneticilerinin üstlendiği kritik rol, okulların başarılı bir şekilde yönetilmesi, eğitimde kaliteyi artırmanın anahtarlarından biridir. Okul yöneticiliği eğitim sürecini yönlendiren ve şekillendiren bir görevdir. Okul yöneticiliğinin uzmanlık mesleği olarak tanımlanması, bu pozisyona atanacak kişilerin belirli bir eğitim ve deneyim seviyesine sahip olmasının sağlanması önemlidir; bunu da takdirlerinize arz ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Biz çok teşekkür ediyoruz. Sanırım az önceki konuşmam çok etkili oldu; biz erkekler de vakti iyi kullanırız dediniz ve vakti gereğinden daha da önce kullandınız, teşekkür ederim.

Sırada Şenol Vekilimiz var.

Buyurun Sayın Vekilim.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, yöneticilere geçmeden önce, Bakan Yardımcımız Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli’nde Atatürk ilke ve inkılaplarını ve Atatürk’ten bahsedildiğini inkılap tarihi konusuyla anlattı ama burada bir genel metin var, ön metin var. Bu ana ruhunu teşkil eden 101 sayfalık metinde Atatürk, Atatürk milliyetçiliği maalesef geçmiyor. Yani Milli Eğitim Temel Kanunu’nda çok güzel ifade edilmiş, hiçbir madde, amaç olarak ifade edilen madde maalesef bu modelde yer almıyor. Ben sadece bu modelde ilk başta ifade edilen “Millî bilince sahip şahsiyetlerden oluşan bir toplum oluşturabilmek adına ahlaklı, erdemli, milleti ve insanlık için iyi, doğru, faydalı ve güzel olanı yapmayı ideal edinmiş bilge nesilleri hedefler.” diye başlayan ve böyle devam eden, kavramlarda farklılıklar olan ifadeleri olduğunu söylemek istedim. Yani esas ruhunu teşkil eden bu ortak metinde keşke Türk Millî Eğitim Temel Kanunu’nun o güzel amaçları da yer bulsaydı. İşte, bu tür şeylerin yer bulmaması... Yine bu lafızları, bu sözleri ifade edebilirdiniz ama neticede Türk Millî Eğitim Temel Kanunun’daki Atatürk inkılap ve ilkelerine ve Anayasa’da ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı olarak ifade edilseydi -yine bu kanunda da geçmesi gereken- en azından kafadaki kuşkuları ortadan kaldırırdı.

Bunu söyledikten sonra, evet, okul yöneticiliği çok önemli bir konu ama burada Nurten Vekilime katılıyorum, burada “yöneticilik” deyince millî eğitim müdürlüğü olabilir, ilçe müdürlükleri olabilir, şube müdürlükleri olur falan, “okul yöneticileri” olarak ifade edilirse daha anlaşılır bir hâlde olur diye düşünüyorum. Liyakat ve yetkinliği esas alan modellere göre, lisansüstü öğrenim yapanlara öncelik verilmek şartıyla, kanunun öngördüğü süreyi tamamlamış eğitim öğretim kadrosunda çalışanlar içinden atanması gereken yöneticileri ifade etmek daha doğruydu bu kanun metninde ama bildiğiniz üzere, bu tür kadroların, bu tür makamların daha çok malum sendika tarafından doldurulduğunu da çok iyi biliyoruz.

Bir de tabii, son zamanda bu özlük haklarındaki sıkıntılardan kaynaklı hem il millî eğitim müdür muavinlerinin, ilçe müdürlerinin, aynı zamanda şube müdürlerinin, eğitim müfettişlerinin, eğitim uzmanlarının özlük haklarının öğretmenlere nazaran, özellikle uzman öğretmenlik ve başöğretmenlik konusu ele alındığında maaşlarının onların altında kalmasından kaynaklı sıkıntılar var. Bu özlük

haklarının mutlaka ve mutlaka verilmesi gerektiği... İşte “Efendim, bazı müdürlerimiz öğretmenlikten gelmiyor.” gibi sözlerle daha büyük çoğunluğun, öğretmenlikten gelen büyük çoğunluğun haklarının yenilmesinin doğru olmadığını bir kere daha burada ifade etmek istiyorum.

Burada, aynı zamanda, Bakan Yardımcımız var, bir konuyu hemen sormak istiyorum: Bakanlığınızda eğitim uzmanları var, Millî Eğitim uzmanları var ve bunların da yine özlük haklarında, maaşlarında en az 10 bin lira fark var. Bu, sayıları çok fazla olmayan -140 adet diye hatırlıyorum- eğitim uzmanının bu özlük haklarını da lütfen verin. Böyle hakkaniyetsiz, çalışma barışını bozan uygulamalardan Millî Eğitim bir an önce vazgeçmeli.

Yine, aynı şekilde müfettişlik... Denetimden bahsediyoruz, öğretmenleri akademiye yollayabilen müfettişlerden bahsediyoruz ama müfettişler arasında özlük hakları açısından da çok büyük sıkıntılar var. Bakanlık müfettişleri, eğitim müfettişleri olmak üzere, bunlar üzerinde de bir çalışma yapmanızda fayda var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Bitti mi konuşma hakkım?

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Sayın Vekilim, evet, beş dakikanız...

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Çok az kaldı Sayın Başkanım.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Evet, buyurun, bir dakika daha.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Bunlar önemli yani düzeltilmesi gereken konular.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Buyurun.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Teşekkür ediyorum.

Hatırlayın, geçen yıllarda 750 müfettiş almak için Bakanlık imtihan açtı, 450 kişi bile müracaat etmedi çünkü özlük hakları artık cazip değil. Lütfen, denetim çok önemli, denetim olmadan başarı olmaz; buna inanıyoruz. Bu, sadece devlet okullarını denetlemek de değil, o kadar çok denetlenmesi gereken konu var ki; mesela, özel okulların, kursların tamamının, Bakanlıklara bağlı eğitimle ilgili kurumların, belediyelere bağlı her türlü eğitim faaliyetlerinin, eğitim politikalarıyla tutarlılığı açısından mutlaka denetime tabi tutulması gerekli yani sadece devlet okulları değil. Millî Eğitim Bakanlığı çok büyük bir alan ama yeterli müfettişimiz, denetim elemanımız yok, bunlar üzerinde mutlaka iyi çalışma yapılması lazım. Özellikle, öğretmenlerin denetiminden de öte, merdiven altı tarikat, cemaat, sıbyan okulları ve benzeri okulların ve kursların denetimi mutlaka şart bu ülkede. Onun için de müfettişlik şartlarının düzenlenmesi, müfettişler alınırken de en az yüksek lisans yapmış, bu eğitim bilimleri fakültelerinde yönetici bölümlerinden mezun olanların müfettişliğe alınmasının önemini bir kere daha vurgulamak istiyorum.

Teşekkür ediyorum. Bundan sonra, daha sonra da konuşuruz.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Biz teşekkür ediyoruz Sayın Vekilim.

Evet, sırada Mühîp Kanko Vekilimiz var.

Buyurun.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Evet, bu Öğretmenlik Meslek Kanunu görüşülünce, ben ailesinde kuzenleri, kardeşleri, baldızları, hepsi öğretmen olan bir aileden sesleniyorum ve öğretmenliğin her kesiminde çalışan bir aileden bahsediyorum. Dolayısıyla, bunlara sorduğum zaman, öğretmenlerin bugün yüzde 42’si yaptıkları

meslekten huzursuz ve mutsuz. Yüzde 74,5'i de çalışma koşullarından maalesef memnun değil, öğretmenlerimizin sadece yüzde 4'ü memnun çalışma koşullarından. Geleceğe güvenle bakan öğretmen sayısı ise yüzde 8,4.

Şimdi, baktığımız zaman, özellikle okul öncesi öğretmenlere baktığımız zaman, bunlar çok kalabalık bir mevcuttan bahsediyor. Sınıf mevcutları çok kalabalık ve yardımcı personelleri yetersiz öğretmenler âdetâ bir bakıcıya dönüşmüş durumda. Teneffüsleri yok yani tuvaletlerini yapacak zamanları bile yok bu öğretmenlerin. Maalesef, yine, bu sınıflarda 36, 48 ve 60 aylık öğrencilerin hepsi bir arada tutulduğu için, ayrı ayrı sınıflarda istihdam edilmedikleri için bu çocuklarımızın eğitimi oldukça zorluk gösteriyor. Yine, engelli öğrenciler için buralarda fiziki ortamlar uygun değil.

Ücretli öğretmenlere geldiğimiz zaman, ücretli öğretmenler sadece otuz saat ücretli ders verebiliyorlar ve ücretleri de asgari ücretin bile altında. Geçen hafta bana gelen bir öğretmen ayda 9 bin lira maaş aldığını söyledi ve bu ücretli öğretmenler için otuz günde sadece on altı gün SGK primi yatırılarak bir mağduriyete yine neden olunuyor. Tatil dönemlerinde primleri ödenmediği için, ücret alamadıkları için yine bir mağduriyetleri oluyor ama en önemli şeyleri, güvencesiz çalıştırıldıkları için her dönem sonunda mobbinge maruz kalıyorlar.

Özel okul öğretmenlerine geldiğimiz zaman, özel okul yöneticileri özel okul öğretmenleriyle iki ayrı sözleşme yapıyor. Bu sözleşmelerden birini kendi uhdelelerinde tuttukları gibi diğer bir sözleşmeyi Millî Eğitim Bakanlığına gönderiyorlar ve gerektiğinde bu iki sözleşme arasında kendi çıkarlarına hangisi uygunsa onu gündeme alabiliyorlar.

Yine, bunun dışında ayrıca sözleşmeli öğretmenler var. Özellikle bu sözleşmeli öğretmenliklerin kaldırılması gerektiği kanaatindeyim. Sözleşmeli öğretmenler kaldırılmıyorsa bile isteğe bağlı yer değiştirme ya da mazerete bağlı yer değiştirme haklarının olması gerekiyor.

Yine, geri kalmış bölgelerde çalışan gerek normal öğretmen yani devlet kadrosunda ya da sözleşmeli öğretmenlere de... Mutlaka bu öğretmenlere ek mali haklar verilmeli.

Yine, özel öğretim kurumlarında çalışan öğretmenler son günlerde tutuklanmayla karşı karşıya, en azından gözaltına almayla karşı karşıya kaldılar. Günlerdir haklarını arıyorlar fakat yine güvencesiz çalıştıkları için bunların da seslerini duymamız lazım.

Her şey iyi ama bir MESEM Projesi'ne değinmek istiyorum. MESEM Projesi, Meslek Edindirme Projeleri... 14-17 yaş arasındaki çocuklarımızdan 10 çocuğu maalesef kaybettik. İş güvenliğinden haberi olmayan çocuklar sunta bloklarının altında kalarak ya da yüksekte düşerek... 10 çocuğumuzu kaybettik. Yani "staj" adı altında çocuk işçiliği ve çocuk emeğinin sömürülmesine kesinlikle karşı çıkmamız gerekiyor.

Akrabalarım sordum, Millî Eğitim Komisyonunda ne dememi istersiniz? "Sistemle bu kadar oynamasınlar yeter." dedi. Yani en önemli şey sistemle oynamamak çünkü yirmi iki yıllık AK PARTİ döneminde 17 defa eğitim reformu yapıldı. Sonra da söyledikleri bir şey var: "Okulların hepsinden Atatürk Köşeleri kaldırıldı ve 15 Temmuz Köşeleri yaratıldı."

Dolayısıyla bu konulara dikkat edilmesini tavsiye ediyor, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın milletvekilimize çok teşekkür ediyoruz.

Sıradaki milletvekilimize söz veriyoruz.

Buyurun.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) - Değerli Başkanım, teşekkür ediyorum. Kıymetli hazırunu saygıyla selamlıyorum.

Ben de bu ÇEDES Projesi kapsamında özellikle Cumhuriyet Halk Partili arkadaşlarımızın bu projeye yönelik ithamları üzerine birkaç kelam etmek istiyorum. Ben de -daha önce de ifade ettim- yıllarca Millî Eğitimde Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenini olarak görev yaptım. ÇEDES'in açılımı "Çevreye Duyarlıyım, Değerlerime Sahip Çıkıyorum" projenin adı bu. Bu projenin içinde "sivil toplum kuruluşlarıyla yapılabilir" var ama bu, hepsi, bu proje böyle uygulanıyor anlamında değil. Google'dan bir tarama yaparsanız okullarımızda, Millî Eğitimimizde, öğretmenlerimizin rehberliğinde bu projenin nasıl uygulandığının hangi örneklerle değerlerimizi ve çevreye duyarlılığı çocuklarımıza yaşayarak öğretme örnekleriyle dolu olduğunu görürsünüz. Bu çok önemli, bizim eğitimde yaşayarak, çocuklarımıza teorik olarak değil, aklınıza gelen tüm değerleri -toplumda sahip olduğumuz- çocuklara aktarma adına... Arkadaşlarımız şu yanlışla düşünüyorlar: Bu projeye bir imam fotoğrafı, bir cami, camide çocukların bulunması ve aynı zamanda...

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Biz yapmıyoruz onu.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Hayır, ben bunu...

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Bizi itham etme. Bizler yapmıyoruz, bize geliyor.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Bir saniye...

Bu fotoğraf üzerinden camide çocuklarımızın bulunuşunun pedagojik olarak yanlış olduğu ön yargısı üzerinden, eğitim olarak...

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Pedagojik olarak bu yanlış.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Bir eğitimci olarak bunu kabul etmiyorum. Batı'dan örnek verelim.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Batı da yanlış.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Batı'da, Almanya'da anaokullarının yüzde 90'ı -hepsi demeyeyim- "Kindergarten"lar kilisenin kontrolünde ve değerlerinin aktarımında o yaşlardan başlayarak bir çalışma içerisine giriyor Avrupa. Bizde de cami en büyük değerimiz. Ben arkadaşların bunun dışında düşündüğünü düşünmüyorum.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Alevi olanları...

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – İmamlar, devletimizin görevlileri. İmam fotoğrafından bu kadar irkilmeye lüzum yok, cami fotoğrafından da.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Vallahi biz hiç irkilmiyoruz yani yanlış şeyler söylemeyin. Öyle bir şey yok ama.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Aleviler de var.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Bakın, bu noktada, şu anda...

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – İnanmayanlar da vardır, yok sayamayız yani.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Bir saniye... Dinleyin ama ben sizi dinledim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Kıymetli arkadaşlar, sayın milletvekilimiz sözünü tamamlasın.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – İşte, ben böyle düşünmediğinizi, bu ön yargıdan hareketle bu ithamları getirdiğinizi söylemek istiyorum. Şu anda, Diyanet İşleri Başkanlığımız uhdesinde, yüz binlerce çocuğumuz camilerimizde yaz döneminde velilerimizin talebiyle Kur'an eğitimi alıyorlar.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Biz çocukken de vardı.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Birçoğunuz çocukluğunuzda camilerde bu eğitimi aldınız.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Ona kimse bir şey demiyor ki.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – “Bu, pedagojik olarak yanlıştır.” demek bu ülkenin gerçekliğine aykırı. O çocuklarımızın caminin havasından alacağı çok şey var. Cami, bizim medeniyetimizi toplayan, birleştiren ve değer üreten bir merkez.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Cemevleri de öyle.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – O yüzden, lütfen, bu ön yargılarımızla bu projeyi, bu manada uygulamalara yönelik güzel örnekleri olan -şimdi vereceğim- İzmir Dikili Millî Eğitim Müdürlüğü'nün ÇEDES Projesi kapsamında bu yıl yapmış olduğu... Bakın, “Bu kapsamda, Atatürk İlkokulumuz Hatay kardeş okulumuza destek amaçlı kırtasiye kolileri hazırlayarak gönderdiler.” diyor Millî Eğitim Müdürlüğü. Bir yardımlaşma değerinin çocuklarımıza yaşayarak öğretilmesi -Hatay'da deprem olmuş, biz buraya yardım etmeliyiz- yardımlaşma duygusunun geliştirilmesi...

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Bu zaten var. ÇEDES’le mi oluyor?

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Bu, Diyanet değil; bu okullarımızda ÇEDES uygulanıyor, sadece Diyanet değil.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – ÇEDES’e gerek yok ki bunu yapmak için.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Diyanetten de korkmayın, Diyanet de çocuklarımıza yönelik bir eğitim yapıyor, Diyanetimizin de Kur’an kursları var; gözünüzü seveyim.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Sayın Vekilim, İzmir’de her 3 okul...

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Eşleştirildiğimiz 2 okulumuz için hazırlanan... Orayı geçiyorum.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Sayın Vekilim, konuyla ilgili soruyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Söz isteyin size de vereyim.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Bademli Ortaokulu Değerler Kulübü öğrencileriyle deprem konusunda bilinçlenme adına video izleme etkinliği yaptılar. Bakın, ÇEDES’in içinde bu. Can Rüştü Tüfekçioğlu Ortaokulu 8/C öğrencileri yardımlaşma ve paylaşma değerlerini işleyerek sınıfça kahvaltı etkinliği yaptılar. Öğretmen arkadaşlarımız bilir; bu etkinlikler, çocuklarımız üzerinde istediğimiz değerleri yaşatma adına en çok tesir bırakan etkinliklerdir ve özellikle değerler eğitiminin aktarımında çok büyük önem taşırlar.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Ailesi aktarsın.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Aile var, aile.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – O yüzden, ÇEDES’in de özü ve özeti budur. Sadece bir imam, bir cami fotoğrafından rahatsız olunarak kendi ideolojik yaklaşımlarımızla, lütfen, bu değerlerimizi öğreten bu güzel projeyi tamamen böyle itham etmeyin. Eleştirilen uygulamalar çıkabilir, örnekler çıkabilir, farklı uygulamalar çıkabilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Milletvekilim, toparlayalım.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Eğer bu nahoş bir uygulamaysa zaten buna devletimiz gereğini yapar ama ÇEDES’in özü, gayesi, değerlerimizin çocuklarımıza yaşayarak aktarılması noktasında etkinlikleri artırmaktır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ederiz.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Sayın Bakanım...

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkanım, önemli bir konu var.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Arkadaşlar, şu sıraya riayet edeceğim. Lütfen...

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Sayın Başkan, birkaç cümle söyleyebilir miyim?

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Yılmaz’a bir dakikalık bir soru soracağım.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Maddeler görüşülüyor, Sayın Yılmaz’a cevabınızı verirsiniz zaten.

MURAT EMİR (Ankara) – Hayır, ben cevap vermeyeceğim, versem söz alırdım. Ben bir soru soracağım.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Bakın, 8 milletvekilimizin görüş talebi var.

MURAT EMİR (Ankara) – Bakın, ben Sayın Yılmaz’a bir dakikalık bir soru soracağım.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Biraz önce 1 kişiydi, şimdi 8’e çıktı sayın vekilimizle birlikte, sağ olsun. Daha önergelere geçmedik, daha 6’ncı maddedeyiz yani.

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkan, bakın, burada Komisyonu aceleye getirmeye gerek yok.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Ya, aceleye getirmiyorum yani konunun bağlamı...

MURAT EMİR (Ankara) – Önemli bir konu, konunun bağlamıyla ilgili konuşuyoruz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Yok, önemsiz demiyorum yani önemsiz demiyorum.

MURAT EMİR (Ankara) – Hayır, ben Sayın Yılmaz’ın bir sözüne istinaden soru soracağım.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Siz de sözünüzü isteyin.

MURAT EMİR (Ankara) – Lütfen, Sayın Yılmaz’a soracağım.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Bak, sıraya göre vereceğim ben, sıraya göre vereceğim.

MURAT EMİR (Ankara) – Ama...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Hayır, böyle bir diyalog yapmayacağız. Lütfen...

MURAT EMİR (Ankara) – O zaman, ben söz keseceğim bu durumda.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Yapmayın ya.

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Yılmaz konuşurken sözünü kesmedim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Ben bir sonraki milletvekilimize söz veriyorum. Bak, yanınızdaki arkadaşınıza, Suat Bey’e ben söz veriyorum.

MURAT EMİR (Ankara) – Bakın, Sayın Başkan, doğru bir uygulama yapmıyorsunuz. Bakın, burada Sayın Yılmaz bizim grubumuzu “Camiden rahatsız olmayın.” diyerek...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Başkanım, şöyle yapalım mı: Ben söz hakkımı Murat Bey’e devrederim, ben daha sonra konuşayım.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

3.- Ankara Milletvekili Murat Emir’in, Kocaeli Milletvekili Mehmet Akif Yılmaz’ın (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 6’ncı maddesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve ÇEDES Projesi’ne ilişkin açıklaması

MURAT EMİR (Ankara) – Şimdi, sizin bizim camiyle olan ilişkimiz konusunda yorum yapma hakkınız olduğunu düşünmüyorum. Biz camilerimize...

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Fotoğraftan...

MURAT EMİR (Ankara) – Bakın, ben sizin sözünüzü kesmedim, ben sizi dinledim ve Başkandan söz almak için de mücadele vermek zorunda kaldım.

Sayın Yılmaz, konuşmanız son derece provokatif. Bakın, bu ülkede sayısını tam bilmiyoruz ama Müslüman çoğunluğu var, yüzde 99,9'u Müslüman ve Müslüman vatandaşlarımız -ben de Müslümanım- Müslümanlar şu veya bu oranda camiye bağlıdırlar, cami bizim kutsalımızdır. Dolayısıyla hepimizin kutsalı. Hristiyan vatandaşlarımız da var, onlar için de başka dinî mabetler söz konusu. Ama sizin burada siyasi meseleleri sanki birileri camiye karşıymış, sanki birileri camiden rahatsızmış gibi ortalığa dökmeniz son derece haksız ve provokatif; bir defa, bu dilden kurtulmanız lazım. Böyle nezaketli söyler gibi söylüyorsunuz ama içeriği son derece zehirli. Dolayısıyla da sizin bu tavrınızı bir defa kesinlikle reddediyoruz. Kimsenin burada kimsenin imanını ölçme, değerlendirme, kendisine göre bir yorum yapma hakkı yok; o iş Yüce Allah'ın işidir, bir defa o işlere siz karışmayın.

Bakın, ÇEDES projesi... Bizim ısrarla üstünde durduğumuz nokta şudur: Kimi tarikatlara, kimi yapılara, kimi kişilere “STK” adı altında kamu kaynaklarının aktarılmasını, onlara maddi olanaklar yaratılmasını, onlara teşvik verilmesini, onlara arsalar tahsis edilmesini doğru bulmuyoruz. Dün Sayın Suat Başkanımızın dilinde tüy bitti, bizim aylardır dilimizde tüy bitiyor. Anaokulu çocuklarına öğün veriliyordu, karnı doyuruluyordu, bu bile kesildi. Şimdi böyle bir ülkede çocuklarınızı doğru düdüşt aşılamıyorsunuz, çocuklarınıza doğru düdüşt eğitim verecek olanak yaratmıyorsunuz, çocuklarınıza aşı yapmıyorsunuz, çocuklarınız beslenemiyor, çocuklarınızın öğününü kesiyorsunuz ama birilerine STK diye sizin arka bahçeniz diye, sizin siyasi yandaşınız diye milyonlarca lira aktarırsanız işte biz buna karşı çıkarız. Tam da sizin yaptığınız gibi...

Şimdi, ben size soruyorum: Sizin MİKAV'la ilişkiniz var mı? Babanızın vakfı, Şevki Yılmaz'ın vakfı. Peki...

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Onunla ne alakası var?

MURAT EMİR (Ankara) – Şöyle bir alakası var: MİKAV'a mesela, 185 milyon lira teşvik verildiği biliyor musunuz? Söyleyin burada.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Onunla bunun ne alakası var?

MURAT EMİR (Ankara) – Çok alakası var, tam bunu konuşuyoruz işte, bakın.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Asıl sen provokatif konuşuyorsun. Provokasyonu sen yapıyorsun.

MURAT EMİR (Ankara) – Bu milletin parası kimlere dökülüyor, kimlere aktarılıyor; bunu söylüyoruz, bunun hesabını verin. O 185 milyon lirayı nasıl aldığının hesabını verin siz. MİKAV'a nasıl aktarıldı bu para?

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Teşvik belgesi almışlar.

MURAT EMİR (Ankara) – Peki, Yuvacık Uçurtma Tepesi MİKAV'a niye tahsis ediliyor? Başka okullara tahsis edilmezken niye tahsis ediliyor? İşte bu tarikat ilişkisi için. Niye biliyor musunuz? Şevki Yılmaz yıllarca bu Mecliste görev yaptı, yıllarca Atatürk'e hakaret ettiği için yaptı, yapıldı.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Olay nereye geldi.

MURAT EMİR (Ankara) – Olay tam da burası işte, biz burayı konuşuyoruz. Siz bunlara cevap verin.

Bakın, mesela, bu Nadide Okullarında 2013 yılında -basında görüntüleri var- Atatürk'e neredeyse küfrettirildiğine dair, sarıklı...

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Yok.

MURAT EMİR (Ankara) – Var, var, ben size gösteririm.

Bakın, biz bunları konuşmalıyız. Dolayısıyla bizim karşı çıktığımız şurasıdır: Birileri din üzerinden bezirgânlık yapıyor, birileri din üzerinden örgütleniyor, tarikatlaşıyor, şirketleşiyor, şirketlerine kaynaklar buluyor, kaynaklar aktarılıyor ve siyaset bunun bir aracına dönüşüyor. Bununla da yetinmiyor, geliyor burada Atatürk'ü, Atatürk devrimlerini bu yasalardan çıkaracak noktalara getiriyor ve bundan rahatsızlığını açıkça ortaya koyuyor. Biz, bu milletin kaynakları kimseye peşkeş çekilmesin, millî eğitim millî olsun, millî eğitim, eğitim, kamu görevidir, öyleyse devlet de kendi okullarını desteklesin, okullarını doğru dürüst denetlesin, teşvik verecekse de hiç olmazsa yavruların beslenmesi için versin diyoruz ve bu sorularımızın cevabını vermenizi bekliyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ederim.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Sayın Başkanım, sataşma oldu, söz istiyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Peki, buyurun.

4.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Akif Yılmaz'ın, Ankara Milletvekili Murat Emir'in yaptığı açıklamasındaki ÇEDES Projesi'yle ilgili bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Şimdi, Değerli Vekilimizin bahsettiği ve itham ettiği vakıf, Manevi ve İktisadi Kalkınma Vakfı Kocaeli’de eğitim alanında çalışmalar yapıyor ve 2 okul inşa ederek devlete tahsis etmiş bir vakıf. Gölcük’te bir imam-hatip, hafızlık ortaokulu 2016’dan beri tamamen bu vakıf tarafından yapıldı, inşa edildi ve şu anda Millî Eğitimin uhdesinde, Millî Eğitime tahsis edilerek hizmet veriyor. Aynı şekilde, yine kendi özel okul kampüsünü dahi bu sene devlete tahsis ederek yeni bir okul olarak tahsis etmiş vaziyette ve kamu yararına çalışıyor. Aldığı...

MURAT EMİR (Ankara) – Kamu yararından anladığınız “Osmanlı’yı süren soysuzları lanetliyorum.” demek mi?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Kıymetli Vekilim, lütfen.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Vekilimizin bahsettiği teşvik belgesi yine bu okul yatırımlarıyla alakalı ve inşa ettiği 3 okulun 2’sini devlete tahsis etmiş, devlete vererek...

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Devletin parasıyla devlete...

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Hayır, devletin parası değil, vakfın arazilerini ve mülklerini tahsis etmiş. Bu manada, o iddiaları reddediyorum. Bu manada da...

MURAT EMİR (Ankara) – Atatürk’e küfredenlere bu ülkede 185 milyon lira teşvik verilmiş.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim, lütfen...

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Bu dediğiniz...

MURAT EMİR (Ankara) – Bu Komisyon bunu konuşmalı, tam da bunu konuşmamız lazım.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Yasa teklifini konuşuyoruz.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Buradaki küfrün de bu manada olmadığını, böyle bir ifadenin de olmadığını net olarak kendisi ifade etti zaten.

MURAT EMİR (Ankara) – Açıklayın.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Burada kastın ne demek olduğunu... Bir isim yok, kast yok ve söylenenin... Sadece Abdülhamit’i tahttan indirenlerle alakalı bir ifadeyi direkt siz bugün alıp... Kendisi açıklamasına rağmen o dönemde bir linç kampanyasına maruz bırakıldı. Burada ifadenin buna ait olmadığını defalarca izah etti ama siz tabii...

MURAT EMİR (Ankara) – “Selanik’ten gelen dönme.” dedi mi?

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Hayır. Siz tabii, bunu kendi açınızdan değerlendiriyorsunuz. Ben bu noktada bu açıklamayı yeterli görüyorum.

Teşekkür ediyorum.

MURAT EMİR (Ankara) – Atatürk’e “Selanik’ten gelen dönme.” deniliyor, bunu kabul ediyorsunuz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim, lütfen...

Bir sonraki milletvekilimize söz...

MURAT EMİR (Ankara) – Burada “Camiden rahatsız olmayın.” diyecek cesareti gösteriyorsunuz.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Hayır...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Arkadaşlar, karşılıklı olarak atışmayalım.

MURAT EMİR (Ankara) – Bu cesareti gösteriyorsunuz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim, lütfen...

MURAT EMİR (Ankara) – Böyle provokatif konuşursanız böyle olmaz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Sinop Milletvekili Nazım Maviş ve 101 Milletvekilinin Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi (2/2239) (Devam)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Bir sonraki milletvekilimize...

Suat Bey, buyurun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Efendim, çok teşekkür ediyorum.

Şu meseleyi şöyle halledelim: Bakın, ben bu meselelerde gerçekten genel siyasi tartışmalara vesaire kaçılmamasına katılıyorum fakat ÇEDES Projesi’yle ilgili sayın vekilimiz güzelleme yaptığı zaman bizim cevap verme durumumuz doğuyor.

Şimdi, bakın, buradaki şey de... Yani bunu kapatacağım ben, hakikaten devam etmeyeceğim ama şöyle ifade var, deniliyor ki... Bu arada video görüntüsü var bununla ilgili. Sayın Şevki Yılmaz’ı bir kenara koyuyorum, deniliyor ki orada: “Osmanlı’yı süren soysuzları lanetliyorum.” “Âmin.” diyerek sırttan kim? Kamuda görevli olan imam Halil Konakçı. Yani şimdi, siz şöyle bir şey düşünmemelisiniz: “Efendim, Diyanetten niye rahatsızsınız?” Diyanet İşleri Başkanının görevini fevkalade kötü yapan birisi olmasını bir kenara koyuyorum, Diyanetin içerisinde tabii ki görevini iyi yapan çok sayıda müftümüz, imamımız, din görevlimiz vardır ama asıl sorun şu: Türkiye’de ilköğretimde, ortaöğretimde din öğretimiyle ilgili, ahlak öğretimiyle ilgili çok sayıda ders yok mu? Var. Dolayısıyla hani olmazsa, böyle bir ek program talebiniz olursa konuşulabilir mesela. Yahu, var. Olmasına rağmen bir de üstüne üstlük kerameti kendinden menkul adamlar bu okullara giriyorlar. Biraz önce Bakan Yardımcısı da diyor ki: “Okullara giremezler.” Ya, okullara giriyorlar, okullardalar; sürekli okullarda programlar yapıyorlar ve garip garip programlar yapıyorlar. Bir siyasi partinin gençlik kolları gidiyor program yapıyor, öbür tarafta bir tarikat yapıyor, öbür tarafta bir cemaat yapıyor ve sonra Bakan utanmadan çıkıp burada -Yüce Meclisin Genel Kurulunda konuştu Bakan- dedi ki: “Sizin ‘tarikat’ ‘cemaat’ dediğiniz, bizim ‘sivil toplum örgütü’ dediklerimiz olmasa, onlarla protokol olmasa dağa gidiyorlar.” Meclis tutanaklarında var. “Onlar dağa gitmesini engelliyorlar, o yüzden mi kızılıyorsunuz?” dedi. Yani ne dedi biliyor musunuz? Yüz yıllık Millî Eğitime bundan daha büyük bir hakaret olmamıştır. Yani dedi ki: Ben Millî Eğitim Bakanım, 1 milyon 100 bin öğretmenim var; ben beceremiyorum dağa gitmelerini

engellemeyi, kim oldukları belirsiz, ne idiği belli olmayan adamlar -STK'dir, dernektir, vakıftır- okula gireceklermiş, dağa gitmeyi engelleyeceklermiş ve biz de bundan rahatsızmışız yani. Kınıyorum o Millî Eğitim Bakanını. Daha önce bununla ilgili basın açıklaması yaptık 81 ilde ve bütün ilçelerde. Bir Millî Eğitim Bakanının... Bu arada, buyurun, Meclis tutanakları orada. “Onlar engelliyorlar.” dedi yani cumhuriyet öğretmenleri çocukların dağa gitmesini engelleyemiyormuş, kerameti kendinden menkul bu arkadaşlar engelleyecekmiş; biz buna itiraz ediyoruz Sayın Vekil. Bu ülkede hiç kimsenin inanç özgürlüğüyle ilgili bir derdi yok. Cumhuriyet Halk Partisi Kurtuluş Savaşı'ndan beri burada, Türkiye'nin ilk partisi, Kurtuluş Savaşı'ndan beri burada. Bu ülkenin camileri hâlâ varsa, ezanlar okunuyorsa, bizi işgal eden kuvvetlerden kurtulmuşsak el birliğiyle, hep beraber yaptık ve onun başında da Gazi Mustafa Kemal Atatürk vardı. Dolayısıyla o yüzden reddediyoruz ama biz şunu da görüyoruz: Diyanetin içinde de son derece zararlı unsurlar var; olur, her kurumda var, orada da var. Diyanet İşleri Başkanı zaten bambaşka bir dünyada, kabul etmek durumunda değiliz; her gün anlatıyoruz, başka bir dünyada adam. Dolayısıyla bu ÇEDES'i bize güzellemeyin. Çocukların değer öğrenmesi için birtakım vakıflara, derneklere ihtiyaç yok; aileleri var, kendileri var, sosyal projeler var, orada öğrenebilirler. ÇEDES bir paravan, arkasında birtakım adamlar okullara girip işler yapıyorlar; bunu ortaya koyalım. Şimdi, bundan kurtulamazsak eğer, o zaman herkes kendi işini yapar -biraz önce de tartıştık- ve bu tercih edilerek yapılıyor.

Yani bu ÇEDES kapsamında da diğer kapsamlarda da -ister adı ÇEDES olsun ister dışarıda olsun- tercih edilen dernek ve vakıflar var ve Bakan bunları Millî Eğitimin başaramadığı işleri yapan kurumlar olarak görüyor. Bu, başlı başına her ülkede... Örnek olarak söylüyorum: Bulgaristan Millî Eğitim Bakanı... Fransa Millî Eğitim Bakanı: “Ben çocuklara istediğim şeyi yaptıramıyorum, onlar da Fransa'nın Alplerine çıkıp dağlarda bir şeyler yapıyorlar, o yüzden de papazları getiriyorum.” derse istifa eder, bir gün duramaz Fransa'da; bir gün duramaz Amerika'da, Bulgaristan'da, Suudi Arabistan'da duramaz; görevi bu adamın. Dolayısıyla lütfen, birbirimizin aklıyla oynamayalım. Söylüyorum buradan: ÇEDES'i iptal edin. Diyanet İşleri Başkanlığı kendine verilen görevleri yapacak, Millî Eğitim Bakanı kendine verilen görevi yapacak; Diyanet İşleri Başkanlığını Millî Eğitim Bakanlığının ekürisi hâline getirip, sürekli dışarıdan din görevlisi içeriye zerk edip bu işleri yapamazsınız. Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde yeterince ders var, buna ihtiyacımız yok. Eğer proje gerekiyorsa Millî Eğitim Bakanlığının din kültürü ve ahlak bilgisi öğretmenleri var. Açın bakın, en çok atama yapılan alanlardan biri din kültürü ve ahlak bilgisi.

Başka bir iddiada bulunayım size, Bakanlık temsilcisi burada: Baksınlar bakalım, okul yöneticilerin yüzde kaç din kültürü ve ahlak bilgisi öğretmenlerinden geliyor? Hangi branşlardan gelen öğretmenler daha çok yönetici olmuş? Yahu, siz böyle tercih ediyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Milletvekili, lütfen toparlayalım.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Hemen toparlıyorum.

Din kültürü ve ahlak bilgisi öğretmenlerine dünya kadar kontenjan yaratacağsın, dersleri koyacağsın, seçmeli dersler ekleyeceksin, başka seçmeli dersler koymayıp bunları neredeyse zorunlu ders hâline getireceksin, bunları okul yöneticisi olarak seçeceksin, sürekli okul yöneticiliğine getireceksin, biz de din düşmanı olacağız. Biz bunu reddediyoruz Sayın Vekilim. Bizim söylediğimiz şey şu: Bu çocuklarımızı yetiştirme görevi Millî Eğitim Temel Kanunu kapsamında Millî Eğitim Bakanındadır, Diyanet İşleri Başkanı -sizin de buyurduğunuz gibi- kurslar açar, çalışmalar yapar, çocuklar gider, biz de gittik, herkes gider, yapar; burada bir sorun yok. Herkes kendi işini yapacak, herkes kendi işini yapacak, bizim onunla problemimiz var.

Bu maddeyle ilgili olarak da şunu söyleyeyim, tekrar söz almak istemem: Burada olması gereken “okul yöneticileri”dir çünkü -sayın hocam da bilir- “yöneticiler” dediğiniz zaman idari sınıftaki kişileri de kapsar. Oysa bu, Öğretmenlik Meslek Kanunu. Sayın Bakan Yardımcım, Nazım Bey, aslında size seslenmeliyim: Bu Öğretmenlik Meslek Kanunu olduğu için, dolayısıyla “okul yöneticileri” ibaresinin olması gerekir. Yöneticilerin içerisinde idari sınıf personeli de var; o yüzden, bu kanunun içerisinde “yöneticiler” olmamalıdır. Redaktif bir şey olarak söylüyorum, bunun da değiştirilmesi gerekir.

Bu fırsattan söz aldım. Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum. Bir de burada “tüm kaynaklar” diyor, onun da “okula ait tüm kaynaklar” olarak düzeltilmesi gerekir; aksi takdirde, öğretmenlerimiz başka ilişkilerin içerisinde gibi olur. Orada da “okula ait kaynaklar” olarak bir redaksiyona ihtiyaç olduğunu düşünüyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ederim.

Sıradaki milletvekilimize söz veriyorum.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Evet, Sayın Vekilim, öncelikle kendi ünvanınızı söylediniz, mesleğinizi de dile getirdiniz, din kültürü ve ahlak bilgisini ders olarak verdiğinizi ve bizi, burada, özellikle muhalefettekileri laflarınızla dinsizlikle itham ettiniz.(AK PARTİ milletvekillerinin laf atmaları)

NAZIM ELMAS (Giresun) – Bilakis, tersini iddia etti.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Hayır, hayır, ben direkt öyle algıladım. Burada, isterse herhangi biri dinsiz de olabilir, ateist de olabilir ama siz ÇEDES’i savunarak din kültürünü ve değeri bizim ÇEDES’le atanan imamlardan öğreneceğimizi söylemeyin. İlk değer eğitimi veren yer çocuğun ailesidir, değerleri öğreten anne babadır, ikincisi okuldur. O zaman, siz de öğretmen olarak yeterli değilsiniz ki imamları oraya alıp götürüp ders verdiriyor Diyanet. Diyanet ile Millî Eğitim Bakanlığı birbirinden ayrı kurum, birbiriyle anlaşması olamaz. Evet, müftülükler bir şey yapacaksa kurslarını açsın yazın, kışın da olsun; anne-baba tercih etsin ama okulun içinde biz bilimsel eğitimin yanındayız. Dinî bilgiyi din eğitimi öğretmenleri versin, eğer yetersizlerse ek dersler alsınlar ama onlarla tamamlansın. Dolayısıyla ÇEDES’in de kaldırılmasını talep ediyorum. Eğer bütün STK’lerle anlaşma yapılmıyorsa ÇEDES kaldırılmalı.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, teşekkür ederim Sayın Vekilim.

Sıradaki milletvekilimize söz veriyorum.

LATİF SELVİ (Konya) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; şimdi, meseleyi bağlamında değerlendirdiğimiz zaman doğru olur. Arkadaşlar, bu tür projelerde bir kurum, kuruluş hazırlığını yapar; ilçe, il veya Bakanlıkla yapacaksa, neyse, projesini götürür, kaynağını vesairesini, hepsini ortaya koyar ve bu çerçevede de ilgili kurum -yani ilçeyse, ilse veya Bakanlıksa- değerlendirir, değerlendirmelerinde de Millî Eğitimin temel prensipleri esastır; bu doğrultuda faaliyetleri değerlendirilir, ona izin verilir.

Şimdi, ben şöyle bir cümle kurmuştum: “Mesela, şöyle bir kuruluşa verilir mi?” diye bir uç örnek vermişti arkadaşımız, şimdi o uç örnek, “Evet, verilemez.” dedim ben; verilemez çünkü Millî Eğitim Bakanlığının merkez teşkilatı da il teşkilatı da ilçe teşkilatı da konuyu kendi yetkisi çerçevesinde değerlendirir ve bunların uygun olmayanlarının tamamını reddeder. Bakın, mesela, şimdi bu faaliyetleri yapmada kim yetkilidir? Mesela bir öğretmenimiz kaymakamlığın, valiliğin organizasyonu çerçevesinde talimatlandırıldığı bir şeyde kendisi inisiyatif kullanamaz. Mesela, şöyle bir şey söyleyeyim: Kullanabilir, kullanırsa sorumluluğuna katlanır, nitekim o da katlanmış. Ayın 15’inde LÖSEV’le -Mayıs ayının 15’inde- İl Millî Eğitim, bilinçlendirme amaçlı olarak, Yenimahalle’deki okul

yöneticisi arkadaşlar ile rehber öğretmenleri bilgilendirmek üzere bir programda sunum yapmışlar ve sunum kabul görmüş, organizasyona yöneticiler ve rehber öğretmenler görevli olarak katıldılar. Yani bu organizasyon belli bir prensip çerçevesinde... Öyle rastgele ben şunu isterim, bunu da istemiyorum veya buradan da şöyle bir ekstra amaç üretmek istiyorum diyemez.

Bir başka tarafı daha var. Şimdi değerli arkadaşlar, Suat Bey’di sanıyorum “Millî Eğitimin yeterli kadroları var, kendisi yapar.” dedi. Millî Eğitim elbette kadrolarıyla zaten yapıyor kendi etkinliklerini ancak işte, LÖSEV’i örnek gösterdim, kanserle ilgili bir sunum yapıyorlar, ekipleri Millî Eğitimin dışındaki arkadaşlardan da oluşuyor. Bunun için de değerlendirmelerde valiliğin ve Millî Eğitimin, merkezde de Bakanlığın yetkili organlarında değerlendirilir ve o çerçevede karar verilir, bunların hepsi de Millî Eğitimin temel prensiplerine uygun olarak yürür.

Bir diğer konu: Arkadaşlar, bunu polemik konusu yapmaya lüzum yok. Herhangi bir kuruma ekstra avantajla bir şey yapmaya çalışsa ve bu da prensiplere uymazsa o kişilerin hepsi soruşturma geçirir. Onun için de bu riski kimse almaz.

Bir diğer temel konu da “Taşımali kaldırılsın.” Arkadaşlar, taşımali temel bir uygulama değil ama öğrenciler de emsalleri, akranları içerisinde yetişiyor. Bunun için de taşımali bir zorunluluk olarak değerlendiriliyor. Yemek veriliyor. Mesela, iki gündür hep yemeklerle ilgili... Yaklaşık 1 milyon 600 bine yakın öğrencimiz fiilen şu anda yemek alıyor ve taşımali olanların tamamının ihtiyaçları da devlet tarafından karşılanıyor. Elbette, zor bir şey; doğru söylüyor arkadaşlarımız ama çaresizlikten yapılan bir şey. Bu konu da Sayın Başkanının Bakanlığı döneminde başlatıldı, bu devam ediyor, bütün köy okullarının açılması esasında eğitim ve öğretimin dışında da ekstra bir kazanım. Onun için de açmaya gayret ediliyor; bunlar öğrenci azlığından kaynaklanan hususlar.

Yine, müfettişler, şube müdürleri, bu arkadaşlarımızın mali durumlarıyla ilgili gerçekten bir problemleri durum var, biz bunu görüyoruz, bunun da artırılması lazım. Sorun burada şuna takılıyor: Arkadaşlar, mesele ekonomik de değil, genel idari hizmetler... Biz hizmet kolları olarak çalışmalarımızı sürdürüyoruz, eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfı içinde olmadıkları için, bunlar genel idare hizmetleri sınıfında olduğundan dolayı da Öğretmenlik Meslek Kanunu’nun getirdiği bazı avantajlardan yararlanamıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Milletvekilim, lütfen toparlayalım.

LATİF SELVİ (Konya) – Ama bunların tazminatları artırılmalı ve bu arkadaşlarımız gerçekten üstlendikleri sorumluluğa uygun bir ücrete kavuşturulmalı. Son derece yerinde bir durum.

Her okulumuzda Atatürk Köşesi mutlaka olur arkadaşlar. Atatürk Köşesi yok, 15 Temmuz Köşesi var, olmaz. 15 Temmuzla ilgili yapılabilir ama Atatürk’le ilgili her okulda mutlaka bir köşesi olur. Burada varsa somut bir örnek, bununla ilgili gerekli düzenleme yapılır.

Hepinize teşekkür ediyorum.

GİZEM ÖZCAN (Muğla) – Sayın Vekilim, önergenizi verin, müfettişlerin tazminat oranını artıralım.

LATİF SELVİ (Konya) – Bu, kanunla değil, mali bir konu; bunun görüşülmesi gerekiyor.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın milletvekilimize teşekkür ediyoruz.

Bir hatırlatma yapacağız, Millî Eğitim Bakanlığımızın temsilcisi Sayın Kemal Bey saat sekizde Trabzon yemekleri ikramında bulunacak.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Rize.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Efendim?

Saat sekizde bir mola vereceğiz, yemek molası vereceğiz yani önceden yemek yemeye gerek yok; sekize kadar, sonuna kadar çalışmaya devam edeceğiz.

Teşekkür ediyorum.

Bir sonraki milletvekilimize söz veriyoruz.

Buyurun

İBRAHİMAKİN (İzmir) – Şimdi, dünden bu yana görüşüyoruz, bir durum tespiti yaparak sözlerime başlamak istiyorum. Daha önceki konuşmalarımız sırasında Millî Eğitimde yaşanan durumlara dair sözlerimizi söylemiştik ve bununla ilgili açıkça Millî Eğitimde tarafı, inançlarından, kimliklerinden, bağımsız olarak yapılmış olan bütün bu çalışmaların... Okullarda ayrımcılık yapıldığını, bir siyasi görüş etrafında faaliyet yürütüldüğünü belgesiyle, bilgisiyle söylemiştik ama bunu hâlâ savunmaya çalışmak, aslına bakarsanız mevcut durumu savunmaktan başka bir anlama gelmiyor. Sayın Başkan, sayın vekiller; bunu kabul etmemiz mümkün değil.

Öncelikle şunu söyleyeyim, başka bir tespit olarak: Şimdi, ne kadar yaparsanız yapın bu mevcut koşullarda -6'ncı maddeye gelmişiz- biz aslında meselenin kökten değişmesini söylüyoruz ama bazı vekillerimiz de düzeltmeler istiyorlar. Hukuki bakımdan uygun değil, anayasal bakımdan uygun değil, her türlü açıdan, yasal olarak da bu iş uygun değil demelerine rağmen eğer bu müzakere sırasında bir kelime değişmiyorsa, aynısı devam ediyorsa burada aslında bir Komisyon çalışmasının kıymeti kalmıyor. Siz ne dersiniz deyin “Burada tartışıyoruz.” deseniz de “Herkesin görüşünü alıyoruz.” deseniz de sonucu değiştirmedikten sonra yapılan tartışmaların kıymeti kalmıyor. Bunun bizim açımızdan aslında şöyle bir anlamı var: Biz özgürce tartışıyoruz, farklı görüşten olan insanlar olarak özgürce tartışıyoruz, konu hakkında müzakere ediyoruz ama duvara çarpıyor ve değişmiyor. Peki, siz, burada, bir milletvekili olarak yaşadığımız koşullarda, karşı tarafın söylediği sözleri dikkate aldığımızda aklen, vicdanen değişmesi gerektiğini kabul ettiğiniz hâlde değiştiremez duruma düşmüş olmanın nasıl bir şeyini yaşıyorsunuz, nasıl bir izahını yaşıyorsunuz? Bunu izah etmek mümkün mü? Mümkün değil. O nedenle, ben, mesela, empati yaptığımda sizlerin yerinde olmak istemezdim, böyle bir vekillik yapmak istemezdim.

Ancak geline koşullarda şunu söyleyeyim: Hayat sadece burada yazılanlarla sınırlı değil, ne yaparsanız yapın ne yazarsanız yazın, toplumsal hayat içerisinde, Millî Eğitimde her türlü kadroyu yapsanız bile bu toplumsal hayatı değiştiremezsiniz. Dolayısıyla şuraya yazmaktan imtina ettiğiniz “laiklik” kavramının, “bilimsel” kavramının, “demokratik” kavramının kullanılmadığı bir yerde ne demokrasi olur ne laiklik olur ne özgürce bir eğitim olabilir ne de Türkiye’deki bütün yurttaşları kapsayan bir anlayışınız olabilir. Dolayısıyla şunu söylemek istiyorum: Eğer “laiklik” kavramı hâlâ geçmiyorsa tabii ki doğal olarak ÇEDES vasıtasıyla, başka projeler vasıtasıyla bu Millî Eğitimde başka şeyler yapmaya çalışacağınızı görüyoruz biz ama şunu söyleyeyim: ÇEDES’le aslında sözde çevreyle de bağlantı kuruluyor. Aynı zamanda ben Çevre Komisyonu içerisinde bulunan, çalışan birisi olarak söyleyeyim: Şu anda görevlendirdiğiniz arkadaşlarımızın Türkiye’deki çevreyle ilgili zerre kadar ilişkisi yoktur, bu konuyla ilgili yaptıkları en ufak bir şey yoktur. Dolayısıyla, iddianız yani amaçlarınız içerisinde iddianızla alakalı bir durum söz konusu değildir. Görevli olan insanlar... Kүçümsemek için söylemiyorum, herkesin inancına saygımız var ama bizim inancımız, saygımız...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim, toparlayalım.

İBRAHİMAKİN (İzmir) – Toparlıyorum.

...olan durumun başka inançlarda da olduğunu kabul ederek, Türkiye'nin çoğulculuğunu bilerek, o çoğulcu yapıyı da dikkate alarak davranmak durumundayız; aksi takdirde, birbirimizi reddederiz, ötekileştiririz, inkâr ederiz, bu da bizim toplumsal bütünlüğümüzü bozar ve yaralar.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Sayın vekilimize teşekkür ediyoruz.

Bir sonraki vekilimize sözü veriyoruz.

Buyurun.

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) - Sözü çok uzatmak istemiyorum Sayın Başkanım ama şunu itiraf edeyim: Dün bizim buradaki birinci günümüzü, alışamamıştık; şimdi çok sevdim burayı, Komisyon toplantısını, hele Genel Kuruldan daha çok seviyorum, orada karşılıklı, uzaktan sataşma yerine burada, sayenizde ve kurallar gereğince konuşma olanağına sahibiz; çok güzel bir şey, değerli milletvekillerimiz de görüşlerini açıklama fırsatı buluyor.

Şimdi, biraz bilimsel katkıda bulunmak istiyorum yani her şeyi siyasi polemik yaparsak çok kolay bu iş. Şimdi, Atatürk adının burada yer alıp almaması konusunda hakiki bir Atatürkçü, goygoycu bir Atatürkçü değil, hakiki bir Atatürkçü olarak şunu söylemek istiyorum: Atatürkçülük sadece fotoğraflı köşe yapmakla olmaz, ayrıca bugüne kadar Türkiye'deki en büyük Atatürk portresi Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde asıldı -demin bulmaya çalıştım, bulamadım, ben onu paylaşmıştım- Cumhuriyet Bayramı'nda, Atatürk poster, üstelik de Kuvayımillie kalpaklı Atatürk poster Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde asıldı. Fotoğrafçılıkla Atatürkçülük olmaz. Benim ürettiğim kavramla Atatürkçülük, eylemsel Atatürkçülüktür yani Atatürk'ün ilke ve inkılaplarına sahip çıkmak demektir. Eylemsel Atatürkçülük ne demek? Altı tane temel ilkesi var, sayıyoruz, onları biz söyledik, Atatürk de söyledi.

Şimdi, tam bağımsız olmak, emperyalizmle mücadele etmek yani antiemperyalist olmak ve Atatürkçülük ilkesinin en önemlisi, millî iradeye saygı demektir. Şimdi, 17 tane seçim kazanmış bir AK PARTİ iktidarı var. 18'incisinde, yerel seçimlerde CHP, muhalefet "1'inci parti olduk." diyor, mutlu olmaları lazım. Yalnız bu kazançtan bile mutlu olmadıklarını görüyoruz, o da ayrı bir mesele. Şimdi, eylemsel Atatürkçülük, yerli ve millî olmak, örneğin savunma sanayisinde yerli ve millî üretim yapmak, örneğin otomotiv sanayisinde yerli ve millî teknolojinizi üretmek demek. Siz bu alanlarda ne kadar güçlü olursanız uluslararası alanda, uluslararası camiada o kadar sesiniz güçlü çıkar.

Din konusunda bir şey söylemek istiyorum. Şimdi, dinden korkmaya gerek yok. "Din" dendiği zaman toplumdaki genel anlayış şu: Din bir inançtır gibi. Hayır, din, bir inanç olduğu kadar artık bir bilim alanıdır, bilim dalıdır. İnanç, ibadet ve ahlak esaslarını incelediği gibi, çok uzun zamandır dünyada ve Türkiye'de din sosyolojisi, din antropolojisi ve din felsefesi vardır. Ben de sosyolojinin dışında felsefe ve din bilimleri doktoruyum aynı zamanda. Yani dine inanç olarak bakmayan insanlar olabilir, ayrı inançlardan olabilir, çok saygıdeğer bir şeydir, inançlar kutsaldır, hangisi olursa olsun ama dinin toplumdaki yerini, dinin sosyolojisini kimse hiçbir ülkede ihmal edemez. Hele bizler, siyaset yapıcılar olarak bunu asla dışarıda bırakamayız.

Son olarak şunu söyleyeceğim: Eğer arkadaşlarımızın, değerli vekillerin şikâyetleri, verdikleri örnekler varsa, ihmaller varsa bunun da üzerine gidip bu ihmalleri düzeltmemiz gerekir. Bilimsel bir katkı yapmak istedim.

Çok teşekkürler.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Sayın vekilimize çok teşekkür ediyoruz.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Nerede bilimsel... 5'inci maddeyle ilgili hangi teknik konuyu konuştuk? Hamasetin büyüğünü yaptın, hani bilimsel katkı? 5'inci maddeye tek bir katkı var mı?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Lütfen söz istemeden sayın milletvekilimize yorumda bulunup durmayın.

Evet, bir sonraki milletvekilimize söz veriyoruz.

Şenol Hocam, buyurun.

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) - Ya siz her zaman, her konuyla ilgili mi konuşuyorsunuz? Burada herkes her şeyi konuşuyor.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Bu kadar konuşmaları hamaset kabul edip hamaset büyüğünü...

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) - Bilim yaptık, Atatürk'ten bahsediyorum, hamaset mi Atatürk? Siz yaptınız, eylemsel Atatürkçü müsünüz siz?

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Sen hamaset malzemesi hâline getiriyorsun. Nerede peki Sakarya'daki Tank Palet Fabrikası?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Kıymetli milletvekilimiz, hayır, lütfen...

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) - Ne oldu? Bu Atatürkçülük mü? Ya dünyada Atatürk'ten haberiniz yok sizin? Ben size söyleyeyim, haberiniz yok sizin.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Değerli vekillerim...

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Ya sen Atatürk'ü siyasete malzeme etme, “Atatürkçüyüm.” diye gelip Atatürk düşmanlarına... Bırak şunu ya, hamasetin büyüğünü yapıyorsun ya! Nerede, 5'inci madde hakkında tek bir kelime söyledin?

Başkanım, bu nedir ya?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim, bakın, böyle bir usul de yok, üslup da yok. Siz cevap verin. Bu nedir yani? Sayın milletvekiline söz veriyoruz, siz oradan sürekli sataşıyorsunuz?

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Sen niye rahatsız oldun?

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Niye rahatsız olmayayım, burada konuşulanları hamaset kabul edip, muhalefetin söylediğini hamaset kabul edip maddeyle ilgili tek bir şey mi konuştu yani?

YILMAZ BÜYÜKAYDIN (Trabzon) – Arkadaşlar on bir saat aynı şeyi yaptılar biz rahatsız olmadık da sen niye rahatsız oluyorsun ya?

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Niye rahatsız olmayayım ya? Atatürk'ten mi rahatsız oluyorum, Atatürk'ü getirip malzeme etmesinden mi rahatsız oluyorum?

(AK PARTİ ve CHP milletvekilleri arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Şenol Hocam, devam edin.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Ama konuşamıyorum ki!

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Ben Atatürk'ü malzeme etmiyorum. Teknik bir konu olarak söz alıp da ondan sonra teknik tek bir kelime etmemesine söylüyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Arkadaşlar...

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar, hakiki Atatürkçü değerli kardeşimiz...

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) – İnşallah. Siz de öylesiniz.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Hakiki Atatürkçü parti AK PARTİ’dir(!)

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Biraz önce ben bir teklifte bulundum, dedim ki: “Bu maddelere şunu ekleyin yani Atatürk ilke ve inkılaplarını ve Anayasa’da anlamını bulan Atatürk milliyetçiliğini şeye ekleyelim ki bu kuşkulara yer verilmesin.” Yani, bunu sizin desteklemenizin doğru olduğuna inanıyordum hakiki bir Atatürkçü olarak.

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) – Cevap vermek isterim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Söz vereceğim size.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Ama burada, söylemek istediğim, Atatürk köşelerinden dem vurarak, Külliye’deki büyük Atatürk posterlerini açıklayarak bir yere varamayız. Polemik konuları bunlar.

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) – Niye? Gerçek değil mi bu?

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Hayır, böyle...

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) – Gerçekleri anlatmayacak mıyız? O da bir gerçek.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Bakın, artık toplumdaki, sizin de geçmişten beri bildiğiniz -iyi de bir araştırmacısınız- bu söylemler, uzun yıllardır zaman zaman, belki siyasetçilerin olmasa bile yandaş medyanın veya yazarların söylemleri; tarihçilerin, tarihçi olmayan tarihçilerin Atatürk’le ilgili, Türkiye Cumhuriyeti’yle ilgili söylemleri tabii ki hassas olan insanları çok rahatsız ediyor. O yüzden de ben, biraz önce, çok makul bir şekilde söyledim ki: “Buraya koyarsanız bu kuşkulardan kurtuluruz, kurtulursunuz.” Şimdi, şunu...

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Kimsenin kuşkusuna cevap vermek zorunda değiliz Sayın Bakan.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Nasıl?

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Pardon, Nazım Bey, ben konuşuyorum.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Bu Komisyon bunun için var ya, Komisyon bunun için var. Sen oradan niye müdahale ediyorsun ki vekile?

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Lütfen, rica ediyorum...

Bakın, şimdi, bir şeyi tartışacağız tabii ki. Burada, amacımız, Komisyonunda özellikle... Genel Kurulda bütün milletvekilleri daha popülist ifadelerle konuşuyor ama Komisyonunda, rica ediyoruz, düzgün olan, doğru olan, düzeltilebilecek... Belki bazı maddeleri düzeltemezsiniz tepeden sıkıntılar yaşandığı için ama hiç olmazsa şu verdiğimiz emek ve enerji göz önüne alındığında bir şeylerin düzeltilmesi bizi de mutlu eder. Saatlerimizi veriyoruz, emeğimizi veriyoruz, enerjimizi veriyoruz. Bizi de milletvekili olarak tatmin oluruz ya, bir şeyler yapıyoruz deriz en azından ama maalesef yok.

Şimdi, Mehmet Akif Yılmaz Bey yok herhâlde burada, Şevki Bey’in oğlu. Biraz önce ÇEDES’i öyle bir anlattı ki yani ben “Allah Allah, biz yanlış mı biliyoruz acaba?” diye düşündüm.

Şimdi, değerli arkadaşlar, Sayın Bakanım; özellikle, biliyorsunuz, akran zorbalığının, madde bağımlılığının, dijital bağımlılığın, istismar ve yoksulluktan kaynaklı sıkıntıların çocuklarımıza yansımalarının neler olduğunu hepimiz biliyoruz. Bu çocukların en azından bazı sıkıntılarının giderilmesi için rehber öğretmenlere ihtiyaç var, iyi yetişmiş rehber öğretmenlere, böyle sıradan da değil ve şeyden de geçmiş rehber öğretmenlere ihtiyacımız var. Ki sizin birçok güzel projeniz vardı, 100 öğrencisi olan her okula 1 rehber öğretmen atanması gerektiğini ifade etmiştiniz. Şu anda en az 20 bin okulumuzda rehber öğretmen yok.

Şimdi, aklımıza şu geliyor tabii: Acaba Diyanet İşleri ile Millî Eğitim Bakanlığının bu ÇEDES Protokolü'yle imam ve vaizlerin manevî danışmanlığını yaygın hâle mi getirmek istiyorsunuz? Şimdi, bizim öyle din adamlarından falan bir sıkıntımız yok. Ben duaları din dersi öğretmenimden öğrenmişim yani ezberlemem hep ilköğretimde, ortaöğretimde olmuştu. Dinî bilgilerimizi biz ortaokulda, ilkokulda öğretmenlerimizden aldık. Yani, niye böyle bir şeye ihtiyaç duyuluyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Hemen bitiyor Sayın Bakanım.

LATİF SELVİ (Konya) – Şenol Hanım, rehber öğretmen açığının din görevlileriyle mi karşılandığını düşünüyorsunuz?

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Hayır, bakın, bir şey söyleyeceğim, örnek vereceğim.

Örnek vereceğim Sayın Bakan.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim, lütfen, toparlayabilir miyiz.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Hemen kapatıyorum.

Şimdi, bir protokol yaptınız. Tabii, basına yansıyan şeyler bizi ister istemez endişeye düşürüyor. İzmir'de 3 okuldan 1'inde yani 842 okula manevî danışman atanmış. “İzmir pilot bölge mi seçildi?” diye aklıma geliyor. Ben eski İzmir vekiliyim aynı zamanda.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Pilot bölge. Tekirdağ da pilot bölge.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Şimdi, bakın, Karaman'da lisede derse giren, ders veren bir vaizin Atatürk'ün put olduğunu, Çanakkale Savaşı'nda hiçbir katkısı olmadığını söylediği iddia ediliyor. Bilemem. Bakın, basına yansıdığı kadar biz de ister istemez endişe duyuyoruz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Kıymetli Vekilim, toparlayabilir miyiz.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Şimdi, ben size değerler eğitimi söylemek istiyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Şenol Hocam, toparlayabilir miyiz.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Tamam, bitiyor.

Eğer biz değerler eğitimi düşünüyor isek ilk adımımızın Andımız'ı tekrar okutmak olduğunu ifade etmek istiyorum. “Türküm, doğrucum, çalışkanım. Yasam, ülküm yükselmek, ileri gitmek...” Bundan kim rahatsız olur ya? Bu çocuklara bu Ant'ı okutmanın ne zararı vardı da kaldırdınız? Sizin iktidarınızda kalktı. Danıştayıdan tekrar okutulması gerektiği şeyi çıktı, onu da uygulamadınız. Nedir çekinceniz? Hani, değerler eğitiminden bahsediyoruz. O yüzden...

Sayın Başkan boyuna işaret ediyor “Artık yeter, kapatın, konuşmayın.” diyor, o yüzden konuşmama son veriyorum ama ileriki dönemde şey yaparım.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Hayır, yok. Onu o şekilde yorumlarsanız müdahale ederim yani.

Çok teşekkür ederim.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Oldu, ben teşekkür ediyorum.

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) – Evet, sataşmaya cevap vereyim Sayın Başkan.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, sayın vekilimize söz veriyorum.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

5.- İstanbul Milletvekili Mustafa Hulki Cevizoğlu'nun, (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesi üzerinde yaptığı konuşmasından sonra kendisine yönelik söylenen sözlerle ilişkin açıklaması

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) – Şimdi, aramızda bir anlaşma olursa her şeyi konuşmayız Komisyonunda, maddelerle ilgili konuşuruz ama muhalefetin taktiğini ben çok beğendim, aynı taktiği de biz uygulayalım istiyorum. Şöyle: Madde ne olursa olsun istediğimizi söyleyelim. Zaten değerli muhalif, muhalefet milletvekili arkadaşlarla sohbet ederken burada da dün söylendi, deniyor ki: “Biz ne dersek diyelim sizin dediğiniz oluyor.” Halk öyle istedi, halk bizi burada 1’inci parti yaptı, halk 1’inci parti yaptı.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Getirmeyin o zaman buraya, niye getiriyorsunuz o zaman?

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) – Görüşlerinizi alıyoruz.

Şimdi, o yüzden, diyor ki muhalefetteki değerli vekiller: “Ya, bizim dediğimiz hiçbir şey olmuyor; o yüzden, biz her fırsatta her şeyi söylemek istiyoruz. Niye çok görüyorsunuz?” Şimdi, bana sayın vekilin “Niye bunları anlattın?” demesini bu kapsamda düşünmesini rica ederim.

Çok uzatmak istemem. Bilimsel bir katkı yaptık. Burası Komisyon, Eğitim Komisyonu; eğitim ve bilimle ilgili konuşmayacak mıyız? Herkes örnek olayları veriyor, bu maddelere bağlamaya çalışıyor.

Son iki cümleyle bitiriyorum.

Benim sözlerim de öyle gazete haberleri, Google haberleri, Google profesörlüğü değil. Ben işletmecilik alanında özelleştirme üzerine tez yazdım yıllar önce, 1988’de; orada, Atatürk’ün... Şimdi, bu, deminki soruya da bir cevap. Tank Palet Fabrikası deniyor ya milli işlerle ilgili. Atatürk, 1933’te Sümerbankın kuruluşunu yaparken, Sümerbankın kuruluş kanununda -İngiltere’den, 1989’daki Thatcher’ın özelleştirmesinden ortalama yüz sene önce diyelim Atatürk ilk özelleştirmeyi söylüyor diyor ki: “Sümerbankın hisseleri zamanı geldiği zaman piyasaya çıkacak ve öncelikle çalışanlarına satılacaktır.” Dünyadaki ilk özelleştirmeyi bilimsel olarak söyleyen Atatürk’tü. Öyle goygoyculukla Atatürkçülük olmaz; Atatürk’ü anlayacağız, öğreneceğiz, içselleştireceğiz ve eylemsel olarak icraatlarını yerine getireceğiz. Yakamıza Atatürk rozetini ben çok takmadım ama takmadan, takanların on katı daha iyi biliyorum; çalışmak lazım. Özelleştirmede, sonuçta, Tank Palet Fabrikası ya da bir başkası... Atatürk söylüyor “Zamanı gelince satılacak.” diyor.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Çok doğru söylüyorsunuz, çalışanlara satıldı çünkü, verildi!

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) – Ya, onu konuşalım Sayın Vekil, onu konuşalım ama öncelikle Atatürk’ün bunu söylediğini anlayalım.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Kime sattığını da ben anlatayım.

Sayın Başkanım, ben bir cevap vermek istiyorum.

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) – Atatürk’ün...

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – 782 tank da...

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) – Biliyor muydunuz bu konuyu? Biliyor muydunuz Atatürk’ün...

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Biliyoruz.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Biliyoruz.

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) – Ya, yapmayın, nereden biliyorsun?

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Yapmayın Allah aşkına!

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) – Başka ne var mesela, Sümerbank Kanunu’nda ne var başka? Ya, birlikte öğrenelim; ben sizden, siz benden öğrenin; birlikte öğrenelim. Burada sürekli polemik yapacaksak hepimiz polemğin kralıyız burada. Yani, polemik yapmayacağız. Bilimsel bir katkı yaparken bile bunu böyle anlamak isterseniz dün sustuğumuz on bir buçuk saati burada on bir buçuk saat konuşarak telafi edebiliriz. Bilimsel katkıda bulunalım.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Hep beraber konuşacağız.

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) – Bakın, yapıcı olmaya çalışıyorum. Varsa öğreneyim ben de, buyurun.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Bakın, biz hem bilimsel hem halkın, vatandaşın düşüncelerini, fikirlerini burada yansıtıyoruz.

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) – Tamam, harika.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Bizim görevimiz bu yani, işimiz bu.

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) – Onun için toplantı var ama bilimsel açıklamaya polemikle cevap verilmez.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – “Din bilimidir.” diyorsunuz.

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) – Evet, bilimidir, bilim.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – O zaman İslamiyet’i tartışalım.

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) – Yahu, tartışırız, âlâsını tartışırız.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Arkadaşlar, böyle bir hususa girmeyelim yani.

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) – Burası onun yeri mi? Onun yeri mi?

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Başkanım, ben de usul hakkında bir söz istiyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Yani, lütfen... Lütfen...

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Başkanım, usul hakkında bir söz talebim var.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Bir saniye...

Teşekkür ederim.

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) – Evet, teşekkür ederim.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Başkanım, bir cümleyle ben bir cevap vermek istiyorum. İsmimizi anıyor...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Hayır, önce, usul olarak, Komisyon üyesi arkadaşlarımıza istem üzerine söz veriyoruz, sonra Komisyon dışından gelen milletvekillerimize.

Buyurun Nazım Bey.

6.- Sinop Milletvekili Nazım Maviş’in, muhalefet milletvekillerinin teklifle ilgili yaptıkları konuşmalarında geçen bazı ifadelerle ilişkin açıklaması

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Değerli Başkanım, bir hususu, tekrar, Komisyon çalışmalarımızın bundan sonraki süreci açısından paylaşmak istiyorum.

Evet, hepimiz milletvekili arkadaşlar olarak, millet iradesinin temsilcisi olarak buradayız. Şimdi, muhalefet milletvekili arkadaşlarımız sıklıkla haklı olarak uzlaşmadan, ortaklaşmadan, birbirimizle müzakerenin sonucunda bazı konularda birbirimizle aynı zemine, düzleme gelmekten bahsediyorlar. Bu, demokrasinin elbette ki temel sonuçlarından da bir tanesidir, bunu hepimiz isteriz. Sürekli mücadele

etmek değil, zaman zaman müzakere etmek, bu müzakerelerin sonucu olarak uzlaşmayı isteriz. Ancak Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarımız; burada dünden bu yana yapılan konuşmalardan sadece birkaç tane cümleyi, kelimeyi tırnak içerisinde sizlerle paylaşmak istiyorum.

Bakın, burada konuşan bir milletvekili arkadaşımız -tırnak içerisinde- “örümcek kafa” dedi. Bazı arkadaşlarımız dinsellikten, gericileşmişlikten, akıl dışılıktan, bilimsel olmayan eğitimden, laikliğe aykırılıktan, sık sık, ısrarla, vazgeçmeden bizim Atatürkçülükle ilgili yaklaşımımızı sorgulayan bir tutum ortaya koyarak, bu ifadelerle, bu Komisyonadaki kanun teklifiyle ilgili bir tartışma zemini oluşturmaya çalıştı. Kusura bakmayın, bu düzlemde tartışılmasını ben doğru bulmuyorum. Niyet okumayla hiçbir yere gidemeyiz. Bizi kendi siyasal pozisyonunuza göre davranmaya çağırarak uzlaşma olmaz. Elbette ki metni tartışabiliriz, metnin ilgili teklifler gelebilir.

Bakın, dün burada konuşan sendika temsilcisi arkadaşlarımız vardı, bir kısmı ideolojik pozisyonlarından hareketle konuştular ama bir sendika temsilcisi arkadaşımız tamamen mesleki reflekslerle burada konuştu, Sayın Başkanımız da gayet müsahahalı bir şekilde, herkesten daha fazla bir süre tanıdı ve hepimiz suhuletle burada onu dinledik. Dolayısıyla eğer bir uzlaşmadan söz edeceksek, gerçekten kendi aramızda bir oydaşmadan, kendi aramızda ortaklaşmadan söz edeceksek muhataplarınızı örümcek kafalı olmakla suçlarsanız biz de o zaman şunu söylemek zorunda kalırız: “Sizin zihninizde de aslında çok bir şey değişmemiş; klasik kafa neyse o klasik kafa burada da kendisini ortaya koyuyor.” Bu söylemleri biz sosyolojik gerçeklikten kopuk söylemler olarak görüyoruz, hatta “bilimsellik” gibi, “akıl dışılık” gibi ifadeleri de 19’uncu yüzyıl pozitivist yaklaşımının hâlâ ne yazık ki bazı partilerimizde sürdürdüğünün göstergesi olarak görüyoruz ve bu tartışmaları, bu söylemleri de arkaik olarak görüyoruz. Muhataplarınızın da en az sizin kadar düşüncelerinin, değerlerinin, siyasal pozisyonlarının, ideolojilerinin değerli olduğunu kabul etmek zorundasınız. Bunu kabul etmezseniz o zaman konuşma düzlemimiz kalmaz bizim. Gerçekten her türlü eleştiriye açığız. Evet, bu komisyonlarda daha önce... Bazen söylüyorsunuz ya “Noktasına, virgülüne dokunulmadan hiçbir değişiklik...” Hayır, öyle değil, biz komisyon çalışmalarında -ben 3 dönemdir bu Komisyonun üyesiyim- noktasına da dokunduk, virgülüne de dokunduk, muhalefet milletvekili arkadaşlarımızdan gelen öneriler de oldu, Komisyonada olmadı, Genel Kurulda oldu. Bunlar mümkün arkadaşlar ama kusura bakmayın yani biz de insanız, bizim de kendi pozisyonlarımız, kendi inançlarımız, kendi değerlerimiz var. “Örümcek kafa” ne demek ya? Ya, bu Komisyonun gündeminde böyle bir şey konuşulabilir mi? Yani birbirimizi anlamaya çalışalım, ben bu konuda tekrar gerçekten Komisyon üyelerimizin her birisini... Sayın Başkanımıza da teşekkür ediyorum, hakikaten herkese olabildiğince büyük bir müsahahayla geniş söz hakkı veriyor ama bu ifadelerin ve bu yaklaşımların dışında Sayın Bakanım, Sayın Başkanım, arkadaşlarımıza gündemimize de dönmeyi öneriyorum. Yani gerçekten çok uzun süredir çalışıyoruz. Elbette ki çalışalım ama insani verimliliğimizi de zorlamamamız gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, teşekkür ederiz.

Ya, aslında artık belli bir noktadan sonra, konuştuktan sonra konular başka bağlamlara, eğitimle bir şekilde ilişkili başka bağlamlara doğru akmaya başlıyor, bu da kanun maddelerinin içeriğiyle ilgili verimli tartışmalardan uzaklaşmamıza yol açıyor. Ümit ediyoruz ki teklifin son maddesine gelene kadar suhuletli bir şekilde ama gerçekten katkı verecek, pozitif ve suçlamalardan uzak tutulacak şekilde bir süreç gerçekleşmiş olsun. Bizim dilek ve temennimiz de bu Kıymetli Vekilim. İnşallah diğer tüm milletvekillerimiz de aynı süreç içerisinde, aynı suhuletle sürece katkı vermeye devam ederler.

Ben son sözü sıradaki milletvekilimize veriyorum ve sonra önergelere geçiyoruz.

7.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, kendisinin İstanbul Milletvekili Mustafa Hulki Cevizoğlu'yla tartışması esnasında Sinop Milletvekili Nazım Maviş'in müdahalesindeki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Başkanım, ben de bu sözümü dilek ve temenni olarak kullanmak istiyorum.

Daha tartışmanın başında Sayın Hulki Cevizoğlu ile benim tartışmama Başkan müdahale ettiğinde “Biz kimsenin kaygısını gidermek zorunda değiliz.” dedi. Sonra not aldı, katılımcılıktan bahsetti. Keşke öyle olabilse. Tabii ki benim kaygımı gidermek zorundasınız. Bu yasa yapma süreçlerinden kastınız nedir? Sektör paydaşlarını dinleme, kanundan doğrudan etkilenecek olanları dinleme, talepleri alma, gelen taleplere kulağımı tıka, “Kimsenin kaygısını gidermek zorunda değilim.” de ama uzlaşmadan bahset.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Sayın Vekilim, kanunla ilgili söylemedim, yanlış anlaşılmış olabilir.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Öyle bir cümle söylediniz ama değil mi?

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Sürekli Atatürkçülükle ilgili sorduğunuz için söyledim.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Hayır, hayır, Atatürkçülük tartışmasından önce -kimse- “Kaygımız var.” dediğimiz zaman onu dediniz.

Şimdi, elbette ki biz de böyle olmasını istemeyiz. AK PARTİ milletvekilleri sırayla konuşuyorlar, bize de söz hakkı vermeniz lazım, benim temennim de odur. Yani...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim, bakın yani o konuda hiçbir problem yok. AK PARTİ milletvekillerinden hâlâ Komisyon üyesi olmasına rağmen konuşmayanlar var.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Efendim, saygı duyuyorum, ben de dünden beri takip ediyorum, doğru.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Ama diğer parti gruplarından konuşmayan Komisyon üyesi hiç yok.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Hayır, ben onu inkâr etmiyorum, hayır.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Hatta diğer milletvekilleri de konuştu. Onun için lütfen hakkı teslim ederek...

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Ama tabii ki bu Komisyon toplantısı vekillerin kaygısını giderecek, önerilerini alacak, tabii ki sendikaları dinleyecek Başkanım yani. Buna tahammül göstereyim lütfen.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Çok teşekkür ederiz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Sinop Milletvekili Nazım Maviş ve 101 Milletvekilinin Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi (2/2239) (Devam)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Arkadaşlar, madde üzerinde 2 adet önerge vardır, okutup işleme alıyorum.

Şimdi ilk önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Hun

Kezban Konukçu

İğdır

İstanbul

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Kezban Hanım, buyurunuz, söz sizde.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Değerli milletvekilleri, Komisyon üyeleri; uzun zamandır bu madde tartışılıyor, daha önce de söylemiştik tekrarlayalım: Biz, bu kanun teklifinin derhâl çekilip gerçekten öğretmenlik mesleği yapan eğitim emekçisi arkadaşlarımızın gerçek sorunlarını çözecek bir kanun teklifinin getirilmesini talep ediyoruz, istiyoruz. Meslek örgütlerinin, sendikaların talebi de bu yöndedir.

Değerli Komisyon üyemiz “İdeolojik aidiyetlerinden dolayı falan...” diye bir ifade kullandı sendika temsilcileriyle ilgili, yöneticileriyle ilgili; kesinlikle doğru bulmuyorum bu yaklaşımı. Bu tarz ayırtırmalarla bizim o zaman yaklaşımlarımız çok farklı olabilir. Sonuçta belli bir üye sayısı olan sendikalar buraya davet edildi yanlış bilmiyorsa, söz hakkı verildi.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – İsteyen herkese söz verildi.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Verildi, biliyorum, söz verdiğinizizi biliyorum da bir yaklaşım olarak bu...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Herkese verildi.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Biliyorum, biliyorum Sayın Başkan. Bir yaklaşım olarak ama bir üye sayısı da şey yapılıyor sanırım, sendikaların üye sayısına bakılıyor ama benim bildiğim en az 10 bin üyesikle...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buraya kıymetli milletvekillerinin getirmiş olduğu, kendileri gelen tüm sendikalara üye sayısına bakmaksızın... Hatta EĞİTİM-BİR-SEN de itiraz etti “Biz yetkili sendikayız.” Diye.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Biliyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Biz dedik ki: “Yetkili, yetkisiz diye hiçbir ayırım yapmıyoruz, herkese söz hakkı veriyoruz.”

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Şimdi “söz hakkı” demedim, belli bir üye sayısı olan sendikalar buradaydı zaten. Benim bildiğim, en az üyesi olan 12 bin üyeli Özel Sektör Öğretmeleri Sendikasıydı; hani gerisinin zaten çok daha fazla. Bunu niye söylüyorum? Yani binlerce eğitim emekçisini, öğretmeni temsil eden arkadaşlarımızı daha ciddiyetle dinlemeliyiz. “Birbirimizi dinliyoruz.” diyoruz, çok nezaketli oluyoruz bazen, bir şey değişmiyorsa niye dinliyoruz diyeceğim ben tekrar.

Bu kadar.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum arkadaşlar: Kabul edenler... Reddedenler... Önerge reddedilmiştir.

Şimdi 2'nci önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas numaralı Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'nin 6'nı maddesinin 1'inci fıkrasının (a) bendinde geçen "doğrultusunda" ibaresinden sonra gelmek üzere "Atatürk ilke ve ilkelerine, Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı ve" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

İsmet Güneşan

Hikmet Yalım Halıcı

Suat Özçağdaş

Çanakkale

Isparta

İstanbul

Fethi Açıkel

Mustafa Adıgüzel

Nurten Yontar

İstanbul

Ordu

Tekirdağ

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Önergeyi teklif eden milletvekillerimiz konuşmayacak, onun için gerekçeyi okutacağım.

Gerekçe:

Teklifin geneli laik cumhuriyetin kazanımlarına, Atatürk ilke ve devrimlerinin temel hedeflerine aykırı olarak oluşturulmuş, eğitimcilerin ve yöneticilerin tabi olduğu mevzuattan Atatürk adını büyük ölçüde kaldırmaya odaklanmıştır. Atatürk ve devrimleri sonsuza dek eğitim yolumuzu aydınlatacaktır. Eğitimle ilgili bu teklifin maddeleri ve gerekçesinde cumhuriyetin kurucusu Atatürk'ün adının anılmaması ve eğitim devrimlerinin kazanımlarının arka plana itilmesi asla kabul edilemez. Önergeyle, eğitim yöneticilerinin bağlı olması gereken Atatürkçü devrim felsefesinin kanun metninde yer bulması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

Önergelerimiz bitti arkadaşlar.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Kabul edilmiştir.

Bir sonraki maddeye geçiyoruz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Öğretmenlerin Nitelikleri, Seçimi, Hazırlık Eğitimi,

Öğretmenliğe Atama ve Yer Değiştirme

Öğretmenlerin nitelikleri ve seçimi

MADDE 7- (1) Öğretmenlik; genel kültür, özel alan eğitimi ve öğretmenlik meslek bilgisi bakımından hazırlığı gerektiren özel bir ihtisas mesleğidir.

(2) Öğretmen olarak istihdam edilecekler, öğretmenlik mesleğine kaynak teşkil eden en az lisans düzeyinde yükseköğretim programlarından veya bunlara denkliği kabul edilen yurt dışı yükseköğretim programlarından mezun olan ve hazırlık eğitiminde başarılı olanlar arasından seçilir.

(3) Öğretmen olarak istihdam edileceklerde genel kültür, özel alan eğitimi ve öğretmenlik meslek bilgisi bakımından aranacak nitelikler ile öğretmenlik alanlarına kaynak teşkil edecek yükseköğretim programları, söz konusu nitelikler esas alınarak Bakanlıkça belirlenir.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, şimdi madde üzerine söz almak isteyen milletvekillerimize söz veriyorum.

İlk sözü sayın vekilimize veriyoruz.

Evet, buyurun.

GİZEM ÖZCAN (Muğla) – Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle iki gündür buradayız hep birlikte, millî eğitimle ilgili bu önemli hususu konuşuyoruz. Adil yönetim anlayışınızdan dolayı sizlere bir kez daha teşekkür etmek istiyorum öncelikle.

Evet, 7, 8, 9 ve 10’uncu maddelerde yer alan “hazırlık eğitimi” düzenlemesinin Anayasa’mıza aykırılığı üzerine kısa bir değerlendirme yapmak istiyorum; görüşmelere geçilmeden önce Anayasa’ya aykırılık dilekçesinde bu hususa yer verdik. 7’nci maddeye de odaklanarak teklifteki “hazırlık eğitimi” düzenlemesi nedir, kısaca hatırlayalım.

Teklifin 7’nci maddesinin (2)’nci fıkrasına göre, öğretmen olarak istihdam edilecekler önce öğretmenlik mesleğine kaynak teşkil eden en az lisans düzeyinde yükseköğretim programlarından mezun olacaklar, ardından da hazırlık eğitiminde başarılı olanlar arasından seçilecekler. Her şeyden önce doğrudan öğretmen yetiştiren kurumlarımız var, o açıdan maddenin belirsizlik yaratmasına izin vermemek için “öğretmenlik mesleğine kaynak teşkil eden” ibaresinden sonra gelmek üzere “öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarından ve” ibaresinin de eklenmesi gerekiyor.

Hazırlık eğitimi hususuna gelelim. Teklif kabul edilirse öğretmenlik mesleğinin kaynağı hazırlık eğitimine indirgenmiş olacak; teklifin en yakıcı yanı da burası. Hazırlık eğitimiyle bu kanunla kurulacak olan Millî Eğitim Akademisinin 3-4 dönemlik eğitimi kastedilmekte. Hazırlık eğitiminin içeriği, süresi ve hazırlık eğitimine ilişkin diğer konularınsa yönetmelikle belirlenmesi öngörülmekte. Millî Eğitim Akademisinin teklifteki hâliyle kurulması öğretmen yetiştirmenin üniversitelerden alınarak fiilen Millî Eğitim Bakanlığına devredilmesine neden oluyor ancak öğretmen yetiştirme görevi Anayasa 130’da üniversitelerin görevi olarak tanımlanmıştır. Kısacası teklif üniversitelere “Siz öğretmen yetiştiremiyorsunuz, bu işi yapamıyorsunuz, içeriği yönetmelikle belirlenecek şekilde bunu Millî Eğitim Bakanlığı yapacak.” diyor. Millî Eğitim Temel Kanunu’nun 44’üncü maddesinde ise Millî Eğitim Bakanlığına öğretmen ihtiyacını karşılamak için yükseköğretim kurma görevi verilmiş durumda. Öğretmen olma şartı olarak öngörülen hazırlık eğitiminin Millî Eğitim Bakanlığının yönetmelikle belirleyeceği esaslara tabi olması bir bütün olarak eğitim fakültelerine de zarar verecektir. İktidarın bu yolla atanmayan öğretmen sorununu da eğitim fakültelerinden mezun olanları öğretmen olarak atamayarak, saymayarak kendince çözüme kavuşturmaya niyetli olduğu gibi bir fikir de anlaşıyor bu durumda. Bu yıl itibarıyla 572 bin atama bekleyen öğretmenle birlikte, önümüzdeki dört yıl hiç öğrenci alınmazsa 719.168 öğrenci daha atama bekleyecek. Toplumda 1 milyon 291 bin 168 gencimizin muhatap olduğu büyük bir toplumsal sorundan bahsediyoruz.

Değerli milletvekilleri, hazırlık eğitimi şartını getiren 7’nci maddenin (2)’nci fıkrası, öğretmenlerin öğretmenliğe hazırlık eğitimini Millî Eğitim Akademisinde almalarını öngören 8’inci madde, kimlerin hazırlık eğitimine alınacak olduğunun belirlendiği, 9’uncu madde ve hazırlık eğitiminde başarının nasıl belirleneceğini düzenleyen 10’uncu madde Anayasa’nın 130’uncu maddesinin birinci fıkrasına ve 128’inci maddenin ikinci fıkrasına, 55’inci maddenin de birinci fıkrasına aykırı. Şimdi burada şunu ifade etmek istiyorum: Yürütmeye verilen bir yetki devri var ve burada da hukuk devletinin temel prensibi belirlilik ilkesi yani temel ilkelerden biri olan belirlilik ilkesine göre düzenlemenin idarenin keyfi uygulamalarına neden olmayacak nitelikte olması gerekiyor. Biraz önce ilk imzacı sayın vekilimiz ifade etti, dedi ki: “Kimsenin kuşkusuna aslında yanıt vermemeliyiz.” Doğru, şöyle doğru, bu metinler, hazırlanan bu kanunlar hiçbir kuşkuyla yer vermeyecek şekilde zaten hazırlanmalı, muğlak ifadeleri içermemeli, herhangi bir şekilde yetki devri olduğunda burada kurumların bunu belirsizlik içerisinde kullanmasına sebebiyet vermemeli.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GİZEM ÖZCAN (Muğla) – İşte biz bu sebeple kanunun lafzında da bu hususun özellikle düzeltilmesini talep ediyoruz.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, çok teşekkür ederiz.

Sıradaki milletvekilimize söz veriyorum.

MEHMET KARAMAN (Samsun) – Evet, Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Ben bu maddeyle ilgili kısa bir değerlendirme yapmak istiyorum, iki dakikayı geçmez ama bunu, aradaki farkı daha sonraki şeylerde alırım Başkanım herhâlde.

AK PARTİ hükûmetlerinin tamamında öğretmen atamalarıyla ilgili kamuoyu eleştirisi çokça yapılmıştır. Genellikle seçim zamanları oy kaygısıyla diğer yıllara göre daha fazla atama gerçekleştirilse de atama usulü tartışılan konuların başında gelmektedir. Özellikle mülakat konusu çokça öğretmen adayının hayallerini yıkan, umutlarını söndüren bir uygulama olmuştur. Her gelen Bakanın atama süreciyle ilgili kendi inisiyatifini kullanarak usul değiştirmesi öğretmenlerin hazırlık süreçlerini ve motivasyonlarını da olumsuz etkilemiştir. Son olarak yüzde 50 KPSS puanı, yüzde 50 mülakat puanının esas alınacağı ifade edilmiş ama 2024 yılı itibarıyla bu yöntemin kullanılacağı söylenmişken bu kanunla birlikte uygulamaya girecek olan Millî Eğitim Akademisinde bambaşka bir sürecin gerçekleştirileceği görülmektedir; bunu doğru bulmadığımızı arz ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, teşekkür ediyoruz.

Madde üzerinde 3 adet önerge vardır, okutup işleme alıyorum.

Şimdi ilk önergeyi okutuyorum.

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Hun

Kezban Konukçu

İğdır

İstanbul

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Yılmaz Bey, buyurun.

YILMAZ HUN (İğdır) – Evet, madde 7 üzerine konuşuyoruz.

Eğitim modellerinde cumhuriyetin kuruluşundan bu yana Türkiye'deki farklı halklar, inançlar ve kimlikler yok sayılmış; eğitim modellerinin hiçbirinde Türkiye'de yaşayan farklı inanç grupları, diğer halklar ve kimliklere de yer verilmemiştir. Cumhuriyetin kuruluşundan bu yana Türkiye'deki farklı halklar, inançlar ve kimliklerin yok sayılması var olan farklı halkları ve inançları, kimlikleri yok edememiştir; bu durum tekçi zihniyetin antidemokratik uygulamalarından başka bir şey değildir. Bu ülkenin ihtiyacı olan, tekçi, retçi uygulamaların devamı değildir, toplumsal barışın sağlandığı eşit yurttaşlık temelinde yasal düzenlemelerdir.

Teklifte insan haklarına dayalı, bilimsel, demokratik, laik değerlere yer verilmemesi de ciddi bir eksikliktir. Teklifte belirtilen eğitim kurumunun amaçlarının gerçekleştirilmesine katkı sağlayacak paydaşlarla iş birliği yapma ifadesinin son derece muğlak olması, bunun ideolojik saiklerle, gerçekçi bir tehdit olarak tarikat, cemaatlerle yeni ortaklıklara zemin hazırlayacağı açıktır.

“Öğretmenlerin Nitelikleri, Seçimi, Hazırlık Eğitimi, Öğretmenliğe Atama ve Yer Değiştirme” başlığını taşıyan üçüncü bölüm altında yer alan 7'nci maddede öğretmenlerin nitelikleri ve seçimi düzenlenmiştir. (1)'inci fıkradaki öğretmenlik tanımına “meslek bilgisi bakımından hazırlığı gerektiren”

ibaresi dâhil edilmiştir; bu durum öğretmenliğin uzmanlık mesleği oluşu ve mesleğin niteliğiyle bağdaşmamaktadır. Böylece herhangi bir yükseköğretim programını bitiren bireyler ile eğitim fakültesi mezunları arasında fark ortadan kaldırılmıştır.

Maddenin (2)'nci fıkrası “Öğretmen olarak istihdam edilecekler, öğretmenlik mesleğine kaynak teşkil eden en az lisans düzeyinde yükseköğretim programlarından veya bunlara denkliği kabul edilen yurt dışı yükseköğretim programlarından mezun olan ve hazırlık eğitiminde başarılı olanlar arasından seçilir.” şeklindedir. Bu hâliyle fıkra eksik düzenleme içermekte, her yıl binlerce öğretmen adayı yetiştiren eğitim fakülteleri ile herhangi bir yükseköğretim programını eş değer hâle getirmektedir. Bu maddeyle üniversitelerin eğitim fakülteleri boşa düşürülmekte, pedagojik eğitim alan, öğretmenlik vasfını kazanmış kişilerin en az lisans düzeyinde yükseköğretim programlarından mezun olan kişiler arasından seçilmesi üniversitelerin eğitim fakültelerini baypas etmektedir. Bu maddeyle eğitim fakültelerinin işlevselliği ortadan kaldırılmış olunur. Her defasında eğitimin kalitesini artırmayı düşünen, bunun için çalıştıklarını ifade eden iktidarın, eğitim fakültelerini boşa düşürerek eğitim fakültesi mezunu ile lisans mezunu kişilerin öğretmenlik mesleğini aynı kalitede verebileceğini düşünmesi çelişkilidir. Ayrıca, bu durum eğitim fakültelerini boşa düşürdüğü için önümüzdeki yıllarda üniversitelerin eğitim fakültelerini tercih edecek öğrenci bulamamak anlamına gelmektedir. Bu madde öğrencileri eğitim fakültelerini tercih etmekten vazgeçirebilir, başka lisans bölümlerini tercih edebilirler. Nasıl olsa başka lisans bölümü okuduğu zaman hem kendi bölümünü, mesleğini icra edeceği gibi hem de öğretmenlik mesleğini de icra edebilecektir. Bu biçimdeki düzenleme eğitim fakültelerini işlevsiz hâle getirdiği gibi bir uzmanlık mesleği olan öğretmenlik mesleğinin niteliksizleşmesine yol açacaktır.

İktidar bu düzenlemelerle eğitimin kalitesini yükseltme gibi bir amacının olmadığını göstermektedir. Maddeyle, eğitim fakültelerinden mezun olan, öğretmenlik vasfını edinmiş kişilere istihdam edilmeden önce hazırlık eğitiminin şart koşulmasının, eğitim fakültelerinin işlevsiz kılınmasının, paralel öğretmen yetiştirme yollarının icat edilmesinin, istihdam edilecek kişilerde aranacak genel kültür ve özel alan eğitimi ile öğretmenlik meslek bilgisi niteliklerinin herhangi objektif bir parametre belirlenmeksizin Bakanlıkça belirlenecek olmasının liyakatsiz veya ideolojik taşıyıcı niteliklere sahip kişilerin atanmasına zemin hazırlayacağı bellidir. Öğretmenlik Meslek Kanunu'nda açıkça görülüyor ki yeni bir kadrolaşma zemini olarak Millî Eğitim Akademisinin kuruluşu, işe yeni başlayan öğretmenin hazırlık eğitimi adı altında seçimi ve yerli, millî olmayanların elenmesi, kendilerinin benzeri olmayanların dışarıda bırakılmasıdır. Uzmanlık sadece hazırlık eğitimiyle sağlanacak bir nitelik değildir, eğitim fakültelerindeki akademik eğitim ve bilgiyle tamamlanması şarttır.

Tüm bu sebeplerden dolayı teklifin 7'nci maddesi teklif metninden çıkarılmalıdır diyoruz.

Teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

Bir sonraki önergeye geçiyoruz:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'nin 7'nci maddesinin (2)'nci fıkrasında yer alan “öğretmenlik mesleğine kaynak teşkil eden en az lisans düzeyinde yükseköğretim programlarından” ibaresinin “ilgili fakültelerin öğretmenlik lisans programlarından” şeklinde ve (3)'üncü fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“(3) Öğretmenlik mesleğine kaynak teşkil eden en az lisans düzeyinde yükseköğretim programlarına veya bunlara denkliği kabul edilen yurt dışı yükseköğretim programlarına; 2025 takvim yılından önce kayıt yaptıranlar ikinci fıkradaki haktan yararlanabilir.”

Hüsmen Kırkpınar
İzmir

Şenol Sunat
Manisa

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, sayın vekilimize söz veriyoruz.

Buyurun.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; şimdi, bu Millî Eğitim Akademisiyle, eğitim fakültelerinin öğretmen yetiştirme işlevi maalesef itibarsız hâle getiriliyor. Bu yüzden bu maddede yapılması gereken şey... Biliyorsunuz ilk, geneli üzerindeki görüşlerimde de ifade ettim, 100’ü geçkin eğitim fakültesi var bu ülkede dedim, her yıl sadece eğitim fakültelerinden 40 ila 50 bin öğretmen yetiştiriyor değişik farklı alanlarda, bir de pedagojik formasyon alan fen edebiyat fakülteleri düşünüldüğünde bu rakamın 70 bin ila 80 bin arasında olduğunu düşünüyorum. Şimdi, böyle olunca... Dün Sayın Hulki Cevizoğlu, işte, bu atanamayan 1 milyona yakın öğretmen için “Çözüm önerileriniz nedir, bunu nasıl erteceğiz? Hadi muhalefetle birlikte bunu değerlendirelim.” dedi ama size cevap verme imkânım olmadı. Bir kere, bunun sorumlusu muhalefet değil çünkü yirmi iki yıl önce, AK PARTİ iktidara geldiğinde 22 bin öğretmen fazlalığı vardı ama neticede her yıl her ile açılan üniversiteler sayesinde, her ilde o açılan üniversitelerin de eğitim fakülteleri sayesinde 100’ü geçkin eğitim fakültesi oldu. Böyle olunca, bu şey her yıl bu şekilde devam ettiği müddetçe öğretmen sayısı -aday öğretmen mi diyeceğiz artık buna; yazık çünkü başka da yapacakları bir iş yok- artacaktır.

Şimdi, akademiyle falan bunu sıfırlama imkânımız yoktur. Ben bir eğitimci olarak... Eğitim fakülteleri tam böyle iyi öğretmen yetiştirme durumuna geçtikten sonra yine bir el eğitim fakültelerini karıştırdı ve netice bu hâle geldi. Her defasında böyle olmuştur; köy enstitüleri yani biz gençlik yıllarımızda da belki karşıydık bakın söylüyorum fikrî olarak ama sonradan eğitimci olarak incelediğimde gerçekten zamanının, o zamana uygun en iyi okulları. Sonra yüksek öğretmenler geldi, onlar da çok iyiydi, çok iyi öğretmenler yetişti, üniversitelere hocalar yetişti; o da kapatıldı ideolojik sebeplerle. Eğitim fakülteleri tam iyi bir hâle geldi, yine bir karışıklık yapılarak o da maalesef çorba hâline geldi.

Şimdi, olması gerekeni söylemek istiyorum: Öğretmen yetiştiren öğretmenlik lisans programlarının dışındaki fakültelere formasyon adı altında bir kere öğretmenlik hakkı verilmemeli ama bugüne kadar pedagojik formasyon alanların hakkı korunarak. Yani vermiş olduğumuz önerge bu şekilde. Yapmamız gereken, eğitim fakültelerinin sayısını azaltmak zorundayız, köklü eğitim fakültelerini bırakarak daha iyi hâle getirmemiz lazım, uygulama okullarının her kademedede açılmasını sağlamamız lazım. Aynı zamanda öğretim üyelerinin bu konudaki hassasiyetlerini iyi değerlendirmemiz lazım yani temel aktör olan öğretim elemanlarının yeterliliklerini artıran düzenlemeler hayata geçirilmeli, eğitim fakülteleri öğrencilerinin lisans eğitimi aşamasında eğitim bilimi uzmanı olarak yetiştirilmeleri amacıyla eğitim bilimleri alanında -yani eğitim yönetimi, program geliştirme ölçme değerlendirme gibi- çift dal eğitimi almalarını da sağlamalıyız ki iyi yöneticiler de bunlardan çıksın.

Hatta dedim ki en önemlisi, bu bir ruh meselesi, öğretmenlik idealinden bahsediyoruz. Öğretmen liselerini, hadi liseleri beğenmiyorsunuz, öğretmen -eski- ismi olmasın, eğitim bilimleri liseleri olarak yeniden ihdas etmek durumumuz var, olmalı demiştim. Hani çözümden söz etti ya Sayın Hulki

Cevizoglu; çözüm bunlar. Yani öğretmenlik mesleğinin yerini bulabilmesi... Akademi değil. Akademi ne yapmalı? Hizmet içi eğitim yapmalı yani mevcut öğretmenlerin mesleki gelişimlerinin sağlanması, ikincisi de mesleki ve teknik ortaöğretim için öğretmen yetiştirmeli.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Milletvekilim, lütfen toparlayalım.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Bitiriyorum.

O yüzden akademileri de eğitim fakültelerinden mezun olmuş, öğretmen olmuş, uygulama alanlarında çalışmalarını bitirmiş gençlerimizi yeni baştan iki seneye yakın veya üç dönem eğitime tabi tutmak yerine, eğitim fakültelerinden mezun olanları öğretmen olarak KPSS'ye göre atamalı mülakatsız bir şekilde ama meslek içi eğitimi yapılmalı ve mesleki ve teknik ortaöğretim için öğretmen yetiştirilmelidir diyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

Son önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas numaralı Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'nin 7'nci maddesinin (1)'inci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“(1) Öğretmenlik, Devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleğidir. Öğretmenler bu görevlerini Türk Milli Eğitiminin amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak ifa etmekle yükümlüdürler.”

İsmet Güneşan

Hikmet Yalım Halıcı

Suat Özçağdaş

Çanakkale

Isparta

İstanbul

Fethi Açıkel

Mustafa Adıgüzel

Nurten Yontar

İstanbul

Ordu

Tekirdağ

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, Sayın Suat Bey'e söz veriyoruz.

Buyurun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ederim.

Şimdi, üçüncü bölüme geçmiş bulunuyoruz. Üçüncü bölüm aslında kanunun özü yani asıl olarak bu kanunun gelme nedeni olan bölümündeyiz. “Öğretmenlik Meslek Kanunu” adı altında gelen kanun, aslında ilk taslakta konuşulduğu hâliyle bir Millî Eğitim Akademisi çıkarma kanunudur. Asıl hedef Yusuf Tekin tarafından şöyle belirlenmiştir: Ben öğretmenleri yeterince eleyemiyorum, bu elemeyi yapmak için bir mekanizmaya ihtiyacım var. Bunu nereden anlıyoruz? Bir önceki dönemde Sayın Yusuf Tekin bakan olmadan hemen önce Sayın Cumhurbaşkanının 11 Nisan 2023 tarihinde, Adalet ve Kalkınma Partisinin seçim beyannamesini ilan ettiği günde yaptığı bir açıklama var, diyor ki Sayın Cumhurbaşkanı: “Mülakatlar kalkacak.” Siyaset, oy isterken tüm Türkiye'ye verdiğiniz sözlerden ibarettir. Bunu ben söylemedim, partimin Genel Başkanı da söylemedi; bu ülkeyi yirmi iki yıldır yöneten siyasi iktidarın temsilcisi ve ülkemizin Cumhurbaşkanı bu ülkenin gençlerine dedi ki: “Bana oy verin, mülakat yapmayacağız.” Bunun gerçekten böyle olduğunun bir de sağlaması yapıldı. Nasıl yapıldı? 12 Mayıs 2023'te dönemin Millî Eğitim Bakanı kendisine sorulan soru üzerine “Evet, mülakatlar kalkacak.” dedi, hatta örnek de verdi “Bir önceki bir başka uygulamada yapıldığı gibi çok

hızlı bir şekilde istihdam edeceğiz.” dedi. Sanırım, kamuoyunun bu konuyla ilgili hiçbir tartışması yok. Adalet ve Kalkınma Partisi kamuoyundan oy isterken bunu bu kadar açıklıkla, berraklıkla talep etmiş olmasına rağmen bugün ölü taklidi yapıyor, bu yokmuş gibi davranıyor. Partinin Genel Başkanının ve partinin atadığı Millî Eğitim Bakanının açıkça “Mülakat yapmayacağız.” demesine rağmen bugün Millî Eğitim Bakanı çıkıyor, diyor ki: “Mülakat yapacağım.” Ve mülakat... Siyasi olarak birinci problemli konu budur. Bir cevabı var mıdır, bilmem. Şu bir cevaptır mesela: “Ya, biz o gün seçime gidiyorduk, çok iyi bir fikir gibi gözüküyordu. Biz Türkiye’ye bunu söylersek iyi olur diye düşündük; sonra düşündük, pek de iyi bir fikir değilmiş, vazgeçtik.” dersiniz, mesela bu, iyi bir samimiyet testi olur. En azından seçmenin gözünün içine baka baka oy almaya çalışıyormuşsunuz gibi olmaz belki. O yüzden Türkiye’nin gençlerine bir borcunuz var, çıkıp diyeceksiniz ki: “Biz size mülakat sözü verdik, en üst düzeyde Cumhurbaşkanı ve bakan düzeyinde; şimdi, bundan vazgeçtik.” Bu, bir yöntemdir. Birinci söyleyeceğim budur.

İki: Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin altı buçuk yıllık müsteşarlığında ve Bakanlık döneminde kadrolaşmayı kafaya takmış bir numaralı isimdir. Bunun onlarca örneği var. Yusuf Tekin diyor ki: “Ben bu öğretmenleri nasıl seçeceğim, neye göre seçeceğim?” Dün burada mülakatın bir ölçme değerlendirme aracı olarak ne kadar subjektif bir araç olduğunu yani standardının zor tutturulacağını anlattım. Çok basit, çok basit bir konu var. Mülakatı yapan isimler farklıysa, farklı günlerde ve farklı mekânlarda yapıyorsa ellerine bir metin bile verseniz günün sonunda o notu verecek olan kişiler birbirleriyle bağımsız olduklarından kimin sıfırcı hoca olduğu, kimin serbest daha fazla bol not verdiği bilinemez. Çok basit, halkın anlayacağı dille söylüyorum. Dolayısıyla mülakatta bir ayar tutturulamaz, hiçbir kötü niyetiniz olmasa bile Bakan Yusuf Tekin’i açıkça kötü niyetli olmakla suçluyorum ama hiçbir kötü niyetiniz olmasa bile mülakat güvenilir bir araçtır, hiçbir şekilde standardı tutturamazsınız ve sonuçta ne olur? Ömrünce okumuş, üniversiteyi bitirmiş ve gelmiş diploması elindeki kişileri farklı yerlerde mülakata girmekten kaynaklanan sorunlar nedeniyle 0,1 puanla eleyebilirsiniz. Buna kimsenin vicdanı evet demez.

Gelelim üçüncü meseleye... Bu Yusuf Tekin neden bu kadar deli divane olmuş? Neden bu mülakatı istiyormuş? Bu öğrenciler okudular, 3.360 saat ders aldılar, diyor ki: “Ben bunların nasıl yapacaklarına bakacağım.” Nasıl bakacakmışsın sen? İşte, soru soracakmış da kimse kimseyi görmeyecekmiş de... Bu ülkede üniversite sınav soruları çalındı, KPSS rezaletleri yaşandı, bu ülkede birtakım yapılanmalar var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Milletvekili, toparlayalım.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Sizin iktidarınızın buna tevessül etmeyeceğini düşünelim ama birtakım işler var, kimse kimseyi görmeyecekmiş. İddiayla söylüyorum: 20 kişi mülakata gelsin, ben 17 tanesinin, 18 tanesinin hangi siyasal görüşte olduğunu bir bakışta söylerim, bir bakışta söylerim ve ben garanti veriyorum, buradaki vekiller de söylerler. Konuştuğumuz konular, kıyafet tarzımız, seçtiğimiz kelimeler, olayları yorumlama biçimimiz bizim siyasal duruşumuzu gösterir. Neyi, nasıl anlattığımız bizim kendi pozisyonumuzu belirler. Biz, kimsenin iyi niyetine güvenemeyiz. Bu çocukların devlet memuru olma hakkı var. Siz, bu çocukların devlet memuru olma hakkını ellerinden almak istiyorsunuz ve bunu Yusuf Tekin çok iyi biliyor, bilerek yapıyor ve mülakatı hiçbir şekilde bu kamuoyundan özür dilemeden yeniden getiriyorsunuz ve Millî Eğitim Akademisi bu mülakatla yetinmiyor, diyor ki: Birileri arada kaçabilir, aman gözüm, kaçmışsa ben bunu Millî Eğitim Akademisine alayım, bunları bir güvencesiz çalıştırırım, bir süre güvencesiz çalışsınlar; sonra ben o arada kendi ekibimle bunları

izleyeyim, aman ha, hafazanallah, araya bir cumhuriyetçi kaçır, bir Atatürkçü kaçır, bir şey olur; bunları da ama kaba söz söyledi ama rencide etti gibi yine hiçbir standardı olmayan sözlerle akademiden göndereyim. Bu teklif budur. Bu teklifin can alıcı noktası budur.

Bu hâliyle, bu teklif, bir öğretmenlik meslek kanunu değildir. Bu teklif, istediğimiz öğretmenleri devlet memuru yaparız; biz, burada örgütleniriz, kadrolaşırız kanunudur. Bu, yanlıştır. Millî Eğitim Akademisiyle ilgili ilerleyen maddelerde de konuşacağız. Millî Eğitim Akademisi kalmalıdır, önceki dönemde kapattığınız bir meseledir, kalmalıdır ama öğretmenlerin seçme sürecinin bir parçası olmamalıdır. Öğretmenleri Anayasa’da hüküm bulduğu şekilde istihdam etmelisiniz, ondan sonra, istediğiniz uzunlukta Millî Eğitim Akademisinde eğitmelisiniz.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

Önergelerin müzakeresi tamamlandı.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Maddeyi kabul edenler... Reddedenler... Kabul edilmiştir.

Bir sonraki maddeye geçiyoruz.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Reddedildi Başkanım, kimse kabul etmedi ki.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Önerge o, önerge.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Hayır, madde, madde...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Madde, en sonunda madde kabul edildi.

İBRAHİM AKIN (İzmir) – Maddede söz istemiştin Komisyon Başkanım.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Ama onu arkadaş size söylemiş, “Önergede konuşacağız.” dediniz, önergede arkadaşınız konuştu.

İBRAHİM AKIN (İzmir) – Yılmaz Bey’e sormuşlar ama...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Tamam, şeyi yok, istişari bir şekilde süreç devam etti yani.

Evet, bir sonraki maddeye geçiyoruz.

Hazırlık eğitimi

MADDE 8- (1) Öğretmenlik mesleği yeterlikleri çerçevesinde belirlenen teorik ve uygulamalı derslerden oluşan hazırlık eğitimi, Akademi tarafından verilir.

(2) Öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği bilgi, beceri, tutum ve değerleri içeren öğretmenlik mesleği yeterlikleri Bakanlıkça belirlenir.

(3) Hazırlık eğitiminin süresi dört dönemdir. Bu süre, öğretmen adayının mezun olduğu yükseköğretim programına göre üç dönem olarak uygulanabilir.

(4) Hazırlık eğitiminin içeriği, süresi ve hazırlık eğitimine ilişkin diğer hususlar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, madde üzerinde söz almak isteyenler?

Şenol Hocam, buyurun.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Evet, Sayın Başkan, şimdi hazırlık eğitimi konusu şeye alınmış ama bu akademi kuruluşu 26’ncı maddede burada akademiden bahsediliyor. Bu, kanun yapma tekniğine de uygun bir şey değil yani 7’nci maddeden sonra akademinin kuruluşu gelmeli, ondan sonra hazırlık

eğitiminden söz edilebilir ama başta, birdenbire hazırlık eğitimi, daha birkaç maddede, daha başka maddelerde de akademiden bahsediyor ama kuruluş daha sonraki maddelere gitmiş. O da düzeltilebilir yani düzeltilmeyecek bir şey değil Nazım Bey.

Şimdi, şu üç dönem... Bir kısmına üç dönem, bir kısmına da dört dönemden bahsediliyor yani anladığımız kadarıyla ve konuşmacıların, kanun yapıcılarının ifadesine göre üç dönem eğitim fakülteleri, dört dönem de herhâlde eğitim fakültesi olmayan lisans bölümü mezunları için. Şimdi, başından itibaren biz, eğitim fakültelerinin hem uygulama hem de teorik olarak uygun olduğunu düşünüyoruz. Peki, eğitim fakültelerinde ders alamamış öğrenciler yeterli bulunmuyorsa kim verecek bu öğrencilere akademide dersi? Yine eğitim fakülteleri öğretmenleri verecek, öyle değil mi? O zaman bir daha mı iki sene, bir buçuk sene, üç dönem? Eğitim fakültesi mezunlarına, KPSS’den de başarılı olmuş öğrencilere niye bu kadar uzun süre, niye üç dönem daha eziyet ediliyor? Eğitim fakülteleri itibarsızlaştırılmaya mı çalışılıyor veya eğitim fakültelerine paralel bir yapı mı oluşturuluyor veya eğitim fakültelerini kapatıp ileriki süreçte sadece Millî Eğitim Akademileriyle öğretmen alınmak mı isteniyor veya öğretmen hazırlık dönemi getirilmek mi isteniyor diye soruyorum ben de.

Şimdi, KPSS sürecindeki bir öğretmenden bana gelen mesajı sizinle paylaşmak istiyorum: Bu öğretmen adayımız “Taslağı incelediğimde, amaca hizmet eden hiçbir şey görmedim. İşin tuhafı, bu taslak fikrini öne süren, hazırlayan bürokratların, var ise akademisyenlerin eğitim sisteminde yepyeni bir şey bulmuşçasına bu fikri öne atmalarına, hatta kanun olarak TBMM’ye sunmalarına çok şaşırdım. Sanıyorum hiçbir eğitimci milletvekili de olmadığı gibi, kanunla ilgili eksiklikleri kim dile getirecek merak ediyorum.” diyor. “Burada Fransa, Belçika, İspanya, Hollanda ve İtalya gibi ülkeler ile bizim uygulama saatlerimiz karşılaştırılmış ama bu ülkelerle bütçenin karşılaştırılmaması olmasını hayıfla karşılıyorum.” diyor. “Kanunda öğretmenlerin meslek öncesi eğitimlerinin eleştiri konusu olduğu belirtilmiş ve yeterince uygulama içermediğinden yakınılmış. Ülkemizde, maalesef, her kurumda olduğu gibi, Millî Eğitim Bakanlığı ve YÖK tarafında da kâğıt ile uygulama arasında derin farklar olduğunu görüyoruz.” diyor.

Çok önemli bir konudur bu. Yıllardır YÖK ile Millî Eğitim Bakanlığı uyumlu çalışma maalesef gerçekleştirilmemiştir Sayın YÖK Başkan Vekili. Yani bu kadar çok eğitim fakültesi açmanın, bu kadar çok kontenjan vermenin ve bu kadar çok bekleyen, atanamayan insanın mezun olmasının... Yani işsizliği yıllarca ötelemenin yolu bu olmamalıydı. Bu gençlere yazık. Yıllarca öğretmen yetiştirmiş birisi olarak söylüyorum, ne kadar zor şartlarda öğretmen yetiştirildiğini, o çocukların ne zorluklarla okuduğunu bilen birisiyim; yazık değil mi? Bu çocuklar öğretmen olmak için kabul etmişler ve yüksek puanlarla girmişler ve dört yılda değil, belki beş yılda bitirmişler üniversitelerini. Şimdi, siz, dört yıllık fakülte mezunu öğretmenleri bir buçuk, iki yıl daha yani tıp tahsili gibi bir tahsil yapmaya zorluyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Milletvekilim, lütfen toparlayalım.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Toparlıyorum.

Onun için, eğitim fakültelerinden mezun olan öğrencilerin hazırlık eğitimini akademide almamaları gerektiğini ifade ediyorum ve bir an önce de YÖK ile Millî Eğitim Bakanlığının eğitim fakülteleri konusunda bir anlaşmaya vararak, hem kontenjanlarını hem de sayılarını azaltarak, daha kaliteli, daha üst puanlarla, yüksek puanlarla öğrencilerin girebileceği müesseseler hâline getirmelerinin önemli olduğunu ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ederiz Sayın Vekilim.

Söz sırası sayın vekilimizde.

Buyurun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, değerli Komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öğretmenlik Meslek Kanunu, Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündeminde. Anayasa'dan daha önemli bir kanun bu; anayasaları yaparsınız ve onu anayasaların çerçevelerini çizersiniz ama öğretmenlik yasası, Öğretmenlik Meslek Kanunu bir noktada, bir ülkenin geleceği. Bu yasa önceden çıkarılmış mı? Çıkarılmış fakat bu yasa, 12 maddelik bir yasa ve bunun yarısı Anayasa Mahkemesinde iptal edilmiş.

Şimdi, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçilirken şöyle söylenmişti: “Parlamento çok güçlü olacak, milletvekillerinin kanun teklifleriyle yönetilecek.” Şimdi, buraya baktığımız zaman, Parlamantonun 2017 yılından, daha doğrusu 2018 yılında bu yürürlüğe girdiğinden bugüne kadarki süre içinde baktığımız zaman, altı yıllık süre içerisinde, milletvekillerinin güçlü olmadığını görüyoruz, güçlendirmedeğini görüyoruz bu Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin ve bu yasaların belli yerlerde, belirli kişiler tarafından hazırlanıp, milletvekillerine imzalatırıp daha sonra buralara getirildiğini hemen hemen hepimiz biliyoruz. Muhalefet milletvekillerinin vermiş olduğu kanun teklifleri var -onlar da milletvekili, herhâlde onlar uzaylı falan değil- muhalefet milletvekillerinin kanun tekliflerinden bir tanesi bile şu ana kadar kabul edilmemiş; soru önergelerine bakanlar cevap vermemiş ve aynı zamanda, grup önerileri de Meclis araştırması önergeleri de hiçbirisi kabul edilmemiş. Böyle bir sistemin objektifliğinden, böyle bir sistemin akli oluşundan şüphe etmemiz gerekiyor.

Peki, bu yasama döneminde, bu Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi döneminde -baktığımız zaman- bazı yasalar getirilmiş -geçmişte de getirilmiş- mesela, bu süre içerisinde, Hükûmet döneminde, İhale Yasası 200 defa değişmiş; hayvan hakları yasası getirilmiş 2004 yılında, 2013 yılında bir daha Parlamente'ya getirilmiş, kadük kalmış. Ardından, bakıyoruz, 25 ve 26'ncı Dönemlerde Adalet Bakanlığı çalışmış, yine kadük kalmış. Ardından, 27'nci Dönemde burada bir komisyon kurulmuş beş parti tarafından, ardından da buradan bir yasa çıkarılmış. Bu yasa tekrar gündemimize geliyor. Demek ki doğru yasalar çıkarmıyorsunuz, derslerinize çalışmıyorsunuz, ödevlerinizi iyi yapmıyorsunuz, milletvekilliği görevinizi yapmıyorsunuz; sonuçta da bunlarla karşılaşmıyoruz. E, burada da aynı şekilde olmuş; bir yasa çıkarmışsınız, bu yasayı Anayasa Mahkemesi iptal etmiş, şimdi getirmişsiniz buraya, akademi kuracağmışsınız.

Biraz önce milletvekilimizi dinledim, İYİ Parti Manisa Milletvekilini dinledim, hemşehrime dinledim; burada öğrenciler, çocuklar, gençler okuyacaklar, liseye gidecekler ve kurslara gidecekler, çok yüksek puanlar alacaklar, eğitim fakültelerine gidecekler -ben de bir öğretim üyesiyim ve iki öğretmenim ben aynı zamanda- ve bu şahıslar, bu çocuklar eğitim fakültelerinden mezun olacaklar, sonra da bunlar KPSS'ye girecekler, ardından da “mülakat” denen bir azizliğe uğrayacaklar ve gadre uğrayacaklar. Türkiye'nin çocukları torpil peşinde koşacaklar ve Türkiye'nin çok değerli çocukları da bu ülkeden başka ülkelere gitme lüzumunu hissedecekler; zekâları, akılları, yetenekleri, liyakatleri, ehliyetleri yüksek olmasına rağmen kendilerinin torpilleri olmadığı için de buradaki bu azizliğin gadrine uğrayarak bu ülkeyi terk edecekler.

Şimdi, bir tasarruf tedbirleri de getirmişsiniz; Hazine ve Maliye Bakanı, aynı zamanda bu dönem içerisinde, gri listeden çıkmak adına hem Cumhurbaşkanlığı görevini yapan hem İçişleri Bakanlığı görevini yapan hem Adalet Bakanlığı görevini yapan, hatta Türkiye'deki tüm bakanların görevini yaptığı bir dönem içerisinde tasarruf tedbirleri açıklayan Hazine ve Maliye Bakanı var. Bu Hazine ve Maliye Bakanı 100 milyar lira para toplamak istiyor; 3 milyar dolar. Çok komik bir rakam, Türkiye'nin

bütçelerine, Türkiye'nin imkânlarına baktığımız zaman. Peki, 3 milyar dolar para toplamak isterken, siz akademi kurmanın kaç paraya mal olduğunu hesapladınız mı? Kaç paraya mal olacak buraya öğretmenlerin taşınması? Nerelere kuracaksınız? Bunların binalarının tahsisi, tefrişinin yapılması, bunlarla ilgili... Yok "Ben yasa çıkarırım, geri kalanı, işte 'Göç yolda düzülür.' misali, ben bunu yolda düzerim." Bunlar doğru şeyler değil Sayın Başkan, sayın Komisyon üyeleri.

Şimdi geliyoruz buradaki... Bir meslek koluyla ilgili özel kanunun olması, o ülkede o mesleğe verilen değeri gösteriyor. Ülkemizde, Hâkimler ve Savcılar Kanunu, Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu, Yükseköğretim Personel Kanunu'nun yanında eczacılık, mimarlık, doktorluk ve mühendislik gibi iş kollarına ait meslek kanunları da mevcuttur ama milletvekilleri kanunu yoktur; Türkiye'de bu kanunu bu Meclis çıkaramamıştır. Bu anlamda öğretmenlik meslek kanununun olmayışı bir eksiklikti; AK PARTİ iktidarı 2022 yılında 7354 sayılı Kanun'la bu alandaki ilk çalışmasını yaptı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Milletvekilim, lütfen toparlayabilir miyiz.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Çok az bir süre verdiniz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Normal, mutabık kaldığımız süreyi verdim, ilave de uzatıyorum yani.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Dün ucu açık yapmıştınız.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Dün genel müzakerelerdi, şu anda maddeleri görüşüyoruz.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Peki, son değerlendirmeyi yapayım o zaman.

Her şeyden önce, bu kanun taslağı şeffaf bir süreçle, eğitim paydaşlarının katılımıyla oluşturulmamıştır. Hatta bu taslağın Türkiye Büyük Millet Meclisi Eğitim Komisyonunda değil, Beştepe'de hazırlandığı da iddia edilmektedir ve anayasal olarak da bir suçtur.

Taslakta ücretli öğretmenlik konusu yer almamaktadır. Ücretli öğretmenliğin de acilen sonlandırılması gerekmektedir, zorunluluk hâlinde ücretli öğretmen çalıştırılacaksa da asgari ücretten düşük bir ödeme yapılmamalıdır ve bu ücretli öğretmenlerle ilgili, 85 bin ücretli öğretmenle ilgili Millî Eğitim Bakanlığının gerekçesi de şudur: "Efendim, doğum izinleri alınmaktadır, askerlik süreçler oluşmaktadır, ondan dolayı alınmaktadır." Bu tedbirleri başka türlü alabilirsiniz ve insanları da ücretli öğretmenlik gibi, bir noktada emek sömürsüne uğratmamış olursunuz.

Öğretmen istihdamı ve ihtiyaç analizi daha ciddi ölççeklerle gerçekleştirilmelidir. Mevcut norm kadro yöntemleri sorunu çözmemektedir. Eğitim fakülteleri ve müfredatları gözden geçirilmelidir. Zorunlu hizmet bölgelerindeki öğretmenler ekonomik olarak teşvik edilmelidir. Akademik çalışma yapan öğretmenlere öğrenim ömrü çıkarılmalıdır, 18'inci maddeye bu konuda bir ekleme yapılabilir. Öğretmen atamalarının standart bir takvimi ve usulü olmalıdır. Seçim dönemlerini dikkate alan atamalar büyük belirsizliklere ve tahammül edilemez sosyal problemlere dönüşebilmektedir.

Öğretmenlik kariyer basamaklarının sağladığı ekonomik katkılar emekliliğe de yansıtılmalıdır. Emeklilik maaşlarının çok düşük oluşu emekliliği engellediği için öğretmenlik mesleğine adım atacak gençlerin önünü tıkamaktadır. UNESCO'nun 1966'dan beri kabul ettiği ve Türkiye'nin de onayladığı, öğretmen mesleğiyle ilgili en önemli uluslararası metin olan Öğretmenlerin Statüsüne İlişkin Tavsiye Kararı'nın dikkate alınmadığı kanun taslağının öğretmenin görev ve sorumluluklarını adil bir şekilde tanzim edecek tarzda değiştirilmesi gerekmektedir. Millî Eğitim Akademisinin kurulması ülkedeki onlarca eğitim fakültesini ve üniversiteyi olumsuz etkileyebilecektir. Bu konunun ÖSYM'yle müzakere edilmeden oldubittiye getirilmesi dikkat çekicidir. Ayrıca, kamuoyu, akademinin 1 milyonun üstünde

olan öğretmenlik mezunu genci işsiz ve çaresiz bırakma konusunda iktidarın bir meşruiyet aracı bulma gayreti içinde olduğu şüphelerini taşımaktadır. Kanun teklifi sadece Millî Eğitim Bakanlığı kadrolarında istihdam edilenlere dönük hazırlanmıştır. Hâlbuki, aynı işi yapan ve özel eğitim kurumlarında çalışan 199.978 eğitim gönüllüsü mevcuttur, yasanın bunları görmezden gelmesi düşünülemez; özel eğitim kurumu çalışanlarına da yer verilmesi gerekmektedir.

Son cümle, bir epilog yapayım. Şunu söylemek isterim: Bu yasaları yaparken -herhangi bir yasa için, ister ihale yasasını ister imar yasasını ister hayvan hakları yasasını, neyi yaparsanız yapın- lütfen paydaşlarla konuşun. Buradaki paydaşlarınız belli; eğitimciler, öğretmenler, aynı zamanda üniversiteler, akademiya, aynı zamanda bu konudaki yazarçizerler, aynı zamanda emekliler, sendikalar, dernekler, vakıflar; bir noktada platformlar ve de siyaset kurumu. Bunlarla ilgili eğer doğru bir istişare yaparsanız doğru kanunlar getirirsiniz ve o kanunlar Türkiye'nin geleceğini inşa eder ama gördüğümüz o ki “ben yaptım oldu” mantığı içerisinde hareket ediyorsunuz. Zaten bunun en güzel örneği de mefhumumuhaliifinden, yaptığınız yasaların genellikle Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmesi veyahut da Parlamentoya tekrar, yeniden değerlendirilmek üzere gönderilmesi, Sayın Cumhurbaşkanının da özellikle bazı konularda yasayla yapılması gerekenleri kararnameyle yapmasıdır. Burada da “Ben yaptım oldu ama ya tutarsa.” diyerek “Atadığımız Anayasa Mahkemesi üyeleri belki buna ‘evet’ derler.” diyerek... Onlar da Anayasa'yı çiğnememeye çalışıyorlar. Bunlara dikkat ederseniz, Parlamenteoya getireceğiniz kanunları da objektif kurallar içerisinde, istişarelerle yaparsanız Türkiye'ye iyilik yapmış olursunuz. Aksi takdirde, çıkarmış olduğunuz kanunları, aynen emeklilere verdiğiniz bir defalık 5 bin lira gibi, üç defa Meclise getirip Meclisi meşgul ettiğiniz gibi bundan sonra da meşgul etmeye devam edersiniz. Zaman ve nakit dünyanın en kıymetli şeyidir çünkü Şark toplumları bu vakti iyi değerlendirmiyorlar, lineer bir düz çizgi olduğunu kabullenmiyorlar, fasit bir daire olarak kabul ediyorlar. Şark toplumlarının zihniyet değişimine ihtiyacı var, özellikle de iktidarın bir zihniyet devrimine ihtiyacı vardır.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum efendim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Çok teşekkür ederiz.

Şimdi, sıradaki milletvekilimize söz veriyoruz, tabii, önceliği Komisyon üyelerimize vermek üzere.

Buyurun.

HİKMET YALIM HALICI (Isparta) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar; şimdi, 8'inci maddeyi görüşüyoruz, 8'inci madde öğretmenlerin öğretmenliğe hazırlık eğitimini Millî Eğitim Akademisinde almalarını öngörüyor yani buna göre, teorik ve uygulamalı derslerden oluşan hazırlık eğitimi üç ya da dört dönem olacak. Hazırlık eğitimin içeriği, süresi ve hazırlık eğitimine ilişkin diğer konuların yönetmelikle belirlenmesi isteniyor. Burada sürecin başından beri vurgulanan bir şey var, Meclise Anayasa'ya aykırılık içeren teklif getirilmemelidir. Tutanağa geçmesi açısından tekrar vurgulamak istiyorum, aramızda çok değerli hukukçular var, ben hukukçu değilim ama Anayasa'ya bağlı kalacağıma yemin ettim, onu biliyorum. Dolayısıyla, bunu özellikle tekrar vurgulamak istiyorum.

Roma'da geçerli olan bir deyim var “Her konu için tek bir yasa teklifi yapılmalı.” ya da “Her konu tek bir yasa teklifiyle olur.” denilmektedir. Bunu ne zaman söylüyorlar? Milattan önce 98 yılında yani bundan iki bin yüz sene önce bu tip kanun yapma yöntemini Romalılar yasaklamış. Şimdi, yirmi bir asır sonra AKP iktidarı normalleştirdiği torba kanun zihniyetini maalesef her yerde uygulamaya devam ediyor. Kanun yapma ruhuna ve ilkelerine uygun davranmıyorsunuz. Gelecekte hukuk fakültelerinde

kamu yönetimi ve siyaset bilimi bölümlerinde “yasa nasıl yapılmaz” adlı derslere korkarım ki konu olacaksınız. Ben de tarihe not düşmek açısından ve gelecektekilerin de yararlanması için ne yapılmaması gerektiğini daha iyi örneklerle görsünler diye bunları tutanağa geçirmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün de çeşitli ülkelerde torba yasa çıkarmak artık mümkün değil, hatta Amerika Birleşik Devletleri’nde 40’tan fazla eyalette torba yasa tekliflerini önermek bile yasaklandı. Bunları neden söylüyorsunuz? Öğretmenlik mesleği ile Millî Eğitim Akademisi ayrı ayrı kanunlarla düzenlenmelidir, bunlar ayrı ayrı konular. Önce düğmeyi yanlış ilikliyorsunuz, sonra da bizden bu yanlış iliklemeye ortak olmamızı istiyorsunuz. Bakınız, Millî Eğitim Akademisinin teklifteki hâliyle kurulması, öğretmen yetiştirmenin üniversitelerden alınarak fiilen Millî Eğitim Bakanlığına devredilmesine neden olacaktır. Öğretmen yetiştirme üniversitelerin görevidir. Millî Eğitim Bakanlığı öğretmenlerin atandıktan sonra mesleki gelişimlerine yönelik eğitimler yapmalıdır. Teklifin bu hâli aslında Millî Eğitim Bakanlığının, lisans eğitimini tamamlayıp öğretmen olan bireylerin diplomasını yeterli görmediğini ortaya koymaktadır.

Şimdi, dün de burada bir tartışma oldu, her yere üniversite yapmakla övünüyorsunuz, hatta bu konuyla ilgili farklı farklı görüşler dile getirildi; ya, şimdi, eğitimin kalitesi sadece yapılan binalarla, derslik sayılarıyla yani nicelikle mi ölçülüyor? Neden Türkiye’de artık, üniversitelerde ve diğer eğitim kurumlarında yeterli nitelik yok? Bakın, 207 tane üniversite olmuş Türkiye’de, her ile, her ilçeye meslek yüksekokulları, üniversiteler kurmakla övünüyorsunuz ama üniversitelerdeki eğitimin niteliği maalesef yok edildi. Süleyman Demirel Üniversitesi, ilimizin göz bebeği üniversite, mevcudu 100 binlere kadar yaklaşmıştı, bununla da büyük gurur duyuyorduk ama şimdi geldiğimiz noktada, son dört beş yıl içinde üniversitemizin mevcudu 60-65 bin civarına düştü; öğrenciler kayıt yaptırmaya rağmen artık eğitim almaya gelmiyorlar. Üniversiteye bakış ne oldu? Küçük esnaf “Acaba, buraya gelen öğrenciyle birkaç yıl hayatımı devam ettirebilir miyim?” diye bakıyor. Eğitimle alakalı, üniversitelerle ilgili maalesef konuşulan hiçbir şey yok. Yine, üniversiteleri bölmekle ilgili bir yasa yaptınız, Isparta’da 2 tane üniversitemiz oldu, mevcut üniversitenin içinden bir üniversite daha çıktı, Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi ama gelin görün ki dediğimden öteye gitmeyen, artık marka değerini kaybetmiş...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Milletvekili, toparlayalım.

HİKMET YALIM HALICI (Isparta) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Yani iktidarın eğitim bakanlığı üniversitelere “Siz öğretmen yetiştiremiyorsunuz, sizin yetiştirdiğiniz öğretmenlerin diplomasını yok sayıyorum.” diyor aslında. Dikkat ettiyseniz “İktidarın eğitim bakanlığı” dedim, neden Millî Eğitim Bakanlığını kullanmadım, bu sıfatı kullanmadım? Eğer Anayasa’ya uysaydınız, hiç değilse kanun yapma süreçlerini hukuka uygun şekilde yerine getirseydiniz, tüm aşamalarda sendikalara, uzmanlara, üniversitelere ve muhalefete danışıp dinleseydiniz o zaman bu sıfatı kullanacaktım ama bu, hukuken de vizyon açısından da maalesef geldiğimiz noktada böyle.

Bir örnek vererek ve çözüm yolu göstererek şimdilik konuşmamı bitirmek istiyorum. Bu kanun teklifine gerek kalmaksızın, mevcut mevzuattan hareketle Millî Eğitim Bakanlığı YÖK’le birlikte hareket ederek pedagojik formasyon veren ve öğretmen yetiştiren bir yükseköğretim kurumu kurulabilirdi, zaten Millî Eğitim Temel Kanunu’nun 44’üncü maddesi “Öğretmenlik formasyonu veren ve öğretmen yetiştiren Millî Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim yüksekokulları Cumhurbaşkanlığı kararıyla kurulabilirler.” demektedir.

Hepinize saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Teşekkür ederiz.

Sıradaki milletvekilimize söz veriyorum.

İBRAHİM AKIN (İzmir) – Şimdi, öncelikle, aslında 7’nci madde ile 8’inci madde birbirini tamamlayan maddeler, 7’nci maddede söz alacaktım ama birleştirerek de konuşmak istiyorum. Benden önce söz alan arkadaşlar söylediler, gerçekten şu anda şöyle bir kanaate varıyoruz: Sanki Türkiye’de eğitim fakülteleri yeterli değil, başka okullardan mezun olan öğrencilerimiz mezuniyet sonrası gerekli eğitimden geçirilerek eğitim fakülteleriyle beraber öğretmen yetiştirilmesi gerekir gibi bakılıyor, böyle bir durum yok; tam aksine, şu anda eğitim fakültelerinden binlerce insanımız mezun olmuş durumda, gerçekten öğretmen olma konusundaki hevesleri ve istekleriyle bu fakülteleri bitirmiş durumda ancak maalesef şimdi, biz mevcut yasayla beraber şunu yapmaya çalışıyoruz: “Yüksek lisansı olan herkes öğretmen olabilir.” diyoruz ve onları akademiden geçirerek öğretmen yapmaya çalışıyoruz.

Bu akademi geleneği yeni olmaya başladı. Geçenlerde, biliyorsunuz, Dışişleri Bakanının da bir vakıf ve vakfa bağlı olarak bir akademi çalışması söz konusu oldu, yasallaştı, umarım Anayasa Mahkemesi iptal etmez ama sanırım şöyle bir durum ortaya çıkıyor: Her bakanlık neredeyse kendine paralel bir yapı kurmaya çalışıyor.

Bakın, bu durum, aslına bakarsanız, tarihte paralel yapılarla yaşadığımız problemlerin tekrarlanmasına sebep olacak bir durumdur. Özellikle millî eğitim meselesi bu konuda çok risklidir. Aynı zamanda binlerce insanın üzerindeki bir şeyi de ifade eder. Paralel yapılardan çektiğinizi biliyorsunuz, bugün belki iktidardasınız ama önümüzdeki süreçte farklı gelişmeler olursa da bu açıdan da değerlendirilmesinde fayda var.

Ben şunu söylemek istiyorum özet olarak: Eğitim fakültelerini gerçekten değersizleştiren, şu anda YÖK etrafında sürdürülen eğitimleri de baypas eden bu anlayış biçimi aslında ikili devlet yapısının da bir tarz ifadesi gibi görünüyor. Eğer anlaşılamiyorsa, ortaklaşamiyorsa, birlikte düşünülüp birlikte değerlendirilemiyorsa bunu söyleyin, ona göre çözüm bulalım ama bu değilse de şu anda yapılmak istenen sanki planlı, programlı, taammüden yapılmış işlerin bir parçası gibi gözüküyor.

Aslında mülakat sisteminin yarattığı tahribatları biliyoruz, sanırım bu da kabul ediliyor ama onun yerine ikame etmeye çalıştığımız akademi sistemi daha büyük problem; demek ki daha ciddi sorunlarla karşı karşıya kalacağız. O nedenle, DEM PARTİ olarak yaptığımız bütün araştırmalar sonrası ortaya çıkan durum şu: Bu yasanın her bir tarafından dökülen bir durum var. Bu yasayla birlikte bir eğitim sistemini yeniden kurmak mümkün değil. Anlaşılan mevcut eğitim sistemi kökten değiştirilmeye çalışılıyor ancak bu yöntemle bu değiştirilirse inanın Türkiye’deki mevcut eğitim sistemine çok büyük kötülük yapmış olursunuz. Hem politik olarak sonuçlarıyla hem toplumsal sonuçlarıyla hem de ortak geleceğimizin temin edilmesi bakımından, özellikle öğretmen yetiştirilmesi meselesiyle ilgili yaşayacağımız tahribatlar bakımından çok daha büyük sorunlar çıkabilir.

Aslında diğer konuşmacılar da söylediler, ben tekrar ediyorum: Eğitim fakültesi üzerinden sürdürülen çalışmalar daha nitelikli hâle getirilebilir, daha gerçekçi hâle getirilebilir, şu andaki mezun olan öğretmenlerimizin öğretmenliği daha sistemli hâlde değerlendirilebilir ve açıkta, atamayı bekleyen öğretmenlerimiz de tekrar ikinci kez bu yasa meselesiyle mağdur edilmez, bunun önüne geçilebilir diyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ - Sayın Vekilimize teşekkür ediyoruz.

Evet, şimdi Latif Bey’e söz veriyorum.

LATİF SELVİ (Konya) - Değerli arkadaşlar, ben de kanunla ilgili söz aldım. Bizde şu anda fiili uygulamada üniversitelerde, hem önerdiğimiz, teklif ettiğimiz yasada hem de fiili uygulamada eğitim fakülteleri veya diğer fakültelerden mezun olan arkadaşlarımızın mezuniyeti esastır; bu bir. Yani bu bir akademik eğitimidir ve bu eğitimin uygulamasıyla ilgili yapılan çalışmalar YÖK’le ilgilidir. Elbette Millî Eğitimle koordineli bir şekilde, kontenjanlar dâhil birçok konuyu da görüşüyorlar. Yalnız burada bir noktanın altını çizmemiz lazım. Temel problem olarak baktığımızda birçok boyutu değerlendiriyoruz ama atanamayan öğretmenler açıklaması ön plana çıkıyor burada. Burada, değerli arkadaşlar, eğitim fakültesinden mezun olanların...

Şimdi, bütün konuşmalarda görünce bu hatırlatmayı yapayım istedim. Eğitim fakültesinden mezun olanlar büyük oranda yerleşiyorlar, bizde yerleşemeyen arkadaşların çok önemli bir kısmı... Yani eğer bir mukayese yapacak olursak, eğitim fakültesinden mezun olanlar yüzde 80-85 yerleşiyor, geriye kalan, peki, bu kadar yekûn nasıl oluyor? Formasyonla birlikte. Bunu zaten tartıştık, sizlerin de önerileri oldu burada, bunları da haklı görüyoruz. Zaten YÖK Başkan Vekilimizin açıklamalarından da benim anladığım, bu konuda birtakım tedbirlerin alınma iradesinin olduğu şeklinde.

Değerli arkadaşlar, yani eğitim fakülteleri öğrenciyi yetiştiriyor ve istihdamına da en önemli kaynağı eğitim fakülteleri oluşturuyor.

Şimdi, eğitim fakültelerinde bazı bölümlerde doluluk olması sebebiyle norm eksikliğinden dolayı bu fakültelere biz öğrenci almayacak olursak bu yanlış olur. Neden? Şimdi, FKB’de yani fizik, kimya, biyolojide bir doluluk var. Şimdi, dolayısıyla istihdam edilebilen öğretmen sayısı kontenjanı düşük ama fen bilimleri ana bir alan. Biz bu fen bilimlerini kaybedersek bir daha inşası çok sıkıntılı olur.

İstihdam konusuna gelince, elbette bu çocuklarımızın istihdamı hepimizin görevi, başta bizim görevimiz, bu konuda eksiklerimizi kabulleniyoruz ama şunu da söyleyelim: İstihdamla ilgili gayret edip bu arkadaşlarımızın her birisinin bir meslek sahibi olması veya mesleğiyle ilgili bir çalışma yapabilmesi için her türlü kolaylığı sağlamalıyız. İstihdamı sağlayamadığımızda yalnız başına Millî Eğitim Bakanlığı üzerinden planlarsak veya üniversitelerin ihtiyacı üzerinden planlarsak bu arkadaşlarımızın problemlerini çözemeyiz, bunun dışında da birtakım çalışmalar yapmak gerekiyor.

Mülakatla ilgili çokça değerlendirildi. Arkadaşlar, Adalet Bakanlığında mülakat var ama tartışılmıyor; İçişleri Bakanlığında mülakat var, tartışılmıyor; birçok alanda mülakat var, tartışılmıyor.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Tartışılıyor, tartışılıyor.

HÜSMEN KIRKPINAR (İzmir) – İçişleri Bakanlığında tartışılıyor.

LATİF SELVİ (Konya) - Bir şey söyleyeyim.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Ama öğretmenlikte tabii ki daha çok.

LATİF SELVİ (Konya) - Ağırlıklı, anladım. Şimdi, söyleyeyim, ben de aynı noktaya geleceğim.

Arkadaşlar, mülakatla ilgili eğitim öğretim söz konusu olduğunda idareci mülakatlarına itiraz düşük yoğunluklu, sınava hiç itiraz yok, yöneticilerin sınavlarına hiç itiraz yok ama öğretmenler söz konusu olduğu zaman mülakat amacının dışında da içinde de tartışıldı. Objektifliğiyle ilgili değerlendirmeler kişilerin meseleyi nasıl değerlendirdiğine bakar. 60 bin kişi çağırılıyor, 20 bin kişi alınacaksa 40 bin kişinin gönlü burkuluyor. Bu aldığı sınav puanının aynısını bile almış olsa, diyor ki: “Ben mülakatta çok iyiydim, öyleyse ben değerlendirilmeliydim.” Bu anlamda da biz bu kanunda mülakat uygulamasını kaldırıyoruz. Pratiğinde şu andaki meri, geçerli kanun düzenleninceye kadar geçerlidir ama burada yapılacak uygulamada kaldırılacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Sayın Vekilim, süreniz doldu.

LATİF SELVİ (Konya) – Kısa bir şey daha söyleyeceğim.

Değerli arkadaşlar, biz öğretmen alımlarını... Ben fiilen 1986-1987'den bu yana alımları biliyorum, hiçbirinde öyle -pek çok da, aşağı yukarı, bütün siyasi partiler de iktidar oldu- öğretmen alınmasıyla ilgili bir problemi olmadı ancak şöyle bir şey var: İnsanların zihninde tereddüt varsa tereddüdün kaldırılması lazım. Burada bizim önerdiğimiz şu: Akademik eğitimini eğitim fakültelerimiz veriyor, eğitim fakültelerimiz eğitim verdikten sonra çocuklarımız sınava giriyor, sınavda da başarılı olduktan sonra biz ilave bir uygulama getiriyoruz çünkü eğitim öğretimin en önemli alanlarından birisi de pratik uygulamadır, bunu da mesleğe girişte güçlü bir şekilde verelim ve çocuklarımız da buradan aldığı başarıyla birlikte eğitim-öğretim faaliyetlerinde öğretmen olarak devam etsin istiyoruz. Zaten gördüğüm kadarıyla akademiye kimse itiraz etmiyor, burada itiraz şu: Öncesinde mi olmalı yoksa öğretmen alımı yapıp sonra mı olmalı şeklinde; gördüğüm bu.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Siz de kabul ediyor musunuz Latif Bey?

LATİF SELVİ (Konya) – Şimdi, bunu tartışıyoruz, konuşuyoruz şu anda.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Çok güzel şeyler söylüyorsunuz.

LATİF SELVİ (Konya) – Ya, biz öncesinde değerlendirdik, bizim değerlendirmemiz bu.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Bakın “Mülakatı da kaldırıyoruz.” diyorsunuz ya ben çok önemsedim konuşmanızı, dolayısıyla, madem öyle, devlet memuru olsunlar, sonra eğitim akademisine gitsinler.

LATİF SELVİ (Konya) – Şu anda arkadaşlarımız mülakatlara giriyor, herkesin kulağı da buralarda, bence arkadaşlarımızın şu andaki fiili durumunu bozmayalım.

Bir başka ifade edeceğim şey: Eğitim fakültelerinin kontenjanları, etkinliği; elbette hepsi önemli. Biliyorsunuz, fakülteye girişle ilgili belli alanlarda bir sınırlandırma var, bu öğretmenlik alanlarında da var, belli puanı almayanlar kontenjan boşluğu olsa bile başarılı kabul edilmez, onun için de eğitim fakülteleri... Tabii, bu daha da güçlendirilmeli, Şenol Hocam'a katılıyorum.

İptaller... Arkadaşlar, bizim yapacağımız her şey yargı denetimine açıktır, biz hukuku sınırlandıramayız ama hukuk bir karar verirse biz...

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Anayasa Mahkemesinin kararlarını uygulamıyorsunuz ama.

LATİF SELVİ (Konya) – Biz Anayasa Mahkemesinin kararlarını uyguladık, uyguluyoruz.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – AİHM de dâhil.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Can Atalay nerede?

LATİF SELVİ (Konya) – Arkadaşlar, Öğretmenlik Meslek Kanunu'yla ilgili...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Can Atalay nerede?

LATİF SELVİ (Konya) – Bakın, geldiği zaman konuşacağız. Kariyer basamaklarında, burada da şunu net olarak söyleyelim: Bütün düzenlemelerde Anayasa Mahkemesinin önceki verdiği kararların hepsi uygulanmıştır.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Can Atalay nerede Sayın Vekilim?

LATİF SELVİ (Konya) – Bakın, o farklı.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – 153'üncü madde “Anayasa Mahkemesinin kararları kesindir.” diyor.

LATİF SELVİ (Konya) – Şimdi, Suat Bey...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Can Atalay yok da o yüzden sordum.

LATİF SELVİ (Konya) – Suat Bey, o ayrı bir şey, o Meclisle alakalı. Benim söylediğim...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Anayasa Mahkemesinin kararları kesindir.

LATİF SELVİ (Konya) – Bakın, 2004 yılında yapılan düzenlemenin iptali de 2022 yılında yapılan düzenlemenin iptalinin gerekçeleri de dikkate alınmak suretiyle düzenleme yapıldı. Yine, şunu söyleyeyim...

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Sayın Vekilim “Kısaca bitireceğim.” dediniz ama bir beş dakika daha kullanıyorsunuz, lütfen.

LATİF SELVİ (Konya) – Öbür dilerim, o zaman kapatıyorum.

Teşekkür ederim.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Bir başkası için hak doğuruyor.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – İşte, o yüzden, bunu bildiğim için hemen...

LATİF SELVİ (Konya) – Teşekkür ederim, ben durmasını bilirim, sıkıntı yok.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Teşekkür ederim, sağ olun.

Evet, sırada Gülcan Kış Vekilimiz var.

Buyurun Sayın Vekilim.

GÜLCAN KIŞ (Mersin) – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekili arkadaşlarım, Millî Eğitim Bakanlığımızın değerli bürokratları, değerli basın mensupları; öncelikle hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

İki gündür Komisyonunda görüşmelerimizin devam ettiği Öğretmenlik Mesleği Kanunu Tasarısı’nın geri çekilmesi ve bu hâliyle yasalaşmaması için Meclis Parkı’nda eylem başlatan eylemlerinin 40’inci günündeki öğretmenlerimizi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak selamlıyorum, mücadelelerinin yanında olduğumuzu ifade etmek istiyorum.

Cumhuriyet tarihinde öğretmenlik mesleği ve geleceği hiç bu kadar ayaklar altına alınmamıştı. Bu kanun teklifi, Millî Eğitim Bakanlığınca AKP iktidarı tarafından dayatılan ve kabul edilemez unsurlar içeren bir kanun teklifidir. “Usul ve esas yönünden Anayasa’ya aykırılıklar içermektedir.” diye dün gece yarısına kadar yapılan görüşmelerimizde burada değerli milletvekillerimiz, değerli Komisyon üyelerimiz tarafından detaylıca itirazlar ve eleştiriler yapıldı. Bu itirazları ve eleştirileri dikkate almanız Millî Eğitim Bakanlığınız tarafından iyi bir iş çıkarılmış olunmasına da vesile olacaktır. Ancak, sarayda yazılan ve itirazsız olarak Meclise getirdiğiniz bu kanun teklifinde, Komisyona getirdiğiniz bu kanun teklifinde sadece öğretmenin adı var ama kendisi yok, ne onların taleplerine ne haklarına ne fikirlerine ne de görüşlerine yer verilmiştir.

Bakın, Türkiye’nin dört bir yanında en kutsal mesleklerden biri olan, geleceğimizi emanet ettiğimiz öğretmenlerimiz hep bir ağızdan “Bu kanun teklifi öğretmenleri mesleksizleştirme, bitirme kanunudur.” diye haykırıyorlar. Sendikalardan, sivil toplum kuruluşlarından, öğretmenlerden görüş alınmadan Bakanlık koridorlarında, sarayda hazırlanan, kabul edilemez bir kanun teklifi getirdiniz buraya. 1 milyonu aşkın öğretmenimizin gözü kulağı dünden beri bu salonda, yaptığımız görüşmelerde ve alacağımız önemli kararlarda.

Bu kanun teklifinde, taslağında öğretmenlerin itibarı yok, meslek hastalığı yok, mobbinge çözüm yok, toplumsal cinsiyetlere uygulanan ayrımcılık yok, engelli öğretmenler yok, taban ücret isteyen özel sektör öğretmenlerine çözüm yok. Eğitim emekçilerinin hiçbir sorununa çare üretmeyen bu teklifte ne var arkadaşlar? Anayasa'ya bolca aykırılıklar var, adaletsizlik var, eşitsizlik var, emek sömürüsü var ve hak kaybı var. Uzun yıllardır emek sömürüsünün yapıldığı, eğitim sektörünün kanayan yarası sözleşmeli öğretmenlerimizin seslerinin duyulmasını istiyorlar. Öğretmenlerimizin maaşları açıklik sınırında maalesef, özel sektörde çalışan öğretmenlerin ücreti kamudaki öğretmenlerle eş değerde olmalıdır. Yani, eşit işe eşit ücret olmalıdır diyoruz çünkü Anayasa'ya göre öğretmenlik bir kamu görevidir. Bakıyorsunuz, taslakta öğretmenleri koruyacak, güvenliklerini sağlayacak hiçbir madde yok. Eğitimde liyakat, adalet ve eşitlik ilkeleri korunmalıdır diyoruz, öğretmenlerimiz ideolojik ve siyasi baskılardan uzak tutulmalıdır diyoruz.

Kısacası, eğitim sisteminin geleceği için, eğitim emekçilerinin haklarını ve taleplerini göz ardı eden bu kanun tasarısının geri çekilmesi gerekmektedir, bu kanun tasarısının yasalaşmaması gerekmektedir. Bu tasarı, öğretmenlerin haklarını gasbettiği için tasarımı tünden kabul etmiyoruz ve de reddediyoruz. Gerçek bir kanun hazırlanması için sivil toplum örgütleriyle, sendikalarla, eğitimcilerle ortak ve uzlaşa içerisinde hareket edilmesinin Millî Eğitim Bakanlığınca ve öğretmenlerimiz açısından çok daha uygun olduğunu ve gerektiğini düşünüyor, Komisyonumuza iyi çalışmalar diliyorum, başarılar diliyorum.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Sayın Vekilimize teşekkür ediyoruz, süreyi de çok iyi kullandığı için ayrıca şahsım adına teşekkür ediyorum.

GÜLCAN KIŞ (Mersin) – Ben teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Evet, sırada Ali Öztunç Vekilimiz var.

Söz hakkı sizde, buyurun.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Evet, teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sizin nezdinizde Komisyonu, bürokrat arkadaşları sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

Malumunuz, ben deprem bölgesi milletvekiliyim, Kahramanmaraş Milletvekiliyim. 6 Şubat depremiyle birlikte 11 ilimiz depremden olumsuz yönde etkilendi. Deprem öncesine dönmek mümkün değil, bunu biliyoruz yani fiziki olarak belki dönülür, bir süre sonra binalar yapılır, okullar yapılır, şu anda yok ama bir süre sonra bunlar yapılabilir ama psikolojik olarak buna dönmek çok zor. Öğrencilerimiz ya yetim kaldı ya öksüz kaldı ya kardeşini yitirdi ya okulunu kaybetti, okulu yıkıldı ya evini kaybetti, psikolojisi bozuldu ve bu şartlarda büyük bir travmayla başka şehirlere gitti bu çocuklar. Gittikleri şehirlerde yepyeni bir hayat, yepyeni bir okul, yepyeni öğretmenler, yepyeni arkadaşlar; ciddi problemler yaşadılar, ciddi sıkıntılar yaşadılar ve bu şartlarda LGS'ye hazırlandılar, sınava girdiler.

Değerli arkadaşlar, bu, LGS'ye giren çocuklarımızı yani deprem bölgesinde LGS'ye giren çocuklarımızı diğer normal öğrencilerle eşit tuttuk. Bu bir haksızlık oldu. Bunların psikolojisi bozulmuş; anasını kaybetmiş, babasını kaybetmiş, kardeşi ölmüş, doğru düzgün hazırlanamamış. Bunlara bir ek kontenjan vermek gerekmez miydi Sayın Bakan Yardımcım? Gerekirdi. Bir ek kontenjan tanıyacaktık. Hani ne derler Anadolu'da? “Devlet, babadır.” Devlet, babadır. Niye derler? Devlet, vatandaşına dara düştüğünde, zor olduğunda, sıkıntıya girdiğinde sahip çıktığı için “devlet baba” deriz, atalarımız bunu söylerler ama maalesef burada yaşamadık, devletin babalığını gösteremediniz. Uzun süredir gösteremiyorsunuz. AK PARTİ'nin belki ilk yılı için bir şey demiyorum ama sonraki süreçte, iktidarınızda devletin babalığını vatandaş maalesef göremiyor. Bunun düzeltilmesi gerekir mi? Evet, gerekir. Başka şehirlere gitmiş olan bu çocuklara da, başka şehirlerde okullarda okumuş olan bu çocuklara da bir ek kontenjan tanınması gerekebilir, gerekir, bunu sağlamak gerekir.

Yine, çok uzatmayacağım sözümü, Komisyon üyesi milletvekili değilim, bir saygısızlık yapmak istemiyorum. Hakkımızdır, parlamenterlerin, milletvekillerinin komisyonlarda söz sahibi olmak haklarıdır ama anladığım kadarıyla bir karar almışsınız süreyle ilgili.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Teşekkür ederim.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Eyvallah Başkanım.

Deprem bölgelerinde okullar hâlâ yapılmadı, hâlâ yok okullar. Bakın, konteynerlerde eğitim görüyor bu çocuklar. Bakın, hâlâ perişanlık içerisinde bu öğrencilerimiz. Yazıktır, günahtır. Yani ilk bir yılda evler yapılacaktı, okullar yapılacaktı. Sayın Cumhurbaşkanı Tayyip Bey deprem bölgesine geldi, esti gürlledi, “Bir yıl” dedi, “Yapıyoruz.” dedi, “Merak etmeyin” dedi, hiçbir şey yok. Okullar mokullar... Özellikle köy okulları yok. Sizden -bu konuya dikkat çekiyorum- ricamız, bu dönem geçti, bari önümüzdeki sene için, bu çocukların okullarını alabilmeleri için, iyi okullarda okuyabilmeleri için biraz daha lütfen imkân sağlayın ve çaba sarf edin.

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesindeki öğrencilerimizin de yurt sorunu hâlâ sürüyor, maalesef yurt sorunu aşılabilmiş değil. Bu konuda da üzerinize düşeni yapmanızı istiyorum.

Komisyonu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Teşekkür ederiz Sayın Vekilim.

Orhan Sarıbal vekilimize söz veriyorum.

Buyurun.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bakanlık görevlileri, Bakanlık yetkilileri, değerli milletvekili arkadaşlarım, Komisyon üyeleri; hepinizi selamlıyorum.

Evet, bir memleketin önemli konusu galiba eğitim ama ne yazık ki yirmi iki yıldır sürekli eğitimde bir değişiklik yapmakta iktidar. Çünkü eğitime politik olarak bakmakta. Yani gençliği, çocukları kendi ideolojik çizgilerine göre, kendi yönetim biçimlerine göre, kendi yönetim, kendi inanç biçimine göre şekillendirmenin ve geleceği ona göre kurgulamanın, istedikleri ülkeyi, istedikleri rejimi, istedikleri modeli oluşturabilmelerinin temel koşulu, eğitimi istedikleri gibi şekillendirmekten geçmektedir. Bunun biz farkındayız da onlar farkında değiller mi? Farkındasınız ve bilerek, isteyerek bunu yapıyorsunuz. Çünkü önce imam-hatip okullarını açtınız, yeterli talep gelmeyince bu defa bir müfredat meselesine girdiniz.

Şimdi bu da yetmiyor, bir de şu öğretmenlerin bir kısmını FETÖ döneminde zaten darmadağın ettiniz, bitirdiniz, açlığa mahkûm ettiniz. FETÖ'yle hiç alakası olmayanları öğretmenlikten aldınız, sendika ayrımı yaparak. EĞİTİMSEN'ci, HAK-İŞ'çi, öbürü beriki... Kendi kurduğunuz sendika üyelerinin hiçbirisi FETÖ'cü çıkmadı ama nedense EĞİTİMSEN'cilerin içinden birçok FETÖ'cü çıktı ve günün sonunda onların bir kısmını orada alaşağı ettiniz ama sendika güçlüydü, onları taşıdı ama öbür taraftan bütünüyle eğitim sistemini “Olmuyor.” dediniz, bu defa “Öğretmenleri de bir baştan aşağı şöyle bir terbiye edelim. Bir mevcut olanları bir hizaya getirelim, bir de bundan sonra öğretmen olacakları da kendi ideolojik tutumumuza göre öğretmenlik yapsınlar diye güzelce bir taraftan akademi, bir taraftan başka yöntemlerle yönlendirelim.” dediniz. Muradınız ne, aşağı yukarı belli, onun da farkındayız.

Kimse dine karşı olduğu falan yok ama bilim bizim şiarımız, akıl bizim şiarımız. Elbette parasız eğitim, nitelikli eğitim ve ne olursa olsun bütünüyle ücretsiz ve kamucu bir yaklaşımla sürdürülmesi gereken bir eğitim. Hangi dünyada yaşıyoruz? 2024, 21'inci yüzyıl; dünya nelerin peşinde koşuyor, biz

nelerin peşinde koşuyoruz? Defalarca bakan değişti, defalarca yeni bir eğitim politikası. Ya, bir ülkenin eğitim politikası yirmi yılda delik deşik olabilir mi? Elbette eksikliği olur, elbette hatası olur, elbette olur ama her yıl, her bakan yeni bir modelle toplumun karşısına gelebilir mi? Ne yani? Sadece “iktidarız” diye “Biz ne dersek o olur.” anlayışından ne zaman vazgeçeceğiz? Olmuyor, olmuyor. Cumhurbaşkanı söyledi: “Birçok şeyi değiştirdik ama toplumun yaşam kültürü açısından eksiklerimiz var.” Nedir bu senin yaşam kültürün ya, nedir yani ne yapmak istiyorsun? Senin bize dayatmak istediğin yaşam kültürü ve değiştirmemi istediğiniz anlayış nedir? Bunun için en kullanışlı ve en cazip şey çocuklar. Yapmayın, etmeyin, çocuklar üzerinden bir ideolojik gelecek hazırlamak, herhalde bir ülkeye yapılabilecek en büyük ama en büyük kötülük. Ha, aslında şunu da söyledi Cumhurbaşkanı: “Ya, bizim çocuklarımız Oxford’da, şurada burada da bilimsel eğitim aldılar, onu da aldılar.” dedi. Yani aslında yine getirdi bilimsel nitelikli bir eğitime bırakıp gitti.

Dolayısıyla, değerli Bakanlık yetkilileri, Değerli Komisyon Başkanımız, biz aşağı yukarı seziyoruz ne olduğunu da, sizler çok net ortaya koyun amacınızı ve derdinizi. Biz çocuklarımızı böyle bir eğitim sisteminde okutmak istemiyoruz. Bu kadar net. Bunu zorla, baskıyla, Meclisteki çoğunlukla, kaldı ki yerel seçimde yerle bir olmuş bir iktidar anlayışıyla yapamazsınız, yapmamalısınız. Herkese kulak vermelisiniz. Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi getiriyorsunuz, usul açısından içinde hiçbir öğretmen yok. Merak ediyorum, öğretmenler içerisinde bir anket yaptınız mı? Bu kanun teklifiyle ilgili ne düşünüyorlar diye sordunuz mu? Ya da “Sizin meslek kanununuzu yapacağız, şöyle bize öneride bulunun sendikalar.” Hadi tek tek olmaz, sendikalar, yaptınız mı? Yaptıysanız bunların sonuçları size ne gösterdi de böyle bir kanunu buraya getirdiniz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Sayın Vekilim, süreniz doldu, sağ olun.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Toparlayacağım Başkanım hızlıca.

Bu kanun -açık, net- öğretmenlerin kariyer basamaklarını bölerek ayrımcılığı artıran, öğretmenlerin mesleki gelişimini desteklemeyen ve sınıfsal ayrıştırmayı derinleştiren bir kanun. Öğretmenlerin sosyal ve mali haklarını kapsam dışı bırakan, ücretli öğretmen istihdamının devamını yasalaştıran... Çünkü zaten aşağı yukarı kamuda eğitimi minimize edip özel sektöre doğru müthiş bir tutumla götürdünüz. Önce desteklediniz öğrencileri, sonra onu da bıraktınız çünkü istediğiniz adamlar olmayınca desteklemeleri de yapmıyorsunuz. Her şey nabzınıza ve istediğiniz koşullara göre.

Özel okul ve kurslarda çalışan öğretmenlerin taban maaş talepleri, hakları ve çalışma koşulları konusunda yeterli düzenleme ne yazık ki... Hatta yeterli değil, hiçbir düzenlemenin olmadığını görüyoruz. Kendisi gibi olmayan öğretmenleri elemeyi, biat etmeyen öğretmenlerin iş güvencesini ortadan kaldırmayı amaçlayan bir kanun teklifiyle karşı karşıyayız maalesef. Nitelikli-niteliksiz öğretmen algısı yaratarak öğretmenlik mesleğinin saygınlığını ayaklar altına almak isteyen bir kanun teklifiyle karşı karşıyayız. Toplumsal cinsiyet eşitsizliklerine, şiddete ve mobbinge maruz kalan kadın eğitim emekçilerinin sorunlarını çözmeyen, hatta bırakın çözüm üretmeyi, daha da artıracak bir kanun teklifiyle karşı karşıyayız.

Öğretmenlik mesleğini itibarsızlaştıran, öğretmenlerin ekonomik sorunlarına çözüm üretmeyen, eşit işe eşit ücret ilkesini ortadan kaldıran bir kanun teklifiyle karşı karşıyayız.

Özlük haklarını zayıflatan, öğretmenler arasındaki ayrımcılığı ve eşitsizliği derinleştiren bir kanun teklifiyle karşı karşıyayız.

Öğretmenlerin sosyal ve mali haklarını kapsam dışı bırakan, ücretli öğretmen uygulamasını açıkça yasallaştıran bir mekanizmayla ve bir taslakla karşı karşıyayız. Mesleki yetersizlik bahanesiyle öğretmenleri memurluğa geçirip iş güvencemizi elimizden almak isteyen bir kanun teklifiyle karşı karşıyayız.

Millî Eğitim Akademisinde eğitim gören öğretmen adaylarına asgari ücretin altında maaş ödeyerek mesleği itibarsızlaştıran bir kanun teklifiyle karşı karşıyayız. Bu akademi, aslında, öğretmenlerin işsizliğini çözme değil, üç dört yıl daha bu işsizliği ortada tutma, askıda tutma mekanizması.

Kısaca; laik, demokratik, bilimsel, ücretsiz, nitelikli eğitime katkı koyan bir yasa tasarısı değildir. O yüzden, bırakın konuşmayı, derhâl geri çekilip, tekrar, eğer istiyorsanız, bütün kurum kuruluşların... Bir kanunun nasıl çıkacağına dair her şey meydana, bir şeyleri yeniden söylemek mümkün değil. Öyle bir kanun teklifini tekrar gündeme getirmek üzere bu kanun teklifinin derhâl geri çekilmesini talep ediyoruz.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Teşekkür ederiz Sayın Vekilim.

Evet, sırada Gülcan Kaçmaz Sayyığıt var.

Buyurun.

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYIĞİT (Van) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Burada bulunan tüm vekilleri, Bakanlık yetkililerini, bürokratları, eğitim sendikası temsilcilerini, danışman arkadaşları ve salonda olan tüm diğer emekçi arkadaşları saygıyla selamlıyorum.

Umuyorum ki burada muhalefetin ve sendika temsilcilerinin ifade ettiği her bir konu sorumlular tarafından en ince ayrıntısına kadar dinlenilir, not edilir, ciddiye alınır ve bu şekilde bu ülkedeki hem eğitim emekçileri için hem eğitimin tüm paydaşları için, herkes için işe yarar bir yol haritası açığa çıkar. Şimdi, yirmi iki yıllık AKP iktidarı boyunca aslında eğitimin nasıl bir enkaza çevrildiğini, eğitim sisteminin nasıl bir yapboz tahtasına dönüştürüldüğünü her birimiz biliyoruz çünkü her birimizin ailesinde okuyan var, her birimizin ailesinde eğitim emekçisi var. İktidarın yaratmış olduğu bu enkazı aslında biz günlerce, haftalarca, aylarca konuşsak kesinlikle bitmeyecek. Ben de ihraç edilen bir eğitim emekçisi olarak şu an buradayım, bu sözü aldım. Şimdi, bol bol bakan değiştiren bir AKP gerçekliği de var karşımızda. Şimdi, bol bol bakan değiştiren, eğitim sistemini bir yapboz tahtasına çeviren bir iktidardan aslında çok bir beklentimiz yok ama biz yine meramımızı burada anlatmak istiyoruz.

Dediğim gibi, hani bu sorunlar üzerinde günlerce konuşabiliriz ama şu anki kanun teklifi Öğretmenlik Meslek Kanunu'na yönelik olduğu için biz de burada kısaca birkaç görüş ifade etmek istiyoruz. Şimdi, iki yıl içerisinde kariyer basamakları sistemi, uzman ve başöğretmen sınavı ve eğitimi derken öğretmenlerin bedeninin sinir uçlarıyla oynadınız, eğitim ortamında çalışma barışı bırakmadınız, katılımcılık, eşitlik ve adalet arayışlarını maalesef rafa kaldırdınız. Bu biçimiyle Meslek Kanunu'na karşı çıkan siyasal partiler ve eğitim sendikaları ne diyor, biliyor musunuz? Buyurun, bir dinleyin bizden: Öğretmenlerin, kariyer sistemi ve ağır cezalarla değil, eğitimin iyice kökleşmiş yapısal sorunlarının çözülmesiyle kendini iyi hissedeceğini ve mesleğini onurlu bir biçimde yerine getireceğini ifade ediyor diğer muhalefet partileri ve eğitim emekçilerinin temsilcileri. Şimdi, bakalım bu getirmiş olduğunuz Öğretmenlik Meslek Kanunu'nda, bu teklifte ne var ne yok. Ama işe yarayan hiçbir şey olmadığını şimdi açık ve net bir şekilde ifade edelim. Bunu da özetleyeceğiz maalesef süremiz sınırlı olduğu için.

Şimdi, yeni bir kadrolaşma zemini olarak Millî Eğitim Akademisinin kuruluşu, işe yeni başlayan öğretmenlerin “hazırlık eğitimi” adı altında seçimi ve yerli ve millî olmayanların elenmesi, kendilerinin benzeri, hatta kendilerinin kopyası olmayanların elenmesi şeklinde karşımıza çıkıyor; bu var Meslek

Kanunu'nda. Okullarda önceden sadece bir öğretmen vardı ama bakın, sizin iktidarınız döneminde öğretmenleri kaç parçaya ayırdınız. Şimdi, yüz binlerce öğretmenin arasından sıyrılıp okullarda istihdam edilen kaç öğretmen var, birlikte bakalım: Ücretli öğretmen, aday öğretmen, sözleşmeli öğretmen, öğretmen, uzman öğretmen, başöğretmen; şimdi 6. Bakalım sizin bundan sonraki pratikleriniz bunu daha kaç parçaya ayıracak?

Bir de bu teklifte, öğretmenlerin yaşamında olup ama tasarıda kesinlikle yer verilmeyen, yer verilme zahmetinde bulunulmayan bazı şeyler var. Mesela ne yok bunun içerisinde? Öğretmen işsizliği yok. Tabii, sizin gündeminizde böyle bir şey de yok. Bakın, YÖK'ün "web" sayfasında şöyle bir cümle var, YÖK diyor ki: "YÖK üniversiteler yetiştirir, sonrası bizi ilgilendirmez." Siyasal iktidar ise en üstten şunu ifade etti: "Devlet istihdam kapısı değildir." Şimdi, sadece bu anlayışa baktığımız zaman bile aslında bu teklifin ne anlama geldiği ve bu teklif hayata geçtiğinde nelere mal olacağı açık ve net bir şekilde ortaya çıkıyor.

Teklifte, toplumsal cinsiyet eşitsizliğine, şiddete ve mobbinge maruz kalan kadın eğitim emekçilerinin sorunlarına ilişkin tek bir madde yok çünkü bu ülkede kadına yönelik bir gündem yok, çünkü bu ülkede her gün kadın katliamı var ama mevcut iktidarın umurunda değil bu.

Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi otoriter ve cezalandırıcı nitelikleriyle dikkati çekmekte. Teklifte, öğretmenlerin mesleki özgürlüğü ve özerkliği tamamıyla yok sayılmakta, eğitim ortamlarının niteliğine, özellikle de dersliklerdeki en çok öğrenci sayısına hiçbir vurgu yapılmamış. Ben Van'da görev yapıyordum, Van'ın Vekiliyim. Gelin, oradaki dersliklerin durumunu hep birlikte görelim. Ne hâlde sınıflar, kaç öğrenci orada eğitim görmek zorunda kalıyor, buyurun, oradan izleyin. Tabii, böyle bir derdiniz olmadığı için bu kanunda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Sayın Vekilim, süreniz doldu, lütfen toparlayın.

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) – Toparlayacağım.

...ona da değinilmemiş. Ne öğretmen dışındaki eğitim görevlilerinin ne ücretli öğretmenlerin ne de özel sektör öğretmenlerinin adı yok. Kaç gündür özel sektör öğretmenleri burada direniyorlar ama yaka paça, haklarını istedikleri için gözaltına alınıyorlar. Tek talepleri, emeklerinin sömürülmemesi.

Eğitim sisteminin geleceği için, eğitim emekçilerinin haklarını ve taleplerini göz ardı eden bu tasarıyı kabul etmiyoruz. Adil ve kapsayıcı bir meslek kanununu hep birlikte inşa edebiliriz. Sayın Bakanı, buradaki sorumluları öğretmenlerin sesine kulak vermeye, gerçek bir meslek kanunu için eğitimin tüm bileşenleriyle birlikte çalışmaya davet ediyoruz. Eğitim emekçilerinin haklarını koruyacak, "eşit işe eşit ücret" ilkesine dayanan, adil ve kapsayıcı bir meslek kanunu hazırlamak zor değil, yeter ki kaygımız siyasi emellerimiz için değil, eğitim emekçilerinin, eğitimin tüm paydaşlarının özlüğü, ekonomik, demokratik ve adil çalışabilmesi için olsun.

Her birinizi saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Peki, teşekkür ediyoruz Sayın Vekilim.

Bakan Yardımcımızın birkaç sözü olacak.

Evet, buyurun Sayın Bakan Yardımcımız.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; az önce, gerek deprem bölgesine ilişkin yatırımlar ve çocuklarımızın diğer okullara avantajlı olarak yerleşmesiyle ilgili vekillerimizin bazı talepleri var idi. Öncelikle, geçen yıl Sayın Bakanımızın talimatlarıyla deprem bölgesinde 5 ilde ve 2 ilçede 8'inci sınıftan 9'a geçecek olan

öğrencilerimize deprem bölgesinin dışındaki okullarda ikişer kontenjan verilerek önemli pozitif ayrıcalık yapıldı ve hakikaten de öğrencilerimizin tercihleriyle önemli, değerli bir süreç yürütüldü. Bu yıl da -sayın vekilimizin bahsettiği gibi- aynı uygulamayı 1 öğrenci olarak... Talepleri valilerimizden de aldık. Böyle bir beklentiyi görünce bu yıl da aynı şekilde çocuklarımızın talep etmeleri hâlinde sınavlı okullara 1 kontenjan olarak yerleşebiliyorlar. Yani Galatasaray Lisesi de dâhil, deprem bölgesinde bulunan bir kardeşimizin, öğrencimizin oraya yerleşmesi mümkün; bu uygulama devam ediyor.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Yani öğrencinin kendisinin mi talep etmesi gerekiyor?

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Yani şöyle: Zaten tercihlerini yapıyorlar ya sistem üzerinden kendi okullarında Sayın Vekilim, o talebiyle bağlantılı sistem üzerinden bulunduğu okulda veyahut da velisiyle e-Okul uygulaması üzerinden bu talebini, tercihini kendisi yapıyor sınavlı okullara ve deprem bölgesindeki öğrenci hiçbir kıstasa, puan sırasına bakılmadan Türkiye’nin 81 ilinde öncelikli olarak yerleştiriliyor.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Peki, bir şey soracağım: Hiçbir kıstasa bakılmıyorsa hangi öğrenciler neye göre seçiliyor?

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Kendi içlerinde yarışıyorlar, kendi içlerinde puanları var. Deprem bölgesindeki öğrenciler, deprem bölgesi dışındaki öğrencilerle yarıştırlmıyor yani kendi içerisinde. Diyelim ki İstanbul’da “x” okulunu bir öğrenci tercih ettiyse o yerleşiyor ama 10 öğrenci tercih ettiyse ve kontenjan 3 kişi ise en yüksek puan kiminse onlar yerleşiyor.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Geçen yılki kontenjan ile bu yılki kontenjan aynı mı?

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Geçen sene 2’ydi, bu yıl talepler çok azalmış. Valilerimizle görüştük bu tercih kılavuzunu yayımlamadan önce. Valilerimiz “Artık insanlar geri dönüyorlar, bu bölgede kalmak istiyorlar.” dediler. Bu minvalde de bu kontenjanı bu yıl da devam ettirelim düşüncesiyle 1’e düşürdük ve talebi de aslında karşılamış olacak.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Daha fazla olursa?

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Aslında yani şöyle, net konuşalım: Geçen seneye göre kontenjanlar azaltıldı.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Tabii, tabii. Geçen sene 2 idi.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Ali Bey’in söylediği doğru.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Ama geçen seneki kontenjanlar dolmamıştı. Yani bu yıl talepler ciddi anlamda azaldı. Biz tarama yaptık il müdürlüklerimizden, valiliklerden, talepler azalmasına rağmen bu öğrencilerimize yine 1 kontenjan daha vermiş olduk. Bu kapsamda da yanılmıyorsam, sayı almıştım, 6.300 civarında da kontenjan üretildi; bu değerli, onu vurgulamakta fayda var.

Sayın Başkanım, ikincisi, bu yatırımlarla ilgili ufak bir bilgi vermekte fayda var. Deprem bölgesinde, biz depremden sonra 12.119 dersliğimizi kaybettik ve bu eylül ayı itibarıyla biz 12.500 civarında dersliğimizi tamam hâle getirmiş olacağız. Bütün planlamalarımız, yaklaşık 20 bin dersliği 2024 yılının sonunda ve 2025 yılının ilk döneminde tamamlamış olacağız. Yani eylül ayında deprem öncesi dersliklerimizi yakalamış olacağız ve 2024-2025 eğitim öğretim yılında da 8 bin daha fazla dersliği hizmete açmış olacağız. Bunu da ayrıca söylemek istiyorum.

Ayrıca, Kıymetli Vekilimiz Suat Bey az önce bir soru sormuştu, ben de baktırdım. Vekilimiz dedi ki: “Din kültürü öğretmenlerinden ne kadar müdür var? Yani muhtemelen en çok onlardan okul idarecisi yapıyorsunuz.” Ben o sayıları çıkarttırdım, ilk 5 branşı çıkarttırdım. İlk 5 branşta 50 bin müdürümüz

var. Bunlar içerisinde 5 bini din kültürü, sıralamada da 5'inci yani din kültürü ve ilahiyatçı hocalarımız idarecilikte -diyeyim- biraz arkada kalmış. Siz “Öncelikli 1'inci sıra olabilir.” diye söylemişsiniz. 1'incisi sınıf öğretmenleri, daha sonra okul öncesi hocalarımız, öğretmenlerimiz, sosyal bilgiler, Türkçe ve din kültürü şeklinde devam ediyor. Bu bilgiyi de sizlerle paylaşmış olayım.

Yemekle ilgili dün...

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Kadın yönetici oranı nedir Sayın Bakan Yardımcım?

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Kadın oranı, ona da ayrıca bakalım.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Bir de hangi sendikaya üye olduklarına da bakabilir miyiz?

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Onu da sormuştum, söylerseniz çok sevinirim.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Onu da sordunuz, evet.

Şöyle: Biz, tabii, atarken kişilerin sendikalarını falan görmüyoruz. Hangi sendikalı, değil mi falan, bunu bilmiyoruz.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Mümkün mü bu ya?

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Ama atandıktan sonra...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Siz Sayın Vekilim -arkadaşlar çalışıyorlar, bakıyorlar- 4 bin proje okulu için söylemişsiniz, o bilgiyi de sizinle paylaşacağım.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Proje okulu sayımız 4 bin mi?

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – 4 bin, evet.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Sayın Bakan Yardımcım, okul sayısını bilemiyoruz yani devlet sırrı gibi bir şey.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Okul sayısı, 2.400 proje okulumuz var.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Kaç öğretmen var peki bu 2.400 okulda?

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – 30 bin öğretmen arkadaşımız var.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – 2.400 okul, 30 bin öğretmen mi? Yanlış rakam kullanmayalım diye soruyorum.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Yok, yok, aynen öyle.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Biraz az değil mi öğretmen sayısı?

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Tabii, şu an itibarıyla proje okulu olanlar, yeni proje okul olanlar, sistem içerisinde yeni proje okulları çıkacak, çok hareketli bir alan bu. Eylül-ekim ayından sonra -Sayın Bakanımız da bunu farklı platformlarda da açıkladı Sayın Başkanım- proje, merkezî bir okul modeline bakılacak, proje uygulanan okullar da proje kapsamından -ne olmuş olacak- çıkarılmış olacak.

Hızlıca toparlıyorum. Yine bir milletvekilimiz dedi ki: “20 bin okulumuzda rehber öğretmen yok.” Millî Eğitim Bakanlığında en son atadığı 45 bin sözleşmeli öğretmenle birlikte bütün okullarda rehber öğretmenliği tamamlandı. Ama tabii, malum, il içi, il dışı atamalar da devam ediyor. Bu kapsamda

devam eden atamalar sonrası şu anda -sayıyı aldıldım- 1.483 kurumumuzda rehber öğretmenimiz yok. Fakat şu anda mülakatlarını yaptığımız 1.597 kadroyu da atadığımız zaman, yine herhangi bir okulumuzda “Rehber öğretmenimiz yok.” eleştirisini haksız bir eleştiri olarak söylemekte fayda var.

Son bir şey, Tekirdağ’da da... Tabii, sayın vekillerimizi bilgilendirmemiz gerekiyor. Barış Özer’in bir şikâyeti üzerine, Tekirdağ’da da -dün vekilimiz de bahsetti- yani okullara Atatürk bayraklarının, Türk Bayrağı’nın asılmadığıyla ilgili, cumhuriyet, bayrak ve Atatürk düşmanlığı yapıldığıyla ilgili bir “iddia” diyelim... Barış Özer’in... Bu hususla ilgili müfettiş arkadaşlarımız 22/4/2020’de bu çalışmayı yaptılar, okulları yakinen incelediler, baktılar, mevzuatlar çerçevesinde okullarda hem bayrak hem Atatürk anlamında da süreçlerinin tamam olduğunu gördüler. Bahseden kişi yani şikâyetçi olan arkadaş haksız bir iftirada bulunduğu gerekçesiyle kınama cezası aldı. Onu da ayrıca bilgi olarak paylaşmış olayım.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Biz teşekkür ediyoruz Sayın Bakanım.

Ali Karaoba Vekilimiz, buyurun.

ALİ KARAOBA (Uşak) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri ve değerli bürokrat arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, bir hekim olarak ben aslında bu teklife baktığımda -tabii, teknik bilgi olarak arkadaşlar çok daha donanımlı bir şeyler veriyor ama- ben şöyle algılıyorum: Şimdi, bizim bir hocamız vardı, profesör, derdi ki: “Çocuklar anlattıklarımızın yarısının yanlış olduğunu biz de biliyoruz ama acı olan şu ki hangi yarısı doğru, kimse bilmiyor.” Siz 2002’den bu yana bu hâle getirdiniz. Eğitim sistemini o kadar değiştirdiniz ki siz de hangisinin doğru olduğuna inanmıyorsunuz, bilmiyorsunuz. Akıl yolu bir arkadaşlar. Bir hekim olarak iğne bile yaparken onam formu alıyoruz, hastaya ameliyat olurken yaşama oranı belirtiyoruz “Bu ihtimalin var.” diyoruz. Siz bu işin taraflarının hiçbirinin fikrini almadan, kendi aklınıza göre “Güç bizde, saraydan geldi, biz bunu geçiririz.” diyorsunuz.

Bakın, dünyayı yeniden keşfetmeye gerek yok. Başarı kriterleri ortada, PISA sınavlarında biz kaçınıcıyız? Fen lisesi başarı oranları ne kadar? İmam-hatip liselerinin başarı oranları ne kadar? Yine bir örnek vermek isterim. Profesöre sormuş, “Bu ameliyatta yaşam şansım kaç?” diye, “Yüzde 70.” demiş. “Peki, neden yüzde 70?” demiş. “Şimdiye kadar 30 kişiyi ameliyat ettim, 30’u da öldü. 70 kişi daha ameliyat edeceğim, inşallah bunlardan biri olmazsın.” demiş.

Kısaca şunu anlatıyorum: “Ortak akıl” diyorsunuz, sonuçta, geliyorsunuz ”bizim aklımız” diyorsunuz. “Birlikte karar alalım.” diyorsunuz, biz bundan 1 tane virgül bile değiştiremiyoruz.

Ben sözü çok uzatmayacağım. Bildiğim bir şey var, çömez bir milletvekili olarak diyeyim, yeni bir milletvekili olarak bir yıldır şunu gördüm: Burada konuşmalarımız sadece tarihe not düşüyor ama sizler bundan ders almıyorsunuz, almamaya da devam ediyorsunuz. Yaptığınız şeyi ya “Kandırıldık.” diye sonra değiştirmeye çalışıyorsunuz ya da bu bozuldu, yeni gelen bakanın cemaatine göre, bakış açısına göre yeni programlar çıkarıyorsunuz.

Orhan Vekilimin de dediği gibi, ideolojik yaklaşımları bırakalım; bu ülke hepimizin, bu çocuklar hepimizin, bu öğretmenler hepimizin. 6 tane sınıflama var öğretmenlerde; yok başöğretmen, uzman öğretmen, yok aday öğretmen, ücretli öğretmen. Biri doğum izni alamaz, para alamaz; biri 3 bin lira fazla alır, biri 5 bin lira fazla alır. Yapmayın, ne olur. Bu ülkede madem üniversite açıyorsunuz, “eğitim standart” diyorsunuz, “Biz çok iyi eğitiyoruz.” diyorsunuz, elemek için her aşamaya da

barikat koyuyorsunuz; bunu çok doğru bulmuyorum. Ben ortak akıl derken, lütfen, muhalefetin sesini dinleyin, sendikaların sesini dinleyin, bu işten etkilenen insanlara kulak verin diyorum, yanlış yapmak istemiyorsanız muhakkak bunu yapın diyorum.

Bir de kendi şehrimle ilgili bir iki şey söylemek istiyorum. Mesela, bizde Fatih Sultan Mehmet Anadolu Ticaret Lisesi mevcut, 5 tane alt bölümü mevcut. Milli Eğitim Bakanlığının 2000 yılından önce yapılan okulların depreme dayanıklılığıyla ilgili güçlendirme kararı var. Bundan yaklaşık yedi yıl önce depreme dayanıklı diye karot alınmış. Bir yıl önce bütün elektrik tesisatı yenilenmiş, bütün ısıtma tesisatı yenilenmiş. Şimdi “Taşıyacağız, burayı yıkacağız ve yeniden bir okul yapacağız.” diyorlar. Yani ne kadar samimisiniz; ben buna inanmıyorum. Madem yıkacaklardı bu kadar masrafı niye yaptınız? Kamuyu neden bu kadar zarara uğrattınız? Bu kadar öğretmenleri bu kadar yıl neden oyaladınız? 5 tane bölüm var, 1 tanesi turizm bölümü, kapatmak için ellerinden geleni yapıyorlar. Uşak ili içerisinde çok basit taşımalarla hem okullarımızı güzelleştirebiliriz hem de bu velilerimize, öğretmenlerimize bu işleri yapmadan önce bilgilendirme yaparsak çok daha sağlıklı sonuçlar alacağımıza inanıyorum.

Sadece imam-hatip kampüsleri hâline getirerek imam-hatipteki öğrenci sayılarını göz ardı etmeden birleştirelim, bir okulu boşa çıkaralım yerine, fen lisesini boşaltmayı ya da Anadolu ticaret liselerini boşaltmayı çok doğru bulmuyorum.

Dinlediğiniz için hepinize teşekkür ediyorum. Sağlıklı günler dilerken gerçekten bu konuda da ortak akıl merkeze koyun ve hepimizi dinleyin deyip saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Sayın vekilimize teşekkür ediyoruz.

Söz sırası, Nermin Yıldırım Kara Vekilimizde.

Buyurun Sayın Vekilim.

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar, sevgili bürokrat arkadaşlarımız; hepinize saygı ve sevgilerimi iletiyorum.

Deprem bölgesinin bir milletvekili olarak bu Öğretmenlik Meslek Kanunu’yla ilgili kaygılarımızı yeniden paylaşmayı ödev ediniyorum kendime. İktidarın göreve yeni başlayan öğretmenleri iki yılda 14 bin liraya çalıştırıp siyasi bir kadro yaratacak olması toplumun tüm kesimlerinde endişe yaratmaktadır.

Disiplin maddesiyle öğretmenler iktidar eliyle sindirilecek mi? Şimdi buradan bu soruların cevabını bulmak zorundayız. Özel sektörde çalışan yüz binlerce öğretmen bu yasada neden yok? On iki yıllık eğitimini tamamlayan bir öğrenci üniversite sınavına giriyor, ardından eğitim fakültesi, ardından KPSS, mülakatlar sonucunda kazanıyor veya kaybediyor, sonuçta öğretmen oluyorsa bir de illerde, birden fazla ilde açılacak olan akademilerde, hangi dersler okutulacak, neye göre alınacak belli olmayan bu akademilere dâhil edilecek. Bu meslek kanununda öğretmenlere bazı görevler dayatılmış. Bence bunların öğretmene yarın bir gün... Bunun garantisini burada birazdan, benden sonra söz alan başka birisi söyleyebilir.

Öğretmen yarın bir gün cemaat ve tarikatlarla yapılacak olan mutabakatlara uymaması durumunda verilecek bir cezai müeyyideye muhatap kalır mı? Meslek kanununun hiçbir yerinde Atatürk’ün ilke ve inkılaplarıyla ilgili herhangi bir ibareye biz rastlayamadık. Öğretmenin sadece adının olduğu ancak fikrinin ve taleplerinin yok sayıldığı, haklarının gasbedildiği, uzmanlık belgesi olan diplomasının geçersiz sayıldığı, iktidarın kendi memurunu yaratma kanunu olarak bunu addediyoruz ve böyle görüyoruz. Bu mesleği, icra eden, emek eden meslek örgütleri, meslek camiası ifade eder.

Şimdi, deprem illeriyle ilgili olarak Hatay biliyorsunuz ki en fazla, yoğun olarak maddi ve can kaybı açısından bu zararı yaşamış olan ilimiz. Depremden evvel yaklaşık 268 kurumda 29 bin öğretmenimizin ve 500 bin öğrencimizin var olduğunu, biz bunu kayıtlarımızda ve bültenlerimizde ifade etmiştik ancak çokça yara aldık, çokça zarar gördü öğretmenlerimiz.

Özellikle -bir örnek vermek istiyorum Sayın Bakanım da buradayken- Defne'ye bağlı Sümerler Mahallemizde Hatay İl Emniyet Müdürlüğü olarak kullanılan Sevsen Nevzat Şahin Anadolu Lisesinin durumu ne olacak Sayın Bakanım? İskenderun'da Namık Kemal İlköğretim Okulunun durumu ne olacak Sayın Bakanım? Efendim, bizim buradan beklediğimiz ve bilmek istediğimiz şey şu: Öğrenciler ve öğretmenler gerçekten on beş aydır eğitim öğretim döneminde çok zorluklar yaşadılar. Sebebi, konteyner kentler bir yerdedi. Bu çocukların okulları olmadığı için bilmem kaç kilometre uzağa gitmek zorundalar. Anne-baba ayrı bir yerde, okul ayrı bir yerde. Taşımacılıkta çok büyük problem yaşadılar. Bunun dışında, gerçekten korktular.

Bakın, Sayın Bakanım, bunu gidip sorun lütfen; yine söylüyorum çünkü gibi, bana inanmayın, lütfen sorun. Çatılarda tadilat yapılırken bizim öğrencilerimiz ve öğretmenlerimiz o okullarda eğitim yapmak durumunda kaldılar. 2 farklı okulun öğretmenleri aynı öğretmen odasında kaldılar. Güçlendirmeye çok ihtiyacımız var. 2024-2025 sezonunda lütfen bu çocukların bir yerden bir yere taşınmasıyla ilgili olan bu işleri talimatlarınızla düzeltin. Bilmiyorum son zamanlarda gittiniz mi ama hâlâ büyük bir dram yaşanıyor. O yüzden, gıdalarıyla...

Ben Vali Bey'e dedim ki: "Sayın Valim, bir öğün ücretsiz yemek veremiyoruz. Allah için bir avuç fındık ile bir bardak süt verelim bu çocuklara." "Tamam Sayın Vekilim." dedi ama o bile yok ya. Ya, yazık. Dün de söyledim, çeyrek ekmeğin arasına kimisi sadece domates koyuyor, kimisi sadece haşlanmış...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Milletvekilim, lütfen toparlayalım.

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) – Peki Sayın Başkanım.

Dolayısıyla gıda, hijyen, ulaşımda on beş ayın sonunda bu eğitim öğretim döneminde bunları yaşamayalım diyorum.

Teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, teşekkür ederiz.

Sıradaki milletvekilimize söz veriyoruz.

Nazım Bey, buyurun.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Sayın Başkanım, maddeyle ilgili arkadaşlarımızın konuşmaları esnasında açıklık kazanması gereken birkaç hususun olduğu kanaatiyle söz almış bulunuyorum. Tabii, kanun teklifimizin sunuş konuşmasında da aslında ifade ettim; yeni ihtiyaçlar yeni zorunlulukları doğuruyor ve bunlar da yeni sistem arayışlarını doğal olarak önümüze getiriyor. Bu çerçevede Millî Eğitim Akademisi teklifin içerisinde yer alıyor ancak bazı ifadeleri düzeltmekte fayda var. Yükseköğretimin alternatifi değil Millî Eğitim Akademisi; birincisi bu. İkincisi, herhangi bir biçimde YÖK'ün yetki devri söz konusu değil. Zaten yasal olarak da böyle bir şey mümkün olamaz. Bunları tashih etme ihtiyacı duyuyorum.

Bir diğer husus da eğitim fakültelerine alternatif ya da onların yerine bir yapı olarak Millî Eğitim Akademisi kurulmuyor. Burada temel maksadımız akademik eğitim falan değil, sadece mesleğe hazır hâle getirebilmek öğretmen adaylarımızı. Dolayısıyla akademinin kuruluşunu bu çerçevede değerlendirmemiz lazım.

Dünyanın birçok ülkesinde farklı uygulamalar var, bunları daha önce de söyledik; enstitü gibi, akademi gibi, çoklu seçme yöntemleri gibi. Biz de dünyanın başka ülkelerindeki örnekleri, kendi pratiğimizi incelemek suretiyle Millî Eğitim Akademisinin kurulmasının doğru olacağını düşündük.

Arkadaşlarımız, tabii, sıkça, yoğun olarak kadrolaşma ve benzeri eleştiriler getiriyorlar. Elbette ki bunlar konuşulabilir, söylenebilir ama şundan emin olun: Biraz sonra akademideki ölçme sistemleri konuşulurken de göreceğiz, aslında tamamen objektif bir ölçme yapısıyla akademiye yapılandırıyoruz. Zaten öğrencilerimiz üniversiteye sınavla giriyorlar. Üniversiteden mezun olduktan sonra, atamaya temel teşkil eden kontenjan sayısı kadar öğrencimiz, KPSS puan üstünlüğüne göre alınacak. Bu açıdan, bunları dikkatlerinize sunmak istedim.

Bir şey daha vurgulamak istiyorum: Bizde uygulama saati şu anda doksan altı saat ancak OECD ülkeleri ve başarılı eğitim uygulaması gerçekleştiren ülkelerde bu saat daha yüksek. Biz akademi uygulamasıyla birlikte uygulama saatini dört yüz yirmi saate çıkarmış olacağız.

Maliyetle ilgili tartışmalar yapıldı, kısaca onunla ilgili de bilgi vermek istiyorum Sayın Başkanım. Akademi hizmet binalarının oluşumunda mevcut hizmet içi eğitim enstitülerinin dönüşümü sağlanarak yeni bir maliyet oluşturulmasına fırsat verilmemiş olacak. Millî Eğitim Bakanlığımızın bünyesindeki eğitim enstitülerinin ve eğitim merkezlerinin dönüşümü sağlanmış olacak.

Ayrıca şunu da ifade etmekte fayda var: Öğretmen Yetiştirme Genel Müdürlüğümüz var Bakanlığımızda. 1 Ocak 2025'te yani Millî Eğitim Akademisinin uygulama tarihi itibarıyla Öğretmen Yetiştirme Genel Müdürlüğümüz lağvedilecek. Böylelikle hem Genel Müdürlük personeli hem de enstitü personeli akademiye aktarılacak.

Diğer yandan, mevcut öğretmenlerin mesleki gelişimi için ülkemizde bulunan üniversite öğretim üyeleri görev almaktadır. Her görevlendirmede bu hocalarımıza çeşitli imkânlar ve ödenekler sağlanmaktadır. Dolayısıyla bu çerçeveden baktığımızda akademinin oluşturacağı maliyet hesaba katılmış ancak bu maliyetin minimize edilmesi için mevcut Millî Eğitim Bakanlığımızın imkânları, kaynakları ve elindeki mekanizmaları devreye konulmuştur.

Şunun da bilinmesinde fayda var: Akademi eğitimi devreye girdikten sonra aday öğretmenlik uygulaması da kaldırılmış olacak. Böylelikle öğretmenlerimizin üzerinde de başka bir stres kaynağı olan aday öğretmenlik uygulaması zaten akademinin içerisine alınmış olacak.

Bu açıdan bu bilgileri sizlerle paylaşmış oldum. Yine, imkân doğduğunda, açıklama ihtiyacı doğduğunda bilgileri sizlerle paylaşmayı isteyeceğim.

Hepinize tekrar teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ederiz.

Buyurun Sayın Vekilim.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Çok teşekkür ederim.

Bursa özelinde bir iki şey söylemek isterim Sayın Bakan. Biliyorsunuz, Bursa'da son bir buçuk yıl içerisinde birkaç olay yaşandı Millî Eğitim üzerinden. Bir okulumuzda kız ve erkek öğrencilerin ayrı ayrı sınıfta okutulmasına dair müdürün yaptığı bir genelge vardı. Bazı çalışmalar yapıldı, kısmen durduruldu.

İki: Yine, bir kadın öğretmenin çocuklarda, sınıfta Alevi çocuklara karşı, Alevi yaşam biçimine karşı inanılmaz derecede kötü tutumları olmuştu. Yargı belirli bir noktaya getirdi ama o süreç içerisinde ne yazık ki Bakanlık ödüllendirecek düzeyde kararlar verdi.

Üç: Bursa Millî Eğitiminde müthiş yolsuzluklar oldu, bunu biliyorsunuz; davalar açıldı; bunu da biliyorsunuz; tutuklanan, gözüaltına alınan hatta görevinden uzaklaştırılanlar oldu, biliyorsunuz; İl Millî Eğitim Müdürü görevden alınması gerekirken Hatay’a gönderildi, bunu da biliyorsunuz. Dolayısıyla şu Bursa’ya, özellikle Bursa Millî Eğitime yönelmenizi... Orada geçmişe dair -bugüne dair bir şey söyleyemiyorum- bende ciddi bazı dosyalar var, eğer uygun bulursanız bir ara sizinle de bunları paylaşmak isterim.

Fırsat olduğu için teşekkür ediyorum.

Başkan size de teşekkür ederim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, teşekkür ederiz.

Sıradaki milletvekilimize söz veriyorum.

Buyurun.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Bu defa Sayın Bakan Yardımcımızdan teknik bir konuda, kazanılmış bir davayla ilgili lojistik isteyeceğim. Şimdi, bir hayırsever Kalecik ilçemizde -Orhan Kalkan Beyefendi- kendi ailesine ait olan bir araziye bağışladı. Bu arazinin bağış senedine de kız öğrenciler için bir yurt yapılması şerhini koydu. Bu yurt da yapıldı, Kalecik’te okuyan 120 kız öğrencimiz için bu yurt inşa edildi fakat Millî Eğitim İlçe Müdürlüğü ya da İl Müdürlüğü -detayları hatırlayamıyorum- bu kız yurdunu öğretmenevine çevirdi sözleşmeli olarak ve kız öğrenciler geldikleri köylere tekrar taşınmalı eğitimle nakledildi. 120 kız öğrencinin yurtsuz kalması gibi bir durum söz konusu. Millî Eğitim Bakanlığı kız öğrencilerin yurttan çıkarılmasıyla ilgili olarak da “Burada deprem mağduru vatandaşlarımız, hemşehrilerimiz, yurttaşlarımız kalacak.” gibi bir gerekçe de sundu ama mahkemede bunu da ispat edemediler, öyle bir durumun olmadığı da ortaya çıktı maalesef yani bunu, ispat edemeyeceği bir gerekçeyi sunmuş olması da yetkililerin ayrıca bir sıkıntı fakat tabii, burada asıl önemli olan bizim için kız öğrencilerimizin mağduriyeti. Neyse, davalar açıldı ve Orhan Kalkan Beyefendi eşi ve kendi adına yapılmış olan bu kız öğrenci yurdunun geri, asıl maksadına matuf bir şekilde hizmete kavuşturulması için gerekli duruşmaları da kazandı. Eylülün başında kız öğrencilerimize, cumhuriyetimizin evlatlarına, kardelenlere tahsis edilmek üzere bu yurdun hazır hâle getirilmesini Bakanlık yetkililerinden istiyor; gerekli bütün girişimleri yapmış, gerekli bütün inisiyatif almış, zaten elinde duruşma kararı da var. Bakanlığımızın Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğüne 28/5/2024 tarihli, Ortaöğretim Genel Müdürümüz Halil İbrahim Topçu tarafından imzalanmış, e-devletten intikal eden bir evrakta da bunun kabul edildiğine dair bir şey var. Orhan Bey’in bütün beklentisi, bunun, eylülde okullar açıldığı zaman kız öğrencilerimize tahsis edilmesi yönündedir. Demin kendisi bir saat, bir buçuk saat önce Genel Başkanımız Sayın Özgür Özel tarafından yönlendirildiler, bunu kendisi istihdam ediyor; ben de bunun takipçisi olacağım, Ankara milletvekillerimize ilemedim burada bulamadığım için. Şimdi, böyle bir talep var, bunu...

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Sayın Vekilim, yakinen ilgilenelim, gün içerisinde de haber verelim, sonuçlandıralım. Bu yargı konusu olmasa bile kendi hakkıydı.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Olmuş ve kazanmış, maalesef Bakanlığımız da bunu üst dereceye taşımış, onu da kazanmış.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Bu durumu yakinen...

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Bunu istiyor kendisi. “Eğer bu olmayacaksa da bilelim, belki başka bakanlık alır.” diyor ama ben dedim işi karıştırmayalım, Millî Eğitim Bakanlığı kız öğrencilerimize bunu tahsis etsin, kardelenler özel sözleşmelerle kendileri için yapılmış bir binanın başka kurumlara tahsis edilmesi gibi bir vakayla karşılaşmasın.

Teşekkür ediyorum ilginiz için.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, teşekkür ederiz.

Değerli milletvekilleri, madde üzerinde 2 adet önerge vardır, aynı mahiyetteki önergeleri okutup birlikte işleme alıyorum.

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 8’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Hun

Kezban Konukçu

İğdir

İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

İsmet Güneşhan

Hikmet Yalım Halıcı

Suat Özçağdaş

Çanakkale

Isparta

İstanbul

Fethi Açikel

Mustafa Adıgüzel

Nurten Yontar

İstanbul

Ordu

Tekirdağ

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, önerge üzerinde teklif sahipleri...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Ben varım.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Önergenin gerekçesini bir okuyalım, ondan sonra size söz vereceğim.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

“Hazırlık eğitimi” başlıklı 8’inci maddesi bir bütün olarak eksikliklerle maluldür. “Akademi”de, öğrenim programlarının içeriğine, nasıl hazırlanacağına, öğretmenler, eğitim fakülteleri ve sendikalarla iş birliğine yer verilmemiştir. Hazırlık eğitiminin süresinin üç ve dört dönem olarak uygulanacağı düzenlenmiştir. Öğretmen adaylarının mezun olduğu yükseköğretim programlarına göre ayırım yapılmıştır. Eğitim fakülteleri mezunları ile diğer yükseköğretim programları arasındaki farkın bir dönem hazırlık eğitimiyle tamamlanacağı düşünülmüştür.

Maddeyle getirilen hazırlık eğitiminin kimlerden, hangi esaslarla oluşturulacağı, meçhul bir “akademi” tarafından verilecek olması ve tüm düzenlemelerin Bakanlık tarafından yönetmeliklerle yapılacak olması ideolojik saiklerle adımlar atılması şüphesini güçlendirmektedir. Ayrıca, maddede öğretmen adaylarına üç ila dört dönem arasında verilmesi planlanan hazırlık eğitimi, zaten öğretmenlik formasyonunu tamamlamış olan kişilerin istihdam süreçlerine gecikmeli dâhil olmaları sonucunu yaratarak ciddi bir hak gasbına neden olacaktır. Öğretmenlerin bu üç ya da dört dönemlik eğitim boyunca öğretmen adayı sayılacakları, “akademi”de geçirdikleri sürenin hizmet süresinden sayılmayacağı ve sadece genel sağlık sigortalısı olacak olmaları nedeniyle teklifin 8’inci maddesi teklif metninden çıkarılmalıdır.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, teşekkür ederim.

Şimdi söz sırası sizde Sayın Milletvekilim.

Buyurun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ederim.

Şimdi, bu 8’inci madde öğretmenlik mesleğiyle ilgili çok kritik maddelerden bir tanesi, Millî Eğitim Akademisinin de özünü oluşturan maddelerden bir tanesi. Şimdi, bu maddeye göre baktığımızda, Millî Eğitim Akademisinde öğretmenleri aldığımız zaman, burada temel tezi şu, diyor ki: Bu öğretmenler -biraz önce de söz konusu oldu- buraya hazır gelmiyorlar, ben bu öğretmenleri alacağım, yetiştireceğim. Aslında, Millî Eğitim Akademisinin temel olarak söylediği şeylerden bir tanesi bir yeniden yetiştirme programı oluşturduğudur yani bakın, bir meslek içi eğitim programı değildir Millî Eğitim Akademisi çünkü biraz önce vekilimize de sordum özellikle “Eğer bu mülakatın gerçekten kaldırılması meselesinde hepimiz aynı fikirdeyssek...” diye. Şimdi, burada itiraz ettiğimiz temel nokta şu: Millî Eğitim Bakanlığının bir Millî Eğitim Akademisine ihtiyacı var; geçmişte vardı, kapatıldı. Bu Millî Eğitim Akademisi yeniden açılmalıdır, hizmet içi eğitim vermelidir. Neden? 1 milyon 154 bin öğretmen var, bu öğretmenler sonuç itibarıyla yıllar geçtikçe çağın gereği çerçevesinde eğitim almalıdır, kendini güçlendirmelidir. Dünyanın bütün iyi kurumları hizmet içi eğitimler verirler. Zaten bunun için de Millî Eğitim Bakanlığının içerisinde bir görev alanı var, bununla ilgili çalışan bir alan var. Dolayısıyla burada hiçbir tartışma konusu yok. Bunun üzerinde tartıştığımız en temel konu, seçme sürecinin bir parçası olmasıdır. Dolayısıyla Millî Eğitim Akademisine girecek olan arkadaşlarımızın önce devlet memuru olması -sözleşmeli değil- doğrudan Anayasa’da hükmünü bulur şekilde; çünkü bugünkü hâliyle Anayasa’nın 130’uncu maddesinin birinci fıkrasına ve 128’inci maddesinin birinci fıkrasına uygun değildir bu. Deniliyor ki burada çünkü: “Devletin, kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetinin gerektirdiği asli ve sürekli görevler, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görülür.” Dolayısıyla burada bu nedenle zaten yüz binlerce öğretmenimiz var, hepsi devlet memuru. Şimdi, 2016’dan bu yana bu rejim bir sözleşmeli öğretmen rejimine döndürüldü, belli bir süre burada beklemeleri gerekiyor, güvencesiz bir şekilde çalışmaları ve yerlerinden ayrılmamaları gerekiyor. Bunu daha önce de konuştuk. Bu istisnai bir durumken tüm Türkiye’ye yayılmış bir durum hâline geldi. O nedenle, devlet memuru olarak alınmaları, alındıktan sonra da Millî Eğitim Akademisinin içerisinde gerekli, hazırlıkla ilgili Millî Eğitim Bakanlığının ihtiyacı olan her neyse onu vermesi.

Fakat şimdi, burada 8’inci maddeyle ilgili çok önemli konular var; bunlardan biri şu: Aday öğretmen, öğretmen adayı... Şimdi, kanunda deniyor ki: “Bunlar öğretmen adayıdır.” Bir kere çok net söylüyoruz: Öğretmen adayı olarak değerlendirilemezler çünkü kendileri dört yıllık bir üniversiteyi bitirmişler, öğretmen ünvanını almışlar. Öğretmen ünvanını alan her kimseye siz dönüp tekrar “Sen aday öğretmensin, öğretmen adayısin.” diyemezsiniz. Burada başka bir garabet var. Bu üniversiteleri bitirmiş olan öğretmenler eğer devlette çalışmak istiyorlarsa statülerini kaybedip öğretmen adayına düşüyorlar ama özel sektörde çalışmak isterlerse diplomaları olduğu için öğretmen olarak devam ediyorlar. AK PARTİ Grubundan istirham ediyoruz, bakın, böyle bir yasal ikilik olamaz. Elinde öğretmen diploması olan insanlar özel sektörde çalışırken diplomaları geçerli, kamuda çalışırken öğretmen adayı pozisyonuna dü-şe-mez-ler. Dolayısıyla bu önerdiğiniz şey, kanunsuz bir öneri; doğru değil, hukuksal değil, hukuki değil. O yüzden, bir kere atanmayan öğretmenler açısından baktığımızda çok önemli sorunlardan bir tanesi bu. Tabii, böyle yapıldığı zaman iktidar otomatikman ne diyor aslında? “Ben 1 milyona ulaşmış bu atanmayan öğretmen problemini çözemiyorum. Bunun çözümünü bu atanmayan öğretmenlerin statüsünü değiştirmekte buluyorum.” diyor. Şimdi, bu kabul edilebilir bir durum değil; birinci söyleyeceğim bu.

İki; kanunda hükmü var, diyorsunuz ki: “Bu arkadaşlarımız buradan eğitim alacaklar, ihtiyacımız var.” Bir kere eğitim fakültelerinin neden sustuklarını anlamıyorum, kamuoyuna soruyorum. Hükümet, Millî Eğitim Bakanlığı ve bu teklif sahipleri açık bir şekilde diyorlar ki: “Eğitim fakültelerinden öğrenciler yeterli gelmediğinden ben bunlara ders vereceğim.” Ben soruyorum YÖK’e, ben soruyorum eğitim fakültelerine: Bunlar gerçekten yetersiz mi geliyorlar? Sizlerde hemfikir misiniz? Peki, şu soruyu soruyorum: 3 Millî Eğitim Bakanlığı temsilcisi YÖK’te.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Milletvekilim, toparlayabilir miyiz.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – YÖK, aynı Hükümet tarafından belirleniyor. Peki, bunu iyileştirmek için ne yaptınız? Yaptınız mı bir şey? Hiçbir şey yapmayıp “Gelmiyor.” deyip yeni bir yapı kurmanın bir anlamı var mı, bir mantığı var mı? Dolayısıyla Eğitim Fakülteleri Dekanlar Konseyi ne işe yarar? Onların bir sözleri yok mudur? Ya, kardeşim, neyi eksik görüyorsanız biz bunları değiştirelim, düzeltelim. Örneğin, az mı staj yapıyorlar? Öyle doksan altı saat falan değil, seksen dört-seksen dört, yüz altmış sekiz saat yapıyorlar ama azsa örneğin, tıp fakültesindeki gibi bir sene daha mı koyalım, biz bu eğitim fakültelerinin durumunu değiştirelim mi gibi. Şimdi, bunların hiçbirini düşünmeyip öğretmen ünvanı olan insanların elinden ünvanını almak, onları yıllarca güvencesiz çalıştırmak ve sonra bir disiplin hükmüyle de gidebilecekleri bir tedirginlikte bırakmak; bunun nesi kanuni? Böyle bir şey olması mümkün değil.

Bu içerikler ne olacak? Dersleri kim verecek? Başka bir şey soracağım; Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin diyor ki: “Bunlar yeterli gelmiyorlar, ben bunlara ders vereceğim.” Sayın Tekin, kiminle vereceksin? Sonuçta, Finlandiya’dan insan ithal etmeyeceğiz. Nereden alacağız? Gene o yetersizliği yaratan -eğer öyleyse- eğitim fakültesi öğretim üyelerinden alacağız. Yani “Bunların verdiği eğitim yeterli değil.” dediğimiz kişiler gelecekler, burada tekrar eğitim veriyor olacaklar. Eğer mesele buysa eksiklikler neyse bunları tespit ederiz. O tespitlerle eğitim fakültelerini geliştirmek için uğraşırız, hem kalıcı bir iş olur, her seferinde delik kova gibi bunu düzeltmeye çalışmayız; sadece kamuda değil özel sektörde çalışanları da geliştirmiş oluruz ve böylelikle, Türkiye’nin hayrına bir iş yapmış oluruz. Bu sorunu göz ardı edemeyiz. Öğretmen ünvanını almış olan insanları yok sayamayız.

Son olarak, bir şey daha söyleyeyim, Sayın Latif Selvi dedi ki: “Biz eğitim fakültesinden mezun olanların yüzde 80-85’ini alıyoruz.” Hocam, matematik ilmine göre bu mümkün değil. Bugün itibarıyla, 2023-2024’te eğitim fakültelerinde 195.475 kişi var, 200 bin diyelim. Her yıl 50 bin kişi mezun ediyor bunlar diyelim, zaten sayı gelmiş 1 milyona. Şimdi, her yıl 50 bin mezun eden ve sizin maksimumda alabildiğiniz 20-25 binken ve bunların bir kısmı da zaten diğer üniversitelerin diğer bölümlerindeyken -örneğin, fen edebiyattayken, ilahiyat fakültesindeyken- bu rakamlar doğru değil. Siz, eğitim fakültelerinden mezun olan insanların 80-85’ini istihdam etmiyorsunuz Hocam, bu mümkün değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim, lütfen toparlayalım.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Sizin istihdam ettiklerinizin yüzde 80-85’i eğitim fakültesi kökenlidir ama siz eğitim fakültesinden mezun olanların yüzde 80-85’ini istihdam etmiyorsunuz. Dolayısıyla bu önerdiğiniz şey yasal olarak doğru değildir, üniversite açısından doğru değildir. Bu maddenin geri çekilmesi gerekmektedir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, teşekkür ederiz.

Arkadaşlar, aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Başkanım, sayı kaç kaç? Merak ettiğim için soruyorum yani. Bir sayabilir miyiz mümkünse? Göz kararıyla yapmasak da rica etsem.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayalım. 9’a 7.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Önergemiz kabul edilmiş mi oldu?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Reddedilmiş oldu.

Evet, maddeyi oylarınıza sunuyorum: Maddeyi kabul edenler... Reddedenler... Kabul edilmiştir.

Bir sonraki maddeye geçiyoruz.

9’uncu maddeyi okutuyorum:

Hazırlık eğitimine alınacakların belirlenmesi

MADDE 9- (1) Hazırlık eğitimine alınacaklarda;

a) Türk vatandaşı olmak,

b) Kamu haklarından mahrum bulunmamak,

c) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da affa uğramış olsa bile devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, kaçakçılık, uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma, kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, kabul etmek veya bulundurmak ya da uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak, hayâsızca hareketler, müstehcenlik ve fuhuş suçları ile cinsel dokunulmazlığa karşı suçlardan mahkûm olmamak,

ç) Devlet memurluğundan çıkarılmamış veya bu Kanunun 25 inci maddesine göre öğretmenliği sona ermemiş olmak,

d) Askerlikle ilgisi bulunmamak, muvazzaf askerlik hizmetini yapmış veya muvazzaf askerlik hizmeti ertelenmiş ya da yedek sınıfa geçirilmiş olmak,

e) Öğretmenliğe atanacağı alan için Bakanlıkça belirlenen yükseköğretim programlarından mezun olmak,

f) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı tarafından yapılan sınavlardan alanlara göre Bakanlıkça belirlenecek sınav puanına sahip olmak,

g) Sağlık durumu yönünden öğretmenlik görevini yapmasına engel bir durumu olmamak, şartları aranır.

(2) Hazırlık eğitimine alınacak adaylar, atama izni verilen pozisyon sayısını geçmemek üzere, birinci fıkranın (f) bendinde belirtilen sınav puanı üstünlüğüne göre belirlenir.

(3) 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu, 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu ve millî sporcu kapsamındaki öğretmen adaylarının hazırlık eğitimine alınmasında, birinci fıkranın (f) bendinde belirtilen şart dışındaki diğer şartlar aranır.

(4) Hazırlık eğitimine alınacaklara 7/4/2021 tarihli ve 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanununa göre güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapılır.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, ilk söz, Sayın Yücel Bey’de.

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) – Herkese iyi akşamlar.

Sıklıkla bahsediliyor, kutsal öğretmenlik... Kutsal nedir ve bir şey nasıl kutsallaşır? Herhangi bir şeyin kutsallığı nasıl mümkündür? Kuşkusuz değilleyerek yani bir şeyin, fiil ya da kavramın kendisini değillemesiyle başlayan bir süreç kutsallık. Kavram ya da eylemin değillemesiyle önce elimize işlevsiz bir eylem ve kavram geçiyor arkadaşlar. Bu işlevsizlik hâline biz fuzuli hâl diyelim. Neydi fuzuli? İşlevsiz, gereksiz, atık, fazlalık. Şimdi, büyük şiirimizin büyük Şairi Fuzûlî’nin kendisine neden böyle bir kavram, mahlas seçtiğini düşünmeye çalışalım. Zira fuzuli kelimesinin ilk anlamı; gereksiz, işlevsiz, fazlalık oysa Arapça kelimenin ikinci anlamı faziletli yani erdemli. Çok zeki olmaya gerek yok; erdemli, yani faziletli yani fuzuli olmanın gerek, yeter şartı kuşkusuz, fuzuli olman.

Dün de söyledim, öğretmenlik nasıl kutsanır, kutsal olur? Cumhuriyetin ilk yıllarında yoksulluklar içerisinde modern Türkiye’yi kurmaya çalışan, cumhuriyeti dava edinmiş genç öğretmenleri düşünün, hatırlayın onları. Hangisinin derdi ekmekti? Hangisinin derdi paraydı? Ekmeği hürmetle reddederek, onu değilleyerek kutsamışlardı kendi çabalarını. Dün de söyledim, bugün kutsal öğretmenliğin tek yolu elbette geleceğe uzandığımız, geleceği tanımladığımız Türkiye Yüzyılı’dır. Büyük düşünür Heidegger insanı geleceğe uzanan varlık olarak tanımlar, insan ile hayvanı ayıran en önemli iki kavramdan biridir gelecek. İnsan geleceği nasıl tanımlar, kavramsallaştırır? Tabii ki yemin ederek. İsmet Özel’in dediği gibi söylersek “Yemindi olduran olduracak olanı.” İnsan ancak yemin ederek geleceği tasavvur hâlinde kavramsallaştırır, onu söyler, onu okur ve onu var eder.

Son bir yıldır milletvekilliğim süresince ne kadar çok maruz kaldım DEM PARTİ’li milletvekillerinin “halklar” retoriğine, “Türkiye halkları” ya da “Anadolu halkları” ifade seslenişleriyle bu hitaba maruz kaldık, ona CHP’li milletvekilleri “Atatürk milliyetçiliği” kavramıyla mukabele ediyorlar. Arkadaşlar, halk, yaratılmışlar için söylenir. Hepimiz bir Hazreti Adem olarak belirleyemediğimiz bir coğrafyaya, zaman, dil ve kültürün içine doğarız. Jean Paul Sartre’ın dediği gibi söylersek bir dünyanın içine fırlatılırız yani halk oluruz, coğrafyamızın koşullamalarıyla farklı dil, renklere bürünürüz. Elbette coğrafyamızın koşulladığı ve fakat bizim belirleyemediğimiz, belirleyemeyeceğimiz dillerimiz ve renklerimiz Kur’an’da da bahsi geçtiği gibi bizlerin birer ayetleri. Bunlar doğru, ayetlerimiz bunlar ama unutmayalım, insan ayetleriyle imtihan edilir, sonrasında akıl baliğ olur ve yazgısına göre davranıp şahadet etmek üzere bütün dünyayı ister. Bakın, Birinci Meclisin Diyarbakır Milletvekili Ziya Gökalp’in sözlerini şöyle hatırlatayım size: Hayvanlar ve bitkileri kanlarına, renk, ırk, cinslerine göre tasnif edebilirsiniz ama ancak insanları seçim yapma özelliklerine göre tasnif edebilirsiniz. Bu seçim yapma özelliği onları millet kılar. Millet etimolojik olarak “söz verenler” demek. Kim söz verebilir? Elbette saygın, hür insanlar. Oysa halk “yaratılmış” demek. Bu hâliyle millet ancak tercih edilerek, söz vererek yapılan bir yapı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Milletvekilim, bu güzel konuşmanızı toparlar mısınız demekten hicap duyarak lütfen toparlar mısınız.

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) – Hemen.

Bizler kendisine “millet” diyerek yani seçim yapıp yemin ederek yani geleceği tasavvur edip onu gerçekleştirerek, onu var ederek kendimizi halk olmaktan millet olmaya yüceltir, kendimizi kutsarız. Kutsadığımız bu alanın, bu kavramın adı Türk milletidir. Türk milleti seçilir, o yüzden “Ne mutlu Türk’üm diyene!”dir. Kimsenin Müslümanlığını sorgulayamayacağımız gibi bu sorgulamanın ayıp, günah, faşizan olduğunu kabul ederek birbirimizin zaten yemin ettiği Atatürk ilke ve inkılaplarına

bağlılığını da sorgulayamayız. Ulu Önder Atatürk bizim istiklal ve hürriyet yürüyüşümüzün ilk adımını yüz yıl önce başlatmış devrimci, kurucu Önderimiz; tıpkı bu yürüyüşü yüz yıl sonra adına “Türkiye Yüzyılı” diyerek, istiklal ve hürriyet yürüyüşümüzü “Bir adım daha.” diyerek bütün dünya sathına yayan Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan gibi. Zira istiklal ve hürriyet ancak ve ancak bütün dünya mazlumlariyla yürütülür.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Son paragrafa katılmıyoruz, o zamana kadar çok iyiydi.

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) – Hayır, bir saniye, dinleyin de...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, Sayın Vekilim...

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) – Bitti, bitti.

Kutsal öğretmenlik ya da öğretmenliğin kutsallığı ancak bir gelecekle mümkündür. Devlet ideolojik bir yapıdır, bir idesi olmalı, “Türkiye Yüzyılı”dır bu geleceğin adı. “Vatan” dediğiniz ayağınızı bastığınız toprak parçasıyla sınırlı değildir, vatan bir tahayyülün adıdır. 2’nci Dönem Şanlıurfa Milletvekilimiz Yahya Kemal Beyatlı’nın sözleriyle bitireyim: “Ölüm yabancı bir âlemde bir geceyse bile tahayyülümde vatan kalsın eski hâliyle.”

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ediyoruz efendim, çok sağ olun.

Arkadaşlar, şimdi yemek molası vereceğiz, onun için maddeyi bitirmek istiyoruz, anlayışınız için teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde 2 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Şimdi ilk önergeyi okutuyorum.

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 9’uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Hun

Kezban Konukçu

İğdır

İstanbul

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Milletvekilim, buyurun.

YILMAZ HUN (İğdır) – 9’uncu maddede güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması kendi başına oldukça sıkıntılı bir maddedir. Türkiye’de toplumu ve bireyleri şekillendirmek için kullanılan eğitim sistemi yirmi iki yıllık AKP iktidarıyla birlikte farklı farklı boyutlara ulaşmıştır. Eğitimi bir araç olarak kullanan iktidar, eğitim emekçilerinin sorunlarını da görmezden gelmektedir. Örneğin, öğretmen açığı 140 binlerin üzerinde çıkmışken atama bekleyen öğretmenlerin sayısı ise 1 milyonu geçmiş durumdadır. Ataması yapılmayan branşlarda öğrenci yetiştiren fakültelerin plansız bir şekilde öğrenci alımı yapması ise atanmayacak ya da atanamayan öğretmen sayısını, doğasında ise işsizliği artıracaktır.

Yirmi iki yıllık AKP iktidarı süresince eğitimin niteliğinin belli bir ivmeyle düşürülmesi, eğitim müfredatlarına yapılan gerici müdahaleler, laik, bilimsel, demokratik, özgürlükçü, ana dilde eğitim yerine eğitimin sürekli dinselleştirilmesi, eğitimde idareci ve öğretmenler üzerinden partizanca kadrolaşmalar, eğitimde özelleştirmeye fırsat eşitliği ve kamusal eğitim hakkının bitirilmesi, karma eğitim karşıtlığı ve benzeri uygulamalara bakıldığında iktidar bizatihi öğrencilerin eğitim hakkı üzerinde büyük bir tehdit olarak varlığını sürdürmektedir.

Nitelikli eğitimi ülkede bitirme noktasına getiren iktidarın eğitim politikalarında yaşanan yapısal sorunlarla beraber 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında OHAL uygulaması ve KHK’lerle eğitime ve öğretmenlere yönelik yeni bir baskı süreci başlatılmıştır. Siyasi iktidar, binlerce öğretmenin, eğitim ve

bilim emekçisinin işine, ekmeğine, çalışma hakkına ve geleceğine yönelik hukuk dışı adımlar atmıştır. OHAL döneminde Millî Eğitim Bakanlığından, yükseköğretim kurumlarından binlerce öğretmen, akademisyen ve idari personel ihraç edilmiştir. 12 Eylül 1980 darbesinde hakkında işlem yapılan öğretmen sayısının 20 katından fazla öğretmene AKP'nin ilan ettiği 2016 OHAL sürecinde işlem yapılmıştır. Yargı süreçlerini uzatmak, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine başvuruları uzatmak için kurulan mağduriyetlerin üzerine mağduriyet eklemek için AKP tarafından oluşturulan OHAL inceleme komisyonlarıyla 17 binin üzerinde göreve iade kararı verildi. Anayasa ve uluslararası insan hakları normları bir bireyin adil yargılanma hakkını güvence altına almaktadır ancak maalesef, KHK'yle ihraç edilen eğitim emekçileri savunma haklarından mahrum bırakılarak mesleklerinden edilmişlerdir. Hukuk ve adaletin herkes için geçerli olması gerekirken KHK süreçlerinde anayasal haklar, hukuk ve adaletin temel ilkeleri ciddi şekilde ihlal edilmiştir. Güvenlik soruşturması adil ve şeffaf olmaktan çıkarılmış, öğretmenler üzerinde bir sopa niteliği olarak baskı aracına dönüştürülmüştür. Öğretmenler üzerindeki baskılar her geçen gün artarken öğretmenlerin karşılaştığı “güvenlik soruşturması” adı altında keyfi uygulamalar bu baskının ve hak ihlalinin en somut örneğini oluşturmuştur.

“Güvenlik soruşturması” adı altında öğretmenlerin mesleklerinden menedilmesi hukukun üstünlüğüne aykırı bir uygulamadır. Hiçbir gerekçe bildirilmeden yapılan bu soruşturmalar öğretmenlerin savunma haklarını ihlal etmekte ve temel hak ve özgürlüklerini çiğnemektedir. Bu durum Anayasa ve uluslararası insan hakları sözleşmelerine aykırıdır. Öğretmenlerin karşı karşıya kaldığı bu keyfi uygulamalar, onları ekonomik ve psikolojik olarak zor durumda bırakmaktadır. İşsiz kalan öğretmenler geçim sıkıntısı yaşamakta, mesleki itibarları zedelenmekte ve geleceğe dair umutları yok edilmektedir. Bu durum, sadece bireysel olarak öğretmenleri değil aynı zamanda ailelerini ve eğitim sistemini de olumsuz etkilemektedir.

Eğitim emekçilerinin temel haklarından dahi mahrum bırakılarak “güvenlik soruşturmaları” adı altında fişlenmelerinin kabul edilebilir bir tarafı yoktur. Bu soruşturmalar öğretmen adaylarının geçmişlerini, sosyal medya paylaşımlarını, sendikal faaliyetlerini ve hatta aile ilişkilerini kapsayacak şekilde genişletilmiştir. Kişisel ve özel yaşamın gizliliği ihlal edilerek yapılan bu soruşturmalar öğretmenlerin mesleki hayatlarını başlamadan bitirmektedir.

Güvenlik soruşturmaları keyfi ve adaletsiz şekilde yürütülmektedir. Belirli bir standarda ve şeffaf bir kriterle dayanmayan bu soruşturma süreçleri, öğretmen adaylarının hangi nedenlerle elendiği konusunda belirsizlik ve adil olmayan kararlar yaratmaktadır. Bu durum, öğretmenlerin demokratik haklarını savunmalarını zorlaştırmasına ek olarak eğitimin niteliğini düşürmekte ve öğrencilerin geleceğine dair de olumsuz etkiler yaratmaktadır.

Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu'na göre, araştırma yargı, devletin istihbarat, güvenlik, dış işlerinde görev yapacak personel için geçerliken bu görevler gibi kritik görevler içermeyen öğretmenlik mesleği açısından araştırma yapılması bir eleme yöntemine dönüştürülmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Milletvekilim, toparlayalım.

YILMAZ HUN (İğdır) – Bitiriyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun.

YILMAZ HUN (İğdır) – Maddeyle getirilen, öğretmen adaylarına şart koşulması planlanan güvenlik soruşturması ve arşiv taramasının 2016 yılında başlayan ve on binlerce kamu emekçisinin ihraç edilmesine sebep olan KHK’ler düzeninin devamına neden olacağı ve bu kişilerin istihdam süreçlerine dâhiliyetlerinin kimi politik gayelerle engellenmesine hizmet edeceği nedeniyle teklifin 9’uncu maddesi teklif metninden çıkarılmalıdır diyoruz.

Teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, çok teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum arkadaşlar: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

Şimdi, 2’nci önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas numaralı Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi’nin 9’uncu maddesinin (1)’inci fıkrasının (f) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“(f) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı tarafından yapılan yazılı sınavlardan alanlara göre Bakanlıkça belirlenecek sınav puanına sahip olmak,”

İsmet Güneşhan

Hikmet Yalım Halıcı

Suat Özçağdaş

Çanakkale

Isparta

İstanbul

Fethi Açıkel

Mustafa Adıgüzel

Nurten Yontar

İstanbul

Ordu

Tekirdağ

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, Sayın Vekilim, buyurun.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, Değerli Komisyon üyeleri, değerli bürokratlar; hepinizi ben de sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

“Hazırlık eğitime alınacakların belirlenmesi” başlığını içeren 9’uncu maddeyi konuşuyoruz. Hazırlık eğitimi esas olarak 8’inci maddede düzenlenmekle birlikte, 9’uncu maddede hazırlık eğitime kimlerin alınacağı belirtilmektedir. 9’uncu madde Anayasa’nın 130’uncu maddesinin birinci fıkrasına, 128’inci maddesinin ikinci fıkrasına, 55’inci maddesinin birinci fıkrasına açıktır yani Anayasa’ya aykırı bir maddedir. Anayasa’nın 130’uncu maddesinin birinci fıkrası “Çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile; ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversiteler Devlet tarafından kanunla kurulur.” diyor. Anayasa’nın 128’inci maddesinin ikinci fıkrası “Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir. Ancak, mali ve sosyal haklara ilişkin toplu sözleşme hükümleri saklıdır.” diyor.

Yine, Anayasa’nızın 55’inci maddesinin birinci fıkrası “Ücret emeğin karşılığıdır.” demektedir. Bir meslek sahibi olmak ya da o meslekte ilerlemek o meslek için belirlenmiş asgari yeterliliklerin kazanılmasıyla oluşur. Meslekte daha üst, ileri seviyeye geçmek de bu niteliklerin çeşitlendirilmesi ve niteliklerin üst seviyelere çıkarılmasıyla ancak olur.

Bilindiği üzere, mesleklerde “acemilik” denilen “çıraklık dönemi” “kalfalık ve ustalık statüsü” dediğimiz farklı evreler bulunmaktadır. Millî Eğitim Bakanlığının göreve başlattığı genç öğretmenlerin deneyimsiz olması anlaşılır bir durumdur çünkü her meslek için mesleğe başlamada tüm yeterlilikler

değil asgari yeterlilikler aranır. Kişinin deneyim kazanması meslekte kendini geliştirmesi ve mesleğin sürekli yapılmasıyla ancak mümkün olur. Bu durumda, deneyimsiz öğretmen sorununun çözümü yükseköğretim kurumlarına ait öğretmenlik programlarında deneyim kazandırıcı derslerin artırılmasıyla olur diye düşünmekteyim. En önemlisi de genç öğretmenlerin zorluk derecesi yüksek bölgelerde çalıştırılmaması gibi çözüm yolları da düşünülebilir, böylece öğretmenlerin yetiştirilmesindeki bütünlük korunmuş olur. Ancak kanun teklifi bu yolu seçmemektedir değerli arkadaşlar; seçilen yol -bu 9’uncu maddeyle- açıkça, yükseköğretim görevi olan aday öğretmene öğretmen yeterliliği kazandırma görevinin Millî Eğitim Bakanlığına devredilmesidir.

9’uncu maddenin (4)’üncü fıkrasında “Hazırlık eğitimine alınacaklara 7/4/2021 tarihli ve 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanununa göre güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapılır.” denilmektedir. Oysa, 7315 sayılı Kanun’un 3’üncü maddesi çok açıktır, ilgili madde şöyledir: “Madde 3-(1) Arşiv araştırması, statüsü veya çalıştırma şekline bağlı olmaksızın ilk defa veya yeniden memuriyete yahut kamu görevine atanacaklar hakkında yapılır.” denilmektedir. Yani “...ilk defa veya yeniden memuriyete yahut kamu görevine atanacaklar hakkında yapılır.” deniliyor. “(2) Kurum ve kuruluşlarda, yetkili olmayan kişilerin bilgi sahibi olmaları hâlinde devlet güvenliğinin, ulusal varlığın ve bütünlüğün, iç ve dış menfaatlerin zarar görebileceği veya tehlikeye düşebileceği bilgi ve belgelerin bulunduğu gizlilik dereceli birimler ile Milli Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı, jandarma, emniyet, sahil güvenlik ve istihbarat teşkilatlarında çalıştırılacak kamu personeli ile ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde çalışacak personel, kamu kurum ve kuruluşlarında çalışacak öğretmenler, üst kademe kamu yöneticileri, özel kanunları uyarınca güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasına tabi tutulan kişiler ile milli güvenlik açısından stratejik önemi haiz birim, proje, tesis, hizmetlerde statüsü veya çalıştırma şekline bağlı olmaksızın istihdam edilenler hakkında güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması birlikte yapılır.” deniliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Milletvekilim, toparlayabilir misiniz.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Toparlıyorum Başkanım.

Kanuna göre, arşiv araştırması ilk defa ya da memuriyete yeniden atanacak olan kişilere yapılır. Güvenlik soruşturması ise gizlilik derecesi olan kurumlar için öngörülmektedir. Kanun teklifinin düzenlendiği biçimde öğretmenlere verilen hazırlık eğitimi devlet memurluğuna atanma işlemi olmadığı gibi, aday öğretmen, üniversitelerde yetiştirilmek için istihdam edilen araştırma görevlileri gibi bir kamu çalışanı da değildir. Kişinin memuriyete atanacak olması ise ancak üç yıllık sözleşmeli öğretmenliğin bitiminde gerçekleşmektedir.

Bizce 9’uncu madde için hazırlık eğitime alınacaklarda sadece iki koşul aranabilir: Öğretmenliğe atanacak bir yükseköğrenim kurumundan mezun olmak, ÖSYM tarafından yapılan sınavlardan Bakanlığın belirlediği puanı almış olmak. Bunun dışındaki tüm koşullar ancak memurluğa geçiş sürecinde aranabilir. Hazırlık eğitimi doğrudan memurluğa alım sonucu doğuran bir idari uygulama değildir.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

Sayın milletvekilleri, kısa bir redaksiyon açıklamamız var maddeyle ilgili.

Teklifte anlatımın açıklığa kavuşturulması için redaksiyon mahiyetinde bir düzeltme yapılarak 9’uncu maddenin (3)’üncü fıkrasında yer alan kanunların sıralaması daha eski kanun önce gelecek şekilde yapılacak ve “Kanunu ve millî sporcu kapsamındaki” ibaresi “Kanunu kapsamındaki ve millî sporcu statüsündeki öğretmen adaylarının” olarak değiştirilecektir.

Kabul edilen redaksiyon doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyoruz.

Yemek molası veriyoruz.

Kapanma Saati: 20.10

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 21.11****BAŞKAN: Mahmut ÖZER (Ordu)****BAŞKAN VEKİLİ: Filiz KILIÇ (Nevşehir)****SÖZCÜ: Nazım MAVİŞ (Sinop)****KÂTİP: Mehmet Emin ÖZ (Erzurum)**

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Değerli milletvekilleri ve sayın katılımcılar, gündemimizde yer alan (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Şimdi 10'uncu maddeyi okutuyorum:

Hazırlık eğitiminde başarı

MADDE 10- (1) Hazırlık eğitiminde her bir teorik dersten en az iki yazılı sınav yapılır. Her bir dersten not ortalaması 100 üzerinden 60 ve üzerinde olanlar başarılı sayılır. Teorik derslerden başarısız olanlara, başarısız oldukları her bir ders için ek bir sınav hakkı verilir. Ek sınavdan 60 ve üzerinde puan alanlar ilgili dersten başarılı sayılır. Ek sınavlar sonunda herhangi bir dersten başarısız olanların Akademiyi ilişkisi kesilir.

(2) Hazırlık eğitiminde edinilen bilgi, beceri, tutum ve davranışların eğitim öğretim ortamına yansıtılmasındaki başarı düzeyini belirlemek amacıyla öğretmen adayı üç defa değerlendirmeye tabi tutulur. Söz konusu değerlendirme, uygulamadan sorumlu eğitim personeli, uygulamanın yapıldığı eğitim kurumunun müdürü ve uygulama öğretmeni tarafından; Bakanlıkça belirlenen öğretmenlik mesleği yeterlikleri esas alınarak Akademi tarafından öğretmenlik atama alanlarına göre oluşturulan değerlendirme formu üzerinden yapılır. Uygulamadan sorumlu eğitim personeli, eğitim kurumu müdürü ve uygulama öğretmeni tarafından ayrı ayrı doldurulan değerlendirme formlarında verilen puanların aritmetik ortalaması alınarak değerlendirme puanı belirlenir. Birinci değerlendirme puanının yüzde yirmisi, ikinci değerlendirme puanının yüzde otuzu, üçüncü değerlendirme puanının yüzde ellisi alınarak uygulamalı ders başarı puanı belirlenir. Öğretmen adaylarından uygulamalı ders başarı puanı 100 üzerinden 70 ve üzerinde olanlar başarılı sayılır. Uygulamalı derslerde başarısız olanların Akademiyi ilişkisi kesilir.

(3) Hazırlık eğitiminin sonunda, teorik derslerin başarı notlarının aritmetik ortalamasının %40'ı, uygulamalı derslerin başarı notlarının aritmetik ortalamasının %60'ı toplanarak atamaya esas başarı puanı belirlenir.

(4) Hazırlık eğitimine devam zorunludur. Öğretmen adaylarından belgeye dayalı sağlık mazeretleri sebebiyle hazırlık eğitimi süresince toplam yirmi gün ve üzeri hazırlık eğitimine katılamayan veya katılamayacak olanların, mazeretlerinin ortadan kalkmasını takip eden ilk hazırlık eğitimi programına tekrar alınmak üzere kayıtları dondurulur. Belgeye dayalı sağlık mazeretleri dışında öğretmen adaylarına mazeretlerine bağlı olarak hazırlık eğitimi süresince on güne kadar izin verilebilir.

(5) Uygulama öğretmenin, öğretmen adayıyla aynı alanda olmak şartıyla uygulamalı eğitimin yapıldığı eğitim kurumundaki sırasıyla; başöğretmen, uzman öğretmen, en fazla hizmet süresi bulunan öğretmenler arasından belirlenmesi esastır. Öğretmen adayının uygulamalı eğitime katıldığı eğitim kurumunda aynı alanda öğretmen bulunamaması hâlinde aynı sıralama dikkate alınarak farklı alandan uygulama öğretmeni görevlendirilir.

(6) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin hususlar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde söz almak isteyen milletvekillerimize söz vereceğiz.

Buyurun Sayın Konukçu.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Tekrar hepinizi selamlıyorum.

Şimdi, bu maddeler akademideki işleyişle ilgili usuller ve puanlama, ölçme, değerlendirmeyle ilgili bir madde. Şimdi, bakın, bu oranlar, uygulamalı olanların yüzde 60 oranında etki etmesi, teorik olanların yüzde 40 oranında etki etmesi; yine, aslında bir kriter olarak, ölçme, değerlendirme kriteri olarak objektif değerlendirmenin önüne geçen bir yaklaşımla karşı karşıyayız. Zaten KPSS, ardından mülakat, ardından akademi yani bu insanlar eğitim fakültesini bitirdi yani engelli koşu gibi; kaç tane engeli aşacak da öğretmen olabilecek, gerçekten anlaşılır gibi değil. Yani burada yapılmak istenen şeyi zaten defalarca söyledik, tekrarlamak istiyorum ben: Ya, gitgide birilerinin “atanmayan” dediği, bizim “ataması yapılmayan” dediğimiz öğretmen sayısında şişme var. Bu sayı aslında -bu mesele- çok rahat bir şekilde, iyi bir planlamayla benim hesaplarıma göre beş altı yılda halledilebilir. Yani kadroya alınacak, eğitim fakültelerindeki kontenjanlara bakılacak, bu kontenjanlar ile ihtiyaç arasındaki oransallıklar hesaplanacak yani basit matematik hesaplarıyla yapılabilir.

Ben dün yapay zekâ falan dedim biraz espri olsun diye, hiç gerek yok gerçekten; çok basit, böyle matematik hesaplamalarla bundan yapılabilir, yeter ki istensin, bunu yapmak isteyelim ama bunun istenmediğini görüyoruz. Kamusal alandaki hizmetlerin kısıldığını, özelleştirmelerle kamu hizmetlerinin daraltıldığını... Bakın, “kamuda tasarruf” deniliyor, hiçbir şeyden tasarruf edilmiyor ama daha az öğretmen atanacak, daha az doktor atanacak, bunu görüyoruz ama işte, lüks uçaklardan tasarruf edilmiyor, itibardan tasarruf edilmiyor, saraydan tasarruf edilmiyor, gençlerin hayatıyla oynanıyor ve bu insanlar kendilerini yurt dışına atmaya çalışıyorlar. Çok açık, net bir şekilde sizler de temas ediyorsanız, konuşuyorsanız gençlerle, bu ülkede yaşamak istemeyen bir gençlikle karşı karşıyayız; bunun önüne geçilmesi gerekiyor ama öğretmenlik mesleğiyle ilgili sunu söyleyebiliriz ki akademi uygulaması başlı başına bir faciadır ve kesinlikle uygulanmamalıdır. Bu yasa tasarısı geri çekilmelidir ve mantıklı bir çözümle öğretmenlerin ataması yapılmalıdır. Kademe kademe yapılabilir, kontenjanlar eğitim fakültelerinde azaltılarak yapılabilir ama mutlaka yapılabilir diyoruz. Ücretli öğretmenlik ortadan kaldırılmalıdır ve bu konuda akademinin... Bu detayları içeriyor bunlar ama bu detaylarda bile bir eleme sistemi görüyoruz yani eleye eleye işte, ne kalırsa artık. Zaten işin ideolojik kısmını söyledik. Yani zaten bu mülakatlarda, ardından uygulamalı derslerde temas edilen kişilerin -bunları kimin yapacağı belli değil açıkçası- fikriyatına uygun mudur değil midir diye bir yaklaşımla karşı karşıya kalacağız.

Bakın, ben öğretmenlik mesleğine ilk başladığımda, gerçekten bu işi çok iyi yapan, severek yapan, yıllarını öğretmenlik mesleğine adanmış bizim rehber öğretmenlerimiz olurdu, bize rehberlik ederlerdi; bunun da çok önemli olduğunu düşünüyorum, hiç bunlara yer verilmemiş. Bir yıllık staj bize yeterliydi, o staj süresince derslere girerek, görüşmelerimizi yaparak... Bizi hemen sarıp sarmalayan bir öğretmen ekibiyle hemen okula uyum sağlayarak gerçekten öğretmenlik mesleğine adapte olurduk. Bu akademi meselesi kesinlikle akla ve mantığa aykırıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, çok teşekkür ediyoruz Sayın Vekilim.

Sıradaki milletvekillerimize söz veriyoruz.

Buyurun.

GİZEM ÖZCAN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi tekrar saygıyla selamlıyorum.

Biraz önceki konuşmamda hazırlık eğitimini ilgilendiren maddedeki Anayasa’ya aykırılıklarla ilgili bir çerçeve çizmiştim. Bilerek defalarca tekrar ediyorum, Millî Eğitim Akademisinin teklifteki hâliyle kurulması, öğretmen yetiştirmenin üniversiteden alınarak Millî Eğitim Bakanlığına fiilen devredilmesine neden olacak. Bu açıdan, Millî Eğitim Akademisinin vereceği hazırlık eğitimini ilgilendiren maddelerin tümü Anayasa’ya bu anlamda aykırılık teşkil ediyor. Peki, bunlardan biri olan 10’uncu madde ne getiriyor, ona bakacak olursak, bu noktada madde, adayın başarı ölçütlerini ve başarılı sayılması için gereken süreci belirliyor. Aday, yazılı sınavlardan en az 60 puan alırsa ve maddenin (2)’nci fıkrasında adına “adayın değerlendirilmesi” denilen ve 3 defa tabi tutulduğu değerlendirmeden 70 puan alması durumunda ancak başarılı sayılabilecek. Bir parantez açarak “mülakat” demekten kaçınılarak “adayın değerlendirilmesi” denildiğini de özellikle vurgulamak istiyorum. Tabii, şunu da söylemeliyim: Gençlerin gelecek umuduna partizanca el koyan mülakat garabeti, ismini değiştirince yok olacak bir garabet ne yazık ki değil; bir toplumsal yara. Bu değerlendirme uygulamadan sorumlu eğitim personeli uygulamanın yapıldığı eğitim kurumunun müdürü ve uygulama öğretmeni tarafından Bakanlığın belirlediği değerlendirme formu üzerinde yapılarak teorik derslerde başarı için 60 almak yeterliken uygulamalı derslerde 70 puan alması gerekecek. Kısaca, madde, öğretmenlere atanabilmeleri için bir engel daha oluşturmak üzerine kurgulanmış durumda. Zaten Millî Eğitim Bakanlığının ve YÖK’ün plansızlığı nedeniyle 2002 yılında 68 bin olan atanmayan öğretmen sayısının 1 milyona yaklaştığını da hepimiz biliyoruz. Bu sistem eğer gelirse öğretmen atamasının da önü en az iki yıl kapanmaktadır, 10’uncu maddenin genel çerçevesi budur.

Peki, biz 10’uncu maddeye neden Anayasa’ya aykırı diyoruz? Her şeyden önce, teklif metninin uygulanmasının yönetmelikle belirleneceği belirtilse de başarının nasıl olacağı ayrıntılı belirtilmiş. Bu noktaya kadar bir sorun yok ancak başarı belirleme süreci ve ölçütlerine, bunların sonuçlarına yönelik itiraz yollarına dair neden bir ibare yok? Anayasa’nın 40’ıncı maddesinin ikinci fıkrasına göre, devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yollarına ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır. Kendinizi hazırlık eğitimi alan bir öğretmen adayının yerine koymanızı, düşünmenizi istiyorum. Başarısızlık durumunda maddi, manevi telafisi mümkün olmayan zararların ortaya çıkacağını nasıl teslim edeceksiniz? Nasıl mı? Bir: Kişi, eğitim süresince iş arama hakkından vazgeçmiş oluyor. İki: Verilen ücret yetersiz olduğundan, hazırlık eğitimi için cebinden yüksek oranda harcama yapmak zorunda kalıyor. Üçüncü olarak da hazırlık eğitimi düzenleyen akademi her yerde olmayacağından kişi bulunduğu yerden başka bir yere gitmek ve yaşamındaki imkânları terk etmek durumunda kalacak.

Bitirirken de yine şunu ifade etmek istiyorum: Şu anda öğretmen adayları KPSS’de iki aşamalı bir sınavdan geçmektedir. İkinci sınav, öğretmen adaylarının akademik yeterliliklerini ölçme özelliğine yine sahip. Burada başarılı olmuş bir öğretmen adayının akademideki hazırlık eğitiminde başarısız sayılması, hazırlık eğitiminin zaten siyasi bir organizasyon olduğunun da açık bir kanıtı olacaktır.

Teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, sayın milletvekilimize çok teşekkür ediyoruz.

Önergelere geçiyorum.

Madde üzerinde 4 adet önerge vardır, ilk 2’si aynı mahiyettir. Bu nedenle önergeleri okutup işleme alacağım.

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Hun

Kezban Konukçu

Iğdır

İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

İsmet Güneşhan

Hikmet Yalım Halıcı

Suat Özçağdaş

Çanakkale

Isparta

İstanbul

Fethi Açıkel

Mustafa Adıgüzel

Nurten Yontar

İstanbul

Ordu

Tekirdağ

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Siz söz istiyorsunuz.

Buyurun.

YILMAZ HUN (Iğdır) – Teşekkür ediyorum.

657 sayılı Yasa'nın 3'üncü maddesinde temel ilkeleri belirlenmiş ve bunlar arasında yer alan liyakat ilkesi "Liyakat: Devlet kamu hizmetleri görevlerine girmeyi, sınıflar içinde ilerleme ve yükselmeyi, görevin sona erdirilmesini liyakat sistemine dayandırmak ve bu sistemin eşit imkanlarla uygulanmasında Devlet memurlarını güvenliğe sahip kılmaktır." biçiminde tanımlanmıştır. 657 sayılı Kanun'un temel ilkesi olarak kabul edilen bu hükümle, kamu görevlilerinin görevde yükselmelerinin hangi esaslara göre gerçekleşeceğinin temelleri net bir biçimde ortaya konulmuştur. İnsanı üretim sürecinin odağına yerleştiren, en alt kademelerden en üst kademeye kadar tüm emekçileri kâr amacı güden işletmenin stratejik hedefleri doğrultusunda çalışmaya yönelten stratejik insan kaynakları yönetiminin getirdiği kapitalist usuller ve değerler, çalışanın işe alımlarından çalışma ilkelerine, kariyer geliştirme süreçlerinden emekli oluncaya kadar geçecek zaman içinde sürekli rekabet, yenilenme, gelişim, performansa dayalı ücret, esnek çalışma biçimleri gibi, çalışanı bir sosyal varlık olarak görmekten çok, işletmenin bir parçası hâline getirme amacı taşımaktadır. Kapitalist istihdam süreçlerinde mülakat sistemi de bu sürecin en önemli parçalarından biri olarak kabul edilmektedir. Türkiye'de kamu kurum ve kuruluşlarında yaygınlaştırılmaya başlanan mülakat sistemi, özel işletmelerde uygulanan stratejik insan kaynakları yönetimi anlayışının kamuda geçerli hâle getirilmesi sonucunda ortaya çıkmıştır. Bu anlamda mülakat, kamunun özel sektör anlayışıyla, kâr amacı güden piyasa usulleriyle yönetilmesi amacı çerçevesinde gerçekleştirilen yeni yönetimin bir parçasıdır.

Öğretmen atamalarında ilk defa 2016 yılında uygulamaya başlanan mülakat sistemi, iktidara ideolojik bağlılık içerisinde olan kişileri istihdam etmenin bir yolu hâline getirilmiştir. Bu uygulamayla, mülakatı gerçekleştiren komisyonların keyfi ve herhangi bir objektif parametreden uzak kararlarıyla sıkça karşılaşmıştır. Öyle ki, KPSS Türkiye 6'ncısı olan bir öğretmen keyfi bir şekilde mülakatta elenirken, KPSS'den 91,5 puan alan bir kişiye mülakatta 51 puan verilerek elenirken diğer yandan da KPSS puanı ziyadesiyle düşük olmasına rağmen liyakatin değil nepotizmin usul ve esaslarını uygulayan mülakat komisyonları tarafından adaylara yüksek puan verilerek geçer puan verilmiştir.

14 Mayıs Genel Seçimlerinden bir ay önce AKP'li Cumhurbaşkanı Sayın Erdoğan seçim vaadi olarak yaptığı açıklamada "Kamuya işe alımlarda mülakatı kaldırarak gençlerimizin sınavdaki başarısına göre atama yapacağız." demiştir. Yine, seçime iki gün kala, dönemin Millî Eğitim Bakanı, şimdinin ise Meclis Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanı Mahmut Özer Millî Eğitim Bakanlığında mülakatla öğretmen alımı uygulamasını sona erdireceğini duyurmuştu. Ancak

Eylül 2023 tarihinde, mevcut Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin MEB’de öğretmen alımlarında mülakata devam edileceğini açıklamış, mülakatın mülakat gibi yapılacağını söylemiştir. Yusuf Tekin’in bu açıklaması, mülakatların bir tür kayırma ve torpil uygulaması olduğunun itirafıdır.

Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi’nin 10’uncu maddesinde, Millî Eğitim Akademisine alınan öğretmen adaylarının teorik derslerde yazılı sınavla, uygulama derslerinde ise danışman, öğretmen ve akademi eğitim personeli tarafından değerlendirileceği belirtilmektedir. Öğretmenler bu değerlendirmelerin aritmetik ortalamasına göre geçme notu alacaktır. AKP’nin geçmiş pratikleri göz önüne alındığında, öğretmen atamalarında liyakatin esas alınmayacağı, kendisine ideolojik aidiyeti olan öğretmen adaylarının atamasının sağlanacağı son derece aşikârdır. Teklifin 10’uncu maddesiyle, mülakat sistemi devam ettirilmektedir; isimler, uygulamalar farklı olsa da kamuya öğretmen atamasında adam kayırma ve torpilin devam edeceğini göstermektedir. Uygulamalı derslerin aritmetik ortalamasına orantısız biçimde ağırlık verilmiştir ancak uygulamalı derslerin puanlamasında objektif değerlendirmeme sonucu puanlamada sorunlar yaşanacağını tahmin etmek güç değildir. Kişilerin takdir hakkı, kayırmacı davranışları ihtimali yüksektir. Ayrıca, mevcut ekonomik kriz koşullarına nazaran son derece düşük bir ücret, yalnızca genel sağlık sigortası karşılığında, öğretmen adaylarının hazırlık eğitimleri döneminde yalnızca beş gün devamsızlık hakkı tanınarak devam etmesi şartı koşulması ciddi mağduriyetlere sebep olacaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, çok teşekkür ediyoruz.

Sıradaki milletvekilimize söz veriyoruz.

Buyurun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Biraz önce vekilimiz de izah etti, burada başarıyla ilgili bir tercih uygulandığı görülüyor çok net bir şekilde. Sonuç itibarıyla, uygulamalı bölümün daha fazla olması söyleniyor. Burada kritik olan konulardan bir tanesi, adayların başarı ölçütlerinin belirlenmesine rağmen itirazlarına yönelik bir mekanizmanın tanımlanmamış olması. Şimdi, Anayasa’nın 40’ıncı maddesinin ikinci fıkrasına göre, devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır. Dolayısıyla başaramadığına dair bir tespitte bulunduğu bu kişiler nasıl ve hangi koşullarla itiraz edeceklerse bunların da yasanın içerisinde olması gerekir. Bunun çok kritik bir konu olduğunu düşünüyoruz, bunu da burada not düşmek istiyoruz efendim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ediyorum.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi’nin 10’uncu maddesinin (2)’nci fıkrasının 5’inci ve 6’nci cümlesinin madde metninden çıkarılmasını ve (3)’üncü fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“(3) Hazırlık eğitiminin sonunda, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı tarafından yapılan sınavlardan alanlara göre Bakanlıkça belirlenecek sınav puan türlerinden elde edilen puanın %40’ı, teorik derslerin başarı notlarının aritmetik ortalamasının %30’u, uygulamalı derslerin başarı notlarının aritmetik ortalamasının %30’u toplanarak atamaya esas başarı puanı belirlenir. Esas başarı puanı 60’ın altında olanların Akademi ile ilişkisi kesilir.

Hüsmen Kırkpınar

Şenol Sunat

İzmir

Manisa

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, buyurun Sayın Vekilim.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Şimdi, teklifin mevcut hâliyle “Hazırlık eğitiminin sonunda teorik derslerin başarı notlarının ortalamasının yüzde 40’ı uygulanır.” diyor. “Uygulamalı derslerin başarı notlarının aritmetik ortalamasının yüzde 60’ı toplanarak atamaya esas başarı puanı belirlenmektedir.” diyor. Şimdi, bizim önergemiz, teklifimiz ise şu şekilde: Yazılı olmayan bu değerlendirmeler... Yani uygulamalı derslerde hak kayıplarına neden olabileceği düşünülüyor her zaman. Öğretmen adaylarının uygulama performanslarının ölçülmesi oldukça önemli olup kamuoyunda herhangi bir kuşkuyla neden olmadan yerine getirilmesi gerekmektedir. Bu nedenle, uygulamalı dersler için yapılacak değerlendirmelerde adayın toplam başarı puanının içindeki payının yüzde 30’a düşürülmesi doğru olacaktır. Ayrıca, hazırlık eğitimi başarı puanına KPSS’den elde edilen puanın dâhil edilmemesi de hak kayıplarına neden olacaktır. KPSS puanı en yüksek olan aday ile en düşük olan adayın akademiye katıldıklarında eşitlenmesi yüksek puan alan adayların aleyhine bir durum meydana getirecektir. Önergemizle, yazılı olmayan değerlendirme puanının yani uygulama puanının toplam başarı puanının içindeki payı azaltılarak KPSS’den elde edilen puanın hesaplamaaya dâhil edilmesi amaçlanmaktadır.

Şimdi amaç şu: 1’inci girdi bir öğretmen, KPSS’den en yüksek puanları aldı, girdi ama uygulama notu düşük, en son giren aday uygulama notuyla -ki yüzde 60’ı uygulama notundan olacak- ön sıralara geçebilecektir, bu hakkaniyetsizlik de olacaktır. Yani, KPSS’den aldığı puanının da esas başarı puanına etki etmesinde fayda vardır çünkü atamalar bu esas başarı puanına göre olacağı için KPSS puanı göz ardı edilmemelidir diyoruz, teklifimizin kabulünü rica ediyoruz efendim.

Sağ olun.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Efendim, teşekkür ediyoruz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Bu nasıl bir şey ya!

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Kıymeti milletvekillerimiz, ikramlar Ordulu fındık emekçilerimizin siz değerli Komisyon üyelerimize ikramıdır; afiyet olsun.

Diğer son önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas numaralı Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi’nin 10’uncu maddesinin 2’nci fıkrasından sonra gelmek üzere “Uygulama sınavları, daha sonra talep ve ihtiyaç olması durumunda incelenebilmesi için ses ve görüntü kaydı alan cihazlarla kayıt altına alınır ve Akademinin bitiş tarihinden asgari iki yıl sonrasına kadar saklanır.” fıkrasının eklenmesini arz ve teklif ederim.

Mehmet Karaman

Samsun

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun Sayın Vekilim.

MEHMET KARAMAN (Samsun) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; bu değişiklik önergemizi yaşadığımız bir hadiseden dolayı verdim çünkü yaşanmış bir hadise. Bir aday girdiği sınavda 127’nci oluyor, 93 puan alıyor. 750 kişinin alınacağı -kurum ismi vermiyorum, şey olmasın diye yanlış anlamayın- gireceği mülakatta 1.500 kişi sözlü sınava çağırılıyor. Sözlü mülakatta 6 tane komisyon var, 1’inci komisyona düşüyor ve 815’inci oluyor. Yani bir sürü insanın içerisinde KPSS’den 127’nci

oluyor, 93 puanı var, mülakatta 815'inci oluyor 1.500 kişi içerisinde. Şimdi, ne soruldu diye soruları sordum, verilen cevapların doğru olduğunu da teyit ettim ben. Sonra ben gittim itiraz etmeye yakınım olduğu için. Dediler ki: "Efendim, 1'inci komisyon çok az puan veriyor." Şimdi, dedim 6 tane komisyon var, 1'inci komisyona düşen çocukların ne kabahati var? O zaman tek komisyon yapın, ona göre puan verilsin.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Özür dilerim Mehmet ağabey, bunu Yücel Vekilin duyması çok kritik.

MEHMET KARAMAN (Samsun) – Yani yaşadığım bir hadise, özelde de söylerim, hocama söyledim belki de.

Şimdi, dediler ki: "Efendim, siz bize bir yazılı müracaatta bulunun, teknik bir hata olabilir." Reddettiler "Teknik hata yok." dediler yani 3 hoca var mülakatta, birisi az puan, birisi çok puan, toplamda bir eksiklik olabilir diye bunun üzerine müracaat ettik, dediler ki: "Böyle bir hata yok. Efendim, siz dava açın, sizin iki aylık dava sürecimiz var, muhakkak davayı kazanırsınız." Dedim nasıl "muhakkak" diyorsun, böyle bir şey olur mu? "Çünkü bizim mülakatlarımızda kamera kaydı yok." dedi. Ben çocuk sınava girerken de kamera kaydı olup olmadığına dikkat et dedim, yok, onlar da öyle dediler. Şimdi, kamera kaydı yoksa Danıştay bu tür davalarda dava açanlara yüzde yüz kazandırıyormuş, biz bunu bilmiyoruz. Şimdi, ben 3 avukatla görüştüm, 3'ü de değişik fikirlerden yani değişik düşünceye de sahip, 3'ü de "Bu davayı kazanırsınız." dediler. Kendilerine de dava açmalarını söyledim ama bunlar sonra düşünmüşler, demişler ki: "750 kişi alınacak, 815'inci yedeğim, bana sıra gelebilir. Dava açarsam beni işe almazlar, dava açmayayım." "Dava açmayın." demişler, dava açmamışlar. İki aylık süre geçti, sonra ben "Ne yaptınız?" dedim "Dava açmadık." dediler.

Şimdi, bakın, burada uygulama sınavları bir noktada mülakat gibi. Şimdi, buradaki sınavın kameraya alınması, bunun da iki yıl saklanması -bu tür davalar açılabilir yani bu bir noktada mülakat, 2 öğretmen girecek, dinleyecek, puan verecek falan- "Yanlış anlattın." derlerse bunun anlatılması için bir delil olabilir.

Bu konuda bu teklifimi arz ediyorum. Takdir sizlerindir.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet çok teşekkür ederiz.

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) – Çok kısa bir... Gerçekten çok kısa, gerçekten.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun.

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) – Şimdi, bakın, Roma bir ide, Avrupa bir ide, Osmanlı bir ide, Türkiye bir ide, tamam mı? Dolayısıyla devletler ideolojik yapılardır. Devletlerin mülakatlarının bir kriteri olur. Bu "objektiflik", "objektivizm" karmakarışık bir şey. Her türlü mikrobu girmesi için âdeta ortam hazırlayan ne idiğü belirsiz bir kavram. Devlet tabii ki soracak, devlet tabii ki sınava tabi tutacak. Kendisine göre adam alacak devlet. Devlet o ki bir sınırı... Bir tahayyüldür devlet.

Teşekkür ediyorum.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Başkanım...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Önergede böyle bir usule girersek...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Söz veriyorum uzatmayacağım.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Peki.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Efendim, siz, ide ve ideolojiyle ilgili bir şey söylüyorsunuz, tam olarak söylemediğim bu. Siz bizim itirazımızı “Devletin bir refleksi vardır, onun bir idesi vardır, onun bir düşüncesi vardır, kendine göre birilerini seçebilir.” diyorsunuz. Ben de tam olarak diyorum ki bunun için siyaseten sizinle kavga ederim ama bugün yapmayacağım. Ben de tam olarak onunla ilgili söylemiyorum.

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) – Niye? Ayı devletlerde miyiz?

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Hayır, hayır.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Temel hak ve hürriyetler var; anayasal.

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) – Bu ne demek yani?

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Efendim, şöyle söyleyeyim...

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Sizin bilmediğiniz anayasal temel hak ve hürriyetler var, herkesin kamu görevlisi olabilmesini garanti altına alan Anayasal haklar var sizin şimdi burada varsaymadığınız.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – İnan Vekilim, söz verdim, kısa konuşacağım, sadece bir dakikada tamamlayacağım.

İnan Bey’in söylediği çok doğru. Sizin söylediğiniz “Devletin refleksleri vardır, düşüncesi vardır. Kendine uygunları alabilir.” diyorsunuz. Sizinle sabaha kadar tartışırım ama onu söylemeyeceğim. Devletin tam da seçmek istediği bin kişi olsun adaylar arasında yani bizim gibi muzırlar olmasın. Bin tane seçilebilecek insan olsun, diyor ki vekilim: “1 numaralı komite, biraz notu sıkıntılı bir komiteydi, onlar düşük notlar verdiler.” Bakın, hiç işin insan hak ve özgürlükleri vesairesine girmiyorum, orada haklıyız da oraya girmiyorum. Diyor ki: “1 numaralı komite az not veriyordu. 2 numaralı komite çok not veriyordu, 3 numaralı komite bilmem ne.” Dolayısıyla bu işte istediğinizi almanın ötesinde bir itirazım var benim, ölçme değerlendirme sistemi olarak itirazım var. Bin tane seçebileceğinizi bile doğru seçemezsiniz diyorum, onu söylüyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, teşekkür ediyoruz.

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) – Uygulama her zaman sorunludur.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Siz “ide” diyorsunuz, biz “kayırmacılık, keyfiyet” diyoruz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Fethi Vekilim...

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Bir cümlede bitirdim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Ya, bu ölçme değerlendirmeye ilgili de çok şey söylerim yani, ben çok şey söylerim.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – “İde”yle ilgili ama?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Yarın “ide” değişirse bugün “ide”yi savunanlar yarın o “ide”nin kurbanı olabilirler.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Olacaklar zaten, emin olun bundan. Gördük bunları.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Yani, onun için, önemli olan, rasyonel ölçme değerlendirme sistemlerinin sistemde ikame edilmesidir; devletiyle kavgası olmayan tüm vatandaşların eşit bir şekilde süreçlerde yer alabilmesini ve bir problem olduğu zaman o fırsatın da takviye edileceği mekanizmaların var olabilmesini sağlayabilmektir. Aslolan budur ama konumuz şu anda ölçme değerlendirmeye ilgili veya süreçlerle ilgili kapsamlı bir tartışma değil, şu anda önergeyi konuşuyoruz. Dolayısıyla önergeyle ilgili konuşmaları da tamamladık.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Kabul edilmiştir.

Bir sonraki maddenin görüşmelerine geçiyoruz.

“Akademi ile ilişkinin kesilmesi

MADDE 11- (1) Öğretmen adaylarından;

a) 9 uncu maddenin birinci fıkrasında düzenlenen şartlardan herhangi birini taşımadığı sonradan anlaşılanların veya hazırlık eğitimi sırasında bu şartlardan herhangi birini kaybedenlerin,

b) Disiplin soruşturması sonucunda Akademiden çıkarma ile tecziye edilenlerin,

c) Hazırlık eğitiminde başarısız olanların,

Akademi ile ilişkisi kesilir.”

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Madde üzerinde söz almak isteyen milletvekillerimize söz veriyoruz.

Buyurun Sayın Vekilim.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, toplu sözleşmelerde genelde bir kelimeyle çok şeyi değiştirebilme gücüne sahipsiniz. Buradaki görüşülen Öğretmenler Meslek Kanunu’nda da öğretmenlerle ilgili düzenleme beklerken öğretmenlik mesleğiyle ilgili mayın döşenmiş. Maddelerin hepsinin içeriğinde kendine göre uygulamada problem yaratacak tanımlamalar var. Bunlar güvencesiz çalışmayı, stajyer öğretmen adı altında ucuz olarak düşük ücretli öğretmen çalıştırmayı, öğretmeni “Ben ne düşünüyorsam onu düşün.” mantığında bağlamayı ve bu bağlamda da öğretmeni özgür düşünceden uzaklaştırmayı amaçlayan maddeler içeriyor. Bu yapılan düzenlemelerin gelecek adına kaygı verici olduğunu ifade etmek isterim.

Atama bekleyen öğretmeni eritme, öğretmeni siyasi iktidara kul etme, öğretmeni güvencesiz ve düşük ücretle çalıştırma, sömürme ve disiplin uygulamalarıyla zapturapt altına almayı amaçlayan bir kanun teklifiyle karşı karşıyayız. Bu kanun teklifinin adını “Öğretmenlik Meslek Kanunu” olarak tanımlamak olası değil çünkü burada öğretmenin lehine düzenlemeler yerine öğretmenin nasıl olması gerektiğini, nasıl olduğunda da ne yapması gerektiğini içeren düzenlemeler yer alıyor. Emek sömürsünü öncelikleyen, “Yöneten gibi düşün.” talimatı içeren bu maddede deniyor ki: “Hazırlık eğitimine alınan adaylardan aranan koşulları taşımadıkları sonradan anlaşılanların, disiplin soruşturması sonucunda akademiden çıkarma cezası alanların, hazırlık eğitiminde başarısız olanların akademiyle ilişkisi kesilir.” Dört yıl eğitim alacak, “öğretmen” tanımına erecek, sonra akademiye “Sen yetersizsin.” diye sokağa bırakılacak. Bu, kabul edilebilir bir durum değil.

Ayrıca, disiplinle ilgili, içerik olarak yapılan düzenlemelerde 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’ndaki disiplin cezalarının dışında yeni cezalar uygulamaya konuluyor. Yani 657 neden, neyine yetmemiş de bunlara yönelinmiş? Örneğin, kınama cezası gerektiren hâller için de eğitim faaliyetlerinin görüntülerini paylaşmak” suça giriyor. Yani “eğitim faaliyetlerinin görüntülerinin paylaşılmasının suça girmesini anlamak olası değil. Burada tanımlanan nedir?

Bunun yanı sıra, eylemde bulunmak... Örneğin, buraya gelip öğretmen hakkını savunan öğretmen temsilcileri bu düzenlemelerle yarın “Eylemde bulundun.” diye mesleklerinden gitme noktasında sıkıntılar yaşayabilirler. İçerik olarak risk taşıyor çünkü burada amaçlanan, öğretmenin özgürleşmesi, düşüncesi, fikri yaymanın yanında kendisine ait katkı koymasını da önleyen, “Ben sana ne diyorsam onu yap.” diyen bir anlayışın düzenlemesi olarak kanunu görüyorum. Bu tanımlamayı da bu anlamda riskli buluyorum.

Onun için, yapılması gereken, kanunun bütünü çekilmeli, eğitim fakültelerindeki eğitim yapısı genişletilip, güçlendirilip daha iyi eğitim standartları sağlanarak bu akademi anlayışından kesinlikle vazgeçilmesi doğru olandır çünkü “eğitim” dediğimiz olgu, ülkenin de aile bireyinin de çocuğunun ve ülkedeki yarının şekillenmesini sağlayan ana damardır. Bu damarı istediğinize göre şekillendirmeye kalkarsanız, süreç içinde olumsuz yan etkileri ortaya çıkar, eğitimi düzenleyelim derken eğitimi katledersiniz, yirmi iki yıllık süreçte getirilen onca değişikliğin eğitimde yarattığı sorun, sıkıntıya yenilerini eklersiniz.

Bu kanun teklifi çekilmeli; sendikaların, öğretmenlerle ilgili diğer kuruluşların ortak değerlendirme ve görüşüyle, öğretmenin istediği biçimde bir kanun teklifi Meclise gelmelidir. Burada, kapsam dışında kalan, dün de ifade ettiğim gibi PİKTES öğretmenlerinden usta öğreticiler dâhil, eğitime yönelik kim varsa onların haklarını, güvencelerini artıracak düzenlemeler ihtiyaçtır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Milletvekilim, lütfen toparlayalım.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Siz burada, akademiye aldığınız öğretmeni stajyer öğretmen diye asgari ücretle alana sürerseniz, aday öğretmen, vekil öğretmen gibi daha düşük ücretli öğretmen mantığını yaratırsınız ki bu da hakkaniyetli ve adaletli olmaz.

Kısacası, bu kanun teklifinin bütünü Öğretmenlik Meslek Kanunu değil, öğretmen mesleğine mayın döşenmiş hâlidir. Bundan gelin vazgeçin. Yeni bir değerlendirmeye bütünü üzerinde de birlikte yaratılacak, eğitime yönelik bilgiye, birikime yönelik bir yapılaşmayı oluşturalım diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, biz teşekkür ediyoruz ve sıradaki milletvekilimize söz veriyoruz.

Buyurun.

İBRAHİM AKIN (İzmir) – Ben de tekrar Başkanı ve Komisyon üyelerini saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, burada, yine arkadaşımızın dediği gibi devam edeyim, 11’inci maddede sanki böyle akademi içerisinde hızlandırılmış askerî eğitim yapma koşullarını anımsatan, otoriter, aynı zamanda gerçekten öğretmenin kimliğini, kişiliğini zedeleyecek bir anlayışın ipuçlarını veriyor bu durum. Başta akademiyle ilgili sözlerimizi hatırlatarak söylemek isterim: Akademi gerçekten dört yıllık eğitim fakültelerinin birikimlerini, değerlerini, öğretmen yetiştirme özelliklerini yok sayan, sanki sıfırdan bir öğretmen yetiştirecekmiş gibi bir anlayışla yapılmış bir anlayışın her kademesinde ve her maddesinde ifadesini buluyor. Her maddesini okuduğumuzda, açıkçası, tekrar ediyorum, kısa dönemli, hızlandırılmış askerî eğitimdeki insanlara yapılması gereken işlemler gibi gösteriliyor. Bunu kabul etmek mümkün değildir. Hele hele öğretmen meselesi açısından bakıldığında yani bir insanın başka bir insanın yetiştirilmesindeki en önemli unsur olan eğitimci, öğretmen unsuru olarak bakıldığında da bu tanımlamalarla öğretmen ilişkisi kurmak, öğretmenleri yetiştirme tarzı kurmak doğru değil ve bunun da yaşaması, hayata geçirilmesi de bence mümkün değil.

Şimdiki öğretmenlerimize baktığımızda, kendine özgü kimliği, kişiliği, düşünmesi, aynı zamanda tartışması, kendi hakkını savunması bakımından da bunun bir tarz otoriter zihniyetin fiilen hayata geçirileceği eğitim kurumları gibi planlandığını da gösteren bir durum. O bakımdan, bu maddeye ve bunun gibi bir anlayışa katılmamız mümkün değil.

Ayrıca, diğer yaklaşımlarla ilgili de söylemiştik, bu maddeyle ilgili tartışmalarımızda düzeltme, değiştirme, müzakere etme konusunda hâlâ hiçbir anlamda adım atılmadığını bir kez daha burada sizler vasıtasıyla söyleyeyim çünkü bu düzeltme, bu değiştirme konusunda Komisyon işlevsiz kaldığı sürece

diğer komisyonlarda olduğu gibi, biraz önce Mecliste yürüttüğümüz tartışmalarda olduğu gibi Meclisin işlevsizliği -tekrar ediyorum- gerçekten de vekillerin de işlevsizliği söz konusu oluyor. Bunu da ifade etmek isterim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Çok teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde 2 adet önerge vardır, aynı mahiyetteki önergeleri okutup birlikte işleme alıyorum.

Okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 11’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Hun

Kezban Konukçu

Iğdır

İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

İsmet Güneşan

Hikmet Yalım Halıcı

Suat Özçağdaş

Çanakkale

Isparta

İstanbul

Fethi Açıkel

Mustafa Adıgüzel

Nurten Yontar

İstanbul

Ordu

Tekirdağ

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun Sayın Vekilim.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Şimdi, bu akademi meselesine karşı olduğumuzu tekrarlamak istiyorum. Bir de öyle bir şey ki bir bakıyoruz böyle uzun uzun disiplin maddeleri yazılmış; hiçbir teşvik yok, öğretmenlerin kendini iyi hissedeceği ortamların yaratılması, gelişim ortamları tartışması maddeleri yok ama uzun uzun disiplin maddeleri konulmuş. Tam anlamıyla bir otoriter rejim yaratma mantığının biz öğretmenlik mesleğine yansımalarını burada, bu maddelerde görüyoruz ve kesinlikle bunun doğru olmadığını tekrar edelim. Yasanın çekilmesini ve bu maddenin de buna istinaden çekilmesini öngörüyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Biz teşekkür ediyoruz.

Buyurun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Biz de benzer bir öneri veriyoruz, önerge veriyoruz. Buradaki disiplin hükümlerinin kanun koyucu da Anayasa Mahkemesi tarafından daha detaylı olarak belirtilmesi gerektiği düşüncesiyle konulduğu söylendi. Zaten asıl sorunlu olan şey, 18 sayfalık bir metinde bu kadar çok disiplin malzemesi olması bir yana, metnin bu kadar kısa olması ve diğer konuların olmaması. Belki olması gerekenler bu metnin içerisinde olmuş olsaydı bu, bu kadar dikkat çekmiyor olurdu. Örneğin, bu metnin içerisinde ücretli öğretmenlerle ilgili konular yok, özel sektörde çalışan öğretmenlerle ilgili konular yok, engelli öğretmenlerle ilgili konular yok, depremzede öğretmenlerin, PIKTES öğretmenlerinin, PDR öğretmenlerinin, kontenjanları çok az olan matematik ve benzeri birçok konudaki öğretmenlerin konularıyla ilgili işler yok. Millî Eğitim Akademisi ile başlıyor Millî Eğitim Akademisiyle bitiyor. Dolayısıyla yasal haklarından yararlanması gereken kesimlerin hak taleplerinin bir karşılığı yok burada. Hâlbuki, bunlar karşılanabiliyor olsaydı bu, bu kadar dikkat çeken bir duruma gelmeyecekti. Kuşkusuz ki 1 milyonun üzerinde öğretmenin olduğu bir yerde doğal olarak bunun belirli bir düzen, belirli bir

hukuksal norm içerisinde çalışması çok kritik. Bu yapılabilir, olması da gerekir ama yasa teklifi sadece akademinin işleyişine kafayı yorduğundan ve adındaki gibi Öğretmenlik Mesleği Kanunu olmadığından bunların hiçbirine temas etmiyor. İtiraz da bu, kamuoyunun da itirazı bu, engelli öğretmenlerin, PDR öğretmenlerinin, atanmayan öğretmenlerin, ücretli öğretmenlerin, sözleşmeli öğretmenlerin hepsinin temel itirazı da bu. Dolayısıyla bu hâliyle bir meslek kanunu olma özelliği taşıyor. Bu nedenle geri çekilmesini teklif ediyoruz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ediyorum.

Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Kabul edilmiştir.

Bir sonraki 12'nci maddeye geçiyoruz.

Disiplin cezaları ve disiplin cezası gerektiren fiil ve davranışlar

MADDE 12- (1) Öğretmen adaylarına uygulanacak disiplin cezaları ile bu cezalara karşılık gelen fiil ve davranışlar şunlardır:

a) Kınama; öğretmen adayına, fiil ve davranışında kusurlu olduğunun bildirilmesidir. Kınama cezasını gerektiren fiil ve davranışlar şunlardır:

1) Ders, seminer, sınav, uygulama ve diğer eğitim öğretim ortamlarında yürütülen çalışmaların düzenini bozmak; bu çalışmalara geç gelmeyi veya erken ayrılmayı alışkanlık hâline getirmek.

2) Sınavlarda kopya çekmeye teşebbüs etmek.

3) Hazırlık eğitimine mazeretsiz olarak toplam iki gün katılmamak.

4) Akademinin sunduğu imkânlardan hakkı olmaksızın yararlanmak veya bu imkânlardan başkasını yararlandırmak.

5) Akademi personelini ya da öğretmen adaylarını kaba veya yaralayıcı sözle rencide etmek.

6) Akademinin düzen ve işleyişini olumsuz etkileyen davranışlarda bulunmak.

7) Akademide yürütülen eğitim faaliyetlerine ilişkin ses veya görüntüleri ilgili mevzuatında belirlenmiş usuller dışında paylaşmak.

b) Ödeme kesintisi; 14 üncü maddede düzenlenen ödemeden 1/10 oranında kesinti yapılmasıdır. Ödeme kesintisi gerektiren fiil ve davranışlar şunlardır:

1) Akademi yetkililerince istenilen bilgileri kasıtlı olarak eksik veya gerçeğe aykırı bildirmek.

2) Akademiye ait alanlarda alkollü içki içmek veya Akademiye sarhoş gelmek.

3) Hazırlık eğitimine mazeretsiz olarak toplam dört gün katılmamak.

4) Kasıtlı olarak Akademi bünyesinde mevcut bina, demirbaş eşya ve benzeri malzemeyi tahrip etmek veya bilişim sistemine zarar vermek.

5) Kişilerin şeref ve haysiyetini zedeleyen söz, davranış veya yazılı eylemlerde bulunmak.

6) Akademi personelini veya öğretmen adaylarını tehdit etmek.

7) Sınavlarda kopya çekmek veya çektirmek.

c) Akademiden çıkarma; öğretmen adayının, Akademiden ilişkisinin kesilmesidir. Akademiden çıkarmayı gerektiren fiil ve davranışlar şunlardır:

1) Terör örgütlerine veya Devletin millî güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya grupların siyasi ve ideolojik görüşleri doğrultusunda propaganda yapmak, eylem düzenlemek veya düzenlenmiş eylemlere etkin biçimde katılmak.

2) Bölücü, yıkıcı, ahlak dışı veya şiddeti özendiren sesli, sözlü, yazılı veya görüntülü içerikleri oluşturmak veya bunları çoğaltmak,

3) Akademinin faaliyetlerini engelleyici eylemlerde veya saldırıda bulunmak.

4) Akademi görevlilerine veya öğretmen adaylarına karşı cebir ve şiddet kullanmak.

5) Uyuşturucu veya uyarıcı maddeleri temin etmek, kullanmak, taşımak, bulundurmak, başkalarına vermek, bunların imal veya ticaretini yapmak.

6) Akademide 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silah ve Bıçak ile Diğer Aletler Hakkında Kanuna aykırı olarak ateşli silahlarla mermilerini ve bıçaklarla saldırı ve savunmada kullanılmak üzere özel olarak yapılmış bulunan diğer aletleri, patlayıcı maddeleri taşımak veya bulundurmak.

7) Akademinin bilişim sistemine yasal olmayan yollarla girerek kendisine veya başkasının yararına haksız bir çıkar sağlamak ya da kişilerin mağduriyetine neden olmak.

8) Cinsel davranışlarda bulunmak suretiyle kişilerin vücut dokunulmazlıklarını ihlal etmek.

9) Hazırlık eğitimine giriş başvurusunda veya hazırlık eğitimi sürecinde istenilen belgeleri gerçeğe aykırı düzenlenmiş veya tahrif edilmiş olarak sunmak.

10) Hazırlık eğitimine mazeretsiz olarak toplamda altı gün katılmamak.

11) Kendi yerine başkasını sınava sokmak veya başkasının yerine sınava girmek.

12) Soruşturma ile görevlendirilenleri tehdit etmek veya bunlara saldırıda bulunmak.

13) Yüz kızartıcı ve utanç verici fiil ve davranışlarda bulunmak.

(2) Birinci fıkrada sayılan ve disiplin cezası verilmesini gerektiren fiil ve davranışlara nitelik ve ağırlıkları itibarıyla benzer eylemlerde bulunanlara da aynı neviden disiplin cezaları verilir.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ederiz.

Madde üzerinde söz almak isteyen milletvekillerimize söz vereceğim.

Buyurun.

EVİRİM KARAKOZ (Aydın) – Öncelikle herkesi saygıyla selamlıyorum.

Yasa teklifinin geneliyle alakalı zaten yeterince milletvekillerimiz konuştular, tekrara düşmemek adına ben de tekrar etmeyeceğim.

12'nci madde disiplin cezalarını ve disiplin cezası gerektiren fiil ve davranışları düzenliyor. Anayasa'mızın 2'nci maddesinde ifade edilen hukuk devleti ilkesi ve hukuk devletinin unsurları açık. Bu yasa teklifi özellikle belirlilik ilkesinden çok uzaktır yani kişiler ve idare yönünden açık, anlaşılır, sınırları belli bir anlayışla yapılmamış bir metinle karşı karşıyayız. Özellikle, idareye inanılmaz derecede verilen bir takdir yetkisi var disiplin konusunda. Kaldı ki burada şöyle de ilginç bir şey var: Devlet Memurları Kanunu'nun 125'inci maddesinde uyarı cezası gerektiren fiiller burada kınama cezası gerektiren fiiller hâline dönüştürülmüş. Dolayısıyla bu yasa teklifi bu hâliyle Devlet Memurları Kanunu'yla da bağdaşmamaktadır. Kaldı ki maddenin ölçülülük ilkesiyle de bağdaşmadığını açık bir şekilde ifade etmemiz lazım. Örneğin, kınama gerektiren fiillerden bir tanesi "Akademinin düzen ve işleyişini olumsuz etkileyen davranışlarda bulunmak." Bu nedir? Burada belirlilik var mıdır, ölçülülük var mıdır? Özellikle bu, hukuk devleti ilkesiyle bağdaşmakta mıdır? Bunu açık bir şekilde sormak istiyorum.

Ben bir ilkokul öğretmeninim çocuğuyum, kendim de öğretmen lisesi mezunuyum. Öğretmen liseleri iktidarınızda kaldırıldı. Öğretmen liselerinin neden kaldırıldığı da kamuoyuna anlatılmadı, aktarılmadı, en azından biz bunu duymadık. Yirmi iki yıldır her konuda olduğu gibi bu konuda da "Biz

yaptık, oldu.” diye davranıyorsunuz, ne insanların ne kişilerin görüşlerini alıyorsunuz. Kendi kafanızda bir yol haritanız var, bu yol haritanız doğrultusunda hareket ediyorsunuz. Öğretmen lisesi mezunu olduğum için de pek çok arkadaşım hâlihazırda öğretmenlikle iştigal ediyorlar. Öğretmenlerimiz mutsuz, sadece atama bekleyen ya da üniversitede şu an okuyan arkadaşlar değil, atanmayı başaramamış öğretmenlerimiz de mutsuz. Mutsuz öğretmenlerin mutlu bir nesil yetiştiremeyeceği de ortada. Yasa teklifinin bu hâliyle öğretmenlerin ya da öğretmen adaylarının ya da öğretmen olmak isteyenlerin sorunlarını çözmekten fersah fersah uzakta olduğu da açıktır.

Şimdi, 27 Aralık 2023 tarihinde Sayın Bakanımıza bir soru sormuşum, demişim ki: “ÇEDES Projesi kapsamında okullarda siz danışman görevlendirdiniz mi?” Sayın Bakanımız da sağ olsun, bize cevap vermiş, demiş ki: “ÇEDES Projesi kapsamında okullarda manevi danışman görevlendirmedik.” Ama burada benim elimde bir belge var, soru önergeme de bu belgeyi koymuştum; şimdi, Efeler İlçe Müftümüz ile Efeler Kaymakamımız ÇEDES Projesi kapsamında Aydın ilinin Efeler ilçesindeki bütün okullara manevi danışman atanmıştır. Resmî yazılar burada, hangi okulda kimin görevlendirildiği de ortada. Şimdi, bu yasanın 5’inci maddesinde diyor ki: “Öğretmenler: Öğrencilerini; Anayasada ifadesini bulan temel ilkelere bağlı, Türk Milletinin millî, manevi, ahlaki ve kültürel değerlerini benimsemiş, ülkesine, içinde yaşadığı topluma ve insanlığa karşı sorumluluk hisseden erdemli insanlar olarak yetiştirir.” Şimdi şunu sormak istiyorum ben: Belgeleri de eklemiş olduğum hâlde, “Manevi danışman görevlendirdiniz mi?” demiş olduğum hâlde gerçeğe aykırı beyanda bulunan bir Bakanın önderliğinde biz bu hedefe ulaşabilir miyiz? Bence öncelikle, bu hedeften daha önce, şu anda Millî Eğitim Bakanlığının başındaki zat gerçeğe aykırı beyanda bulunmaktadır, dolayısıyla kendisinin bu yasa teklifinde hedeflenen eğitime tekrar tabi tutulması gerekmektedir.

Ezcümle, özetle şunu söylemek istiyorum: Bu yasa teklifi, baştan aşağıya, bu problemi çözmekten, öğretmenlerimizin dertlerine deva olmaktan, öğretmenlerimizin sorunlarını çözmekten uzaktır; geri çekilmesi gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, teşekkür ediyoruz, geçmiş olsun dileklerinizi de iletiyoruz.

Sıradaki milletvekilimize söz veriyoruz, buyurun.

SEVİLAY ÇELENK (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum.

Öncelikle ben de herkesi selamlıyorum.

İki gündür burada çok yoğun tartışmalarla, çok büyük emek vererek yine önümüze böyle tepeden paraşütle gerilmiş gibi gelen bir kanun taslağı üzerinde çalıştığınızı biliyorum, katılamadım Genel Kuruldaki çalışmalarım nedeniyle fakat eğitim alanından gelen bir akademisyen olarak bu kısmında bile olsa gelmek istedim.

Şimdi, madde üzerinden genele doğru giden bir şeyler söylemeye çalışacağım. Sadece bu maddeye baktığımız zaman bile gerçekten çok dar ufuklu... Bu kurulan akademinin zaten önümüze nasıl bir gerekçeyle, nasıl bir ihtiyaca cevap vermek üzere ve hangi hedefe ulaşmak üzere geldiğine dair hiçbir şey yok zihnimizde ama bir tek maddede disiplin meselesine baktığımız zaman bile aslında kurumların kendi disiplin yönetmelikleriyle değerlendirebilecekleri... Bu, hemen her alanda böyledir, üniversitelere baktığımızda, tabii ki YÖK’ün genel çerçevesini kurduğu bir yerden her birinin ayrı disiplin yönetmeliği vardır vesaire, bu kadar ayrıntılı çalışmaları onlar yapar. Kanun önümüze böyle “Alkollü gelirse, bilişim sistemine girerse...” gibi detaylar getirmez. Disiplin cezasıyla ilgili en bekleyebileceğimiz, hele Türkiye’de şu günlerde bu kadar yakıcı bir biçimde yaşadığımız ayrımcılık meselesi varken baktığımızda ciddi bir biçimde hiçbir temas kurulmadığını görüyoruz. Dil, din,

etnisite, mezhep temelinde ya da cinsel yönelim temelinde ayrımcılık yapan -bu, meslektaşlarına olabilir, akademideki eğitim süresinde olabilir- bir kişiye dair hiçbir şey yok yani genel olarak bir ayrımcılık perspektifi gibi daha kapsayıcı bir şey hiç yok. Sonuçta, eğitim alanında bugüne kadar AK PARTİ'nin önümüze getirdiği uygulamalar, böyle bir yapboz gibi, birden bire gelen, hiçbir derinlikli kavrayışı işaret etmeyen, hiçbir sorunu çözmeye matuf olduğuna dair bize en ufak bir umut vermeyen yönetmelikler... Ben buraya gelmesem bile arkadaşlarımla, girip çıkan arkadaşlarla da zaman zaman müzakere ettik, gördüğümüz şey yine bu.

Burada tabii ki böyle çok gerçekten fantastik ifadeler de duyuyoruz. İşte, devletin bir idesinden, ideasından, ideolojisinden -artık ne diyeceksek- söz ederek "Hepimiz bu doğrultuda istemiyor muyuz?" gibi bir şey söyleniyor. Sanki tek bir devlet tanımı var, burada da herkes üzerinde anlaşıyor ve zaten Türkiye'deki devlet pratiği de buna çok uygun işliyor, dolayısıyla da burada bu doğrultuda eleman yetiştirebiliriz. Bir kere, Türkiye'de, devlet teorilerinin devleti nasıl tanımladığını, devletin ideolojik bir aygıtı olarak eğitim alanına nasıl baktığını vesaire vesaire, hepsini bir tarafa bırakıp basit bir devlet tanımı yaptığımızda devlet, bir teşkilattır; kişilerin, kurumların ilişkilerini kolaylaştıran, kollayan, sürekliliğini sağlayan, ülkelerin birbirleriyle ilişkilerinin sürekliliğini sağlayan bir teşkilattır; böyle yüceltilecek, bir tapınışa dönüştürülecek bir şey değildir. Dolayısıyla böyle baktığımız zaman da o devletin bir ortak anlayışın ifadesi olması meselesine şüpheyile yaklaşmak gerekir. Bu bir yana, bugün Türkiye'de sanki AKP'den, AK PARTİ'den ve ittifakından ayrı bir devlet pratiği kalmış gibi "Hepimizin ortak devlet çıkarı çerçevesinde öğretmen yetiştireceğiz."

Öğretmenler Meclis Parkı'nda eylemler iki gündür, öğretmenler darbediliyor, öğretmenler atanamıyor, dünya kadar sorunları var öğretmenlerin. Bu sorunların hangisine bu nasıl bir ilaç olacak? Bir baskıcı zihin yapısı tek bir maddede bile karşımıza geliyor. "Alkol alırsa şu olur, o alırsa bu olur." Peki, disiplin yönetmeliğinin, başka türlü, eşitlikçi, özgürlükçü, evrensel, dünya ölçeğinde, çağcıl bir eğitimi hedefleyen bir disiplin anlayışını ifade etmesini de bekleyemez miyiz? Bekleyemeyiz çünkü AKP, eğitim alanına böyle bakmıyor, CEDES'lerinden, merdiven altı sübyan mekteplerinden üniversiteye kadar her alanda yaptığı, bir sene sonra bozduğu düzenlemelerle eğitim alanını gerçekten içler acısı bir yere sürüklüyor. Şimdi de öğretmenlik mesleği, teorik birikiminden koparılarak sanki böyle bir usta-çırak ilişkisi içindeki basit bir öğrenme, öğretme ilişkisine döndürülüyor, teorik bir anlayıştan, evrensel bir kavrayıştan yalıtılıyor; böyle basit bir pratik, AKP anlayışının ifadesi, başka da bir şey yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Milletvekilim, lütfen toparlayalım.

SEVİLAY ÇELENK (Diyarbakır) – Teşekkür ederim, bunları söylemek istedim.

Geri çekilmesi gerekiyor, bunun uzun uzadıya konuşulması bile abesle iştigal gibi görünen bir şey. Bir şey yapacaksa hep beraber yeniden ele alalım, Mecliste yeterince eğitimci vekil var.

Teşekkür ediyorum.

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) – Tek bir soru soracağım, sataşma var.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sataşma yok.

SEVİLAY ÇELENK (Diyarbakır) – Bir anlayış ifade ettim, size sataşmadım.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Sataşma yok, herkes kendi görüşünü ifade ediyor, bu kadar alıngan olmayın.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Değerli milletvekilleri, madde üzerinde 3 adet önerge vardır, ilk 2’si aynı mahiyettedir.

Önergeleri okutup işleme alacağım.

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 12’nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Hun

Kezban Konukçu

Iğdır

İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

İsmet Güneşan

Hikmet Yalım Halıcı

Suat Özçağdaş

Çanakkale

Isparta

İstanbul

Fethi Açıkel

Mustafa Adıgüzel

Nurten Yontar

İstanbul

Ordu

Tekirdağ

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun.

YILMAZ HUN (Iğdır) – Teşekkür ederim.

12’nci maddede, Millî Eğitim Akademisinde öğretmenlik mesleğine hazırlık eğitimine alınan öğretmen adaylarına ilişkin disiplin cezaları ile disiplin cezası gerektiren fiil ve davranışlar düzenlenmiştir. Şimdi, kanun taslağında öğretmen adaylarına ve öğretmenlere yönelik disiplin cezalarını ve bu cezaları gerektiren fiil ve davranışlar detaylı bir şekilde düzenlenmektedir ancak bu davranışların hangilerinin disiplin cezası gerektireceği mevzuu tamamen göreceli ve uygulayıcıların kriterlerine tabidir. Özellikle, bazı disiplin cezalarının tamamen subjektif bir değerlendirmeyle belirlenecek olması, öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının iş güvencesine yönelik açık bir tehdit olarak kullanılabilecektir. Ayrıca, MEB’in geçmiş yıllardaki uygulamaları dikkate alındığında, söz konusu cezaların uygulanmasında keyfi uygulamalara yol açabilecek açık noktalar bulunmaktadır. Örneğin, maddenin (1)’inci fıkrasının (c) bendinde en ağır ceza olarak akademiden çıkarma cezası düzenlenmiştir ancak bu denli ağır ceza öngörülen fiil ve davranışlar net biçimde tanımlanmamış, soruşturmacıların takdir alanına terk edilmiştir. Bu biçimde düzenleme soruşturmacıların tipiklik ilkesine aykırı yürütmeye riskini taşımaktadır. Dolayısıyla teklifin 12’nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını talep ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ederim.

Sıradaki milletvekilimize söz veriyorum.

HİKMET YALIM HALICI (Isparta) – Sayın Başkanım, önergemizin kabulünü rica ediyoruz.

Ben süreyi iyi kullanmak adına kısa tutuyorum, Süreyya Vekilimiz konuşacak.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim, buyurun.

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, sayın Bakanlık yetkilileri; hepinize saygılarımı sunuyorum.

Kitabın ortasından konuşmak gerekirse bu kanun teklifi tarikatları STK olarak değerlendiren Sayın Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin’in öğretmenleri kendi ideolojisi doğrultusunda işe alma ve aynı ideoloji doğrultusunda işten çıkarma hakkına sahip olacağı bir kanun teklifidir. Bu teklifte öğretmenlik mesleği itibarsızlaştırılmıştır, daha önce defalarca konuşulduğu gibi hiçbir kurumdan görüş

alınmadan hazırlanmıştır; Öğretmenlik Meslek Kanunu'nda içinde öğretmenlik mesleğinin tanımı bulunmamaktadır; elbette Maarif Modeli'nde olduğu gibi Atatürk ilke ve devrimleri yer almamaktadır. Öğretmenlerin hiçbir ihtiyacına cevap vermemekte, kim tarafından hazırlandığı belli olmamakta, öğretmenlerin özlük hakkına, taban maaşına değinilmemektedir. Bugüne kadar 9 Millî Eğitim bakanı değiştirildi yani 9 kez sistem değiştirildi; ülkede onlarca, yüzlerce ataması yapılmayan öğretmen var ve bu öğretmenlerden bu kanun teklifinde bahsedilmemektedir.

Şimdi, bu kanun teklifinde hâlihazırda yoksulluk sınırının altında yaşayan öğretmenlere katkı sağlayacak hiçbir madde yok dedik. Hâlihazırda bu partizan kadrolaşma sebebiyle cumhuriyetçi ve Atatürkçü öğretmenler zar zor mesleklerini icra ediyorlarken öyle bir disiplin cezası bölümü getirilmiş ki içler acısı. Zira öğretmenler devlet memuru statüsünde olmamasına rağmen cezalar devlet memurlarına uygulanan sırada başlanıyor; şöyle ki: Cezalandırmalar direkt kınama cezasıyla başlıyor yani siz, devlet memuru cezalandırmasına tabi tutacaksınız öğretmenlerimizi ama devlet memuru haklarından yararlanılmayacaksınız, bu öğretmenler devlet memuru olmayacaklar, sağlık sigortaları devlet memurlarının hak ettiği şekilde olmayacak ama siz onları devlet memuru cezalandırma sistemiyle cezalandıracaksınız.

Üstelik, şunu da belirtelim ki öğretmenlere ceza verecek olan disiplin kurulu akademi başkanı seçecek, 5 kişiden oluşacak disiplin kurulu heyeti akademi başkanının paşa gönlüne göre, onun ideolojisine göre, onun yönlendirmesiyle hareket edecek; tümüyle subjektif değerlendirmelerle ceza verilmesi söz konusu olacak yani sizin ideolojik yaklaşımlarınız, hedefleriniz, arzularınız çerçevesinde bizim öğretmenlerimiz ceza alacak.

Bu kanun teklifi kesinlikle kabul edilemez bir kanun teklifidir. Ayrıca, şunu da belirtmek isterim ki -burada yazıyor- disiplin cezalarında netlik olmadığını da ekleyerek belki konuşmamı bitirebilirim; şöyle ki: Cezayı verecek olan şahısların inisiyatifine bırakılması bir yana, öğretmenlerimizin, cezayı verecek olan şahısların olumsuz davranış tanımına göre de bu cezalar belirlenecek yani benim olumsuz davranış tanımımın sizin olumsuz davranış tanımınızın zaten aynı paralelde olmadığı çok açık ama kişinin olumsuz davranış tanımına göre bizim öğretmenimiz -hâlihazırda yoksulluk sınırının altında yaşayan öğretmenimiz- mesleğinden olacak, kendi bulunduğu, görev yaptığı yerde idari kadroda görev yapmaya devam edecek yani işe alırken sizin ideolojiniz belirleyecek, işten atarken sizin ideolojiniz belirleyecek.

Böyle bir kanun teklifini kesinlikle kabul etmiyoruz, geri çekilmesini talep ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ediyoruz.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'nin 12'nci maddesinin 2'nci fıkrasının teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hüsmen Kırkpınar

Şenol Sunat

İzmir

Manisa

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim, buyurun.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Değerli Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; “Disiplin cezaları ve disiplin cezası gerektiren fiil ve davranışlar” başlığı altında 12’nci maddenin (2)’nci fıkrasını size okumak istiyorum.

Şimdi, 13 alt bent var, işte, bentlere göre bütün disiplin cezaları anlatılıyor, ifade ediliyor ama (2)’nci fıkra şöyle bir ifade var: “Birinci fıkra sayılan ve disiplin cezası verilmesini gerektiren fiil ve davranışlara nitelik ve ağırlıkları itibarıyla benzer eylemlerde bulunanlara da aynı neviden disiplin cezaları verilir.”

Şimdi, hukuk devletinin temel ilkelerinden biri olan belirlilik ilkesine göre yasal düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi şüpheye mahal vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır ve uygulanabilir olması gerekmektedir. Suçta ve cezada kanunilik ilkesi de yine kanunda suç olmayan fiillerden dolayı kişilerin cezalandırılmayacağını düzenlemektedir. Bu ilke hem Anayasa hem de Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi başta olmak üzere uluslararası sözleşmelerde güvence altına alınmış olup evrensel hukuk ilkesi hâline gelmiştir. Kamu otoritelerinin keyfi uygulamalarının önüne geçilebilmesi için hangi somut eylem ve olguya hangi hukuksal yaptırımın veya sonucun bağlandığını, bunların idareye hangi müdahale yetkisini doğurduğunu kanundan öğrenebilme imkânına sahip olunmalıdır; kişiler ancak bu yolla üzerlerine düşen yükümlülükleri öğrenip davranışlarını düzenleyebilir. Nitelik ve ağırlıkları itibarıyla “benzer eylemler”le kastedilenin ne olduğu izaha muhtaçtır. Bu yüzden (2)’nci fıkranın kesinlikle çıkarılması taraftarıyız. Eminim, bütün Komisyon üyeleri beni şu anda destekliyordur bu konuda; özellikle Sayın Nazım Maviş Beyefendi de destekliyor. Gerçekten bu hiç hukuka uygun bir madde değil.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ederiz Sayın Vekilim.

Şimdi destekleyip desteklemediklerini göreceğiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Kabul edilmiştir.

13’üncü maddeyi okutuyorum:

Disiplin kurulu ve disiplin cezalarının uygulanmasına ilişkin hususlar

MADDE 13- (1) Disiplin Kurulu; Akademi Başkanı tarafından Akademik Kurul üyeleri arasından üç, Akademi görevli daire başkanları arasından iki üye olmak üzere her bir eğitim programı süresi için belirlenecek beş üyeden oluşur. Aynı usulle beş yedek üye belirlenir. Disiplin Kurulu ilk toplantısında kendi üyeleri arasından bir üyeyi başkan olarak seçer.

a) Disiplin Kurulunun çalışma usulü:

1) Akademiden çıkarma cezası için eğitim ve uygulama merkezi müdürü tarafından yaptırılan soruşturmaya ait dosya, disiplin kuruluna tevdi edilir.

2) Disiplin Kurulu, Disiplin Kurulu Başkanının çağrısı üzerine belirlenecek yer, gün ve saatte toplanır.

3) Toplantı gündeminin hazırlanması, ilgililere duyurulması, kurul çalışmalarının düzenli yürütülmesi Disiplin Kurulu Başkanı tarafından sağlanır.

4) Disiplin Kurulu üye tam sayısı ile toplanır. Mazereti nedeniyle toplantıya katılamayan üyenin yerine yedek üye toplantıya katılır.

5) Disiplin Kurulunda rapörtörlük görevi, başkanın görevlendireceği üye tarafından yürütülür. Rapörtör üye, havale edilecek dosyanın incelenmesini en geç on gün içinde tamamlar.

6) Kurulda öncelikle raportörün açıklamaları dinlenir. Disiplin Kurulu, kendine intikal eden dosyaların incelenmesinde, gerekli gördüğü takdirde, soruşturma konusuna ilişkin her nevi evrakı incelemeye, ilgili eğitim ve uygulama merkezi ve kurumlardan bilgi almaya, yeminli tanık ve bilirkişi dinlemeye veya niyabeten dinletmeye, mahallen keşif yapmaya veya yaptırmaya yetkilidir.

7) Hakkında Akademiden çıkarma cezası istenen öğretmen adayı soruşturma evrakını inceleme, tanık dinletme, disiplin kurulunda sözlü veya yazılı olarak kendisi veya vekili vasıtasıyla savunma yapma hakkına sahiptir.

8) Görüşmelerin bitiminde oylama yapılır ve karar başkan tarafından açıklanır.

b) Disiplin Kurulunun oylama ve karar şekli:

1) Disiplin Kurulu, soruşturmada eksiklik olduğunun tespiti hâlinde bu eksikliklerin giderilmesi talebiyle dosyayı iade edebilir.

2) Disiplin Kurulu oy çokluğu ile karar alır.

3) Disiplin Kurulu üyeleri, soruşturmasını yürüttüğü dosyanın toplantılarına katılamaz ve oy kullanamaz.

(2) Disiplin soruşturması başlatma ve ceza verme yetkisi:

a) Öğretmen adaylarının işledikleri disiplin suçlarından dolayı soruşturma açmaya eğitim ve uygulama merkezi müdürü yetkilidir. Soruşturma, yetkili eğitim ve uygulama merkezi müdürü veya Akademi Başkanının, eğitim ve uygulama merkezi yönetici veya eğitim personeli ya da Akademi Başkanlığı personeli arasından belirleyeceği muhakkikler eliyle yürütülür.

b) Eğitim ve uygulama merkezi müdürü, gerekçesini belirtmek suretiyle Akademi Başkanından eğitim ve uygulama merkezi dışından muhakkik görevlendirilmesini talep edebilir. Akademi Başkanı talebi uygun gördüğü takdirde muhakkik görevlendirir.

c) Kınama ve ödeme kesintisi cezaları eğitim ve uygulama merkezi müdürü; Akademiden çıkarma cezası Disiplin Kurulu tarafından verilir.

ç) Eğitim ve uygulama merkezi müdürü, muhakkikler tarafından önerilen disiplin cezasını aynen verebilir, hafifletebilir veya reddedebilir.

d) Disiplin Kurulu teklif edilen cezayı kabul eder veya reddeder. Ret hâlinde eğitim ve uygulama merkezi müdürü ret kararının gerekçesini de göz önüne alarak söz konusu ceza teklifini yetkisi sınırlılığında hafifletebilir veya tamamen kaldırabilir.

(3) Disiplin soruşturmasına, disipline konu olay öğrenilince derhâl başlanması ve soruşturmanın soruşturmaya başlanılmasından itibaren en geç otuz gün içinde sonuçlandırılması esastır. Soruşturma bu süre içinde tamamlanamaz ise muhakkikler gerekçeli olarak ek süre talep edebilir. Eğitim ve uygulama merkezi müdürü sunulan gerekçeyi ve zamanaşımı sürelerini de dikkate alarak otuz güne kadar ek süre verebilir. Akademi Başkanı tarafından yapılan görevlendirmelerde ek süre verilmesi hâlinde Akademi Başkanına bilgi verilir.

(4) Disiplin soruşturmasında uyulması gereken hususlar:

a) Disiplin soruşturmasında gizlilik esastır.

b) Muhakkik, savunma isteme ve disiplin cezası verme yetkisi hariç olmak üzere soruşturma konusuyla sınırlı her türlü evrakı incelemeye, hakkında soruşturma yapılanın ifadesini almaya, soruşturma yapılan tarafından gösterilen veya bilgisi olabileceğini değerlendirdiği kişilerden bilgi istemeye ve/veya bunları dinlemeye yetkilidir. İfade alınırken tanığa ve bilirkişi tayini durumunda

bilirkişiye yemin ettirilir; tanığın veya bilirkişinin kimliği, adresi ve benzeri açıklayıcı bilgiler belirtilir. İfade tutanağı, soruları ve cevapları belirtecek şekilde düzenlenir; muhakkik, görevlendirilmesi hâlinde katip ve ifade sahibi tarafından imzalanır.

c) Akademi personeli, muhakkiklerin istedikleri her türlü bilgi, dosya ve başka belgeleri hiçbir gecikmeye mahal bırakmaksızın verir ve istenecek yardımları yerine getirir.

ç) Muhakkikler, hakkında soruşturma açılan kişi ve eylemlerle sınırlı olmak üzere soruşturmayı yürütür ve tamamlar. Soruşturma esnasında soruşturulan eylemin dışında başka disiplin suçlarının işlendiğini veya aynı suç kapsamında başka öğretmen adaylarının soruşturmaya dâhil edilmesi gerektiğini tespit eden muhakkikler, durumu eğitim ve uygulama merkezi müdürüne bildirerek ek soruşturma onayı talep ederler.

d) Öğretmen adayının, disiplin suçunu işledikten sonra Akademiden her ne sebeple olursa olsun ayrılmış olması, soruşturma açılmasına, soruşturmanın devamına ve disiplin cezalarının uygulanmasına engel teşkil etmez.

e) Soruşturma sonuçlandığında bir rapor düzenlenir. Raporda soruşturma onayı, fiilin işlendiği tarih, soruşturmaya başlama tarihi, soruşturulanın kimliği, isnat edilen suç konuları, soruşturmanın safhaları, deliller ve alınan ifadeler özetlenir. Isnat edilen suçun sabit olup olmadığı tartışılır ve sabit bulunması hâlinde eyleme uyan disiplin cezası teklif edilir. Soruşturmaya ilgili belgelerin asıl veya suretleri bir dizi pusulasına bağlanarak rapora eklenir. Soruşturma raporu, dosya ile birlikte soruşturmayı açan merciye tevdi edilir.

f) Aynı olaydan dolayı, öğretmen adayı hakkında ceza kovuşturmasının başlamış olması, disiplin soruşturmasını geciktirmez. Öğretmen adayı hakkında ceza kovuşturması açılmış olması, mahkûm olması veya olmaması disiplin cezasının verilmesine engel teşkil etmez.

(5) Disiplin cezalarını verme süresi:

a) Eğitim ve uygulama merkezi müdürü soruşturmanın tamamlandığı günden itibaren kınama ve ödeme kesintisi cezalarını on gün içinde vermek zorundadır.

b) Akademiden çıkarma cezası soruşturmaya ait dosyanın disiplin kuruluna tevdi edilmesinden itibaren azami bir ay içinde disiplin kurulu tarafından karara bağlanmak zorundadır.

(6) Disiplin cezası verme zaman aşımı:

a) Hazırlık eğitimi süresinde işlenen disiplin cezasını gerektiren fiil ve davranışların öğrenildiği tarihten itibaren;

1) Kınama ve ödeme kesintisi gerektiren fiil ve davranışlarda altı ay,

2) Akademiden çıkarma cezası gerektiren fiil ve davranışlarda bir yıl,

çinde disiplin cezası verilmediği takdirde ceza verme yetkisi zamanaşımına uğrar.

b) Disiplin cezasını gerektiren fiil ve davranışların işlendiği tarihten itibaren nihayet iki yıl içerisinde disiplin cezası verilmediği takdirde ceza verme yetkisi zamanaşımına uğrar.

c) Disiplin cezasının yargı kararıyla iptal edilmesi hâlinde, kararın tebliğ edildiği tarihten itibaren bir ay içerisinde kararın gerekçelerine göre yeni bir disiplin cezası tesis edilebilir veya dosya işleminden kaldırılabilir.

(7) Akademiden çıkarma cezası gerektiren bir fiil ve davranış nedeniyle hakkında disiplin soruşturması yürütülen öğretmen adaylarının, soruşturma tamamlanıncaya kadar sözleşmeli öğretmenlik pozisyonlarına istihdamı ertelenir. Akademide hazırlık eğitimini tamamladıktan sonra Akademiden çıkarma cezası uygulananlar sözleşmeli öğretmen olarak istihdam edilmez. Sözleşmeli öğretmen olarak istihdam edildikten sonra Akademiden çıkarma cezası uygulananların sözleşmesi feshedilir.

(8) Savunmanın alınması:

a) Disiplin cezaları öğretmen adayının savunması alındıktan sonra verilir. Savunma için verilen süre on günden az olamaz.

b) Akademiden çıkarma cezalarına ilişkin savunma isteminde öğretmen adayının talebi veya Disiplin Kurulunun kararı üzerine sözlü savunma yapılabilir. Sözlü savunma yapmak için Disiplin Kurulu tarafından davet edilen öğretmen adayları, savunmalarını, davet bildiriminin kendilerine ulaştığı tarihten itibaren on gün içerisinde isterlerse yazılı olarak da sunabilir.

c) Savunma isteminde;

1) İsnat edilen fiil, teklif edilen ceza ve ispat araçlarının nelerden ibaret olduğu,

2) Yazılı savunmanın verilen süre içerisinde yapılması,

3) Sözlü savunma yapılacaksa belirlenen gün, saat ve yerde hazır bulunulması,

4) Belirtilen süre içerisinde yazılı savunma sunulmadığı veya sözlü savunma yapılmak üzere belirlenen gün, saat ve yerde hazır bulunulmadığı takdirde savunma hakkından vazgeçilmiş sayılacağı ve mevcut bilgi ve belgelere dayanılmak suretiyle karar verileceği,

yazılı olarak bildirilir.

ç) Geçerli bir özür bildiren veya mücbir sebep dolayısıyla yazılı savunma vermediği veya sözlü savunma davetine uymadığı anlaşılan öğretmen adaylarına uygun bir süre verilir.

(9) Disiplin cezalarına itiraz:

a) Öğretmen adayı tarafından, cezanın tebliğini izleyen beş iş günü içinde, eğitim ve uygulama merkezi yönetimi aracılığıyla;

1) Kınama ve ödeme kesintisi cezasına karşı Disiplin Kuruluna,

2) Akademiden çıkarma cezasına karşı Akademik Kurula,

itiraz edilebilir.

b) Disiplin cezalarına itirazlar;

1) Disiplin Kurulu tarafından yirmi gün,

2) Akademik Kurul tarafından otuz gün,

içerisinde karara bağlanır.

c) Disiplin Kurulu üyesi olan Akademik Kurul üyeleri, Akademik Kurula yapılan itirazlara ilişkin toplantılara katılamaz ve oy kullanamazlar. Akademik Kurul oy çokluğuyla karar alır. Oyların eşitliği hâlinde başkanın kullandığı oy yönünde çoğunluk sağlanmış sayılır.

ç) Disiplin Kurulu ve Akademik Kurul itirazı kabul veya ret kararı verir. İtirazın kabul edilmesi hâlinde verilen ceza kaldırılır. İtirazın kabul edilmesi durumunda, eğitim ve uygulama merkezi müdürü 15 gün içerisinde kabul gerekçesini de dikkate almak suretiyle fiile uygun alt ceza takdir edebilir.

(10) Disiplin cezası verilmesine sebep olmuş bir eylemin, hazırlık eğitimi süresi içerisinde tekrarında bir derece ağır ceza uygulanır. Ancak, hazırlık eğitimi süresi içerisinde aynı derecede cezayı gerektiren, farklı fiil veya davranışlar nedeniyle verilen disiplin cezalarının üçüncü uygulamasında bir derece ağır ceza verilir.

(11) Disiplin soruşturmasının sonucunun bildirilmesi ve cezaların uygulanması:

a) Disiplin soruşturmasının sonucu, hakkında disiplin soruşturması yürütülen öğretmen adayı ile varsa mağdura bildirilir.

b) Disiplin cezaları verildikleri tarihten itibaren uygulanır.

c) Öğretmen adaylarına tebligat, 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre yapılır.

(12) Disiplin kurullarının görev ve sorumlulukları ile disiplin cezalarının uygulanmasına ilişkin diğer hususlar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ediyoruz.

Madde üzerinde söz almak isteyen milletvekillerimize söz veriyorum.

İlk söz, buyurun Sayın Vekilim.

İBRAHİM AKIN (İzmir) – Tekrar merhaba bütün Komisyon üyelerine ve Başkana.

Şimdi, bu 13'üncü maddede gerçekten çok enteresan bir durum var ve bir disiplin kurulu oluşturuluyor ve bu disiplin kurulunun yapacağı işler neredeyse bütün kanunları yok saymış, onun dışında kendine özgü bir yasal düzenleme tanımlamış ve neredeyse hani özerk, paralel bir yapı hâline gelmesi diye ifade ettiğim konu burada çok daha açık ve net bir şekilde görülüyor. Bu öğretmenlerin şimdiye kadar kazanılmış haklarını, bir sendika temsilcisiyle birlikte disiplin kurulunda olmasının bile ortadan kaldırıldığı bir duruma tekabül ediyor. Bu aslında aynı zamanda da mevcut hukuku, mevcut anayasal hakları, hem uluslararası sözleşmeler; -çalışma hakkı bakımından- hem de bunun getirdiği doğal hakları da yok sayan bir durum; bunu kabul etmek mümkün değil. Bir de bunu yaparsanız, inanın, eğitim sistemi tam anlamıyla bir özensizlik, keyfiyet, aynı zamanda çalışma barışını da ortadan kaldıran bir sonuç üretir. Bunun yürütülmesi hâlinde, yaşayacağız, göreceğiz, eğer geçerse ki Anayasa Mahkemesi bu maddeyi özellikle bu çerçevede de itiraz ettiğimizde muhtemelen iptal edecektir, umarım iptal eder ve böyle bir durumu tekrar yaşamayız ama gerçekleşirse ve yaşama geçerse bu, keyfi bir uygulamanın tam anlamıyla, detaylı bir şekilde ifadesine tekabül eden bir maddedir. Bunu biz DEM PARTİ olarak kabul etmediğimiz gibi, sanırım aklı başında, sağlıklı düşünen, eğitim fakültelerini bitirmiş -eğitimin yönetimi açısından değerlendirildiğinde- herkesin de bu duruma kendi hakkını ihlal etme konusu söz konusu olduğu için itiraz edeceğini düşünüyorum. Bunu kabul etmenin mümkün olmadığını ifade etmek isterim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ederiz.

Sıradaki milletvekilimize söz veriyorum.

Buyurun.

GİZEM ÖZCAN (Muğla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

13'üncü maddeyi görüşüyoruz ancak teklifteki 11, 12 ve 13'üncü maddeleri birlikte düşünmek gerekiyor. Bu maddeler hazırlık eğitimine alınan adayların bu eğitim sürecindeki davranışlarıyla ilgili disiplin kurallarını içermekte. 13'üncü madde özel olarak Millî Eğitim Akademisi Başkanı tarafından oluşturulacak disiplin kurulunu düzenliyor. Millî Eğitim Akademisi Başkanı disiplin kurulunu

oluşturmak için akademik kurul üyeleri arasından 3, Akademide görevli daire başkanları arasından 2 üye seçecek ve disiplin kurulu toplam 5 kişi olacak. Disiplin soruşturmalarının akademi personeli arasından seçilecek muhakkikler tarafından belli bir konuda inceleme ve soruşturma yapmakla ilgili görev yürütmesi öngörülüyor. Bu uygulama objektif bir değerlendirmeyi de ortadan kaldıracak niteliktedir. Sonuçta Millî Eğitim Akademisi Millî Eğitim Bakanlığının bir birimi, bu nedenle disiplin soruşturmaları Millî Eğitim Bakanlığı müfettişleri tarafından yapılmalıdır. Disiplin kurulunun doğrudan başkan tarafından belirlenecek olması Anayasa'nın 2'nci maddesinde yer alan hukuk devleti ilkesine aykırıdır. Çünkü disiplin kurulu üyelerinin taşınması gereken özellikler ve seçim yaparken Akademi Başkanının uyması gereken kurallar kanun teklifi metninde yer almamaktadır.

Anayasa, keyfi kararların önüne geçmek için belirlilik ilkesini esas alıyor. Nedir belirlilik ilkesi? Kanunların hukuk güvenliğini sağlamaya yetecek açıklıkta olmasını ve muhtemel keyfi yorumlamalara da imkân vermemesini içeriyor. Bu düzenleme ise keyfi yorumlamalara imkân verebilecek mahiyette.

Maddedeki bu belirsizlik ayrıca yasama yetkisinin devredilmezliği ilkesini de yine düzenleyen Anayasa'nın 7'nci maddesine aykırılık teşkil ediyor. Yasama yetkisinin devredilmezliği esasen kanun koyma yetkisinin Türkiye Büyük Millet Meclisi dışında başka bir organca kullanılamaması anlamına geliyor. Kanuni düzenlemelerle yetki devri yapılamaz. Kanun metninde disiplin kurulunun kimlerden oluşacağı da net olarak belirtilmelidir.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Evet, biz teşekkür ediyoruz Sayın Vekilim.

Şu anda madde üzerinde 2 adet önerge var.

Aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Hun

Kezban Konukçu

Iğdır

İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:.

İsmet Güneşhan

Hikmet Yalım Halıcı

Suat Özçağdaş

Çanakkale

Isparta

İstanbul

Fethi Açıkel

Mustafa Adıgüzel

Nurten Yontar

İstanbul

Ordu

Tekirdağ

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Yılmaz Vekilimize söz veriyorum.

Buyurun.

YILMAZ HUN (Iğdır) – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, “Disiplin kurulu ve disiplin cezalarının uygulanmasına ilişkin hususlar” başlıklı 13'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasında disiplin kurulu üyeleri arasında sendika temsilcisine yer verilmemesi eksikliktir. Kazanılmış hakların yok sayılması anlamındadır.

Maddenin (2)'nci fıkrasının (b) bendinde “Eğitim ve uygulama merkezi müdürü, gerekçesini belirtmek suretiyle Akademi Başkanının eğitim ve uygulama merkezi dışında muhakkik görevlendirmesini talep edebilir. Akademi Başkanı talebi uygun gördüğü takdirde muhakkik görevlendirir.” şeklinde muğlak bir ifade kullanılmıştır. Burada belirtilen muhakkik atamasının hangi kurumdaki ve ne şekilde seçileceği belirtilmemiştir. Soruşturmanın kim tarafından yürütüleceği net değildir. Ayrıca disiplin soruşturmasına tabi tutulan öğretmen adayına muhakkik değiştirme hakkı verilmemiştir. İktidarın geçmiş dönem pratikleri düşünüldüğünde oluşturulacak disiplin kurullarının ve muhakkiklerin ne kadar tarafsız kalacağı hususu tartışmalıdır.

Teklifin “Disiplin kurulu ve disiplin cezalarının uygulanmasına ilişkin hususlar” başlıklı 13'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasında disiplin kurulu üyeleri arasında sendika temsilcisine yer verilmemesi ayrıca büyük bir eksikliklerdir. Kazanılmış hakların yok sayılması anlamındadır. İktidar burada sendika temsilcilerine yer vermeyerek sendikaları yok saymıştır.

Maddenin (2)'nci fıkrasındaki “Öğretmen adaylarının işledikleri disiplin suçlarından dolayı soruşturma açmaya eğitim ve uygulama merkezi müdürü yetkilidir. Soruşturma, yetkili eğitim ve uygulama merkezi müdürü veya Akademi Başkanının, eğitim ve uygulama merkezi yöneticisi veya eğitim personeli ya da Akademi Başkanlığı personeli arasından belirleyeceği muhakkikler eliyle yürütülür.” biçimindeki ifade muğlaktır. Soruşturmanın kim tarafından yürütüleceği de net değildir.

Yasa gereği hazırlık eğitime atanmak için 657 sayılı Kanun'un 48'inci maddesindeki memuriyete atanma koşulları arandığı hâlde soruşturmanın 657 sayılı Kanun'a göre soruşturulan bakımından güvencesiz hâle getirilmesi 657 sayılı Kanun hükümleriyle çelişkilidir. Soruşturulan lehine olabilecek haklara yer verilmemiştir. Maddenin itiraz süreleri düzenlenmiştir ancak itiraz süresi kısa tutularak soruşturulanın mağdur olacağı bir durum ortaya çıkarılmıştır, bunun değiştirilmesini talep ediyoruz.

Teşekkür ediyoruz.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Evet, sayın vekilimize teşekkür ediyoruz.

Şimdi sıra Suat Vekilimizde.

Buyurun, efendim.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önergemiz üzerine söz almış bulunuyorum.

Biliyorsunuz, Milli Eğitim Akademisini tartışıyoruz. İki gündür buradayız. Milli Eğitim Akademisi, ilk tespit olarak söylemek gerekirse, öğretmenlik hakkını kazanmış olan üniversite mezunu kişilerin bu haklarının elinden alınmasıyla öğretmen adayı hâline dönüştürülmesi projesidir. Öğretmendir bu arkadaşlarımız fakat akademiyle aday hâline getirilmek istenilmektedir.

Peki, aday hâline getirilmiş olan arkadaşların -başından beri iddia ettiğimiz şekilde söylüyorum- adaylıklarının sonlandırılması arzu edilmeyen profildeler ise kendilerinin akademiden gönderilmesini sağlayacak olan nedir? 18 sayfalık kanunun 4,5 sayfası ve sadece 13'üncü madde, 3 sayfası disiplin koşullarıdır, 3 sayfa. Dolayısıyla bunun bir eleme rejimi olduğunu, aslında atanmayan öğretmen problemini çözmek yerine, atanmayan öğretmenlerin bu atanmama durumunu sıfırlayarak ortadan kaldırmak -çünkü artık öğretmen kalmıyor, öğretmen adayı hâline dönüşüyorlar- içeriye girenlerin de elenmesiyle ilgili bir süreç olduğunu burada daha önceki maddelerde de söylemiştik.

Bu kanun teklifini hazırlayan arkadaşlarımızın -en iyimser, en olumlu şekilde ifade edersem farkında olmadıklarını zannettiğim bir şey var. Eğer bu öğretmen adayları kendilerini kurtarırlar da akademiyi aşarlarsa devlet memuru olacaklar. Devlet Memurları Kanunu'nun 125'inci maddesine göre, sadece yazılı uyarıyla ceza alacakları, disiplin işlemleri yapılacakları konular burada kınamayla

düzenlenmiş. Yani burada o kadar içeriye istenmeyen kişilerin girmemesi üzerinden bir motivasyonla hazırlanmış ki aynı kişi örneğin devlet memuru olduğunda işe geç kalırsa uyarı cezası alır, bu kanun çerçevesinde akademide sadece bir öğrenciyken kınama cezası alır. Bakın, bu kanun teklifini hazırlayanlar uyarı cezasını unutmuşlar çünkü neme lazım, acilen gönderilmesi lazımsa bir ara aşamayla tekrar bir fırsat verilmesin. Uyarı cezasına ne oldu? Atladık mı uyarı cezasını? Ya, uyarıydık önce. Ya, atacaksınız zaten de bir uyarıydınız yani. Önce bir uyarıydınız, sonra kınardınız, sonra atarsınız.

Ya, ben Yusuf Tekin'i anlamıyorum. Yusuf Hocam, Sayın Bakan, sizin öğretmenlerle ne probleminiz var ya? Küçükken ne yaşadınız yani? Yahu, ne yaşadınız yani?

Bakın, bir kişi öğretmen olarak devlet memuru olduğunda uyarı cezasından başlıyor. Daha burada bir şey olmamış, kınama cezasından başlıyor.

Saygıdeğer arkadaşlar, bir yasa hazırlamışsınız. İddianıza göre beş ay boyunca hazırlamışsınız. Yapmayın, bu çocukların her birisi sizin, bizim çocuklarımızdır. Millî Eğitim Akademisine giren çocuklar bu ülkenin çocuklarıdır, hepsi bu ülkenin saygın yurttaşlarıdır. Bu madde yanlıştır, bu madde doğru değildir. 3 sayfa yazmışsınız, 3 sayfada yazdığınız şey “Senin devlet memuru iken sahip olacağın hakları bile ben sana vermem.” demekten ibarettir. Bu tavrınızdan vazgeçin. Millî Eğitim Akademisini bir elek, bir süzgeç, bir eleme aracı olarak kullanmaktan vazgeçin.

Saygılar sunarım.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Teşekkür ediyoruz sayın vekilimize.

Evet, aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler...

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Sayalım Başkanım, sayalım.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Kaç kişi var efendim? İktidar vekillerini sayalım.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Efendim?

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – “Evet” diyenleri sayalım efendim.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Sayalım efendim.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Hayır, hayır, “evet” diyenleri sayalım efendim, kaç kişi var? “Evet” diyenleri sayalım, rica ediyorum. “Hayır” diyenler “evet” diyenlerden az.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Yok, yok, bir dakika... 8’e 8 gözüküyormuş.

(AK PARTİ ve CHP milletvekilleri arasında karşılıklı konuşmalar)

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Bir kargaşa söz konusu oldu.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Sayın Başkanım, önerge ilk oylandığında salonda olmayan vekiller salona girdiler. Rica ediyorum. Deyin ki “Bizi zor durumda bırakmayın.” biz sizi zor durumda bırakmayalım ama öyle yaparsanız ben salonu terk ederim. Yani burada oylama yapıldığında 7 vekil vardı, biz burada 8 kişiydik; dolayısıyla bu doğru olmaz.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Evet, ben algılayamamıştım, tekrar saymak istiyoruz şu anda.

Önergeyi kabul edenler... Reddedenler...

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – O zaman yoklardı Sayın Başkan, yapmayın Allah aşkına!

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Saydırıyoruz.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Ama oylama anında yoklardı.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – O sırada bir kargaşa söz konusu oldu gerçekten.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Sayın Başkanım, söz alabilir miyim?

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Buyurun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Sayın Başkanım, oylama ilk yapıldığında bir kargaşa olduğunu anlıyorum. Oylamayı yenileme ihtiyacınız olduğunu, tam sayamadığınızı anlıyorum.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Tam sayamadım gerçekten.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Anlıyorum, biz Başkanlığımızın demokratik yaklaşımına çok güveniyoruz fakat 5 vekil arkadaşımız o an sanki içeride değil gibi geldi bize.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Yok, ihtiyaç molası vermişler.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Yanlış mı gelmiş?

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Yanlış gelmiş.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Arkadaşlarımızın reislerinin çok kızmaması açısından, madem siz de ve böyle bir süreç yaşadınız diye düşünüyorum.

Saygılar sunuyorum efendim.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Evet, çok teşekkür ediyorum. Nezaketiniz size katlanarak geri dönecektir.

Önerge reddedilmiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum...

Çıkmayın Sayın Vekilim.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Suat Bey insani ihtiyaçlar için dışarıya çıkıyor.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Bakın, ondan sonra şey yapmayın, maddeyi oylara sunacağım.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Maddeyi oylayın, ben gönül rahatlığıyla “Hayır” oyu verip çıkayım.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Evet, maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler...

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – “Kabul edenler...” diye üstüne bastıra bastıra soruyorsunuz. Bir daha sorun “Reddedenler...” diye. Çünkü 2 kere soruyorsunuz ya kabul edenleri. Ya gerçekten...

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – İnanın, gerçekten şurada bir kargaşa var. Demin de öyleydi. Şimdi Sayın Vekilim de kalktı ayağa ve ben dedim ki: “Buyurun, oturun, şu oylamadan sonra çıkarsınız.” ama...

Peki, bu madde de geçmiştir.

14’üncü maddeye geçiyoruz.

Maddeyi okutuyorum:

Öğretmen adaylarına ilişkin mali ve sosyal hükümler

MADDE 14- (1) Öğretmen adaylarına, hazırlık eğitimi sürecinde her ay (18.650) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda ödeme yapılır. Bu ödeme, damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaz. 10 uncu maddenin dördüncü fıkrası kapsamında kaydı dondurulanlara bu süre boyunca ödeme yapılmaz.

(2) Öğretmen adaylarından askerlik yükümlülüğü bulunanların askerlik hizmetleri, Akademideki eğitimleri süresince ertelenir.

(3) Öğretmen adayları hazırlık eğitim sürelerinde 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılırlar. Bu kişiler adına Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenecek primler, öğretmen adaylarına birinci fıkrada öngörülen ödmeden bağımsız olarak Bakanlık bütçesinden karşılanır.”

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Evet, madde üzerinde söz almak isteyen?

HİKMET YALIM HALICI (Isparta) – Ben.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Sayın Vekilim, buyurun.

HİKMET YALIM HALICI (Isparta) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, teklife göre askerlik yükümlülüğü olanların askerlik hizmetlerinin akademideki eğitimleri süresince ertelenmesi öngörülmektedir. Maddeyle ayrıca hazırlık eğitimine alınan öğretmenler Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu kapsamında sadece genel sağlık sigortalısı olarak sayılıyolar. Oysa, akademide eğitime alınacak öğretmen adaylarının doğrudan devlet memuru olarak göreve başlatılması ve 4/C kapsamında sigortalı hâle getirilmesi gerekmektedir.

Yine bu maddeyle Millî Eğitim Akademisinde hazırlık eğitimine alınan öğretmenlere her ay 18.650 gösterge rakamının memur maaş katsayısıyla çarpımı tutarında aylık ödeme yapılması düşünülmektedir ki yürürlükteki memur maaş katsayısına göre bu rakam 14.190 TL’dir. Bu, artık herhâlde herkesin ortak kabulüdür, bir kişi bu parayla geçinebilir mi? Elbette bir insanın bu parayla geçinmesi mümkün değildir. Daha önce de belirttiğimiz üzere, öğretmen adayının hazırlık eğitimi mevcut yaşamını terk etmesi durumunda onun için tam bir maddi külfet olacaktır. Bakınız, üç gün önce TÜRK-İŞ açlık ve yoksulluk sınırlarını açıkladı. TÜRK-İŞ’in araştırmasına göre hazıranda açlık sınırı 18.978 lira, yoksulluk sınırı 61.820 lira oldu. Böylece açlık sınırı asgari ücretin yaklaşık 2 bin TL üzerinde. Yani öğretmenlerin tamamı yoksulluk sınırının altında. Siz öğretmenleri “sözleşmeli”, “ücretli”, “kadrolu” diye ayırmacılığa tabi tuttuğunuz için önemli bir bölümü de açlık sınırının altında sayın vekillerim. Yine EĞİTİM-İŞ Sendikasının yaptığı anket öğretmenlerin ekonomik, mesleki ve sosyal durumlarını göz önüne açıkça serdi. Ankete göre öğretmenlerin yüzde 91’i maaşıyla geçinemediğini, yüzde 76’sı ek iş yaptığını belirtti yani 10 öğretmenden 9’u geçinemiyor; yine 10 öğretmenden 7’si ise ek iş yapmak zorunda kalıyor. Buradan soruyorum: Açlık sınırı altında yaşayan, ek iş yapmak zorunda kalan bir öğretmenimiz nasıl sağlıklı bir eğitim verebilir? Kirasını dahi ödeyemeyen bu yetişmiş kadrolardan çocuklarımızı en iyi şekilde geleceğe hazırlamalarını beklemek en başta onlara büyük haksızlık, sonra da çocuklarımıza.

EĞİTİM-İŞ’in yaptığı anket sonuçlarından bazılarını burada sizlerle paylaşmak istiyorum: Öğretmenlerin yüzde 51’i görevde yükselmede liyakatin esas alınmadığını belirtiyor. Yüzde 94,6’sı aldıkları maaşın yeterli olmadığını, yüzde 91’i aldığı maaşla geçinemediğini belirtiyor. Yüzde 83’ü maaşının düşük olması nedeniyle toplumdaki saygınlığının azaldığını düşünüyor. Yüzde 66’sı borçları nedeniyle mesleki motivasyonunun düştüğünü ifade ediyor. Yüzde 84’ü maaşların yetersiz olması nedeniyle çocuklarının ihtiyaçlarını karşılayamadığını söylüyor.

Bu ülkede en güçlü olması gereken meslek grubu nasıl olur da ülkenin en yalnız bırakılmış ve yoksulluğa itilmiş meslek grubu olabilir?

Başka bir sendikadan örnek verelim: Anadolu Eğitim Sendikasının yaptığı ankete katılan 5.491 öğretmenden yüzde 79’u geçinemediğini, yüzde 54’ü ise ek iş yaptığını dile getirdi. Siz, istediğiniz sendikaya, anket şirketine ya da üniversiteye de bu araştırma ve anketleri yaptırabilirsiniz. Sonuç

değişmeyecek çünkü tablo ortada, rakamlar apaçık şekilde karşımızda. Asgari ücretin dahi altında maaş alan öğretmenlerin, yoksulluk girdabında fedakârca çalışan eğitimcilerimizin haklarını savunuyoruz. Onlar hepimizin çocuklarını yetiştirmek için uğraşüyor. Bir düzenleme yapalım elbette ancak bu, iktidar kadrolaşmalarını amaçlayan, öğretmenleri bölen bu tip teklifler olmasın; öğretmenlerimizin maddi ve manevi hayatlarını, standartlarını yukarıya taşıyan teklifler olsun diyorum, saygılarımı sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Çok teşekkür ederiz, süreyi çok iyi kullandınız.

Şimdi sırada Sevilay Vekilimiz var.

Buyurun efendim.

SEVİLAY ÇELENK (Diyarbakır) – Teşekkür ederim.

Kısa bir şey söylemeye çalışacağım. Bu miktar hesaplandığında bulduğumuz 14.190 lira hem Bakan tarafından açıklanmış olan 23 bin liranın altında hem asgari ücretin altında. Öğretmenlerin mesleki yeterliliğini ve niteliğini artırma iddiasıyla gündeme gelen bir akademide bu böyle bir ödemeyle nasıl sağlanacak?

İlgili maddeye baktığımızda da daha genel bir şey söylersek: Evet, işte, “Sağlık sigortasından yararlanırlar.”, “Askerlik hizmetleri ertelenir.”, “Damga vergisi, harç gibi kesintilerden muaftırlar.” gibi lehte asgari bir şey var ama “Kayıt dondurmada bu ödeme yapılmaz.” gibi hemen başka bir yerden de başka bir kısıt geliyor.

Ama esas olarak yine genele giderek kısaca bir şey söyleyeceğim, geneli üzerinde çok konuşmamış biri olarak: Böyle bir akademileşme merakı var, acayip bir merak. İşte, bakıyorsunuz, Dışişleri Teşkilatını Güçlendirme Vakfı çerçevesinde önümüze gelen o yasa taslağında da bir akademi kurma, eğitimi sanki üniversite eğitiminin dışında bir yerde istediğiniz kıvama getirme gibi bir dert her yerde görülüyor fakat bunun içinde de bu eğitimle ilgili motive edici hiçbir şey yok. Yani madem “mali ve sosyal hükümler” diye bir şey açıyoruz, hiç değilse bir yerinde “Öğretmenlere şu kaynaklara erişimleri için maaşları dışında ekstra şu verilir.” gibi, belki “Yurt dışında muadil akademilere zaman zaman gönderilerek bir bilgi, görgü artırımları sağlanır.” gibi perspektifimizin başka ve gerçekten bir nitelik olduğunu ortaya koyan hiçbir şey yok.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Teşekkür ederiz Sayın Vekilim.

Madde üzerinde 4 adet önerge vardır, ilk 2’si aynı mahiyettedir, önergeleri okutup işleme alacağım.

Okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 14’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Hun

Kezban Konukçu

İğdır

İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

İsmet Güneşan

Hikmet Yalım Halıcı

Suat Özçağdaş

Çanakkale

Isparta

İstanbul

Fethi Açıkel

Mustafa Adıgüzel

Nurten Yontar

İstanbul

Ordu

Tekirdağ

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Kezban Vekilim, buyurun.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Tekrar merhaba herkese.

14'üncü maddede hem bir ücret tanımı var akademide bulunan öğretmenler için hem de sigortalılık durumuyla ilgili bir tanımlama var. Ücretin asgari ücretin altında olduğunu görüyoruz, asgari ücret dahi olsa, şu andaki asgari ücretin 17 bin lira, açlık sınırının da son açıklanan verilerle 19 bin lira olduğunu düşündüğümüzde bunun insani yaşam standartlarının çok altında olduğunu tekrar görmemiz ve hatırlamamız gerekiyor. Yani aslında bu şöyle bir şeyi düşündürüyor bana: Ücretli öğretmenlik meselesini uzun uzun konuştuk, çok düşük ücretlerle, asgari ücretin de altında ücretlerle çalışan, aslında aynı okulları bitirmiş, aynı sınıflarda aynı dersleri veren, aynı işi yapan, “eşit işe eşit ücret” ilkesine aykırı bir şekilde çok çok daha düşük ücret verilen arkadaşlarımızın durumu akademilerde, sanki kadrolu öğretmen adaylarında resmileştirilecek gibi görünüyor. Bu bana “Sonrasında acaba devlet okullarında kadrolu memur statüsünde çalışan öğretmenlerin ücretleri de hangi duruma gelecek?” sorusunu sorduruyor açıkçası.

Bir diğer kritik nokta, sigorta kapsamının sadece sağlık sigortasıyla sınırlandırılmış olması. Tabii ki bunu yapmak zorundaydı, o kadar da değil ama prim gün sayısına sayılmayacak yani -üç dönem ya da dört dönem deniliyor- bir buçuk iki yıl boyunca akademide bulunan öğretmen arkadaşlarımızın, genç arkadaşlarımızın prim gün sayısı eksik kalacak; bu da kesinlikle çalışma ilkelerine, İş Kanunu'na aykırı bir durumdur. Bu gerekçelerle biz bu kanun teklifinin bütünüyle çekilmesini öneriyoruz.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Biz de sayın vekilimize teşekkür ediyoruz.

İnan Akgün Vekilimize söz veriyorum.

Buyurun.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; görüşülmekte olan teklifin 14'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasının birinci cümlesinde geçen “(18.650) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda ödeme yapılır.” ibaresinin teklif metninden çıkarılarak metnin “Öğretmen adaylarına hazırlık eğitimi süresince her ay asgari ücretin 1,5 katı tutarında ödeme yapılır.” şeklinde yeniden düzenlenmesini; yine, aynı maddenin (3)'üncü fıkrasının birinci cümlesinde geçen “31/5/2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılırlar.” ibaresinin teklif metninden çıkarılarak metnin “Öğretmen adayları hazırlık eğitimi sürelerinde 657 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin (C) fıkrası kapsamında sigortalı sayılırlar.” şeklinde yeniden düzenlenmesini ve 14'üncü maddeye (3)'üncü fıkradan sonra gelmek üzere yeni bir fıkra eklenerek “Her yıl 24 Kasım'da her öğretmene bir maaş tutarında Başöğretmen Atatürk ikramiyesi verilir.” şeklinde yeni bir fıkra ihdas edilmesini, böylelikle 14'üncü maddenin dört fıkra hâlinde yeniden düzenlenerek teklif edilmesini arz ve teklif ediyorum.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Teşekkür ederiz Sayın Vekilim.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'nin 14'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasında yer alan “(18.650) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda” ibaresinin “9/1 derece öğretmen için yapılan ödemeler toplamı kadar” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hüsmen Kırkpınar

Şenol Sunat

İzmir

Manisa

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Buyurun Şenol Hanım.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Biliyorsunuz, Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'nin 14'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasında yer alan “(18.650) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar” ibaresinin “9/1 derece öğretmen için yapılan ödemeler toplamı kadar” şeklinde değiştirilmesini önergemizde teklif ediyoruz. Teklifte akademide eğitim alan öğretmen adaylarının bu gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak tutarda ödeme yapılacağını ve bu tutarın 14.152 liraya denk geldiğini görüyoruz. Öğretmen adayları akademide eğitim alabilmek için büyük ihtimalle başka bir şehre gitmek ve eğitim sürecinde orada yaşamak zorunda kalacaklardır; barınma, iâşe giderleri olacaktır. Bu süreçte 14.152 lira ücretle geçinmeleri mümkün değildir. Bu nedenle, öğretmen adaylarına verilecek ücretin ihtiyaçlara cevap verecek ölçüde yükseltilmesi gerekmektedir. Benzer uygulama Türkiye Adalet Akademisinde eğitim gören hâkim ve cumhuriyet savcısı adayları için uygulanmakta olup öğretmen adayları için de örnek teşkil etmelidir diyoruz. O yüzden böyle bir önerge verdik.

Şimdi, ben bir şeyi de sormak isterim kanun teklifini veren arkadaşlarımıza: Eğitim ve uygulama merkezi kaç adet olacaktır? Şimdi, bu, tabii ki kanun metninde yok ama işte Bakanın ağzından veya genel olarak basına intikal ettiği kadarıyla “30 ilde” falan diye geçmektedir. Bu, kolay bir şey değildir yani bu eğitim ve uygulama merkezlerini oluşturmak. Yani binaları belli midir bunların veya belli değilse nasıl bir çalışma yapılacaktır? Tabii ki bu akademinin zannediyorum, anladığım kadarıyla, bir merkezi olacak, kaç kişi görevlendirilecektir? Yine, eğitim ve uygulama merkezlerindeki alanlar, biliyorsunuz, öğretmenlik alanları bir hayli farklı. Eğitim fakültelerinden herhâlde öğretmen, hoca, profesör, doçent, öğretim üyeleri istihdam edilecek sözleşmeli bir şekilde. Bir plan yapıldı mı? Ne kadar kişi istihdam edilecek? Bunlar önemli çünkü bir akademi kuruyorsunuz, en azından bir simülasyon yapmak durumundasınız, bir senaryo ortaya koymak zorundasınız; bunun yükünün devlete, Millî Eğitim Bakanlığına ne olduğuna da iyi değerlendirmeniz lazım.

Şimdi, eğitim fakültelerinden gelenlere üç dönem, diğer fakültelerden gelen, alanlardan gelen öğrencilere de öğretmen adaylarına da dört dönem diyorsunuz. Şimdi bu dönem kaç hafta süren bir dönem? Onu anlamak istiyorum. “On ile on dört hafta” demişsiniz. “On ile on dört hafta” demek bir dönemi mi ifade ediyor? Onu anlamaya çalışıyorum. On hafta eğitim fakültesinden gelenler, on dört hafta da diğer fakültelerden gelenler için... Peki, şunu sormak istiyorum: Esas başarı puanına göre atanacaklarsa bu öğretmen adayları yani öğretmen olmuş kişiler, bu süreci nasıl ayarlayacaksınız? Diyelim ki 20 bin öğretmen ihtiyacı var ülkenin, bunun bin kişisi başarısız oldu, bu eksiği ücretli öğretmenlerle mi tamamlayacaksınız veya diyelim ki eğitim fakültesi mezunları daha önce mezun oldu, diğer fakülte de tabii ki bir dönem sonra mezun olacak, peki bu başarı puanına göre nasıl bir değerlendirme yapacaksınız? Çünkü tercihler başarı puanına göre olacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Bu yüzden bunları açıklığa kavuşturmanız gerekiyor, bize açıklamamız gerekiyor, çok muğlak ifadeler bunlar.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Vekilim.

Nazım Bey, bir söz mü istiyorsunuz?

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Sayın Vekilimizin sorularının bir kısmına kısa cevap vermek istiyorum uygun olursa Sayın Başkanım.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Buyurun.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Şimdi, tabii, uygulama detaylarını kanuna dercetmemiz ya da kanuna yazmamız zaman zaman bunlar değişiklik gösterebileceği için mümkün değil. Bunlar uygulamayla düzenlenecek şeyler; bir.

İkincisi, Değerli Hocam, 30 büyükşehirde planlanıyor. Şu anda zaten farklı büyükşehirlerde 11 tane Millî Eğitim Bakanlığımızın hizmet içi eğitim kurumları var, eğitim müesseseleri var, işte mesela -Erzurum Vekilimiz burada- Erzurum’da çok büyük bir hizmet merkezi var. Öncelikli olarak bu 11 hizmet merkezi başta olmak üzere diğer illerde de yine Bakanlığımızın okulları, büyük okulları ve Bakanlığımızın bazı kurumları burada akademinin eğitim merkezleri olarak değerlendirilecek. Dolayısıyla herhangi bir yeni yapı ihdası, yeni bir yatırım ihtiyacı doğurmayacak şekilde mevcut imkanlar değerlendirilecek.

İkincisi, burada üniversitelerdeki hocalarımızdan yararlanıldığı gibi ayrıca kurumun kendi öğretmenleri içerisinde öncelikli olarak başöğretmenlerden, başöğretmenler içerisinde temin edilemediği takdirde uzman öğretmenlerden, son kademede de en kıdemli öğretmenlerden eğitimci arkadaşlar seçilecekler.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Uygulama öğretmeni olarak mı?

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Tabii, uygulama öğretmeni olarak burada ama dediğim gibi, yine YÖK’le yapılan karşılıklı iş birliği çerçevesinde üniversitelerden de burada eğitimci arkadaşlarımız görevlendirilecekler.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Peki, teorik dersler konusunda bir çalışma yapıldı mı? Yani eğitim fakültesinde gördüğü pedagojik formasyon derslerini bir daha almasının anlamı yok öğrencilerin.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Şöyle Hocam, şunu ifade etmekte fayda var: Bakın, mesela, mesleki eğitimin 54 alanının öğretmenleri eğitim fakültesi dışındaki diğer fakültelerde yetişiyor. Dolayısıyla bu arkadaşlarımızın bu açıdan... Hani akademiyi başka açılardan eleştiriyoruz ama gerçekten birtakım ihtiyaçlar açısından da bunu görmemiz, değerlendirmemiz lazım. Öbür taraftan, Türkiye’de sadece 6 alanda öğretmen yetiştirme işi, eğitim...

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Doğru değil Hocam, daha önce de söyledim, 6 alanda değil; eğitim fakülteleri 28 alanda öğretmen yetiştiriyor.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – “Sadece 6 alanda...” derken “sadece” kelimesini yanlış kullanmış olabilirim, Haldun Bey ikaz ediyor burada haklı olarak; bir.

İkincisi, eğitim fakültesi ve fen-edebiyat fakültesi dışında 62 farklı alandan da öğretmen istihdamı yapıldığı için bu arkadaşlarımızın mesleğe hazırlanmaları açısından burası önemli.

Üçüncüsü, öğretmen yeterlilikleri belgesi var, zannediyorum 2017 yılında ilan edilmişti Değerli Vekilim. Öğretmen yeterlilikleri belgesinde bir öğretmenin mesleki alan bilgisi, mesleki becerisi, tutum ve değerleriyle ilgili Millî Eğitim Bakanlığımız uzun çalışmalar sonucunda bir yeterlilik belgesi yayınladı. Dolayısıyla buradaki derslerin esasını, özünü ve dayanağını bu yeterlilik belgesi oluşturuyor.

Zaten baştan beri konuşuyoruz, burada esas olan uygulama eğitimi. Teorik eğitimlerden alacağı notların yüzde 40'ının, uygulama eğitiminden alacağı notların yüzde 60'ının ortalaması alınmak suretiyle başarı notu ortaya çıkacak.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Bu teklifimizi düşünün, KPSS'yi de işin içine katın.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Sanıyorum yeterli Başkanım.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Teşekkür ediyoruz.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Önerge reddedilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas numaralı Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'nin 14'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasında bulunan "(18650)" ibaresinin "(40000)" olarak değiştirilmesini, aynı maddenin (3)'üncü fıkrasından sonra gelmek üzere "Hazırlık eğitimi başarıyla tamamlayan adayların emekliliğe esas prim hesaplanırken hazırlık eğitiminde geçirdiği süreler hesaba katılır." fıkrasının eklenmesini arz ve teklif ederim.

Mehmet Karaman

Samsun

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Sayın Karaman, buyurun.

MEHMET KARAMAN (Samsun) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Teklifte akademiye ödenen ücret 14 bin lira yani 18650 gösterge. Tabii, bunu kanunu hazırlayan sayın arkadaşlarımız temmuz ayındaki enflasyonu da hesaplayarak haziran ayında ona göre ayarlamışlar, temmuz ayında asgari ücrete denk gelmiş oluyor.

Şimdi, bu rakamla herhangi bir bireyin ülkemiz ekonomik şartlarında tek başına olsa dahi geçinemeyeceği ortadadır. Daha önceki taslak metinlerde gösterge rakamı 30000 olarak ifade edilmişti, buna göre 22 bin TL gibi bir rakam ödenmesi beklenirken bu rakam yaklaşık üçte 1 oranında azaltılmış oldu.

Şimdi, diğer bir husus: Eğitim süresince adaylara yapılan sigorta hüviyetine bakıldığında bu çalışmanın emekliliğe etki etmeyeceği, bu adayların üniversite eğitimlerini bitirdiği, KPSS puanıyla atamanın ön koşulu olan akademiye girecek olmaları kuvvetle muhtemel atanacak olmalarını işaret etmektedir. Bu sebeple emeklilik hesabına da katılabilmeleri için yeniden düzenlenmesini teklif ediyoruz burada.

Şimdi, bu para yetmeyecektir ama bazı arkadaşlar diyebilir ki "Türkiye'de 8 milyon emekli var, 10 bin liraya geçiniyor." Emeklilere artık evlatlarından üç beş kuruş geliyor herhâlde, artık bu emeklilerden evlatlarına para gitmez. Onun için, bu teklifte ben 40000 gösterge olarak değiştirilmesini... Çünkü kiralarda da yüzde 25 kira artırımını kanunu iptal edildi, artık ev sahipleri de enflasyona göre yüzde 50-60 zam yapacağından hiç olmazsa eline geçecek parayla büyükşehirlerde 1+1 veya 1+0 ev kiralaması imkânını bulsun diye 40000 göstergeyi buraya koyduk. Bu konuda da desteklerinizi bekliyorum.

Saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ - Sayın Vekilim, teşekkür ediyoruz.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

14'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 14'üncü madde kabul edilmiştir.

Şimdi 15'inci maddeye geçiyoruz sayın vekillerim.

15'inci maddeyi okutuyorum:

Sözleşmeli öğretmenlikte istihdam

MADDE 15- (1) Hazırlık eğitimi başarıyla tamamlayanlar, bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c), (ç), (d) ve (g) bentlerinde belirlenen şartları taşımak ve 7315 sayılı Kanuna göre güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapılmış olmak kaydıyla 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası kapsamında sözleşmeli öğretmen olarak istihdam edilir. Bunların eğitim kurumlarına yerleştirilmeleri 10 uncu maddenin üçüncü fıkrasına göre belirlenen atamaya esas başarı puanı esas alınarak tercihleri doğrultusunda yapılır. Tercihle bulunmayanlar ile tercihlerine yerleşemeyenlere boş kalan eğitim kurumları için yeniden tercih hakkı verilir. İkinci tercih döneminde tercihte bulunmayanlar ile tercihlerine yerleştirilemeyenler Bakanlıkça kura ile yerleştirilir. Yerleştirildikleri eğitim kurumlarında mazeretsiz olarak göreve başlamayanlar ile göreve başladığı hâlde mazeretsiz olarak görevlerinden ayrılanlar, hazırlık eğitimi sonunda aldıkları atamaya esas başarı puanıyla sözleşmeli öğretmenlik için yeniden başvuruda bulunamaz ve yerleştirildikleri tarih itibarıyla üç yıl süreyle hazırlık eğitimine alınmazlar.

(2) Sözleşmeli öğretmenler, can güvenliği ve sağlık mazeretleri hariç olmak üzere, üç yıl süreyle başka bir yere atanamaz. Aile birliği mazeretine bağlı yer değiştirmelerde sözleşmeli olarak istihdam edilen öğretmenin eşi bu öğretmene tabidir.

Sözleşmeli öğretmenlikte istihdam ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Sayın Vekilim, buyurun.

İBRAHİM AKIN (İzmir) - Tekrar herkese merhaba.

Şimdi, bu maddede de aslında bir sözleşmeli öğretmenlik istihdam meselesi konuşuluyor. Bütününe dair söylediklerimizin çok dikkate alınmayarak devam eden bu tartışma ve müzakere ortamı maalesef sonuçsuz kaldığından dolayı aklımıza bir iki şey geliyor. Umarız, Anayasa Mahkemesi bu Türkiye'deki eğitim sisteminin ortasına bomba gibi düşecek yasayı iptal eder ya da umarız ve inşallah diyelim, sizin siyasi ömrünüz yetmez, bu yasayı da uygulama koşulları kalmaz diye düşünüyorum. Çünkü tekrar eden her konu, aslına bakarsanız, pratik olarak ne kadar vahim duruma geldiğini gösteriyor. Bir taraftan sözleşmeli öğretmenlik meselesinin şu aşamada ne kadar insanlık dışı ücretlerle yapıldığını, yaşandığını görüyoruz, biliyoruz, asgari ücret bile alınmıyor ama hâlâ sözleşmeli öğretmenlik meselesini burada koyuyorsunuz ve onun standartlarını koymaya çalışıyorsunuz. Hem hukuki bakımdan hem fiili bakımdan hem eğitim sisteminin eşit koşullarda çalışma ve eşit ücret alma koşullarını da ortadan kaldıran anlayış bakımından, bu madde de gerçekten hem çalışma ahlakı, ortamı, koşulları bakımından uygun değil hem de fiiliyatta bir öğretmenin sözleşmeli ve sınırlı ücretlerle yaşamasının da mümkün olmaması bakımından; verimlilik, eğitim koşullarının adaletli bir şekilde gerçekleşmesi ve sağlıklı bir şekilde yürütülmesi ve başarılı bir şekilde gerçekleşmesi bakımından da uygun olmadığını düşünüyoruz ve tekrar edelim, umarım bu yasa geçmez, bu yasa topyekûn geri döner ve daha sağlıklı bir tartışma ortamında yapılır. Çünkü iki gün içerisinde 39 tane madde üzerinde karşılıklı görüşme yapılamadan sadece geçirmek üzerine kurgulanmış bir anlayış biçimiyle bu süreç devam ediyor. Meclisin Genel Kurulunda da benzer yaklaşımların devam edeceği gözüküyor.

Biz, özellikle eğitim alanındaki bu tartışmanın ve ortaya çıkan durumun umarız tekrar bir akliselim değerlendirmesi söz konusu olabilir diye düşünüyoruz.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ - Sayın Vekilim, teşekkür ediyoruz.

Buyurun.

GİZEM ÖZCAN (Muğla) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Evet, 15'inci madde, sözleşmeli öğretmen istihdamını zorunlu hâller dışına çıkarıp onu olağan hâle getirmeyi hedefliyor.

Değerli vekiller, dün burada sendika temsilcilerimiz vardı. EĞİTİM-BİR-SEN, TÜRK EĞİTİM-SEN, EĞİTİM SEN, EĞİTİM-İŞ, HÜRRİYETÇİ EĞİTİM SEN, Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası, Anadolu Eğitim Sendikası Komisyonumuza katıldı, çok da iyi oldu bu anlamda, doğrudan öğretmenlerimizin temsilcilerini dinleme imkânı bulduk. Tek tek açıklamayacağım ama bu sendikalarımızın hepsi tek tek sözleşmeli öğretmen istihdamına karşı, çoğunun sitesinde de bu yönde açıklamalar mevcut. Bırakın sözleşmeli öğretmenliği yok etmeyi hedefleyen bir düzenlemeyi, teklif, sözleşmeli öğretmen istihdamını istisnai olmaktan çıkarıp normalleştiriyor. Teklifle, akademide eğitimi tamamlayan öğretmenlerin 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4'üncü maddesinin (B) fıkrası kapsamında sözleşmeli öğretmen olarak istihdam edilmesi öngörülüyor. Bugün 5.182 sözleşmeli öğretmenimiz hâlihazırda görev yapıyor. Komisyon görüşmelerinin başından beri şunu söylüyoruz: Hazırlık eğitimi uygulaması yeni bir eleme yöntemi olarak işleyecek. Ancak belli ki teklifi getirenler için hazırlık eğitimi yöntemiyle eleme de yeterli değil. Eğer hazırlık eğitiminde elemeyi yeterli görmüş olsalardı sözleşmeli öğretmenlik uygulamasına son verilirdi, hazırlık eğitiminden sonra öğretmen adayı doğrudan öğretmen olarak atanırdı.

Sözleşmeli öğretmenliğin bir istihdam biçimi olarak korunması, öğretmenlerin güvencesiz çalıştırılmasının devam etmesi, iktidar tarafından gerek görüldüğünde iş akitlerinin de sonlandırılması anlamına gelmekte. Bu, güvencesiz çalıştırmanın da aslında çok açık bir örneği; bunu öğretmenlik mesleğinin de ruhuna konan bir dinamit olarak niteliyoruz. Bu güvencesiz çalışma Anayasa'nın 128'inci maddesine de yine aykırılık teşkil ediyor. Anayasa 128'e göre, özetle "Kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevler memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görülür." denmektedir. Öğretmenlik de devletin asli ve sürekli görevi olması nedeniyle kadrolu olmalıdır. Ayrıca, bu yine sosyal hukuk devleti olmanın da bir gereğidir. Kısacası, tüm öğretmenlerimiz kadrolu atanmalıdır, aksi Anayasa'mıza aykırılık teşkil etmektedir.

Yeri gelmişken bir mağduriyeti de dillendirmek istiyorum. Bildiğiniz üzere, sözleşmeli öğretmen pozisyonunda görev yapmakta iken öğretmenlerimiz belli şartlar çerçevesinde 2023'te çıkan 7433 sayılı Kanun'la kadroya geçirilmişti. Kadroya geçirilen bu öğretmenlerimizin tayin hakkı açısından sorunlar yaşadığını bizler duymaktayız. Esasen, sözleşmeliden kadroya geçirilen öğretmenler kadrolu olarak göreve başlayan öğretmenlerle aynı statüde olup aynı görevi yürütmekte ve aynı haklara sahiptirler. Ancak 657 sayılı Kanun'a tabi olan kadrolu öğretmenlere şartsız eş mazeret hakkı tanınırken 7433 sayılı Yasa'yla kadroya geçenlerin aynı yasaya yani 657'ye tabi olmalarına rağmen belli bir süreyi doldurmadığı gerekçesiyle eş mazeretine yönelik nakil talepleri de yine karşılanmamaktadır. Kadroya geçirilen sözleşmeli öğretmenler için süre şartı devam ettiğinden mağduriyet yaşamaktadır öğretmenlerimiz. Kadrolu öğretmenlerde mazerete dayalı tayin hakkı bir yılın, il içi ve iller arası tayin hakkı üç yılın sonunda olurken sözleşmeli öğretmenlerde mazerete dayalı tayin hakkı üçüncü yılın, il içi ve iller arası tayin hakkı ise dördüncü yılın sonunda yapılabilmektedir. Sadece bu mağduriyet bile başlı başına sözleşmeli öğretmenlik uygulamasının kaldırılması gerektiğine yine işaret etmektedir. Öğretmen istihdamında güvencesiz çalışma biçimi olan sözleşmeli öğretmen istihdamına ivedilikle son verilmelidir.

Çok teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Çok teşekkür ederiz Sayın Vekilim.

Evet, madde üzerinde 3 adet önerge vardır, aynı mahiyetteki önermeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'nin 15'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hüsmen Kırkpınar

Şenol Sunat

İzmir

Manisa

Aynı mahiyetteki 2'nci önergenin imza sahipleri:

Yılmaz Hun

Keziban Konukçu

Iğdır

İstanbul

Aynı mahiyetteki 3'üncü önergenin imza sahipleri:

İsmet Güneşhan

Hikmet Yalım Halıcı

Suat Özçağdaş

Çanakkale

Isparta

İstanbul

Fethi Açıkel

Mustafa Adıgüzel

Nurten Yontar

İstanbul

Ordu

Tekirdağ

HÜSMEN KIRKPINAR (İzmir) – Sayın Başkan...

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Sayın Milletvekilim, buyurun.

HÜSMEN KIRKPINAR (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli hazırun, 15'inci madde sözleşmeli öğretmenlerle ilgili bir madde. Eğitime emek veren tüm emekçilere yeni sorumluluk ve sorunlar getiren değil, çözümler üreten bir düzenleme yapmak zorundayız. Öğretmenlerin aile bütünlüğünün sağlanması için üç yıl sözleşmeli çalışma şartının kaldırılması şarttır. Kadroya geçenler kadrolularla aynı haklara sahip olamadı; kadro verildi, kadronun hakkı verilmiyor, aile birliği kadrolu gibi verilmedi. Sözleşmeli personel üç yıl eşinden, çocuğundan uzakta yaşamak zorunda kalıyor; üstüne bir de 2 kira, 2 fatura, 2 sofra. Eşlerin öğretmene uyması isteniyor ama her meslek ya da her iş sahasında tayin için uygun değil. Her yerde aileden bahsediliyor fakat aile bütünlüğü yok. Eğitimcisinin huzurlu olmadığı, güvende hissetmediği, devletine inanmadığı ve itibar görmediği bir ülkenin eğitim sisteminin iyi olma ihtimali, eğitim sistemi iyi olmayan bir ülkenin de diğer ülkeler yanında itibar görmesi mümkün değil. Zor koşullarda görev yapacak olanlar yaptıkları fedakârlığın karşılığını aldıklarında motive olacaklardır. Kalkınmada öncelikli yörelerde ve afet yaşanan bölgelerde öğretmen istikrarını sağlamanın yolu öğretmenleri sözleşmeli çalıştırarak esir etmek değil, ilave ödeme ve haklarla o bölgelerde çalışmaya teşvik etmektir. Süresiz, şartsız eş durumu tayini verilmeli.

Anayasa'nın 41'inci maddesi aile birliğini sağlama yükümlülüğünü kamu idaresine yüklüyor. Anayasa'nın koruması altında olan aile bütünlüğünün sağlanması açısından toplumun temel direği olan ailenin bir arada tutulmasını zamana ve şarta bağlamayın. Bu noktada, başta sözleşmeden kadroya geçen öğretmenlerimiz olmak üzere tüm kamu çalışanlarının eş durumu, mazeret tayinleri karşılanmalıdır. Öğretmenlerimizin bu talebi keyfiyet olarak anlaşılmasın, ortada bir mağduriyet var, haklı olarak bu mağduriyetlerinin giderilmesini bekliyorlar diyor; saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Teşekkür ederiz.

YILMAZ HUN (İğdır) – Sayın Başkan...

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Buyurun Sayın Vekilim.

YILMAZ HUN (İğdır) – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, “15’inci maddeyle, Millî Eğitim Akademisinde öğretmenlik mesleğine hazırlık eğitiminde başarılı olanlardan belirlenen şartları taşıyanların, hazırlık eğitiminin sonunda, teorik derslerde elde edilen başarı notlarının aritmetik ortalamasının yüzde 40’ının, uygulamalı derslerden elde edilen başarı notlarının aritmetik ortalamasının yüzde 60’ının toplanmasıyla oluşan atamaya esas başarı puanı üstünlüğüne göre tercihleri de dikkate alınarak sözleşmeli öğretmen olarak istihdam edilmelerine yönelik düzenleme yapılmaktadır.” Şimdi, uygulamalı derslerde yüzde 40’ı... Yani uygulamalı derslerde değerlendirme biraz subjektif olabiliyor. O nedenle, bu tekliften çıkarılması gerekiyor. Teklifin “Sözleşmeli öğretmenlikte istihdam” başlıklı 15’inci maddesinin (1)’inci fıkrasının “Hazırlık eğitimini başarıyla tamamlayanlar, bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c), (ç), (d) ve (g) bentlerinde belirlenen şartları taşımak ve 7315 sayılı Kanuna göre güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapılmış olmak kaydıyla 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası kapsamında sözleşmeli öğretmen olarak istihdam edilir.” cümlesindeki “7315 sayılı Kanuna göre güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapılmış olmak” şeklindeki ibare ile maddenin (2)’nci fıkrasındaki üç yıl süreyle atama engeline ilişkin düzenleme hak gasbına neden olmaktadır.

Dolayısıyla teklifin 15’inci maddesinin teklif metninden çıkarılması gerekmektedir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ederiz Sayın Vekilim.

Söz sırası, Sayın Milletvekilimizde.

Buyurun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; çok teşekkür ediyorum.

Sözleşmeli öğretmenlerle ilgili olarak konuşuyoruz. Şimdi, şu tespiti yapmak durumundayız: Sözleşmeli öğretmenler aslında çıkışı itibarıyla bizim “mahrumiyet bölgesi” dediğimiz, kolaylıkla istihdam yapamadığımız ve bir öğretmen atadığımızda belki de çocuklarımızı bir tayin isteyerek iki ay sonra, üç ay sonra, yarım dönem sonra mahrum bırakmayalım, öğretmenlerimiz belirli bir süre orada kalsınlar diye bir çare olarak düşünülmüş yöntem. Bugün Türkiye’de sözleşmeli öğretmenlikle ilgili problem Türkiye’nin tamamına yönelik atadığımız öğretmenlerin sözleşmeli öğretmen hâline dönmesidir. Bu, sistem açısından asla kabul edilemez çünkü Millî Eğitim sistemimizin temeli devlet memurları aracılığıyla yapılmaktadır; sözleşmeli öğretmenlik istisnai bir hüküm olmalıdır, çok nadiren kullanılmalıdır, mümkünse kullanılmamalıdır ama sevgili arkadaşlar, sayın iktidar partisi mensupları, 2016 yılından bu yana Türkiye’deki öğretmenlerin tamamını artık sözleşmeli öğretmen olarak atıyorsunuz. Sözleşmeli öğretmen olarak atadığınız için şu sorunları yaşıyoruz: Örneğin, daha önce Millî Eğitim Bakanlığında çalışmış, öğretmen olarak görev yapmış ve istifa etmiş bir öğretmenimiz; yasal olarak geri dönme hakkı var ama geri dönemiyor çünkü kadrosu yok, kadrolu almadığınız için geri dönemiyor; yasal hakkı var, hakkını kullanamıyor ya da Millî Eğitim Bakanlığında görevli bir öğretmenken yine ülke hizmetinde bulunmak üzere başka bir bakanlığa geçmiş. Tekrar geçebilir, geçemiyor. Neden? Çünkü siz artık sadece sözleşmeli öğretmen alıyorsunuz. Dolayısıyla, bu sözleşmeli öğretmenlik sevdasından vazgeçin.

Peki, siz ne yapıyorsunuz? Millî Eğitim Akademisini de yine aynı mantığın üzerine kurguluyorsunuz, sözleşmeli öğretmenlik üzerine kurguluyorsunuz ve bu arada -bu teklifte de düzeltmelisiniz- sözleşmeli öğretmenlerimizin arasında evlenenler var. Hayat çok dinamik bir süreç, evlenmiş, çocuğu olmuş ve sözleşmeli olduğu için eşiyile aynı yere gelemiyor, çocuğuyla aynı yere gelemiyor.

Sayın iktidar sahipleri, iktidar mensupları; hepinizden bu söylediğimiz konuları düşünmenizi rica ediyorum. Ücretli öğretmenlerle ilgili konuştuk, sözleşmeli öğretmenlerde de çok büyük problemler var. O yüzden olması gerektiği gibi sözleşmeli öğretmenlik uygulamasından vazgeçiniz ve devlet memuru olarak bu öğretmenlerimizin atamasını sağlayınız.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Kabul edilmiştir.

16'ncı maddeyi okutuyorum:

Kadrolu öğretmenliğe atama

MADDE 16- (1) Üç yıllık çalışma süresini tamamlayan sözleşmeli öğretmenler talepleri hâlinde görev yaptıkları yerde öğretmen kadrolarına atanır. Öğretmen kadrolarına atananlar mazerete bağlı olarak yapılacak yer değiştirmeler hariç olmak üzere bir yıl süreyle yer değiştiremezler.

(2) Bu madde hükümlerine göre öğretmen kadrolarına atananların sözleşmeli öğretmen pozisyonlarında geçirdikleri hizmet süreleri, öğrenim durumlarına göre yükselebilecekleri dereceleri aşmamak kaydıyla kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinin tespiti ile hizmet puan hesaplamasında dikkate alınır. Bunlar, atandıkları kadronun mali ve sosyal haklarına göreve başladığı tarihi takip eden ay başından itibaren hak kazanır ve önceki pozisyonlarında aldıkları mali ve sosyal haklar hakkında herhangi bir mahsuplaşma yapılmaz.

(3) Bu madde kapsamında öğretmen kadrolarına atananlara iş sonu tazminatı ödenmez. Bunların önceden iş sonu tazminatı ödenmiş süreleri hariç, iş sonu tazminatına esas olan toplam hizmet süreleri, 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu uyarınca ödenecek emekli ikramiyesine esas toplam hizmet süresinin hesabında dikkate alınır.

(4) Bu madde kapsamında öğretmen kadrolarına atanan sözleşmeli öğretmenler hakkında 657 sayılı Kanunda düzenlenen adaylık hükümleri uygulanmaz.

(5) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Madde üzerinde söz almak isteyen milletvekillerimize söz veriyorum.

İlk sözü veriyorum.

Buyurun Sayın Vekilim.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

16'ncı maddenin (2)'nci fıkrasında, öğretmen kadrolarına atananların sözleşmeli öğretmen pozisyonunda geçirdikleri hizmet sürelerinin kazanılmış hak aylık derece ve kademe tespitinde ve hizmet puanı hesaplanmasında dikkate alınacağı belirtilmiştir. Bu madde ve fıkra hükmü teklifin 14'üncü maddesinin (3)'üncü fıkrası ve 20'nci maddenin (2)'nci fıkrasında düzenlenen hükümlerle

beraber değerlendirildiğinde, sözleşmeli öğretmenlik süresinden önce aday öğretmenlikte geçirilen sürenin emekliliğe esas hizmetten sayılmayacağı ve kademe tespitinde dikkate alınmayacağı sonucu çıkmaktadır.

(Uğultular)

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – E, konuşmak mümkün değil ki Başkanım, bir sükûneti sağlayın da konuşalım.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Kıymetli arkadaşlar...

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Yani bu ne? Pasta yiyenler, börek yiyenler, birbiriyle konuşanlar...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Bunu yapma Allah aşkına. Pasta da yok, börek de yok.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – E, ne yapalım yani? O zaman baştan alalım yani.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Pasta da yok, börek de yok yani.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Baştan alın o zaman Başkanım, bir sükûneti sağlayın.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Otomatik mi konuşuyorsunuz baştan alıyorsunuz?

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Efendim?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun, baştan alın; süreyi baştan başlatın, otomatikse problem yok.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Otomatik değil Başkanım.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Hayır, baştan alıyorsanız buyurun, baştan alın.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Kendimi duyamıyorum yani.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Tamam, buyurun.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Bu durumun yaratacağı mağduriyetin önüne geçebilmek için teklifteki 16'ncı maddenin (2)'nci fıkrasında geçen “sözleşmeli öğretmen pozisyonunda geçirdikleri hizmet sürelerinin” ibaresinin “aday öğretmenlikten itibaren geçirdikleri hizmet süreleri” şeklinde değiştirilmesini öneriyoruz. Bu yolla hem akademiye geçen sürelerin hizmet süresinden sayılmaması nedeniyle ileride oluşacak emeklilikte akademiye takılanlar mağduriyetinin önüne geçilmesini hem de aday öğretmenlik başlangıcından itibaren fiili çalışma olgusu sabit olan öğretmenlerin toplam hizmet süresinin gerçeğe uygun olarak düzenlenmesini amaçlıyoruz.

Takdiri Komisyona ait olmak üzere arz ederim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ediyoruz.

Söz isteyen diğer milletvekilimize söz veriyorum.

Buyurun.

SEVİLAY ÇELENK (Diyarbakır) – Şimdi, bu madde de önceki madde de oldukça teknik görünen maddeler, üzerinde yeterli kritik de yapıldı ama bu maddelerin çağrıştırdığı ve çözülmemiş, kangren gibi başka sorunlar da var. Biliyorsunuz, hâlâ çok sayıda KHK'li öğretmen var, bunların bir kısmı haklarındaki bütün davalardan beraat ettiler ama göreve başlatılmıyorlar ve yeniden haklarında... Bu 15'inci madde, 16'ncı madde bunu çağrıştırdı bana, “hak kayıpları hesaplanır” vesaire gibi maddeler de yine bunu çağrıştırdı ve yeri gelmişken, bu çözülmemiş sorunlar dururken önümüze gelen bu kanun teklifinin mesnetsizliğini yine söylemek istedim. Öğretmenler, haklarındaki her tür davadan beraat ediyorlar, özellikle sendikal faaliyeti nedeniyle ihraç edilmiş öğretmenler ama arşiv kayıtları yeniden istenerek görevlerine döndürülmüyorlar; orada müthiş bir keyfilik var. Hatta burada yıllar içinde şöyle

sözleri bile duymuştuk: “Beraat edebilirler ama devlet onlara güvenecek diye bir şey yok.” Yine “O devlet kim?” “Güven duygusunu devlet adına kim kullanıyor?” gibi meseleler tökezlediğimiz yerler ve bu öğretmenler geri döndüklerinde de -yine bana bu maddenin hatırlattığı bir yer olduğu için söylüyorum- hak kayıpları da telafi edilmiyor, uzun uzun dava süreçleri içine giriyorlar, ikramiyelerinde, almadıkları maaşlarında. Öğretmenlerin birçoğu yıllardır feci biçimde haksızlığa uğramış durumda. Bunları telafi etmeden bu kanun teklifinin bu şekilde görüşülmesi bile gerçekten -tekrar aynı sözcüğü kullanacağım- çok mesnetsiz. Geri çekilmesi en doğrusu olur.

Teşekkürler.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, çok teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde 2 adet önerge vardır, okutup işleme alıyorum.

Şimdi ilk önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas numaralı Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi’nin 16’nı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsmet Güneşhan

Hikmet Yalım Halıcı

Suat Özçağdaş

Çanakkale

Isparta

İstanbul

Fethi Açıkel

Mustafa Adıgüzel

Nurten Yontar

İstanbul

Ordu

Tekirdağ

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – İsmet Güneşhan, buyurun.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli Komisyon üyelerimiz, hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Eğitimin bir ülkenin bütününe ilgilendiren ve geleceği içine alan bir niteliği olduğunu hepimiz çok iyi biliyoruz. Bu sebeple ki eğitim, ülkenin geleceği olan, hâliyle de bizim ülkemizin geleceğine yön verecek olan nesillerin yetiştirilmesi bakımından gerçekten çok önemlidir. Bu kadar önemli bir alanda atılacak her adım da bir o kadar dikkatli atılmalı ve her şeyin inanılmaz bir hızla değiştiği bir dönemde zaman kaybına da yol açmamalıdır. Önemi doğrultusunda zaman zaman elbette ki köklü değişiklikler yapılabilir ve bu da gereklidir ve anlaşılabilir. Sizler de gerçekten köklü ama aynı zamanda iyi niyetli olmayan kanunlar yapmakta da pek maharetlisiniz. Eğitim bir ülkenin geleceğini belirler. Ülkelerin kalkınması, gelişmesi ancak ve ancak nitelikli bir eğitim sistemiyle mümkündür ve bu sistem de gerçekten çok yönlüdür. Eğitim sisteminde yaptığımız her değişiklik öğrencisinden öğretmenine, oradan velisine kadar milyonlarca insanı etkiler. Sistemin kusursuz yürütmesinde ve başarıya ulaşmasında ise en önemli görev öğretmenlerindir. Bu maddeyle önce akademiye girmeye sonra eğitimleri sonunda oradan öğretmen olmaya hak kazanan öğretmen üç yıl boyunca sözleşmeli olarak istihdam edilecek, daha sonra da kadroya geçebilecek ancak bir yıl da aynı görevi yapmak zorunda kalacak.

Bakın, değerli arkadaşlar, çok eski tarihten beri öğretmenlik çok ama çok itibarlı ve kıymetli bir meslektir. Demin Suat Başkanımız sordu: “Yusuf Tekin Bakanımızın öğretmenlerle ilgili ne sorunu var?” diye. Sayın Başkanım, öğretmenlerle hiçbir sorunu yok çünkü Millî Eğitim Bakanımız öğretmenlerin düşmanı. “Bunu nereden çıkardın?” diyeceksiniz... Bakın, 16/6/2024, yer Erzurum, açıklama yapıyor, diyor ki: “Dünyanın hiçbir tarafında bu kadar büyük bir öğretmen kitlesi kamu tarafından fonlandırılmıyor.” Bir Bakan, kendi çalışanları, kendi öğretmenleriyle ilgili olarak fonlandırmakla suçluyor, onunla ilgili söylüyor. Bu kadar itibarsızlaştırılan bir durum daha söz konusu olamaz. Bunu söyleyen kim? Sayın Bakan. Nerede? Erzurum’da söylüyor. Yani dünyanın hiçbir yerinde

eğitim emekçileri, öğretmenleri bizzat Millî Eğitim Bakanı tarafından bu kadar itibarsızlaştırılmamıştır, dünyanın hiçbir yerinde yoktur değerli arkadaşlar. Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin’e hatırlatmak isteriz: Öğretmenler kamu tarafından, devlet tarafından fonlandırılmıyorlar; yaptıkları işin, emeklerinin karşılıklarını alıyorlar, üstelik karşılığında yoksulluk sınırının çok altında bir ücret alıyorlar.

Şimdi, Sayın Bakan kamu kaynaklarıyla fonlamaları görmek istiyorsa ben ona “proje” adı altında dinci, gerici, cemaat ve vakıflara, “teşvik” adı altında özel okul patronlarına, geçiş garantili köprülere, havalimanlarına, otoyollara aktarılan kamu kaynaklarına, 5’li çetenin silinen vergi borçlarına, sarayın harcamalarına ayrılan milyarlar baksın diyorum. Dolayısıyla, Sayın Bakanın ne amaçta olduğunu, nasıl biri olduğunu hepimiz çok iyi biliyoruz.

Bakın, arkadaşlar, öğretmenlik sistemiyle, bu yetiştirme usulleriyle bu kadar oynayan başka bir devlet yok ve hiçbir devlet de geleceğini bu türlü planlayamaz. Hiçbir orta vadeli program ve kalkınma planı öğretmenin huzur bulamadığı yerde ayakta kalamaz. Bugün bir çocuğa planlı ve programlı harcanacak 1 liranın, gelecekte kalkınmaya ve ekonomiye 7 liralık bir katkısı olduğuna dair somut raporlar vardır.

Bakın, değerli arkadaşlar, bu teklif tümüyle çok tehlikelidir. Öğretmenlik mesleğinin itibarını yok ediyor. Öğretmenlerimiz için bir kez daha iyi bir adım atın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Toparlayalım lütfen.

Buyurun.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Sözleşmeli öğretmenlik uygulamasına son verelim. Bu çağ dışı sistemin sürmesine izin vermeyelim. Öğretmenlerimizin kaygıları, mutsuzlukları ortada. Gelin, onlar için gerçekten iyi niyetli bir adımı hep beraber atalım.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

Şimdi, 2’nci önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi’nin 16’ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 16- (1) Hazırlık eğitimi başarıyla tamamlayanlar, bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c), (ç), (d) ve (g) bentlerinde belirlenen şartları taşımak ve 7315 sayılı Kanuna göre güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapılmış olmak kaydıyla kadrolu öğretmen olarak istihdam edilir. Bunların eğitim kurumlarına yerleştirilmeleri 10 uncu maddenin üçüncü fıkrasına göre belirlenen atamaya esas başarı puanı esas alınarak tercihleri doğrultusunda yapılır. Tercihle bulunmayanlar ile tercihlerine yerleşemeyenlere boş kalan eğitim kurumları için yeniden tercih hakkı verilir. İkinci tercih döneminde tercihte bulunmayanlar ile tercihlerine yerleştirilemeyenler Bakanlıkça kura ile yerleştirilir. Yerleştirildikleri eğitim kurumlarında mazeretsiz olarak göreve başlamayanlar ile göreve başladıktan hâlde mazeretsiz olarak görevlerinden ayrılanlar, hazırlık eğitimi sonunda aldıkları atamaya esas başarı puanıyla sözleşmeli öğretmenlik için yeniden başvuruda bulunamaz ve yerleştirildikleri tarih itibarıyla üç yıl süreyle hazırlık eğitimine alınmazlar.

(2) Kadrolu öğretmenler, can güvenliği ve sağlık mazeretleri hariç olmak üzere, üç yıl süreyle başka bir yere atanamaz. Aile birliği mazeretine bağlı yer değiştirmelerde kadrolu olarak istihdam edilen öğretmenin eşi bu süre boyunca bu öğretmene tabidir.

(3) Kadrolu öğretmenlikte istihdam ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

(4) Mevcutta 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası kapsamında sözleşmeli öğretmen olarak istihdam edilen öğretmenler kendiliğinden kadrolu öğretmen statüsüne geçirilir.”

Hüsnen Kırkpınar

Şenol Sunat

İzmir

Manisa

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun Sayın Vekilim.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Sayın Başkan, Değerli komisyon üyeleri; bildiğiniz üzere 15’inci maddenin kalkması gerektiğini yani sözleşmeli öğretmenleri ifade eden 15’inci maddenin kalkması gerektiğini, 16’ncı maddedeki kadrolu öğretmenlikle ikisini birleştirerek direkt kadrolu öğretmenliğe atanmalarını ifade ediyoruz bu öneremizle. Yani sözleşmeli öğretmenlik statüsü kaldırılarak atanmaya hak kazanan öğretmenlerin doğrudan kadrolu öğretmenlik statüsünde görevlerini icra etmeleri düzenleniyor bu önergede. Mevcut durumda sözleşmeli öğretmen olarak istihdam edilen öğretmenlerimizin de kendiliğinden herhangi bir süre beklemeksizin kadrolu öğretmen olarak istihdam edilmeleri amaçlanıyor.

Şimdi -düşünebiliyor musunuz- dört sene lisans eğitimi alan -ister eğitim fakültesi olsun ister diğer fakülteler olsun- dört yıl sonra mezun olup iki yıl da akademide uygulamalı pedagojik formasyon alıp... Altı yıla tekabül eden bir eğitim süresinden bahsediyoruz, bir de onun üstüne üç yıl sözleşmeli öğretmenliğin büyük bir haksızlık olduğunu düşünüyoruz. Zaten sözleşmeli öğretmenlik başından beri öğretmenlerin hiç arzu etmediği ve bir şekilde birçok haksızlığı yaşadığı bir süreç. Ha, bu işte “Belli bölgelere başka türlü öğretmen istihdam edemiyoruz.” anlayışından kurtulmamız gerekiyor çünkü bunun da yolları var. “İlk mezunlar -aynı şekilde- üç yıl bir başka yere eş durumu olmadan tayin isteyemez.” dersiniz, illa sözleşmeli öğretmenlikle bu meseleyi çözmek durumunda kalmazsınız.

Önergemizin desteklenmesini arzu ederiz, rica ediyoruz hepinizden.

Sağ olun.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Çok teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Kabul edilmiştir.

17’nci maddeyi okutuyorum:

“Hizmet puanı

MADDE 17- (1) 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (A) fıkrası kapsamında görev yapan öğretmen ve yöneticilere, görev yerlerinin coğrafi durumu, ekonomik ve sosyal yönden gelişmişlik düzeyi, görev yaptığı eğitim kurumunun özellikleri, ulaşım şartları ile hizmet gereklerinin karşılanması hususları göz önünde bulundurularak, görev yaptıkları her takvim yılı karşılığında hizmet puanı verilir.

(2) Hizmet puanına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Madde üzerinde söz almak isteyen milletvekillerimize söz veriyorum.

Buyurun Sayın Vekilim.

UMUT AKDOĞAN (Ankara) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; gecenin bu ilerleyen saatinde çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Ancak çok önemli bir madde, daha doğrusu eksiği olduğu kanaatindeyiz.

Şimdi, 17’nci maddede öğretmenlerimizin görev yerlerinin belirlenmesi var. Biliyorsunuz, bu görev yerlerinin belirlenmesi yani tayin meselesi herkes için çok önemli çünkü burada hizmet puanıyla ilgili meseleyi tartışacağız, konuşacağız. Şimdi, buradaki temel mantık şu: Bir: Bu hizmet puanına göre tayin yapılıyor. Hizmet puanına göre tayin yapılıyor da hizmet puanı neye göre belirleniyor? O meçhul. Bir defa “Hizmet puanının belirlenmesinin ölçütlerini bir yönetmelikle yapacağız.” dersiniz, biz burada sadece hizmet puanıyla tayin yeri belirlenir diyeceğiz ama onu neyin belirlediğini, ayrıntısını, önemli olan noktasını yasayla düzenlemediğimiz için Bakanlıkta yasaya göre düzenlenen yönetmeliğin insafına kalmış olacak. Dolayısıyla, bunu buraya mutlaka eklememiz gerektiğini düşünüyorum.

“Ülkenin doğusu-batısı” diye mi ayrılacak mesela bu hizmet puanı, “deniz kenarı-kırsal” diye mi ayrılacak, “Antalya’nın sıcağı-Erzurum’un soğuğu” diye mi ayrılacak; neye göre ayrılacak? Burada bahsettiğiniz coğrafi durum, ekonomik ve sosyal yönden gelişmişlik düzeyi, görev yaptığı eğitim kurumunun özellikleri gibi meseleler çok subjektif. Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; size göre çok farklı olabilir. Bakın, memleketimizin dört bir yanı çok güzel, 81 ilimiz çok güzel, tabii, herkes her yerde hizmet etmek ister ama o kadar büyük uçurumlar var ki öğretmenlerimizin ödü kopuyor; polisler gibi, jandarma gibi “Aman tayinim -mesela- Bodruma çıkar, tayinim Çeşme’ye çıkar, tayinim Ayvalık’a çıkar.” diye korkuyorlar.

Bakın, ben size bir internet sitesinden ortalama ve hepsinin ölçütleri aynı olmak üzere ilanlar getirdim. Muğla Bodrum’da -Muğla Milletvekilimiz de yanımda- ortalama, merkezde 3+1 daire, bir öğretmenin oturabileceği bir daire; kirası 35 bin lira. Bu internet sitesine girdiğinizde 5 bin lira aşağıya var, 7 bin lira aşağıya var ama çok daha fazlasına da var. İzmir Çeşme; 35 bin lira, aynı kriterde, 3+1 bir daire; 3-5 bin lira aşağısına da bulursunuz ama çok daha fazlasına var. Çanakkale merkez; Çanakkale merkezde 20’lere geliyor rakam ama yine bir öğretmenin maaşıyla karşılanabilecek tutarlar değil. Neden? Ortalama öğretmen maaşı 40 bin lira. Bakın, yirmi sekiz yıllık bir öğretmen 41.192 lira maaş alıyor. Bu öğretmenin bu paraları verme şansı yok. Geliyoruz, yine, Anadolu’da benim çok sevdiğim, hani yaşanabilir, doğasıyla, çevresiyle güzel bir kentimiz Amasya; Amasya’ya geldiğinizde rakamlar 12 bin lira, 15 bin liralara düzeyine geliyor. Bakın, değerli milletvekilleri, bunlar öğretmenlerimiz için hayati önemde meseleler. Dolayısıyla bu kriterleri ortaya koymamız gerekir. Eğer kriterler net bir şekilde ortaya koyulamazsa bu sefer bu torpil iddiaları ortaya gelir ve güven mutlaka sarsılır.

Diğer bir ifade etmek istediğim şey özel okul öğretmenleriyle ilgili. Bakın, kıyı bölgelerinde, biraz önce ifade ettiğim gibi, pahalı olan yerlerde ne yapılıyor biliyor musunuz? Özel okullar nitelikli öğretmen bulabilmek için okullarının bulunduğu yerlerde arsa satın alıp bungalov evler yapıyorlar öğretmenleri için çünkü öğretmen gitmiyor; özel okul o maaşı vermiyor, öğretmen de o maaşla çalışmıyor; böyle bir formül bulmuşlar. Bana gelen bir mesaj var, bu meselenin canlı örneği. Tunceli’de görev yapan bir öğretmenimizin kızı mesaj atmış, diyor ki: “Tayinimiz Çanakkale’ye çıktı. Tunceli’yi de çok seviyorum, Çanakkale’yi de çok görmek istiyorum ama babam bana dedi ki: ‘Eğer Tunceli’den Çanakkale’ye tayinimiz çıkarsa seni ve kardeşini dershane almaya zorundayım çünkü bütün paramızı kiraya vereceğiz.’”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Milletvekilim, toparlayalım.

UMUT AKDOĞAN (Ankara) – Bitiriyorum Sayın Başkanım.

Velhasıl, son olarak tekrar özetlemem gerekirse, hizmet puanına ilişkin usul ve esasların Bakanlıkça çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenmesi doğru değildir. Bu yönetmeliğin içine koyulması düşünülen maddeler buraya gelmelidir, Komisyonunda ve Genel Kurulda tartışılmalıdır, objektif kriterler olmalıdır, öğretmenlerimizin bütün yaşamını baştan sona kadar etkileyen bu tayin meselesi açıklığa kavuşturulmalıdır diyor, Komisyonumuzu saygıyla selamlıyor, iyi geceler diliyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, teşekkür ediyoruz.

Madde üzerinde aynı mahiyette 2 adet önerge var, önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 17'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Hun

Kezban Konukçu

Iğdır

İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

İsmet Güneşhan

Hikmet Yalım Halıcı

Suat Özçağdaş

Çanakkale

Isparta

İstanbul

Fethi Açikel

Mustafa Adıgüzel

Nurten Yontar

İstanbul

Ordu

Tekirdağ

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Milletvekilimize söz veriyoruz.

Buyurun.

OKAN KONURALP (Ankara) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Maddenin muhteviyatına ilişkin az önce Umut arkadaşımız, Sayın Umut Vekilimiz gerekli ve detaylı değerlendirmeyi yaptı. Biz de bu bağlamda maddedeki hizmet puanının nasıl hesaplanacağı hususuna açıklık getirilmemiş olması ve idareye geniş yetkiler verilmiş olması nedeniyle bu maddenin tekliften çıkarılmasını arkadaşlarımızla birlikte teklif ediyoruz çünkü -hukuki belirsizlik kavramı gibi- burada da hizmet puanına ilişkin usul ve esasların Bakanlıkça çıkarılacak yönetmeliklerle belirlenecek olmasının yaratacağı belirsizlik, öğretmenlerimizin hizmet puanı açısından nasıl bir garabetle karşılaşacağını netleştirmiyor. Hâliyle bu maddenin bu tekliften çıkarılmasının zorunluluk olduğunu ifade etmek istiyorum. Bu bağlamda, dünden beri süren ve kısa bir süre sonra da tamamlanacağı öngörülen bu yasa teklifine ilişkin olarak tekrara da düşmek istemeden, bir konuyu politik bir tartışma konusu da yapmaktan uzak durma çabamla ifade etmek istiyorum.

Gün içerisinde Komisyonunda bir Atatürk ve Atatürkçülük tartışması oldu ve bu bağlamda bunu tekrar etmek istemiyorum. Fakat dünkü teklifte imzası bulunan Sayın Maviş'in sunuş konuşmasının girişinde -sevgili Maviş'in, Sayın Maviş'in- Atatürk'e değinmemiş olmasından duyduğum üzüntüyü kayıtlara geçirmek istiyorum. Bunu da neden ifade ediyorum? Savaş meydanlarında kazanmış olduğu zaferlerden, başarılarından daha önemlisini eğitim alanında kazanılan zaferler olarak hedefleyen Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucu Önder'ini ve üstelik öğretmenlerle ilgili bir konuyu, yasayı dile getirirken, tüm öğretmenlerin başöğretmeni olarak kabul ettiğimiz Mustafa Kemal Atatürk'ün ismine bir vesileyle, bir anımsatmayla, bir değinmeyle değinilmemiş olmasını doğru bulmadığımı ifade etmek istiyorum.

Sanırım Sayın Maviş de bunu anlayışla karşılayacaktır; böylesine önemli bir yasanın görüşüldüğü bir ortamda, bir dönemde, başöğretmen olarak tarihe geçmiş olan Mustafa Kemal'in isminin de anılması gerektiğine inanıyorum; bunu da sizin anlayışınıza bırakıyorum.

İkincisi, son olarak da şunu da ifade etmek istiyorum çok da vaktinizi almadan: Sayın Bakanım da yıllarca bir şekilde Türkiye millî eğitim sistemine önemli hizmetlerde bulundu. Elbette tartıştık, elbette bazı konularda karşıt pozisyonlar da aldık ama nihayetinde Türkiye millî eğitiminin bir Bakanı olarak tarihteki yerini aldı, bugün de Komisyonumuzun Başkanı. Fakat Türkiye millî eğitiminin gelmiş olduğu noktayı anlamak açısından bir örnekten de uzak durmamamız gerektiğini düşünüyorum, bunu da bir politik mülahazayla ifade etmek istemiyorum. Fakat yirmi iki yıldır bir şekilde, bir nedenle, bir yolla iktidarda olan bir siyasi iradesiniz ve bu siyasi iradenin de önemli kurucu aktörü olarak Sayın Erdoğan liderliğini yapıyor ve geldiğiniz nokta itibarıyla Sayın Erdoğan'ın -bunu, aileleri bu işe karıştırmak olarak görmeyin lütfen, bir örnek vaka olarak görün- torunu bir özel okul mezunu -bakın, arkadaşlarıyla da Sayın Erdoğan'ın damadı bu ülkeye uzun yıllar Kabinede görev yaparak hizmet vermiş bir kişi, özel okul sahibi. Bazı kişilerin bazı konulardan uzak durması gerekir, benim inancım odur. Yıllarca Türkiye'yi yöneten, aynı zamanda Millî Eğitim Bakanlığıyla ilgili de birtakım kararların altına imza atan önemli bir politik figürün torununun yirmi iki yıllık iktidarınızın sonunda bir özel okul mezunu olmasının ve aynı zamanda aile mensubu olan, siyasi kimliğiyle tanıdığımız birinin bir özel okul işletmecisi, sahibi olmasının nedenleri üzerine düşünmemiz lazım soğukkanlılıkla. Bunu, dediğim gibi, politik mülahazayla söylemiyorum. Fakat bu özel okul meselesini, özel okulların artış sayısını, insanların çocuklarını neden bir şekilde özel okula gönderme ihtiyacı içinde olduğunu, buradaki milletvekillerinin büyük bir kısmının bütün eğitim faaliyetlerini, eğitim hayatlarını kamu okullarında, devlet okullarında geçirdiğini bilen olarak -ki ben de öyleyim- neden bir şekilde çocuklarımızın hayatına özel okulu soktuğumuzu soğukkanlılıkla değerlendirmemiz gerektiğini düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Milletvekilim, lütfen toparlayalım.

OKAN KONURALP (Ankara) – Ve bu bağlamda özel okul öğretmenlerinin de yaşamış olduğu sıkıntılara, çilelere, dertlere kulak kabartmamız gerektiğine inanıyorum.

Bu duyularla sizleri selamlıyorum, teşekkür ederim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Tabii, özel okullarla ilgili biraz değinmekte fayda var. Özel okullar düşman okullar falan değil ya. Yani özel öğretim kurumlarının öğretmenlerinin problemlerini dile getirirken özel okulda okuyan çocukları sanki bir kategorizasyona tabi tutmanın ben çok doğru olduğuna inanmıyorum.

OKAN KONURALP (Ankara) – Tam tersine, ben de bundan uzak durmaya çalıştım.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Yani eğitim kamu hizmetidir, ağırlıklı olarak devlet tarafından sağlanır, Türkiye'de de aynı şekilde devlet tarafından sağlanıyor. Yüzde 90'ın üzerinde hem temel eğitimde hem ortaöğretimde hem de yükseköğretimde devlet tarafından bu eğitim imkânı sağlanıyor. Türkiye'deki temel, orta ve yükseköğretimdeki özel öğretim kurumlarının veya vakıf yükseköğretim kurumlarının oranı yüzde 10'un altında. Yani özel öğretim kurumlarının olması -bana düşmez ama bunu savunmak- özel öğretim kurumlarının varlığı devlet okulları için bir tehdit değildir, aslında kaliteyle ilgili farklı projelerin denenmesiyle ilgili bir fırsat da teşkil eder. Dolayısıyla, biz...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayenizde özel okul sayısı artıyor Sayın Bakan.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Yok, sayı artıyor ama öğrenci sayısı artmıyor, oran artmıyor yani ona burada değinmemde fayda var.

Teşekkür ediyorum.

OKAN KONURALP (Ankara) – Sayın Başkanım, karşılıklı olarak ifade etmeyelim ama ben katılmadığımı ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Yok, yok; ben de katkı vermek için söyledim, yoksa oradaki öğrenci de bizim öğrencimiz, oradaki öğretmen de bizim öğretmenimiz, oradaki işveren de bizim ülkemizin vatandaşı, buraya katkı vermek isteyen insanlar. Sorun varsa o sorunların üzerine odaklanmak lazım, öbür türlü genelleştirmeler her zaman riskleri beraberinde getirecek.

Ben diğer vekilimize söz veriyorum.

Buyurun Kezban Hanım.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Değerli Komisyon üyeleri, bu hizmet puanı meselesi gerçekten çok önemli ve kritik bir meseledir. Şimdi, bakın, bazı şeyler böyle yılların birikimiyle oluşturulur. Meslek açısından baktığımızda hem evrensel olarak belli kriterler vardır, etik kuralları vardır hem de bir ülkenin kendi gerçekleri üzerinden -burada “coğrafi” falan deniliyor, “bölgesel” deniliyor- oluşturulmuş teamüller vardır. Örneğin, bu hizmet puanı meselesi son derece önemlidir çünkü bu, atamalarda özellikle çok ciddi bir şekilde karşımıza çıkar. İnsan kayırmacılığının –“adam” kavramını kullanmıyorum, dikkat edin- önüne geçmek için mutlaka çok önemlidir. “İktidara yakın mıdır, uzak mıdır?” demeden, gerçekten mümkün olduğunca şeffaf bir şekilde hizmet puanı üzerinden bu atamalar yapılır. Bu uygulamanın faydalarını ben çok görmüşümdür. Mesela, EĞİTİM SEN’li olduğum hâlde, örneğin, sendikamı sevmeyen yöneticiler olduğunda bile hizmet puanım yüksek olduğu için iktidara daha yakın olan bir öğretmene göre, puana göre ben istediğim okula gidebiliyordum. Bu anlamda eşitlikçi bir yaklaşım içeren bir durumdu. Şimdi, buradaki teklifte şunu görüyoruz: Bu hizmet puanının neye göre belirleneceği hiç ifade edilmemiş, “yönetmelik” deniliyor. “Yönetmelik” denilince ne olacak? Elinde gücü, yetkiyi bulunduran kişiler kafasına göre bir düzenleme yapacak yani öyle anlıyoruz buradan. Neden biz bunu kanunla belirlemiyoruz ya da var olan uygulamanın neresi eksikti, kötüydü de neden bunu, hizmet puanı meselesini tekrar değiştireceğiz? Gerçekten çok önemli olduğunu düşünüyorum. Özellikle, bunun meslekteki bu şeffaflık ve iktidara yakınlık, uzaklık meselesini kesinlikle gözetmeden, gerçekten hizmet bölgesinde... Bu hizmet bölgelerini de çok iyi ayırmıştı aslında. Ben, gerçekten, böyle pek çok noktada sisteme eleştirisi olan birisi olarak bu hizmet puanı meselesini adil buluyordum çalışırken yani evet...

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Değişen bir şey yok Sayın Vekilim burada.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Ama “Yönetmelikle belirlenir.” diyor.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Zaten yönetmelikle belirleniyor, değişen bir şey yok ki.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Ama “Şimdi var olan devam edecek.” de diyor.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Hayır, hayır, aynı.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – “Şimdi var olan devam edecek.” falan dese yüreğimize biraz su serpecek belki.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Yok, yok, değişen bir şey yok Sayın Vekilim zaten.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Onu ifade edin o zaman.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Sizin mutlu olduğunuz puan usulüne göre...

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Ama burada puanda şey yok. Biliyorsunuz, bölge ayrımları vardı, o bölgelere göre bir puanımız vardı ama bölge ayırımı neye göre yapacağınız belli değil burada. Şimdi “Aynı devam edecek ya da daha iyisi olacak.” diyorsanız bunu somut olarak görmek isteriz.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Daha iyisi olacak bu kanunla efendim.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Ama somut olarak görmemiz gerekiyor.

Bir de rica ediyorum sözümü kesmeyin.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Yok, ben katkı sağlamak için... Kusura bakmayın.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Anladım ama böyle şey gibi “Güzel bir şey, her şey güzel olacak, her şey iyi olacak.” falan... Bir somut üzerinden gitmemiz gerekiyor, yasama organı olarak çalışan bir kurumda çalışırken bir somutluk görmek isteriz burada.

Bu anlamda, tekrar ediyoruz; kanunun ve maddenin çekilmesini istiyoruz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ediyoruz.

Aynı mahiyetteki önermeleri oyluyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

18’inci maddeye geçmeden önce yeni madde ihdasına yönelik bir önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi’ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“Bazı Hizmet Bölgelerinde Görev Yapan Öğretmenlere Ek Ödeme Yapılması

YENİ MADDE: 17/4/2006 tarihli ve 2006/10344 sayılı Devlet Memurlarına Ödenecek Zam ve Tazminatlara İlişkin Kararın 7 nci maddesinde tanımlanan bölgelere göre verilecek ek özel hizmet tazminatı, aynı karara ekli IV sayılı cetvelde yer alan 4. Bölge, 5. Bölge, 6. Bölge ve 7. Bölgede bulunan yerleşim bölgelerinde görev alan öğretmenlere aynı karara ekli II sayılı Cetvelin (E) bölümünde yazılan özel hizmet tazminatı oranları ek olarak ödenir.”

Hüsmen Kırkpınar

İzmir

Şenol Sunat

Manisa

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, buyurun Sayın Vekilim.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Yeni bir madde ihdasına ihtiyaç olduğu kanaatiyle böyle bir önerge verdik. İşte, sözleşmeli öğretmenlerin neden sözleşmeli olduğuna dair bize intikal eden... O bölgelerde, belli bölgelerde, gelişmekte olan bölgelerde, coğrafi durumunun, ulaşılabilme şartlarının zor olduğu bölgelerde, sosyal yönden gelişmişlikle ilgili düzeyleri, seviyeleri olan bölgelerde, eğitim kurumlarının özelliklerine bağlı olarak bu bölgelerde görev yapmaktan kaçınan öğretmenlerin en azından o bölgelerde daha rahat kalabilmesi için... Ki geçmişte vardı bu ve belli meslek grupları için de bu ek tazminatlar var. Bu önergede, yeni maddede ortaya koyduğumuz mimar, mühendis, teknik personel için uygulanan ek tazminat ücretine denk olacak şekilde öğretmenlere de böyle bir ek tazminat ödenmesinde fayda var diyoruz. Aslında, tabii, artık Türkiye’de bu maaşlarla İstanbul gibi, İzmir gibi büyük şehirlerde yaşamak çok zor ama o bölgelere daha çok öğretmenimizin, genç öğretmenlerin gidebilmesinin hatta tecrübeli öğretmenlerin gidebilmesinin yolu da bu tür teşvikler olmalıdır diye düşünüyoruz. O yüzden böyle bir önerge verdik. Sayın Komisyon üyeleri, karar sizin.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, teşekkür ediyoruz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

18’inci maddeyi okutuyorum:

Öğretmenlerin yer değişikliği

MADDE 18 – (1) Öğretmenlerin yer değiştirme suretiyle atamaları, her yıl yapılan atama plan ve programları çerçevesinde eğitim öğretim faaliyetlerini etkilemeyecek şekilde sonuçlandırılır.

(2) Öğretmenlerin sağlık ve can güvenliği mazeretlerine bağlı yer değiştirmeleri yıl içerisinde yer değiştirme takvimine tabi olmaksızın, diğer mazeretlere bağlı yer değiştirmeleri ise yarıyıl ve/veya yaz tatilinde yapılır.

(3) Öğretmenlerin mazeret durumlarına ve isteğe bağlı yer değiştirmeleri, Bakanlığın öğretmen ihtiyacı ve öğretmenin tercihi dikkate alınarak hizmet puanı üstünlüğüne göre yapılır.

(4) Mazeret durumlarına bağlı yer değiştirme istekleri hizmet puanı yetersizliği nedeniyle yerine getirilemeyenlere, 657 sayılı Kanunun 72 nci maddesi kapsamına girenlerin hakları saklı kalmak kaydıyla, talepleri hâlinde istekte bulundukları yere atanmaya hak kazanıncaya kadar aylıksız izin verilebilir. Bu şekilde aylıksız izin verilen öğretmenler, bağlı bulundukları il/ilçe millî eğitim müdürlüklerine bu amaçla tahsis edilmiş bulunan boş Öğretmen kadrolarına aylıksız izinli olmak şartıyla atanır. Bunların atandıkları bu kadrolar aylıksız izin süresiyle sınırlı olarak saklı tutulur. Ancak aylıksız izne ayrılan öğretmenler, üçüncü yılın sonuna kadar istedikleri yere atamalarının yapılamaması hâlinde durumlarına uygun boş öğretmen kadrolarına öncelikle atanır.

(5) Öğretmenlerin atamaları, Bakanlıkça il/ilçe emrine veya doğrudan eğitim kurumuna yapılır. Bakanlıkça il/ilçe emrine atama yapılması hâlinde öğretmenlerin atandıkları ildeki görev yerleri, hizmet puanları dikkate alınarak il millî eğitim müdürünün teklifine göre valilerce belirlenir.

(6) Kadrolarının bulunduğu eğitim kurumlarında norm kadro fazlası olan öğretmenler, il içerisinde boş norm kadrosu bulunan eğitim kurumlarına yer değiştirme talebinde bulunabilir. Hizmet puanı yetersizliği nedeniyle talepte bulundukları eğitim kurumlarına atanamayanlar ile talepte bulunmayanların atamaları, öncelikle aynı ilçe grubu içerisinde boş norm kadrosu bulunan eğitim kurumlarına olmak üzere ilgili valilerce il içerisinde resen yapılabilir.

(7) Öğretmenlerin isteğe ve mazeret durumlarına bağlı yer değiştirme suretiyle atamaları ile hizmet bölgeleri, hizmet alanları, ilçe grupları ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Madde üzerinde söz alacak vekillerimizden ilk söz...

MÜHİP KANKO (Kocaeli) – Sayın Başkan...

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Peki, buyurun Sayın Vekilim.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Madde üzerinde konuşmadan önce Öğretmenlik Meslek Kanunu'yla ilgili bazı öğretmen arkadaşlarımızdan gelen teklifler var, bunları takdirlerinize sunmak istiyorum. Ama bundan önce de yine kanun yapma sistemimizi eleştirmek istiyorum. Otuz altı saattir burada Öğretmenlik Meslek Kanunu'yla ilgili görüşmeler yapıyoruz. Burada çok sayıda sendika, çok sayıda milletvekili dinledik fakat bugüne kadar ne sendikaların ne milletvekillerinin söylediği hiçbir önergede bir virgüle bile oynanmadı. Yani siz her ne kadar “Hepinizi dinliyoruz. Siz çok iyi çalışıyorsunuz, önerge veriyorsunuz.” diyorsanız da bizim söylediğimiz hiçbir şeyin hiçbir etkisi yok. Bu anekdotun özellikle altını çizmek istiyorum.

Burada, özel öğretim kurumları öğretmenleri yok, ücretli öğretmenler yok, devletin yirmi gün çalıştırıp on dört gün SGK primi yatırdığı yani yeni mağduriyetler yaratılan ücretli öğretmenler kesinlikle yok.

Sözleşmeli öğretmenler ve öğretmen alımında mülakatın kaldırılması talepleri geldi. Ek ders ücretlerinin artırılması talebi ve ek ders ücretlerinin maaşla beraber emeklilik hesabına yansıtılması talepleri geldi. Yönetici atamalarında liyakate dayalı atamalar istendi. Özellikle, seçim döneminde Kocaeli’de gittiğim EĞİTİM-BİR-SEN, MEMUR-SEN veya EĞİTİM-İŞ, EĞİTİM SEN sendikalarının görüşmelerinde, bir salonda, EĞİTİM-BİR-SEN üyelerinin hepsinin yönetici olduğunu gördüm. Yani bir salonda aşağı yukarı 40 kişi vardı ve 40’ı da Kocaeli okullarında, ilk ve ortaokullarda bir yönetici kadrosundaydı. EĞİTİM SEN’de hiçbir yönetici göremedim. EĞİTİM-İŞ’de ise 2 yönetici görebildim. Dolayısıyla bu yönetici atamalarının mutlaka liyakate bağlı olarak yapılması gerekiyor.

Öğretmenler arasındaki statü farkları kaldırılmalı ancak yine de bugün var olan uzman öğretmenlik ve başöğretmenlik tazminatlarının emekliliğe yansıtılmasını istiyor öğretmenler, elverişsiz bölgelerde çalışan öğretmenlere zorunlu hizmet tazminatı verilmesini istiyorlar, öğretmenlerin alanları dışında kullanılmasından kesinlikle şikâyetçiler. Dolayısıyla, baktığımız zaman öğretmenlerin böyle istekleri var. Ama bu maddede ise öğretmenlerin yer değiştirme, iş ve işlemleri düzenlenmekte. Öğretmenlerin yer değiştirme suretiyle atanmaları eğitim öğretim faaliyetlerini etkilemeyecek şekilde, sağlık ve can güvenliğine ilişkin yer değiştirmeleri yer değiştirme takvimine tabi olmadan yıl içerisinde yapılacaktır. Mazeret durumuna bağlı olarak yer değişikliği yapılmayan öğretmenlere üç yıl boyunca ücretsiz izin verilmesi planlanmaktadır. Bu durum, öğretmenlerin -eş durumu gibi- mazeretle de yer değiştirememesine neden olabilecektir. Eş durumu gibi mazerete dayalı yer değişikliklerinin tamamının yapılması esastır.

Ayrıca, maddeyle kurumlarında norm kadro fazlası olan öğretmenlerin bulundukları il içerisinde resen atanmalarının önü açılacaktır. Norm kadro fazlası öğretmenlerin tercihleri doğrultusunda atanmaları esas olmalıdır. İstekleri dışında başka ilçelere atanacak öğretmenler açısından ciddi mağduriyetler oluşacaktır. Ankara ili örneğini ele alırsak, Kızılcıhamam ilçesinde çalışan bir öğretmenin Haymana ilçesine atanmasının yapılması mağduriyeti mutlaka ortaya çıkaracaktır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Sayın vekilimize teşekkür ediyoruz.

Madde hakkında başka partiden konuşmacı gördüğüm kadarıyla yok.

Peki, madde üzerinde 2 adet önerge vardır, aynı mahiyetteki önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 18’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Hun

Kezban Konukçu

İğdır

İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

İsmet Güneşan

Hikmet Yalım Halıcı

Suat Özçağdaş

Çanakkale

Isparta

İstanbul

Fethi Açıkel

Mustafa Adıgüzel

Nurten Yontar

İstanbul

Ordu

Tekirdağ

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Önerge üzerinde ilk söz, Yılmaz Hun’a aittir.

Buyurun Sayın Hun.

YILMAZ HUN (İğdır) – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, bizler sadece öğretmenlerin değil, eğitim kurumlarında çalışan tüm eğitim ve bilim emekçilerinin çalışma ve yaşam koşullarının iyileştirilmesi gerektiğini savunmaktayız. Nitelikli eğitim için öğretmenler kadar emeği olan idari ve teknik personelin, yardımcı hizmetler sınıfı statüsünde çalışan eğitim emekçilerinin hakları ve talepleri de dikkate alınmalıdır. Öğretmenler için düşünülen iyileştirmeler tüm eğitim ve bilim emekçilerinin çalışma yaşam koşullarının iyileştirilmesiyle birlikte ele alınmalıdır.

Milli Eğitim Bakanlığı öğretmen atama ihtiyacını 68 bin olarak ifade etmesine karşın, bu yıl 20 bin öğretmen ataması yapılmaktadır. 2023'te atama için KPSS başvurusu yapan öğretmen sayısı ise 572 bin iken ataması yapılmayan öğretmen sayısı yaklaşık 1 milyondur. Özel okullarda asgari ücret düzeyinde istihdam edilen öğretmenlerin sayısı yaklaşık 300 bin iken MEB bünyesindeki okullarda sözleşmeli, ücretli çalıştırılan öğretmen sayısı 100 bin civarındadır. Özel sektör öğretmeni iş güvencesinden mahrum, asgari ücret ve altında çalışmak zorunda bırakılmakta, taban maaş hakları gasbedilmektedir. Bu kadar açıkta kalan öğretmenin, atandığı hâlde açlık sınırında bir yaşamın dayatıldığı öğretmenin bulunduğu bir tabloda iktidar bu sorunları çözmek yerine kendi ajandasını işletmektedir.

Maddede öğretmenlerin atamalarının Bakanlıkça il ve ilçe emrine veya doğrudan eğitim kurumuna yapılacağı belirtilmektedir. “Bakanlıkça il/ilçe emrine atama yapılması hâlinde öğretmenlerin atandıkları ildeki görev yerleri, hizmet puanları dikkate alınarak il milli eğitim müdürlüğünün teklifine göre valilerce belirlenir.” ibaresinin, liyakatin olmadığı, torpil listelerinin havada uçtuğu bu sistemde haksızlığa neden olacağı apaçık ortadadır. Bu nedenle, teklifin 18'inci maddesi metinden çıkarılmalıdır diyoruz.

Teşekkür ediyoruz.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Vekilim.

Sayın Halıcı, buyurun.

HİKMET YALIM HALICI (Isparta) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar; maddeyle öğretmenlerin yer değiştirme iş ve işlemleri düzenleniyor. Öğretmenlerimizin yer değiştirme suretiyle atanmaları eğitim öğretim faaliyetlerini etkilemeyecek şekilde, sağlık ve can güvenliğine ilişkin yer değiştirmeleri yer değiştirme takvimine tabi olmadan yıl içerisinde yapılacak. Mazeret durumuna bağlı olarak yer değişikliği yapılmayan öğretmenlere üç yıl boyunca ücretsiz izin verilmesi planlanmaktadır. Bu durum öğretmenlerin -eş durumu gibi- mazeretle yer değiştirememesine de neden olabilecektir. Eş durumu gibi mazerete dayalı yer değişikliklerinin tamamının yapılması esas olmalıdır.

Ayrıca, maddeyle kurumlarda norm kadro fazlası olan öğretmenlerin bulundukları il içerisinde resen atanmalarının önü açılmaktadır. Norm kadro fazlası öğretmenlerin tercihleri doğrultusunda atanmaları esas olmalı. İstekleri dışında başka ilçelere atanacak öğretmenler açısından ciddi mağduriyetler oluşacaktır. Mesela, şu anda bulunduğumuz Ankara'yı ele alırsak, Kızılcahamam ilçesinde çalışan bir öğretmenin Haymana ilçesine atamasının yapılması durumunda ciddi mağduriyetler yaşanacaktır. Kızılcahamam ile Haymana arası 150 kilometre. Düşünmenizi rica ediyorum. Bir öğretmen her sabah en az iki saatlik yol gidecek, görevinin başında olacak, sonra en az iki saatlik bir yolculukla evine dönecek. Bu sizce insani mi, mantıklı mı? Ne kadar iyi yetişmiş olursa olsun, hangi öğretmen bu tip bir git gel sürecine maddi ve manevi olarak dayanabilir? Bu mağduriyeti yaşayan bir eğitimciden ne kadar verimli çalışması beklenebilir?

Değerli milletvekilleri, daha önceki konuşmalarımızda da belirttik, öğretmenlerimiz ciddi ve derin bir yoksulluk kısıncında; en acil çözmemiz gereken konu bu. Ardından, dile getirdiğimiz mesleki, hukuki, fiziki ve teknik sorunlar var. Eminim ki burada bulunan her milletvekili bu sorunların çözümlmesini ve dünyayla yarışabilen, çocuklarımızı geleceğe en iyi şekilde hazırlayabildiğimiz bir okul ve eğitim sistemi olsun ister; bundan zerre kuşum yok.

Bakınız, Türkiye’de ilkokul, ortaokul ve ortaöğretim düzeyindeki öğretmenlerin kariyer düzeylerine göre aldıkları yıllık maaşlar bütün düzeylerde hemen hemen aynı olup OECD ülkeleri ortalamasının maalesef altında, fark giderek açılıyor. Bizim de bu farkın açılmasına engel olacak ekonomik ve sosyal planlar geliştirip bunu kanun hâline de getirmemiz lazım. Atanamadığı için intihar eden sayısız öğretmenimiz oldu. Eski Millî Eğitim Bakanı Nabi Avcı, bu intiharlar karşısında skandal bir konuşma yaparak “gösterişçi intihar eylemi sendromu” gibi açıklamalar yaptı. Ben bu anlayışı hiç kimseye yakıştıramam ama maalesef bu çatı altında bu oldu.

Bakın, bir eleştirim de mevcut Bakan Yusuf Tekin’e. Burada eğitim ordusu öğretmenlerle ilgili teklifi görüşüyoruz ancak kendisi anlaşılan çok meşgul ve burada yok. Bir Eğitim Bakanının öğretmenlerden ve eğitimden daha önemli ne meşguliyeti olabilir? Ben hem Sayın Mahmut Özer’e hem Filiz Hocama hem buradaki bürokratlarımıza ve milletvekillerimize teşekkür ediyorum, bu eleştirimden onları ayrı tutuyorum ama bu yapılan, Meclise de öğretmenlerimize de büyük bir saygısızlıktır. Sadece Cumhuriyet Halk Partisi olarak bize değil, burada bulunan tüm milletvekillerimize saygısızlıktır. Bakan Tekin ya bu teklifin yanlış olduğunu biliyor ve bu yüzden gelmiyor ya da teklifi bilmiyor çünkü ondan da habersiz hazırlanmış, o yüzden gelmiyor. Eğer birinci söylediyimse durum çok kötü, eğer ikinci söylediyimse durum daha da kötü.

Hepinize saygılarımı sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ - Sayın Vekilim, çok teşekkür ediyoruz.

Evet, aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Madde kabul edilmiştir.

Evet, 19’uncu maddeyi okutuyorum:

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Mesleki Gelişim, Kariyer ve Yönetici Görevlendirme

Mesleki gelişim

MADDE 19- (1) Bakanlıkça öğretmen ve yöneticilerin mesleki gelişimlerinde sürekliliği sağlamak üzere planlı, sürdürülebilir, izlenebilir ve mesleki uygulamalarla bütünlük mesleki gelişim faaliyetleri düzenlenir. Bu faaliyetler, merkezî veya mahallî olarak gerçekleştirilebilir.

(2) Öğretmen ve yöneticilere yönelik düzenlenecek mesleki gelişim faaliyetleri; talep ve ihtiyaçlara, eğitim alanında yaşanan değişim ve gelişmeler ile Bakanlık politikalarına uygun olarak belirlenir.

(3) Bakanlıkça öğretmen ve yöneticilerin kişisel ve mesleki gelişimleri için görev yaptıkları okul türü ve kademesi ile atama alanları dikkate alınarak beşer yıllık dönemleri içeren bireysel mesleki gelişim planları hazırlanır.

(4) Mesleki gelişim faaliyetleri düzenli olarak izlenir, değerlendirilir ve değerlendirme sonuçları planlanacak mesleki gelişim faaliyetlerinde dikkate alınır.

(5) Öğretmen ve yöneticilerin mesleki gelişimlerine ilişkin oluşturulacak planlar, programlar, uygulama ve uygulamaların değerlendirilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Evet, madde üzerinde söz almak isteyen bir vekilimiz var.

Buyurun Sayın Vekilim.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Evet, teşekkür ederim Sayın Başkan.

Evet, Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli bürokratlar; tekrar hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öğretmenlerin mesleklerindeki yetişme usulleri ve özlük haklarına, gerekli disiplin süreçlerine ve hizmet içi eğitime dair bir kod kanuna ihtiyaç vardır. Ancak bir sorun, cumhuriyetin temel değerlerine ve Atatürk devrimlerine meydan okuyarak çözülemez. Eğitimcilerin sorunları, yükseköğretimden başlayarak eğitim fakültelerinden Bakanlığa, oradan köy okullarına kadar uzanan bir zincirdir. Bu teklif, eğitim fakültelerindeki kan kaybını eğitimin paydaşlarına meseleyi açarak ve derin tartışmalar yürüterek değil, sınırlı bir sürede “Dostlar alışverişte görsün.” Diyerek, görüş sorma süreci sıkılaştırılarak önümüze maalesef getirilmiştir değerli arkadaşlar. Eğitim fakülteleri ve ülkemizin yükseköğretim kalitesi, çocukları üniversite sınavına hazırlama ve hatta mesleki ara eleman eğitimi, bugün öğretmen kalitemizi ve eğitimde çağdaş sorunlarımızı belirlemektedir.

Bu teklifin laik cumhuriyetin bilimsel eğitim idealinden ve Atatürk devrimlerinden âdeta nefret ettiği, bir rövanş peşinde koştuğu apaçık ortadadır. Bu teklif, “aday öğretmen” tanımını “öğretmen adayı” tanımıyla yer değiştirmektedir. Gençlerin eğitim fakültesinden mezun olması ve formasyon almasına yönelik ve sosyal güvence elde etmek açısından yetersiz sayarak bir akademi kurma peşinde koşmaktadır.

Maddeye göre, değerli arkadaşlar, öğretmenler ve yöneticilerin mesleki gelişimlerine yönelik mesleki gelişim faaliyetleri düzenleniyormuş sanki. Bu teklifin mesleki gelişime mi, yoksa sizin düzeninize mi katkısı olacaktır, bunu burada konuşmalıyız. Yıllardır yaptığımız düzenlemelerin öğretmenlerimizin ne mesleki ne maddi ne manevi olarak gelişimine bir katkısı maalesef olmamıştır. Bakanlığın süslü sözleri, öğretmenin gelişimine hiçbir katkı sağlamamıştır. Sen bir mesleki planlama yapıyorsun ama öğretmenin kafası geçim derdiyle dolu maalesef.

Değerli arkadaşlar, öğretmenin gelişebilmesi için geçinebilmesi gerekir. Öğretmen kendi çocuğunun geleceğini planlayamazken, geçim derdiyle kafası doluyken mesleki gelişimini nasıl sürdürebilir? Üstelik teklifin 34’üncü maddesi de görüyoruz; öğretmeni müfettiş raporuyla yetersiz sayabilir, hatta ilerleyen süreçte “Öğretmenlik yapamaz.” bile diyebilirsiniz, denilebilir. Öğretmen bir tehditle yaşarken mesleki gelişimini sürdürmesi mümkün değildir değerli arkadaşlar.

Bakın, az önce Mehmet Vekilim bir örnek verdi. Bugün de bana bir telefon geldi. Hani mülakatta dönen dolapları biz anlatmaya çalışıyoruz, siz yok sayıyorsunuz ya, şimdi bir öğretmenimiz aradı. İsteyen arkadaşımıza ben bunu söyleyebilirim, ismini de verebilirim, telefonunu da verebilirim veya onun yanında arayabilirim de. Şimdi, kendisi yurt dışı öğretmenliği ve okutmanlık başvurusuna başvuruyor. Başvuru koşulları çerçevesinde önce CV isteniyor. CV veriliyor, CV’si kabul ediliyor ve daha sonra yabancı dil soruluyor. Öğretmenimizin yabancı dil puanı da 72 değerli arkadaşlar. Daha sonra “Kültürel tanıtıma katkı sağlamak bağlamında bir enstrüman alıyor musunuz?” diye soru soruluyor. Kendisi de saz çaldığını ve folklorcu olduğunu söylüyor. “Bilgisayar biliyor musunuz?” diye soruluyor öğretmenimize, öğretmenimiz de ticaret lisesi bilgisayar bölümü mezunu olduğunu söylüyor. Tüm bunlara ek olarak bu öğretmenimiz aynı zamanda bir doktora öğrencisi. Şimdi, tabii, CV oldukça dolu. Yazılı sınava giriyor ve yazılı sınavda 90 puan alıyor değerli arkadaşlar, 90 puan. Daha sonra

yazılı sınavın sözlüsüne giriyor, yani yazılı sınavda sorulan sorulara benzer sorular öğretmenimize soruluyor ve aldığı puan, değerli arkadaşlar, 44. İki aşamalı mülakatın ikincisine dahi geçemiyor değerli arkadaşlar. Bunun gibi daha birçok örnek var. Yani şimdi “Şaşırdın mı?” diyeceksiniz, vallahi ben şaşırmadım ama üzuldüm, çok üzuldüm ama gerçekten mülakat sistemi bu ülkenin başına gelebilecek olan bir felakettir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Sayın Vekilim, süreniz doldu.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Hemen lütfen.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Bir ülkede bir öğretmen bunları yaşıyor değerli arkadaşlar. Belli niteliklere sahip, mesleki alanda belli dolulukta olan bir öğretmen bile bunları maalesef yaşamak zorunda kalıyor. Bugüne kadar ne katkı sağlamışsınız da mesleki gelişmelerine ilişkin düzenlemeyi konuşalım? Bundan sonra da katkı sağlayabileceğinizi... Bu Millî Eğitim Bakanı bizim başımızda olduğu müddetçe millî eğitimimizdeki sorunlar hızla artarak devam edecek ve millî eğitimin, Türk millî eğitiminin başındaki en büyük sorunun mevcut Bakan olduğunu buradan açıkça bir kez daha söylüyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Biz teşekkür ediyoruz Sayın Vekilim.

Evet, madde üzerinde 2 adet önerge vardır, aynı mahiyetteki önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas numaralı Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'nin 19'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsmet Güneşhan
Çanakkale
Fethi Açıkel
İstanbul

Hikmet Yalım Halıcı
Isparta
Mustafa Adıgüzel
Ordu

Suat Özçağdaş
İstanbul
Nurten Yontar
Tekirdağ

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Yılmaz Hun
İğdır

Kezban Konukçu
İstanbul

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Sayın Vekilim, önerge üzerinde konuşmanız için buyurun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanunun özünde hedeflenmiş olan Millî Eğitim Akademisi hedefinin, amacının asıl olarak yerleştiği maddedeyiz; neden gerekli olduğuna ilişkin konuları konuşmamız gereken yerdeyiz. Şu anda 19'uncu maddedeyiz, mesleki gelişim maddesindeyiz.

Bildiğiniz üzere, öğretmenlerimiz mezun olduktan sonra, Millî Eğitim Bakanlığıyla çalışmaya başladıktan sonra, kamu görevi aldıktan sonra çok uzun yıllar görev yapıyorlar. Doğal olarak, mesleki gelişimlerine ihtiyaç var. İşte, tam da burada Millî Eğitim Akademisine ihtiyaç var. Türkiye’de Millî Eğitim Akademisi ilk kez konuşulmuyor, 3797 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun 30 Nisan 1992’de kabul edilmişti. Millî Eğitim Akademisi ilk kez orada kuruluyor,

1992’de kanunla kuruluyor Milli Eğitim Akademisi. Sonra 2005 yılına kadar faal hâle getirilemiyor; 2005 yılında yine Adalet ve Kalkınma Partisi Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik bunun faal hâle getirilmesi gerektiğini düşünüyor ve Profesör Doktor Ramazan Kaplan’ı Akademiye Başkan olarak atıyor yani dolayısıyla Milli Eğitim Akademisi 1992’den bu yana otuz iki yıllık bir konu. Tabii, hocamız atanıyor fakat hoca atandıktan sonra üç yıl hiçbir şey yapılamıyor. Yapılamadıktan sonra, 14 Eylül 2011’de Ömer Dinçer’in Milli Eğitim Bakanlığı döneminde Milli Eğitim Akademisi kapatılıyor. Dikkatinizi çekmek isterim, akademinin binası da Polis Meslek Yüksekokuluna 2011 yılında devrediliyor.

Şimdi, bize Milli Eğitim Akademisinin faziletlerini anlatan değerli arkadaşlarıma bunun otuz iki yıllık bir deneyim olduğunu, otuz iki yıllık bir ihtiyaç olduğunu, bizzat iktidar partisi olarak sizin bunun önemini zamanında fark etmiş olduğunuzu, akademiye başkan atamış olduğunuzu ama sonra kapattığınızı hatırlatmak isterim. Dolayısıyla sürekli zikzaklar içeren bir politika var. Oysa 1 milyondan fazla öğretmenimizin gerçekten de bir Milli Eğitim Akademisine ihtiyacı var; seçme, yerleştirme hariç bir Milli Eğitim Akademisine ihtiyaç var. Peki, biz ne yapıyoruz? Asgari ücretin altında 14.190 lira maaş veriyoruz. Tabii, bunu ilk gün söylemişim, bu 14.190 lira doğru hesaplanmış bir rakam, şu anda asgari ücretin altında ama iktidar mensupları kazayla bu yeni öğretmenlere 2-3 bin lira fazla veririz diyerekten birkaç gün sonra yapılacak zammı hesaplamışlar. Şimdi, memur zamlarına yapılan zamlarla asgari ücretin tam kendisine denk getirmişler. Başarılarından dolayı tebrik ediyorum, hiçbir öğretmenimize 2-3 bin lira fazla vermeyeceksiniz, Allah muhafaza yani gerçekten hepinizi tebrik ediyorum(!)

Şimdi, efendim, bu Milli Eğitim Akademisine girecek olan arkadaşlar, sizi yasal bir yönden uyarmak isterim. Bunlar Milli Eğitim Bakanlığı çalışanı olmayacaklar, bunlar kursiyer de olmayacaklar, bunlar öğretmen adayı da olmayacaklar. Bunlar öğretmenler ve siz yasada hiçbir karşılığı olmayan pozisyonlar tanımlıyorsunuz. Dolayısıyla Anayasa Mahkemesinden döneceğine inanıyoruz. Bunlar kursiyer değil, bunlar çalışan değil. Siz bunlara çalışan muamelesi yapamazsınız çünkü sigorta yapmıyorsunuz, dolayısıyla personel değil. Burada bir yığın disiplin hükümleri var.

Dolayısıyla bu önemli işleri konuşuyoruz hep beraber. Sonuçta Bakan ne yapıyor? Bakın, gece saat şu an itibarıyla 00.34; bugüne kadar Sayın Bakan 29 tane “tweet” attı, 29 tane birbirine benzeyen “tweet”. Geçmeyen kanuna geçmiş gibi davul çalan “tweet”ler atıyor. İktidar partisi mensuplarına söylüyorum: Bu, Meclisin hür iradesine ipotek koymak değil midir? Bir Bakana yakışır mı? 29 “tweet” atmış, bakın lütfen “tweet”lere, geçmiş gibi atılıyor. Bu ne getiriyormuş efendim, bu ne oluyormuş? Ya, belki burada tartışacağız, belki biz sizi ikna edeceğiz ya, belki bir madde ekleyeceğiz, bir madde çıkaracağız yani Allah’tan umut kesilmez, belki ikna olursunuz bir şeylere, belki ikna olursunuz bu öğretmenlerin dertlerine, feryatlarına. Bakan oturduğu yerden 29 tane “tweet” atmış. Bu kadar gayriciddi insanları bakan yapmamalısınız. İki gündür burada hepinize saygı duyuyorum, Sayın Başkan, sizlere saygı duyuyorum. Öyle ya da böyle birbirimizi ikna etmeye çalışıyoruz ve 1 milyon 154 bin öğretmenin kaderini etkileyecek olan ve 1 milyon atanmayan öğretmenin kaderini etkileyecek olan ve dolayısıyla en az 6-7 milyonluk aileleri ve 20 milyon öğrenciyi etkileyecek olan bu kanunu “Şurada geleyim, beş dakika dinleyeyim.” demiyor, durmadan “tweet” atıyor. Nazım Bey...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun.

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) – Canlı yayın başlatıyorsunuz.

RUKİYE TOY (Sivas) – Siz buradan yayın yapıyorsunuz.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Ben tabii ki canlı yayın yapacağım.

RUKİYE TOY (Sivas) – Hayır, hayır, sürekli...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Yapacağız, tabii, halkımız buradaki tartışmaları bilecek; konuşan bir Türkiye istiyoruz.

RUKİYE TOY (Sivas) – Algı oluşturunuz, Bakan Bey de atabilir tabii ki.

UMUT AKDOĞAN (Ankara) – Buraya gelsin oluştursun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Tabii ki buraya gelsin efendim, Bakan buraya gelecek, dinleyecek.

RUKİYE TOY (Sivas) – Algı yaratıyorsunuz, Bakan Bey de atıyor “tweet.”

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Belki canlı yayından izliyordur Bakan.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Şimdi, bakın, sayın iktidar mensupları, sayın vekiller; yani şunları yapmayın... Bakın, partinize yararı yok, ülkeye yararı yok. Burada Meclisin bir iradesi var.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) – Geçmeden geçmiş gibi gösteriyor.

RUKİYE TOY (Sivas) – Siz de o algıyı oluşturunuz.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Yani Rukiye Hanım, Sayın Vekilim, rica ediyorum, istirham ediyorum.

RUKİYE TOY (Sivas) – Pardon, buyurun.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim, toparlayalım lütfen.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Bu çatının altında milletvekilleriyiz, Meclisin bir iradesi var, buraya saldırdılar ya, 15 Temmuzda saldırdılar. Sadece iktidarı devirmek için saldıranlara hep beraber karşı durduk değil mi? Meclis iradesini yok sayıyor Bakan ya, olmuş bitmiş gibi davranıyor. Allah aşkına, bazı konularda ortak olalım.

Ben şimdi size Nazım Bey, somut bir öneride daha bulunmak istiyorum bu konuyla ilgili, çok somut; değerlendirmenizi rica ediyorum. Bütün bu akademiye alacağımız öğrenciler Türkiye’nin dört bir yanından gelecekler değil mi? Siz 30 yerde bunlara eğitim vermek istiyorsunuz. Allah’a şükür, sadece bu arkadaşlarımız asgari ücret alacaklar. Biraz önce Ankara Milletvekilimiz Umut Akdoğan ev kiralarnı söyledi. Siz bu öğretmenleri eğitmek için eğitim fakültelerinden destek alacaksınız, başka bir şansınız yok. Dolayısıyla ben diyorum ki eğitim fakülteleri ile Millî Eğitim Bakanlığımız bir protokol imzalasın -YÖK’e de sesleniyorum- bu protokol çerçevesinde, bu akademiye bu öğretmenlere ne kazandırmak istiyorsanız, öğretmenleri Millî Eğitim bünyesine alacağınıza -eğitim fakültesi öğretim üyelerini- bırakın, bu öğretmenler, aday öğretmen pozisyonunda olanlar kendi illerindeki eğitim fakültelerinde o öğretmenlerle, öğretim üyeleriyle eğitim alsınlar. Bir yıl mı alacaklar, üç dönem mi alacaklar, dört dönem mi alacaklar? Böylelikle eşlerinden, çocuklarından ayrılmazlar, annelerinden, babalarından ayrılmazlar, yeni bir ev açmazlar. Çok makul bir öneride bulunduğumuzu düşünüyorum. Öğretim üyelerini başka illere taşımak zorunda kalmazsınız, kamusal görevlerinden çekilmelerine neden olmazsınız. Mevcut eğitim fakültelerimizle ek protokol yapın. Ne vermek istiyorsanız o öğretim üyelerimiz, o öğrenci gruplarına, öğretmen gruplarına orada eğitimlerini versinler. Lütfen, bu önerilerimizi dikkate alın, bu önerileri dikkate alın.

Saygılar sunuyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER– Evet, teşekkür ediyoruz.

Söz isteyen diğer milletvekilimize sözü veriyoruz.

Buyurun.

YILMAZ HUN (İğdır) – Teşekkür ediyorum.

Türkiye’de neoliberal eğitim politikalarının en bariz sonuçları, işsiz öğretmenler ordusunun yaratılması, düşük ücret, sosyal haklarının kısılması, kamusal eğitimin niteliğinin düşmesi ve buna bağlı olarak eğitim sistemindeki eşitsizliğin derinleştirilmesi, yoksul çocuklara yükseköğretim yolunun kapatılarak onların temel ve mesleki eğitimle yetinir hâle gelmelerine neden olmasıdır. OECD dünyadan örneklerle öğretmenlik mesleğinin eleştirilmesi üzerine hazırladığı bir raporda öğretmenliği çekici bir meslek hâline getirmeyi başaran ülkelerin bunu genellikle sadece ücret yoluyla değil, öğretmenliğin statüsünü yükselterek, gerçek kariyer fırsatları sunarak ve öğretmenlere sorumluluk vererek başardıklarını belirtmektedir. Yüksek niteliğe sahip eğitim sistemleri, öğretmenlerin profesyonel gelişimlerini destekleyerek onların kariyer ilerlemeleri ve ücretlendirmeleri için adil ve şeffaf sistemler oluşturmuştur. Bu sistemler öğretmenin motivasyonunu artırarak onların mesleki becerilerini en üst düzeye çıkarmalarını sağlamıştır. OECD’ye göre eğitim sistemlerinin geliştirilmesi, öğretmenlerin mesleki gelişimlerine yapılan yatırımlarla doğrudan ilişkilidir. Öğretmenlerin sürekli olarak kendilerini geliştirmeleri ve mesleki becerilerini artırmaları eğitimin niteliğinin yükseltilmesinde kritik bir rol oynamaktadır. Bu nedenle, eğitim politikalarının öğretmenlerin mesleki gelişimini destekleyen yapı ve süreçleri içermesi gerekmektedir. Kanun teklifi hazırlanırken eğitimin tüm bileşenlerinin sürece dâhil edilmemesi, görüşlerinin alınmaması ve kalıcı bir süreç yürütülmemesi önemli bir eksikliklerdir.

“Mesleki gelişim” başlıklı 19’uncu maddenin (1)’inci fıkrasının “Bu faaliyetler, merkezî veya mahalli olarak gerçekleştirilebilir.” şeklinde olan ikinci cümlesindeki “mahalli” ibaresi muğlaktır. Mahallî faaliyetlerin kimin tarafından belirleneceği, içeriği ve gereği bilinmemektedir. İçeriği doldurulmadığı, çerçevesi çizilmediği takdirde her mahallede farklı ve keyfî uygulama riski yüksektir. Maddede öngörülenin aksine, 17 kez eğitim sistemini değiştirenler tarafından öğretmen ve yöneticilerin mesleki ve bireysel gelişimlerine yönelik beşer yıllık planlar hazırlanmasının hâlihazırda mümkün olmayacağı aşîkârdır. Üniversiteler, sendikalar ve sivil toplum kuruluşları aracılığıyla öğretmen ve yöneticilerin mesleki ve bireysel gelişimlerini takip edecek bir programın tasarlanması gerekmektedir. Bu nedenle teklifin 19’uncu maddesi teklif metninden çıkarılmalıdır diyoruz.

Teşekkür ederiz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, teşekkür ediyoruz.

Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Kabul edilmiştir.

20’nci maddeyi okutuyorum:

Öğretmenlik mesleğinde kariyer

MADDE 20- (1) Öğretmenlik mesleği; öğretmen, uzman öğretmen ve başöğretmen olmak üzere üç kariyer basamağından oluşur.

(2) Öğretmenlerden; öğretmenlikte en az on yıl hizmeti olan, kademe ilerlemesinin durdurulması cezası bulunmayan ve Akademi tarafından uzman öğretmenlik için düzenlenen eğitimi tamamlayanlara uzman öğretmen ünvanı verilir.

(3) Uzman öğretmenlerden; uzman öğretmenlikte en az on yıl hizmeti olan, kademe ilerlemesinin durdurulması cezası bulunmayan ve Akademi tarafından başöğretmenlik için düzenlenen eğitimi tamamlayanlara başöğretmen ünvanı verilir.

(4) Kademe ilerlemesinin durdurulması cezası almış olanlar, cezaları özlük dosyasından silindikten sonra uzman öğretmen veya başöğretmen ünvanı için başvuruda bulunabilir.

(5) Öğretmen ünvanından, bu göreve atanmanın atamaya yetkili amir tarafından onaylandığı tarihten, uzman öğretmen veya başöğretmen ünvanından ise uzman öğretmen/başöğretmen sertifikasının düzenlendiği tarihten itibaren yararlanılır.

(6) Uzman öğretmen veya başöğretmen ünvanı alanlara her ünvan için ayrı ayrı olmak üzere bir derece verilir.

(7) Öğretmenlik mesleği kariyer basamaklarında ilerlemede başvuru, sertifikaların düzenlenmesi ile uygulamaya ilişkin diğer hususlar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, madde üzerinde söz almak isteyen milletvekillerimize söz veriyoruz.

İlk söz sizin, buyurun Sayın Milletvekilim.

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) – Sayın Başkanım, Değerli Komisyon üyeleri ve sevgili bürokratlar; maddeyle öğretmenlerin değişme ve gelişmeleri izlemeleri, bilgilerini sürekli güncel tutmaları amacıyla meslek içerisinde kariyer ve liyakat esasına uygun olarak “kariyer basamakları” adı altında meslekte en az on yıllık hizmeti olanlara uzman öğretmen, uzman öğretmenlerden en az on yıl hizmeti olanlara ise başöğretmen ünvanı verilecektir. Daha önceden uzman öğretmen olan ve meslekte yirmi yılını dolduranlarda uzman öğretmenlikteki on yıl hizmet şartı aranmayacağı düzenlenecek.

Şimdi, öğretmenlerin öğretmen, uzman öğretmen, başöğretmen şeklinde kariyer basamaklarına ayrılması, eşit işe eşit ücret ilkesine aykırıdır. Uzman öğretmenlik ve başöğretmenlik ünvanlarıyla -aynı ücret ilkesine- aynı işi yapan emekçiler arasında ve meslek mensupları arasında bir farklılık olur. Bu, iş barışını zedeleyen, öğretmenler odasını bölen bir uygulamadır. Sonuçta, öğretmenlik mesleği, özelliği gereği kendisinden aynı nitelikte sonuçlar beklenen bir işi yapmak demektir. Yani öğretmenlerden beklenen şey aynıdır, aynı işi yapmalarıdır, farklılık sadece öğretim esnasında iletişim sanatından kaynaklanacaktır. Bir öğretmen ister yeni mezun olsun isterse kırk yıllık bir öğretmen olsun, sınıfta aynı öğretim programıyla aynı sonuçların elde edilmesi için, aynı öğretim teknikleri için efor sarf edecektir.

Şimdi, bir de başöğretmenlikle ilgili, bu kanun teklifindeki bu “başöğretmenlik” kavramıyla ilgili şunu söylemek isterim ki kurucu liderimize ait olan bu kavramı, bu ünvanı kariyer basamakları açısından bir kriter, bir enstrüman olarak görmeyi çok da anlamlı ve anlaşılır bulmadığımı buradan ifade etmek isterim. Temelinde kültür bulunan cumhuriyetimiz, kuruluşundan bu yana eğitime ayrı bir önem vermiştir; en zor zamanlarda eğitim faaliyetlerini aksatmamış, eğitimi yurttaşlar arasında eşitlik sağlamanın aracı olarak kabul etmiştir.

Ezcümle, teklifin 20’nci maddesi öğretmenler arasında basamaklar oluşturmayı amaçlıyor. Bunun öğretmenlerin mesleki açıdan kendilerini geliştirmelerini sağlayacağı savunulsa da uzman öğretmen veya başöğretmen olmak için gereken eğitimlerin niteliği hakkında düzenleme yapılmıyor.

Mesela, şimdi, yine, ben deprem bölgesinin bir milletvekili olarak buradan sormak isterim: Neden deprem bölgesinde faaliyette bulunan öğretmenler için yaşlılık aylığının bağlanmasına esas olacak şekilde, emeklilik sistemine katkı sağlayacak kategorik, hiyerarşik bir ayırım somut bir şekilde bu teklifte, bu tasarıda yok? Şu an öğretmenler konteyner kentlerde on altı aydır kendilerine sınıflar oluşturmaya çalıştılar, bir eğitim öğretim arenası yapmaya çalıştılar ve bu kutular, biliyorsunuz ki 21 metrekareydi. Buralarda hem yaşamaya hem de yaşatmaya... Çok önemli bir cümle kurmak isterim Sayın Bakanım. Bizler, veliler ve öğretmen camiası deprem bölgesinde yaşayan öğrencilerimiz dolayısıyla belki de bir nesli kaybedeceğiz veya bir nesli kaybettik; lütfen, bu cümleyi sizlerin dikkatinize sunmak isterim.

Son cümle söylemek istediğim şey: Öğretmenler için bir uygulama bu mevzuatta -deprem illerindeki öğretmenler için- neden yoktu? Son bir dakikamda “Çocukların anlattığı çok ağır geldi.” diyen bir öğretmenin ifadelerini sizlerle paylaşmak isterim. “Çocuklar kayıplarını anlatıyorlardı, anlattıkları çok ağırdı. Ders işlemek için hazır değildim. Sınıfta müzik açtığımda ‘Ölen arkadaşım da bu şarkıyı çok severdi.’ diyen bir öğrenci de oluyordu, ‘Gitarım enkazda kaldı.’ diyen de. Öğrencilere nasıl destek olacağım konusunda da çok zorlandım. Meslektaşlarıma sormaya çalışıyordum. Keşke bize rehberlik verilseydi, aday öğretmenlik seminerini eğitim yılının başında alsaydık. Yine de hepimiz okulda daha iyi oluyoruz. Çocuklar sınıfta hep sohbet etmek, oyun oynamak istiyorlar, hep depremden önceki yaşamlarını anlatıyorlar, konteynerlerde kalabalık bir şekilde yaşıyorlar çünkü başka alanları yok.”

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, teşekkür ederiz.

Bir sonraki milletvekilimize söz veriyorum.

Buyurun.

LATİF SELVİ (Konya) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; kamu çalışanları, hizmet kolları itibarıyla çalışmalarını sürdürürler. Bu çerçevede de kamu çalışanlarının yapılanması hizmet kolu olarak oluşur, eğitimde de eğitim öğretim hizmet kolu olarak devam eder; teknik hizmetler, yardımcı hizmetler, idari hizmetler, sağlık hizmetleri gibi. Tabii ki özellikle öğretmenliğin önemi üzerine bütün dünyada bir gelişme olması çerçevesinde Türkiye’de de birtakım adımlar hep atılagelmıştır. 1739 sayılı Kanun da bu noktada önemli bir kanundur, Millî Eğitim Temel Kanunu. Burada, 2004 yılında öğretmenliğin bir ihtisas mesleği olarak tanımlanması ve bu çerçevede de meslek kanununun çıkarılmasına dair 1739 sayılı Kanun’un 43’üncü maddesine ek olmak üzere 5204 sayılı Kanun çıkarılıyor ve bu doğrultuda da kariyerle ilgili bir tanımlama konuyor. 43 ve 45’inci maddeler bunları ihtiva eder. Bu çerçevede, 2006 yılında esas olarak değerlendirilen hususlardan biri de sınavdı ve hizmet içi eğitimler vardı, sınav vardı, birtakım düzenlemeler vardı. Bu doğrultuda, 2006 yılında kariyer basamakları sınavı yapıldı. Bu sınav yapıldıktan sonra iki aşamalı oldu. Birincisinde lisans mezunu olanlar, ikincisinde ise enstitü mezunu olan arkadaşlar da dâhil edildi.

Arkadaşlar, 2004 yılında yapılan düzenlemeyi Cumhuriyet Halk Partisi o dönemde Anayasa Mahkemesine götürdü. Anayasa Mahkemesi üç noktada burada düzeltme yaptı yani iptal gerçekleştirdi ve bu hususta düzeltme istedi. Bunlardan bir tanesi, hizmet içi eğitimlerin müracaatta esas olduğu bir düzenleme vardı, ona itiraz etti, dedi ki: “Bu hizmet içi eğitim, herkes tarafından alınamamış olabilir, eşitlik ilkesine aykırı.” Sonra, burada kota vardı. Toplam çalışanların branşları itibarıyla yüzde 10’unu başöğretmenlerde geçemez, uzmanlarda da yüzde 20’sini geçemezdi; bu kotayı da kaldırdı, bunu da adaletli bulmadı. Üçüncü olarak da yönetmelikle düzenlenen hususu iptal etti, dedi ki: “Bunu düzenleyekseniz kanunla düzenleyin.” Uzun yıllar bu konu gündeme alınamadı, yapılacak düzenleme de yapılmadı. Hatta bu hususta, toplu sözleşme masalarında falan da biz, bütün arkadaşlarımızın talebi doğrultusunda... Bu “Sınav ne zaman yapılacak?” beklentileri çerçevesinde talepler vardı, biz de bunları gündeme getirmiştik. Ziya Selçuk Bey’in Bakan olduğu zamanda bu konu gündeme alındı ancak onun yasalaşması mümkün olmadı. Daha sonra, Sayın Başkanımız Bakan olduktan sonra bu mevzuyu raftan indirdi ve bu konuda ciddi bir gayret sarf etti. Kendisine teşekkür ediyoruz çünkü, arkadaşlar, genel kamu sistemi içerisinde çalışanlar hizmet kolu olarak sürdürür, yalnız, bunlardan bazı meslekler özelliğlidir, bunlara ihtisas mesleği diyoruz, bunların özel bir kanunu var ve çalışmaları da buna göre dizayn edilir. Burada, yapılan çalışmalar çerçevesinde almış olduğu inisiyatif çok önemsiyorum.

Yoğun bir çalışma oldu ancak çerçeve bir düzenleme şeklinde, 12 madde olarak yasa çıkmıştı. Bu yasanın çıkmasıyla birlikte öğretmenler 3600 ek göstergesi, ek göstergeler düzenlendiği için değil, kanunda olduğu için aldılar. Birer derece aldılar ve bu arkadaşlarımızda, uzman ve başöğretmenlikte öğretmenlere verilen eğitim öğretim tazminatında uzmanlar yüzde 60'a -en yüksek devlet memuru maaşının yüzde 60'ıyla çarpımına- başöğretmenler de yüzde 120'sine getirilmiş oldu. Bu doğrultuda da şu an itibarıyla 4.336 lira uzman öğretmenlerin, başöğretmenlerin de 8.673 lira alma imkânı var. Tabii, bu, katsayıya bağlı olduğu için artışlarla beraber de devam eder.

Bazı arkadaşlarımızın sorduğu bir konuyu değerlendirelim: “Bu emekliliğe yansır mı?”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın milletvekilim, lütfen toparlayalım.

LATİF SELVİ (Konya) – Toparlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bu konunun emekliliğe yansımaları için bütün tazminatların emekliliğe yansımaları lazım, eğitim öğretim tazminatıyla veriliyor.

Şimdi, arkadaşlar, burada da bunu da Anayasa Mahkemesine 12 madde hâlinde Cumhuriyet Halk Partisi götürdü. Buradan 6 maddede iptal kullanıldı. Bu iptal edilen hususlar özüne dönük değil, daha çok düzenlemeyle ilgili. Mesela “Yönetmelikle düzenlediğinizi kanunla düzenleyin.” diyor veya geliştirme eğitimini alan arkadaşlarımız bu başöğretmenliğe ve uzman öğretmenliğe müracaata esas olmak üzere alınan eğitimi iptal etti. Aday öğretmenlikle ilgili 3 madde, uzman ve başöğretmenlikte 3 madde. Ancak burada ne sınav ne ek göstergeler ne verilen derece iptal konusu yapılmadı. Burada, tamamen başvuru esasındaki hususla ilgili bir düzenleme yaptı ve bir de yönetmelikle ilgili düzenlemeye itiraz etti. Şimdi, bu kanunda da arkadaşlar, 2006 yılındaki yapılan kanunda da Anayasa Mahkemesinin itiraz ettiği, iptal ettiği hususların tamamı bu yeni kanunda dikkate alınmak suretiyle bir düzenleme yapıldı ve bu kariyer basamakları da yalnızca öğretmenlere özgü değildir, bütün kariyer mesleklerinin hepsinde benzer tanımlamalar vardır.

O çerçevede, inşallah, kanunun çıkmasıyla eğitim çalışanları açısından, bir de erişimle ilgili, sınavda kaldırıldıktan sonra -geçici madde de eklendi, geçici maddeyle birlikte de- yirmi yılını dolduran arkadaşların bekleme süresine yani on yıl artı on yıl bekleme süresine ihtiyaç kalmadan uzmanlığa erişim imkânı da sağlandı.

Bir de bir noktayı belirterek bağlamış olayım: Öncelikle hayırlı olsun bu. “Sendika temsilcisi neden disiplin komisyonunda bulunmadı?” diye haklı bir eleştiride bulundu arkadaşımız ancak burada sendika üyesi arkadaşlar olmadığı için, sendikalar, sendika üyeleri adına toplu sözleşme kazanımı çerçevesinde disiplin kurullarına girerler, bundan dolayı yok. Onu da belirtmiş olalım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ediyoruz.

Önergelere geçiyoruz.

Madde üzerinde 4 adet önerge vardır, okutup işleme alıyorum.

Şimdi ilk önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 20'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Hun

İğdır

Kezban Konukçu

İstanbul

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun Sayın Vekilim.

YILMAZ HUN (İğdır) – Teşekkür ediyorum.

Öğretmenlik Meslek Kanunu düzenlemesi ilk gündeme getirildiğinde öğretmenlik mesleğini itibarsızlaştıran, öğretmenlerin ekonomik sorunlarına çözüm üretmeyen, “Eşit işe eşit ücret.” ilkesini ortadan kaldıran, özlük haklarını zayıflatan ve öğretmenler arasındaki ayrımcılığı ve eşitsizliği derinleştiren bir içeriğe sahip olduğu yönünde yoğun eleştiriler almıştır. Millî Eğitim Bakanlığı ise Öğretmenlik Meslek Kanunu’na yönelik bütün eleştirilere kulaklarını tıkamış ve bildiğini okumaya devam etmiştir. Öğretmenin temel talebi, Öğretmenlik Meslek Kanunu’nda yer alan ekonomik iyileştirmelerin bütün eğitim ve bilim emekçilerine ayrımsız ve eşit bir şekilde uygulanması. Öğretmenleri ayırtıran ve “eşit işe eşit ücret” ilkesiyle çelişen her türlü uygulamaya derhâl son verilmelidir.

Öğretmenlik Meslek Kanunu’na göre, 2022’de 516.974 öğretmen uzman öğretmen, 66.679 öğretmen ise başöğretmen ünvanı alırken 2023’te ise 69.881 öğretmen uzman öğretmen, 3.891 öğretmen de başöğretmen ünvanı kazanmıştır. Günümüz itibarıyla diğer meslektaşlarıyla aynı işi yapan öğretmenlerden uzman ünvanı alanlar 4.304 lira, başöğretmen ünvanını alanlarsa 8.608 lira eğitim öğretim tazminatı almaktadır. Öğretmenlik zaten bir uzmanlık mesleğidir. Bu temel gerçeği yok sayarak öğretmenleri kariyer basamaklarına göre bölmek, farklı ücret politikaları üzerinden ayırtırmak öğretmenler arasındaki ilişkilerin ve mesleki dayanışmanın bozulmasına neden olacaktır. Yapay olarak oluşturulan farklı statü ve uzmanlar zaman içinde giderek belirginleşen sınıfsal ayrılmalara, okullarda katı ve hiyerarşik çalışma ilişkilerinin oluşmasına yol açacaktır. Öğretmenler arasında oluşacak bu sınıflamayla birlikte ebeveynlerin çocuklarını uzman ve başöğretmen derecesindeki öğretmen sınıflarına kaydettirme isteği doğacaktır. Hâliyle bu da taslağa göre göreve yeni başlamış öğretmen açısından dezavantaj doğuracaktır. Öğretmenlik mesleğinin de avukatlık, eczacılık, doktorluk, mimarlık meslek grupları gibi, ayırım yapmadan o mesleği icra eden herkesin ilgili meslek kanunu kapsamında olacağı şekilde düzenleme ihtiyacından dolayı teklifin 20’nci maddesi teklif metninden çıkarılmalıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Önergeyi kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

Bir sonraki önergeye geçiyoruz, okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas numaralı Öğretmenlik Mesleği Kanun Teklifi’nin 20’nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 20- 14.07.1965 tarih ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 152 nci maddesinin “II — Tazminatlar” kısmının “B — Eğitim, Öğretim Tazminatı” bölümünün 1 inci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, 3 üncü fıkrası madde metninden çıkarılmıştır.

“Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfına dahil öğretmen unvanlı kadrolarda fiilen öğretmenlik yapanlara; (Öğretmen unvanlı kadrolarda bulunanlardan okul müdürü ve okul müdür yardımcısı, yönetici ve eğitim uzmanı olarak görevlendirilenler ile cezaevi okullarında çalışan öğretmenler dahil (...)[250] olmak üzere)[251]

a) 1-2 nci derecelerden aylık alanlar için % 350 sine,

b) 3 ve 4 üncü derecelerden aylık alanlar için % 320 sine,

c) Diğer derecelerden aylık alanlar için % 300 üne,”

İsmet Güneşhan

Hikmet Yalım Halıcı

Suat Özçağdaş

Çanakkale

Isparta

İstanbul

Fethi Açıkel

Mustafa Adıgüzel

Nurten Yontar

İstanbul

Ordu

Tekirdağ

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun Sayın Vekilim.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; 20’nci madde bu sefer bir önceki kanunumuzun esas içeriğini oluşturuyor. 19’uncu madde bu kanunun ana noktasında, 20’nci madde de bir önceki dönem yani sadece iki yıl önce uzun tartışmalar yaptığımız millî eğitimdeki kariyer süreçlerinin basamaklandırılmasıyla ilgili.

Şimdi, önce bir düzeltme yaparak başlayalım. Madde diyor ki: “Öğretmenlik mesleği; öğretmen, uzman öğretmen ve başöğretmen olmak üzere üç kariyer basamağından oluşur.” Doğru değil, şu anda fiilen 6 farklı öğretmenimiz var yani bir öğretmen odasında aday öğretmen var, öğretmen var, uzman öğretmen var, başöğretmen var, ücretli öğretmen var, sözleşmeli öğretmen var. Dolayısıyla 6 farklı öğretmen var, kamuoyunun dikkatine sunmak isterim. Peki, bu 6 farklı öğretmen yani 6 farklı statü farklı bir iş yapıyorlar mı? Hayır, Millî Eğitim Bakanlığımızın belirlediği ders programı her neyse, örneğin 6 farklı matematik dersi verecek öğretmen varsa 6’sı da aynıısını veriyorlar; ünvanları farklı, yaptıkları iş aynı. Böyle garip bir durumla karşı karşıyayız. Dolayısıyla, Cumhuriyet Halk Partisi olarak geçmişten bu yana bir ünvanlandırma yapılmaması gerektiğini söylüyoruz.

Peki, bu ünvanları olmadığı hâlde özlük haklarında bir farklılaşma olmalı mıdır? Olmalıdır, önergemiz de bunun üzerinedir. Mutlaka her iş kolunda olduğu gibi, her şirkette olduğu gibi, her vakıfta olduğu gibi belirli bir meslekte, belirli bir iş yerinde belirli bir zaman geçiren kişilerin zamanla daha çok maaş almasından tabii bir unsur yoktur. Dolayısıyla, bunun böyle olması gerektiğini düşünüyoruz. Burada bizim verdiğimiz önergeyle, eğer kabul edilirse bugünkü maaşlara göre, son çıkmış olan kanunla elde edilmiş olan uzman öğretmen ve başöğretmen ünvanlarıyla... Ki haklarının verilmesinin yanında olduğumuzu tekrar ediyorum; Sayın Bakanın döneminde çıkmıştı, ünvanlara karşıyız ama böylelikle her biri 4-5 bin lira, 6-7 bin lira fazla maaş alıyorlar, doğru bir iş. Ünvan meselesine karşıyız, birbirimizi net anlayalım. Şimdi, bu teklif kabul edilirse başöğretmenler 6-7 bin lira, uzman öğretmenler 5-6 bin lira, öğretmenler ilk girdikleri andan itibaren... Şu önerge kabul edilirse bu hayat pahalılığında, bu yoksullukta öğretmenlerimize bir can suyu da olabilir.

Fakat bir önerim daha var, Nazım Hocam, bir öneri daha “Muhalefet öneri yapmıyor.” diye bazen söylüyorsunuz, her maddede öneri... Ben diyorum ki aslında bir öğretmen maaşında anlamlı bir fark olması için on yıl niye beklesin? Hatta yanılmıyorsam Sayın Bakanım “Beş yıla çekelim.” gibi bir şey de söylemişti Bakanlığı döneminde. Beş yıl niye beklesin? Öğretmenlerimizin bir sistemi var değil mi, 9’a 1’den başlıyorlar, kademesi derecesi var, her seferinde, üç yılda bir, belli bir yılda ileriye gidiyorlar. Her gittiklerinde bir fark alsınlar, her gittiklerinde bir fark alsınlar. Dolayısıyla, on yıl, yirmi yıl beklemeye gerek yok. Derece ve kademelerine birlikte bir çalışma yapalım, on yıl, yirmi yıl bekleyeceklerine öğretmenlerimiz motivasyonları artarak... İş yerlerinde öyle olacak çünkü öyle farklılaşacaklar, başka bir iş yerinde çalışsalar öyle farklılaşacaklar. Bu on yılda kazandıkları kazanım önemlidir ama on yıl beklememeliler. Dolayısıyla, bunu derece ve kademeyle eşleştirelim. Bunun

üzerinde çalışılmasını tavsiye ediyoruz, bunu öneriyoruz “Buna lütfen bir bakın.” diyoruz. Böylelikle on binlerce, yüz binlerce öğretmenimiz her bir derece, kademede, bir ufak, bir ufak, bir ufak, on yıl beklemeden karşılığını alırlar; çok somut bir öneride bulunuyoruz.

İkinci bir şey söylüyorum sayın iktidar milletvekilleri. Millî Eğitim Akademisi, bu tartışmaları yapıyoruz burada. Diyor ki bu teklifte: “Kademe ilerleme cezası almamışsa” uzman öğretmenlik için. Şimdi, bir kişi kademe ilerleme cezası almışsa -ki hepimiz biliyoruz ki geçmişten bugüne belirli bir tutarlılıkla bu cezaların verildiğine dair çok şüpheler var, geçmişte keyfi meseleler olmuş, başka meseleler olmuş- bir kişi bir ceza aldıysa aynı kişi 2 kere cezalandırılamaz. Kademe ilerleme cezası almış olan bir kişi zaten cezasını almış, çekmiş, bu neden uzman öğretmenliğine yansın? Doğru değil ki. Futbol deyimiyle söylersem, hem penaltı hem kırmızı kart yani bir şey bir kere olur. Dolayısıyla, bir kişi bir suç işlemiş, cezasını çekmişse ikinci kez bir başka, konuyla ilgili olmayan yerde tekrar ceza çekmemelidir. O yüzden kademe ilerleme cezası almış olan kişilerin uzman öğretmenliğe geçememesi bir hak ihlalidir, bunu yeniden değerlendirmenizi rica ediyoruz. Mantığımızda bir terslik varsa, aykırı bir görüşünüz varsa bunu dinlemek istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim, lütfen toparlayalım.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Efendim, şunu ekleyeyim: Geçmiş yıl içerisinde yasama döneminde “24 Kasım’da öğretmenlerimize bir maaş ikramiye verelim.” diye teklifte bulunduk, reddedildi. Öğretmenlerimiz çok zor durumda, öğretmenlerimiz çok zor durumda, öğretmenlerimiz çok zor durumda. Latif Hocam sendika kökenli; sen bu sefer bana destek olacaksın, eminim.

LATİF SELVİ (Konya) – Doğru söylüyorsunuz, Maliyeye beraber gideriz.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Buraya bir madde ekleyelim, ikramiye verelim bir maaş, 24 Kasım çok önemli bir tarih.

Ve son olarak şunu söyleyeyim: İşte, şimdi de bir eleştiride bulunuyorum. Bu kadar “Millî Eğitim Akademisi” diyorsunuz, bu kadar “kariyer gelişimi” diyorsunuz; ya, bu metnin içerisinde neden öğretmenleri yüksek lisans ve doktora teşvik etmiyorsunuz? Eğitim bilimleri içerisinde neden teşvik etmiyorsunuz? Sizden rica ediyoruz, bakın, eğitim bir bilim, onun yükselmesi de ön lisans, lisans, yüksek lisans, doktora ve siz bunu tamamen pas geçiyorsunuz; bu, maddede eksiktir, lütfen bunu da göz önüne alın.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, teşekkür ederim.

Benim de bazı şeyleri söylemem lazım. Öncelikle, en son dediğiniz şeyden başlayalım Sayın Vekilim. Bizim o düzenlememizde, 7354 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu’ndaki düzenlemede sınav vardı, sınavdan muafiyet de yüksek lisans ve doktora ile ilişkilendirilmişti, o zaman da aynı tartışmalar yapıldı. Şimdi, bu kariyer basamak sistemiyle ilgili bağlamından kopartılan bir nokta var, o da şu: Bu, öğretmenler arasında hiyerarşiyi kurmayla ilgili bir sistematik geliştirmiyor. Aynı şey gibi düşünün, Adalet Bakanlığındaki hâkim ve savcılarının birinci sınıf olmasıyla ilgili; özlük haklarında çok ciddi bir iyileşme sağlıyor ama hiçbir mahkûm veya oraya giden insan “Bana zinhar birinci sınıf hâkim bakacak veya savcı bakacak, öbürünü kabul etmem.” diye bir şey olmuyor, diğer hâkim ve savcılar arasında bir huzursuzluk konusu da olmuyor yani. Yani adliyelerde “A, sen birinci sınıfsın, ben birinci sınıfa ayrılmadım henüz.” diye hâkim ve savcı arasında bir şey olmuyor. Bunun kurgulanmasının mantığı... Benim icadım da değil bu yani. İşte, biraz önce Latif Selvi Vekilimiz bahsetti, ta, 2000’lerde, 2006 yılında, Hüseyin Çelik Bakanımızın zamanında uygulamaya şey yapan... Hüseyin Çelik de kendisi

uydurmadı yani sonuçta hiçbir bakan kendi zihninde, oturup da “Ben böyle bir sistematik kurayım.” demez, mevcut literatür, mevcut tartışmalar, onların birikiminden imbibiklenmiş olan çözümlerle bir şeyleri inşa etmeye başlar; ben de aynı şeyi yapmaya çalıştım.

Buradaki amaç, öğretmenler arasında, aynı işi yapan öğretmenler arasındaki bir hiyerarşik grup, katı ayrımlar yapmak değil. Buradaki amaç... İşte, herkes mutabık burada, sadece nasıl yapılacağıyla ilgili tartışmalar var. Öğretmenin yeterlilikleriyle ilgili sıkıntı var, dünyadaki en genç öğretmen popülasyonu, kitlesi Türkiye’de var; gerçekten böyle, bu müthiş bir fırsat ama aynı zamanda da dezavantaj. Çok uzun bir süreç içerisinde öğretmenlerimizin hayat boyu öğrenme kapsamında sürekli kendilerini geliştirecek mekanizmaları ihdas etmeniz lazım ama bunları da sahici bir şekilde özlük haklarıyla ilişkilendirmeniz lazım. Aslında bu, onun iyi niyetle yapılmış olan ilk girişimiydi, ilk girişimi oldu. Tabii, çok ciddi sıkıntılar yaşadım ben Milli Eğitim Bakanı olarak hakikaten ama niyetimiz öğretmenlerimizi güçlendirmektir, öğretmenlerimizin mevcut müktesebatlarında bir mekanizmayla destek sağlamaktı. Ben bu anlamda... İyi ki Öğretmenlik Meslek Kanunu’nu çıkarmışız. Gerçekten büyük tartışmalar yaşamış, büyük maliyetleri ödemiş olmamıza rağmen 600 binin üzerinde öğretmenin özlük hakkında ciddi bir iyileşmeye yol açtı. Aynı zamanda, bugün Öğretmenlik Meslek Kanunu’yla ilgili düzenlemeler yapılabiliyorsa aslında çıkış noktası orasıdır; onu öncelikle belirtmekte fayda var.

Diğer bir konu, benimle ilgili bu müzakerelerde sosyal medya üzerinde sürekli hatırlatmalar yapılıyor. “Milli Eğitim Bakanı beş yıla indirmeyi, başöğretmeni on yıla indirmeyi söylemişti.” Bir de ne söylemişti? “Yirmi yılın üzerinde kıdemi olan öğretmenler uzman öğretmen olduktan sonra on yıl beklemesinler çünkü emekli olma durumu olabilir yaş durumuna göre, başöğretmenlikten mutlaka yararlınsınlar.” Ben bunu Milli Eğitim Bakanı olarak kendi başıma oturup da kamuoyuyla paylaşmadım; ben bunu Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığıyla, Hazine ve Maliye Bakanlığıyla görüşerek, böyle bir adım atılmasının sistemi daha iyileştirebileceği, daha fazla fırsat havuzunu genişleteceğiyle ilgili bir mutabakat üzerine açıkladım. Dolayısıyla ben aynı PDR’de olduğu gibi, PDR’deki psikolojik rehberlik ve danışmanlık öğretmenlerimizin 100 öğrencinin olduğu okullarda olması gerektiğiyle ilgili kanaatimi nasıl muhafaza ediyorsam, o açıklamalarım da sadece popülist bir şekilde kitleyi manipüle etmeyle ilgili bir girişim değil, tam tersine, devletin diğer kurumlarıyla istişari bir şekilde alınmış olan... Ama yasalaşmamış çünkü Bakanlıktan ayrıldım, milletvekili olarak hizmet ediyorum. Dolayısıyla onların yapılmasının da doğru olduğunu, daha iyileştirmeye yol açacağıyla ilgili bir girişim olacağını düşünerek bunu özellikle ifade etmek istedim.

Tabii, şu andaki Öğretmenlik Mesleği Kanunu’yla ilgili şeyin kapsamı çok daha farklı; akademisi, onun işleyişi, kuruluşu, yine, öğretmenlik mesleğindeki mevcut kariyer sistematigindeki, yapılanmada sınavın ortadan kaldırılması, aynı zamanda öğretmene yapılan şiddetle ilgili çok daha kapsamlı bir kanun. Bunu özellikle sizin konuşmanız vesilesiyle dile getirmek istedim çünkü sanki şey var gibi bir hissiyat oluşuyor. Elbette her Bakanın farklı yaklaşımları olabilir, bundan doğal bir şey olamaz ama ben bu deklare etmiş olduğum şeylerin arkasındayım; onu özellikle belirtmek istiyorum.

Sayın vekilimize de teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

3’üncü önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'nin 20'nci maddesinde yer alan “başöğretmen” ibarelerinin “kıdemli uzman öğretmen” şeklinde, “başöğretmenlik” ibaresinin “kıdemli uzman öğretmenlik” şeklinde değiştirilmesini ve altıncı fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkranın eklenmesini ve diğer fıkranın buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

(7) Bakanlığın, Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfında öğretmen ya da okul yöneticisi olarak görev yaparken Genel İdare Hizmetleri sınıfına geçen İl Millî Eğitim Müdür Yardımcısı, İlçe Millî Eğitim Müdürü, Şube Müdürü, Eğitim Müfettişi ve Eğitim Uzmanlarından; memuriyetlerinde uzman öğretmenlik için öngörülen süreyi tamamlayanlar uzman öğretmenlik, kıdemli uzman öğretmenlik için öngörülen süreyi tamamlayanlar kıdemli uzman öğretmenlik tazminatından faydalanır.

Hüsmen Kırkpınar

Şenol Sunat

İzmir

Manisa

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim, buyurun.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – “Benim asıl kişiliğim öğretmenliğimdir, ben milletimin öğretmeniym, eğer Cumhur Reisi olmasam Maarif Vekilliğini almak isterdim.” diyen Mustafa Kemal Atatürk “Başöğretmen” ünvanını alarak Türk milletinin eğitim öğretim seferberliğinde fiilen çalışmıştır. Bakanlar Kurulu tarafından Atatürk’e verilen “Başöğretmen” ünvanını Millet Mektepleri Talimatnamesi’yle resmileşmiş ve 24 Kasım günü, 1981 yılından beri Öğretmenler Günü olarak kutlanmaya başlanmıştır. Bir başka deyişle, “Başöğretmenlik” ünvanı yalnızca Atatürk’e verilmiş ve onunla özdeşleşmiştir. Bu nedenle, maddede yer alan “başöğretmen” ibareleri yerine “kıdemli uzman öğretmen” ünvanının kullanılması daha yerinde olacaktır. Çünkü burada bir kariyer basamağı olarak bile bakmamak gerekir, uzman öğretmene belli bir senesi dolan, kademe cezası almayan ve belli bir eğitimden geçecek olan... Hani sınav kalktı şimdi ama neticede -olması gereken- öğretmenlerin bu kıdem durumuna bağlı olmak üzere maaş artırımını, derece artırımını söz konusudur. Şimdi, o yüzden, böyle “başöğretmen” gibi sulandırmak yerine -bir ara ilköğretimde okul müdürlerine de “başöğretmen” deniliyordu ama- daha uygun olacağını düşündüğümüz için “kıdemli uzman öğretmen” demekte fayda var diye düşünüyorum.

Sonra, 7'nci madde konusunu zaman zaman tekrar ettik. Bundan ayrı olarak sevk ve idare, yönetim, karar alma, uygulamaya koyma, hesap verme sorumluluğu içerisinde yönettikleri personelden mevcut kanun düzenlemesiyle daha düşük bir seviyede özlük haklarına sahip durumda olan il millî eğitim müdür yardımcısı, ilçe millî eğitim müdürü, şube müdürü, eğitim müfettişi ve eğitim uzmanlarının da uzman öğretmenlik ve kıdemli uzman öğretmenlik tazminatından yararlanabilmesi amaçlanmaktadır. Şu anda, evli, eşi çalışmayan bir uzman okul müdürünün aylık geliri 55.500 lira; başöğretmen bir okul müdürünün aylık geliri 60 bin lira İken; evli, eşi çalışmayan şube müdürünün maaşı 49 bin lira; ilçe müdürü, il müdür yardımcısının maaşı 50 bin lira; eğitim müfettişinin maaşı ise 42 bin liradır. Hiyerarşide bu kişiler başöğretmenlerin amiridir, onlara da başöğretmenlik ünvanı ve mali haklar verilmelidir. Eksik olan bu kısım teklife eklenerek teklif bu hâliyle, biraz önce size sunduğum gibi çıkarılmalıdır.

Şimdi, bir şey daha sormak istiyorum: Esas kariyer basamağı lisansüstü eğitimidir. Yani yüksek lisans veya doktora, her ikisi de olabilir. Ne oluyor? Lisansüstü; ki o öğretmenlik mesleği iki yıl önce tartışılırken lisansüstü eğitime imtihana girmeme hakkı verilmişti.

LATİF SELVİ (Konya) – Muafiyet...

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Muafiyet getirilmişti ama şimdi imtihan kalktığına göre, bunlar için yani şunu düşünmüyor musunuz?

Sayın Maviş, biraz telefonla meşgulsünüz ama...

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Yok, siz bir şey sordunuz, bilgi kontrolü yapıyorum.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Bunun süresini en azından indirelim. Yüksek lisans yapan kişiye uzman öğretmenlik için beş yıla indirebiliriz, başöğretmenlik için de on yıla indirebiliriz.

Bu arada, yine öğretmenler bizi de arıyor tabii, diyorlar ki: “Bu yıl 10’uncu yılını tamamlayanlar eski kanuna mı yoksa bu yeni kanununa tabi olacaklar?” Bunun da cevabını bekliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Bitti mi efendim süre?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Bir şey söyleyeceğim, bitiriyorum; bir önceki maddeyle ilgili.

Şimdi, öğretmenlerin mesleki gelişimi 0,33 paragraf yani şey olarak ve “Bakanlıkça gelişim sağlanır.” deniyor. Ama madde 19’da... Pardon, en son madde hangisiydi? Yani şunu söylemek istiyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim, lütfen, toparlayalım.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Bitiriyorum.

Akademi anlatılırken orada... Pardon... Tamam neyse, ben bir başka şeyde konuşacağım, zaman, süre kısıtı gereğince.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Teşekkür ediyoruz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

Son önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas numaralı Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi’nin 20’nci maddesinin (2)’nci fıkrasında bulunan “on yıl” ibaresinin “sekiz yıl” olarak değiştirilmesini, aynı maddenin (3)’üncü fıkrasında bulunan “on yıl” ibaresinin “beş yıl” olarak değiştirilmesini, aynı maddenin (6)’nci fıkrasından sonra gelmek üzere “Öğretmenlik yaparken Bakanlığa bağlı merkez ve taşra teşkilatlarında görevlendirilen eğitim uzmanı, il ve ilçe millî eğitim müdürleri, şube müdürleri ve müfettişlerden meslekte bulunma süresine dair şartlarını sağlayanlara uzman ve başöğretmen ünvanı verilir.” fıkrasının eklenmesini arz ve teklif ederim.

Mehmet Karaman

Samsun

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Sayın Vekilim, buyurun.

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; bu değişiklik teklifimizde uzmanlıkta on yılı sekiz yıl, başöğretmenlikte de uzmanlıktaki on yıl olarak beş yıla teklif ediyoruz. Ayrıca, öğretmenlik yaparken Bakanlıkta -Millî Eğitim- ilçelerde görev alan arkadaşların da bundan istifade etmesini sağlıyoruz. Yarın bir gün ilçelerde, illerde idari görev alacak arkadaş bulamayacaksınız çünkü onlar öğretmenlik de yapmışlar. Bu maaşlar da onlara verilmezse ilave ücret yönetici bulmakta zorluk çekeceksiniz.

Bir de burada öğlenki oturumda müfettiş arkadaşlarla ilgili Selvi Kardeşimiz bir şey söylemişti; hakları var bunların, bu hakları da bunun içerisine koyalım istiyorum. Onun için bu noktada desteğinizi bekliyorum. Eğer bu sefer bu konuda “evet” veremeyecekseniz hiç olmazsa bunu Genel Kurulda bütün detaylarıyla inceleyerek getirirseniz faydalı olacaktır diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Teşekkür ediyoruz.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Kabul edilmiştir.

21’inci maddeyi okutuyorum:

Yönetici görevlendirme

MADDE 21- (1) Eğitim kurumu müdürü veya müdür yardımcısı olarak ilk defa görevlendirilecek adaylar, Akademi tarafından düzenlenen yönetici yetiştirme programına alınır. Bu programa katılacak yönetici adayları yazılı ve/veya sözlü sınavlardan 60 ve üzerinde puan alanlar arasından puan üstünlüğüne göre belirlenir. Yazılı ve sözlü sınavın birlikte yapılması hâlinde başarı puanı, yazılı ve sözlü sınav puanının aritmetik ortalaması alınarak belirlenir.

(2) Yönetici yetiştirme programına alınanlardan bu program sonunda yapılan yazılı sınavda 60 ve üzerinde puan alanlar başarılı sayılır. Bunlar tercihleri de dikkate alınarak bu fıkra göre yapılan yazılı sınavda alınan puan üstünlüğüne göre vali onayı ile yönetici olarak görevlendirilir.

(3) Yöneticiler dört ders yılı için görevlendirilir. Yöneticiler aynı eğitim kurumunda aynı ünvanla en fazla sekiz ders yılı görev yapabilir.

(4) Yöneticilerin aynı eğitim kurumunda veya bir başka eğitim kurumuna yeniden yönetici olarak görevlendirilmelerinde Bakanlıkça belirlenecek başarı ölçütleri dikkate alınır. Bu madde kapsamındaki görevlendirmeler özlük hakları, atama ve terfi yönünden kazanılmış hak doğurmaz.

(5) Yönetici olarak görevlendirileceklerde aranacak şartlar, yöneticilerin aynı eğitim kurumunda veya bir başka eğitim kurumuna yeniden yönetici olarak görevlendirilmeleri ve bu görevlendirmelerde esas alınacak başarı ölçütleri, Akademi tarafından verilecek eğitimler, uygulanacak sınavlar ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, teşekkür ediyoruz.

Madde üzerinde söz almak isteyen milletvekilimiz? Yok.

Doğrudan önergelerin görüşülmesine geçiyoruz.

Madde üzerinde 4 adet önerge vardır, okutup işleme alıyorum.

Şimdi ilk önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 21’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Hun

Kezban Konukçu

İğdır

İstanbul

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun Sayın Vekilim.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Yani, çok uzun zamandır yapılan bu mülakat eleştirisi hiç dikkate alınmamış görünüyor. “Yönetici görevlendirme” maddesinde de -burada 21’inci maddede- “sözlü sınav” diyerek mülakatlardan tekrar bahsediliyor, bunu kesinlikle kabul etmediğimizi tekrar belirtmek isterim.

Aynı zamanda, 21’inci maddenin (4)’üncü fıkrasında “Yöneticilerin aynı eğitim kurumunda veya bir başka eğitim kurumuna yeniden yönetici olarak görevlendirilmelerinde Bakanlıkça belirlenecek başarı ölçütleri dikkate alınır.” deniyor. Bunun muğlak bir ifade olduğunu ve yine insan kayırmacı yaklaşımlara açık olduğunu ifade etmek isterim. Bu anlamda, bu teklifin 21’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını öneriyoruz.

Teşekkürler.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

Bir sonraki önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas no.lu Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi’nin 21’inci maddesinin (1)’inci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini, (4)’üncü fıkrasının teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

“(1) Eğitim kurumu müdürü veya müdür yardımcısı olarak ilk defa görevlendirilecek adaylar, Akademi tarafından düzenlenen yönetici yetiştirme programına alınır. Bu programa katılacak yönetici adayları yapılacak yazılı sınavdan 60 ve üzerinde puan alanlar arasından puan üstünlüğüne göre belirlenir.”

İsmet Güneşhan

Hikmet Yalım Halıcı

Suat Özçağdaş

Çanakkale

Isparta

İstanbul

Fethi Açıkel

Mustafa Adıgüzel

Nurten Yontar

İstanbul

Ordu

Tekirdağ

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, buyurun Sayın Vekilim.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Komisyonumuzun kıymetli üyeleri; şimdi, Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi’nin 21’inci maddesini, özellikle eğitim yöneticilerinin atanması ve tespiti, yetiştirilmesiyle ilgili önemli bir maddeyi tartışıyoruz. Burada -bizim, parti olarak sorunlu bulduğumuz- hem kaleme alınması ve formüle edilmesi açısından bence kötü bir yasa metni ortaya çıkmış hem de ortaya çıkardığı müphemlikler açısından bu yasa maddesinin sıkıntılı olduğunu ve bu hâliyle kabul etmemizin mümkün olmadığını ifade etmek isterim her şeyden önce.

Şimdi, şunu ifade etmemiz gerekiyor: Millî Eğitim Bakanlığı özellikle mülakatlar ve ölçme, değerlendirme sistemi açısından şimdiye kadar mülakatlardaki subjektif tasarrufları, aynı zamanda mülakatların kayırmacılığa yol açtığı iddiaları ve bu iddiaları zımnî olarak kabul ederek seçim beyannamesinde ve seçim öncesinde “Mülakatlar kaldırılacaktır.” taahhüdüyle aslında Millî Eğitim Bakanlığı pratiklerinin, özellikle öğretmenlerimize dönük mülakat pratiklerinin subjektivizm içerdiğini, kayırmacılık içerdiğini ve elenen öğretmen adaylarının, atanmayan öğretmen adaylarının bu konudaki yanlışlık hislerine bir cevap veremediğini biliyoruz ve bu aslında hassaten de itiraf edilmiş durumda farklı meseleler çerçevesinde.

Şimdi, bir yandan, mülakatlar ölçme ve değerlendirme süreçlerindeki subjektif ve yanıltıcı sonuçlar, adrese teslim değişiklikler, diğer taraftan Millî Eğitim Bakanlığının özellikle akademi, Millî Eğitim Akademisi kurulduktan sonra eğitim kurumu müdürü veya müdür yardımcısının atanması, mesleğe terfi edebileceği pozisyonlara kabulü noktasında yazılı ve/veya sözlü sınavlardan 60 ve üzeri puan alması kriterinin getirilmesi bu müphemlikleri ve subjektiflik algısını besliyor. Bunun düzeltilmesi gerekiyor. Öncelikle yasama dili açısından akademik, yarı akademik ve yarı entelektüel sayılabilecek fakat hiçbir kanun maddesinde yoruma mahal bırakmaması gereken bir müphemlik içeriyor 21/1 maddesi. Bu hâliyle eğer siz bu değişikliği yapmazsanız Anayasa Mahkemesi daha önce yaptığı gibi düzeltmeyi yapacaktır çünkü hiçbir zaman bir akademi veya bir bakanlık yöneticilerinin seçimi ve atanmasıyla ilgili mülakat sisteminin yazılı veya sözlü yapılacağıyla ilgili müphemliği prensip olarak kabul etmez fakat bu kötü bir şekilde 21/1 maddesinde yazılmış durumda.

Şimdi başlangıçta yönetici adayı olarak akademi tarafından yetiştirme programına alınan adaylar sözlü sınavlara tabi tutulabilecekken bir defa buna girdikten sonra bu programdan mezuniyet için sadece yazılı sınav kriteri aranıyor. Bu da bir başka subjektif ve şüphe uyandıran, siyasi nüfuz ve etkiye dayalı olarak ilk tercihlerin, ilk kabullerin yapılacağı şüphesini uyandıran bir algıdır. 21'inci maddenin (1)'inci ve (2)'nci bendi arasındaki bu yazım ve içerik müphemliği, bizim korkumuz odur ve kaygımız odur ki şüphemiz odur ki Millî Eğitim Akademisinin AK PARTİ'nin bir tür parti komiserleri gözetiminde ve seçiciliğinde bir siyasi arka bahçe yaratma gayretine doğru evrilebileceği hissidir. O da şudur: Yani nasıl proje okullarda öğretmenlerin atanması tamamen Bakanlığın uhdesinde ise Millî Eğitim Akademisi tarafından eğitim kurumu müdür ve müdür yardımcılarının subjektif bir şekilde seçilip atanmasının belirlenmesi durumunda da bu defa da proje okullarında olduğu gibi proje müdürleri ve yöneticileri yaratma ihtimali olacaktır, bir arka bahçesi yaratma ihtimali olacaktır AK PARTİ'nin parti komiserliği çerçevesinde. Bu da bizim uzun süredir dile getirdiğimiz bazı cemaatlerin, tarikatların ve kimi, sizin "STK" dediğiniz yapıların referanslarının mülakat sürecinde yöneticilik için bir kriter olduğu hissini ve kaygısını doğrulayacak niteliktedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim, toparlayalım.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Burada bir diğer önemli açık ve şüphe yaratan mevzu da şudur değerli milletvekilleri: ÖSYM veya Millî Eğitim Bakanlığının Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü gibi önemli iki sınav yapabilecek kurumu varken bu sınavı kimin yapacağıyla ilgili bir netlik söz konusu değildir yani akademinin içinde bu sınavın nasıl yapılacağı, akademi kurulduktan sonra bu meselenin nasıl ele alınacağıyla ilgili bir netlik söz konusu değildir; bunun giderilmesi gerekir. Bakınız, müphemliklerden ve subjektifliklerden arındırılmayan ölçme ve değerlendirme sistemleri, mülakatlar, Adalet ve Kalkınma Partisinin yönetimine yapışmıştır; yirmi iki, yirmi üç yıllık yönetiminde Adalet ve Kalkınma Partisi bu kara bulutun altındadır.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim, toparlayalım.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Bitiriyorum, bitiriyorum Başkan.

Bir taraftan Millî Eğitim Bakanlığının subjektif kriterleri ve mülakatları, diğer taraftan Türkiye İstatistik Kurumunun subjektif ölçme ve değerlendirme kriterleri Türkiye'de, maalesef, bu konuda büyük bir hayal kırıklığı yaratmıştır. Devlet ve medeniyet süreklilik ve tutarlılık gerektirir, asgari adalet ve nesnellik gerektirir, aksiye kayırmacılık ve kabileciliktir. Adalet ve Kalkınma Partisinin taassup kabilecilik yerine, nesnel adalet ve nesnellik kriterlerini benimsemesi gerekir diye düşünüyoruz; diğer türlü ise bir tür sultanlıktır, bir tür keyfi sultanlık yönetimidir. Biz 21'inci maddede, özellikle yöneticilerin bu kriterlere göre nesnel ve adaletli prensipler çerçevesinde tespit edilmesini bekliyoruz.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, teşekkür ederiz.

Buyurun.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Sayın Başkanım, tabii, gecenin ilerleyen bu vaktinde hiç kimseyi yormak istemem ama birkaç hususu izah etmek istiyorum. Bir: “Parti komiserliği” gibi bir ifadeyi AK PARTİ olarak kesinlikle kabul etmediğimizi burada ifade etmek istiyorum. İki: Parti komiserliği yaklaşımı sol parti jargonunun içerisinde değerlendirilebilecek bir yaklaşımdır, biz muhafazakâr demokrat bir partiyiz; eğer bir parti komiserliği aranacaksa bunun, bizim geleneğimiz içerisindeki partilerde değil, sol jargonun içerisinde aranması lazım. Üç: Türkiye’nin siyasi geçmişi, siyasi tarihi ve parti gelenekleri açısından bakıldığında parti komiserliğinin hangi partiye çok daha iyi yakıştığını milletimiz çok iyi biliyor; onun için Cumhuriyet Halk Partili bir milletvekili arkadaşımızın AK PARTİ’yi, AK PARTİ’nin uygulamalarını parti komiserliğiyle suçlaması Cumhuriyet Halk Partisinin geleneklerine baktığımızda hiçbir şekilde yakışmayacak bir şey; onun için bu ifadeleri reddediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, teşekkür ederim.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Sayın Başkan, çok kısa, bir dakikalık, bir dakikalık, sadece kayıtlara geçmesi açısından bir şey söylemek istiyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Şimdi, Sayın Maviş, kayıtlara geçsin diye söylüyorum. Adalet ve Kalkınma Partisi, bugünkü uyguladığı siyaset itibarıyla, üzülmek söylüyorum, ne muhafazakârdır ne demokrattır.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Bu sizin yaklaşımınız.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Evet, bakın, bunu kayda geçsin diye söylüyorum, ne muhafazakârdır ne de demokrattır; keşke muhafazakâr demokrat olsaydı, biz bunu kabul ederdik.

İkinci de şudur: Siyasi komiserlik söz konusu olduğu iddiamızı destekleyecek çok sayıda tarihsel örnek vardır; istifa ettirilmiş belediye başkanları vardır, bürokratlar vardır, bakanlar vardır, bilumum atanmış, keyfi atamalarla yerleştirilmiş kadrolar vardır. Millî Eğitim Bakanlığında öğretmenler ve yöneticilere de bunu reva görmeyin diye, 1 milyon 250 bin öğretmen ve yönetici adayımıza bunu ifade etmiş durumdayım.

Saygılar sunuyorum, teşekkür ederim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

Şimdi 3’üncü önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi’nin 21’inci maddesinde yer alan “yazılı ve/veya sözlü sınavlardan” ibaresinin “yazılı sınavdan” ibaresiyle değiştirilmesini ve (1)’inci fıkranın üçüncü cümlesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hüsmen Kırkpınar

Şenol Sunat

İzmir

Manisa

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Vekilim, buyurun.

HÜSMEN KIRKPINAR (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli hazırun, görüşülmekte olan Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'nin 21'inci maddesinde "yazılı ve/veya sözlü sınavlardan" ibaresinin "yazılı sınavdan" ibaresiyle değiştirilmesini, (1)'inci fıkranın üçüncü cümlesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ediyoruz. Gerekçemiz de önergemizle akademi tarafından yapılacak yönetici yetiştirme programına katılacak adayların belirlenmesinde mülakatın kaldırılmasını teklif ediyoruz. 2007 yılından bu yana yani 2002 3 Kasım'da iktidara gelmiş Adalet ve Kalkınma Partisinin 2007 yılından sonraki süreçte yani 2024'e kadar üzerine yapışmış, adil olmayan seçme ve değerlendirme konusunda da hem partinizi hem de ittifakınızı rahatlatacak bir şey yapmış olursunuz. Adaletin yolunu mülakatı kaldırarak başlatabilirsiniz.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Sayın Vekilim, teşekkür ediyoruz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Önerge reddedilmiştir.

Evet, 4'üncü önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas numaralı Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'nin 21'inci maddesinin (1)'inci fıkrasının ikinci cümlesinde bulunan "ve/veya sözlü" ibaresi ile aynı fıkra'da bulunan "Yazılı ve sözlü sınavın birlikte yapılması hâlinde başarı puanı, yazılı ve sözlü sınav puanının aritmetik ortalaması alınarak belirlenir." ibarelerinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Mehmet Karaman

Samsun

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Buyurun.

MEHMET KARAMAN (Samsun) – Sayın Başkan, maddenin (1)'inci fıkrasında bulunan, yönetici adayları için "yazılı ve/veya sözlü sınavlarda 60 ve üzerinde" şeklindeki hüküm mülakatların önünü açan bir uygulamadır ve bu hüküm kanundan çıkarılmalıdır. Kanunun öğretmen atama süreçlerinde mülakatların olmamasını olumlu karşılamakla birlikte yönetici atamada mülakatların devam edecek olması, siyasi yakınlıkları sebebiyle birtakım öğretmenlere iltimas geçilmesine sebebiyet verebilir.

Diğer bir husus ise yöneticiliğin ikinci görev olarak görülmesi problemidir. Daha önce de ifade ettiğimiz konu eğitim camiasında önemli ölçüde tepki almaktadır. Yöneticiliğin kazanılmış bir hak olarak görülmesi gerektiği düşüncesi her zaman ağır basmaktadır. Özellikle tayin ve yer değiştirme süreçlerinde, bu görevlerin kazanılmış hak olmaması sebebiyle yöneticilerin mağduriyet yaşamasına sebep olmaktadır. Ayrıca, Eğitim Bilimleri Enstitüsü ve eğitim yöneticiliğiyle ilişkili alanlarda lisansüstü eğitimi tamamlayan öğretmenlerin yönetici görevlendirme süreçlerinde öncelenmesi ve akademi şartı konulacaksa da akademi sonundaki sınavlardan muaf tutularak yönetici olarak göreve bence doğrudan geçebilmeleri sağlanmalıdır. Bu şekilde, sözlü mülakatın kaldırılması için bu önergemize destek vermenizi bekliyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Evet, teşekkür ediyoruz sayın vekilimize.

Şimdi, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Önerge reddedilmiştir.

Şimdi maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Madde kabul edilmiştir.

Şimdi, değerli milletvekilleri, diğer maddeye geçmeden önce bir madde teklifi gelmiştir, madde ihdasına yönelik bir önerge vardır; okutup işleme alacağım.

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“YENİ MADDE: 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Okullarda yöneticilik ve eğitim öğretim hizmeti yapanlara, kıdemlerine göre (emekliler hariç) dengi resmi okullarda ödenen aylık ile sosyal yardım kampanyasındaki ek ödeme tutarlarından az ücret verilemez.”

Hüsmen Kırkpınar

Şenol Sunat

İzmir

Manisa

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Evet önerge hakkında Şenol Hanım...

Buyurun Sayın Vekilim.

ŞENOL SUNAT (Manisa) - Evet, çok değerli Komisyon üyeleri, birçoğunuz, tabii, yoruldunuz. Yeni bir madde ihdası var. Dün hepimiz dinledik. Özel kurumlarda çalışan öğretmenlerin sendikasının başkanı da bize durumlarını anlattı. Tabii, biz bunu hazırladığımız için, önceden çalıştığımız için... İnanın ki yani en az kanun yapıcılar kadar biz de grup olarak çalıştık. Hani daha iyiye gitsin istiyoruz. Yani geçmişte, 2014 yılında, yine, Yusuf Tekin Bey'in müsteşar olduğu dönemde kaldırılan yani 5580 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesi olarak kaldırılan maddenin tekrar, yeniden konması için bu önergeyi verdik. Bu da “Okullarda yöneticilik ve eğitim öğretim hizmeti yapanlara, kıdemlerine göre (emekliler hariç) dengi resmi okullarda ödenen aylık ile sosyal yardım kapsamındaki ek ödeme tutarlarından az ücret verilemez.” yani taban ücretini devlet okullarıyla eşitleme. Tabii, bu, işverenler için ne getirir ne götürür; başka formüller de buldu arkadaşlar, dün anlattılar, o formüller de uygulanabilir ama biz bu mağduriyeti ortadan kaldırmak için bu teklifi bir önerge şeklinde sizlere yaptık. Yani 17.002 lira olan asgari ücreti bile alamayan hatta öğrenci kabulünde çok yüksek ücretler alan okullarda bile asgari ücretin ya çok altında veya asgari ücret alan bu arkadaşlarımız gerçekten çok mağdur. Hani, bu uygun olmayabilir, işverenlere uygun olmayabilir ama bir şekilde bu meselenin, bu mevzunun düzenlenmesi ve düzeltilmesi gerekiyor. Emin olun, çıkıyorum arada, hâlen Özel Kurum Öğretmenleri Başkanı ve arkadaşları koridorda bekliyor. İçim gerçekten çok yandı bu konuda. Bu çocuklar bizim çocuklarımız, bunlar da büyük bir yük kaldırıyorlar eğitim ve öğretimde. O yüzden, bu meselenin çözülmesi lazım. Bir zaman, özel okul öğretmenleri, devlette olan öğretmenlerden daha fazla maaş alıyordu ama bugün için gerçekten çok mağdurlar.

Teşekkür ediyorum dinlediğiniz için

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Teşekkür ediyoruz.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler Önerge reddedilmiştir.

Sayın milletvekilleri, şimdi 22'nci maddeyi okutuyorum:

Özel program ve proje uygulanan eğitim kurumlarına yönetici görevlendirme ve öğretmen atama

“MADDE 22- (1) Yurt içi veya yurt dışında, yerli veya yabancı kurum ve kuruluşlarla veya başka ülkelerle iş birliği anlaşması çerçevesinde kurulan ve ulusal veya uluslararası proje yürüten okul ve kurumlara, Bakan onayı ile özel program ve proje uygulayan okul ve kurum olarak seçilenler ile Bakan onayıyla doğrudan Bakanlık merkez teşkilatına bağlanan kurumlara yapılacak öğretmen atamaları ve yönetici görevlendirmeleri Bakan tarafından yapılır.

(2) 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 38 inci maddesi kapsamında üniversitelerde görev yapan öğretim elemanlarına birinci fıkra kapsamında okul müdürlüğü görevi verilebilir.

(3) Öğretim elemanları ile Bakanlık kadrolarında görev yapmakta olan öğretmenlerin bu madde kapsamındaki okul ve kurumlara atanma ve görevlendirilmelerinde bu Kanun, 657 sayılı Kanun ve diğer mevzuatın sınavlar ve atanmaya ilişkin hükümleri uygulanmaz. Bu madde kapsamındaki okul ve kurumlara yönetici görevlendirmeleri özlük hakları, atanma ve terfi yönünden kazanılmış hak doğurmaz.”

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Madde üzerinde 3 adet önerge vardır, aynı mahiyetteki önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 22'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Hun

Kezban Konukçu

İğdır

İstanbul

Aynı mahiyetteki 2'nci önergenin imza sahipleri:

Hüsmen Kırkpınar

Şenol Sunat

İzmir

Manisa

Aynı mahiyetteki 3'üncü önergenin imza sahipleri:

İsmet Güneşan

Hikmet Yalım Halıcı

Suat Özçağdaş

Çanakkale

Isparta

İstanbul

Fethi Açıkel

Mustafa Adıgüzel

Nurten Yontar

İstanbul

Ordu

Tekirdağ

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Sayın Milletvekili, buyurun.

YILMAZ HUN (İğdır) – Teşekkür ediyorum.

Ana dilinde konuşma ve eğitim alma bireylerin doğumuyla birlikte kazandığı temel bir haktır. Ana dili, bireylerin en kolay sosyalleştiği, rahatça etkileşiminde bulunduğu ve öğrenme seviyesini doğalında yükselten dildir. Bu bağlamda, ana dilinde eğitim hakkı temel insan haklarının ilk sıralarında gelmektedir. Ana dilinde eğitimin, pedagojik gelişim ve kolay öğrenme çabalarından kritik ve hatta olmazsa olmaz bir kriter olduğunu ulusal ve uluslararası birçok dil bilimci çalışmalarıyla ortaya koymuştur. Kanadalı dil bilimci Jim Cummins “Dil ve Güç” isimli kitabında iki dilli olmanın zihinsel gelişim boyutundaki önemine vurgu yapmış, çocukların kendi ana dillerinde eğitim görmelerinin bir gereklilik olduğunu belirtmiştir. Cummins, ayrıca, iki dilli eğitimin eğitimciler ve öğrenciler arasında hem dil öğrenimini hem de kimlik oluşumunu geliştiren olumlu bir etkiye sahip olduğunun altını çizmektedir.

Hem bilimsel çalışmaların gösterdikleri hem de Türkiye’de birçok farklı halkın bir arada yaşadığı, farklı dillerin konuşulduğu düşünüldüğünde dillerin nesiller boyu aktarımını sağlamak ve de öğrencilerin öğrenme düzeylerini yükseltmesi için ana dilde eğitim bir zorunluluktur. Türkiye, ana dil haklarına dair Birleşmiş Milletler bildirisini kabul etmiş olmasına rağmen Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi’ndeki ana diliyle ilgili çekincelerini kaldırmamakta ısrar etmektedir. Ayrıca hem bilimsel

bir gereklilik hem de toplumsal bir hak ve talep olmasına rağmen Anayasa'nın 42'nci maddesinde yer alan "Türkçeden başka hiçbir dil, eğitim ve öğretim kurumlarında Türk vatandaşlarına ana dilleri olarak okutulamaz ve öğretilmez." ifadesinde de bir değişiklik yapılmamaktadır. Toplumsal barışın sağlanması, çocukların eğitim hakkından tam olarak yararlanması için ana dilli eğitim temelli çok dilli eğitimin hayata geçirilmesi için çalışmalar bir an önce başlatılmalıdır. Ana dilde eğitimin önündeki engeller ortadan kaldırıldığı ve çok dilli eğitim yerleşik kılındığı takdirde pedagojik, psikolojik ve toplumsal birçok sorunun çözümü de beraberinde gelecektir.

Maddede özel program ve proje uygulanan eğitim kurumlarına öğretmen atamaları ve yönetici görevlendirmelerinde tek yetki Bakana verilmiştir. Bu tip okulların niteliğine uygun öğretmen ataması ve yönetici görevlendirmesinin objektif olmayacağı, okulların türü gereği taşıması gereken niteliğe uygun olmayacağı açıktır. Bu nedenle teklifin 22'nci maddesi teklif metninden çıkarılmalıdır diyoruz.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Teşekkür ediyoruz sayın milletvekilimize.

Diğer önerge üzerinde, buyurun.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Değerli Komisyon üyeleri; hepinizi tekrar saygıyla selamlıyorum.

Proje okulları nedir? Proje okulları bölgesel, ulusal ve uluslararası projelerde okullarını, bölgelerini ya da ülkelerini temsil etmeleri ve proje geliştirmeleri için kurulan okullardır. Aslında bu okullar doğru bir mantıkla kurulmuştu. 14 Mart 2014 tarihinde yürürlüğe giren 6528 sayılı Kanun'la proje okullarının yönetici ve öğretmenlerini atama yetkisi doğrudan Millî Eğitim Bakanına verilmişti. Bu teklifle doğrudan atama yetkisi yine Bakana verilmektedir. Bu süreçte illerdeki en gözde okullar proje okulu yapılmıştır değerli arkadaşlar. Bugün bu okullarda ne yapılıyor, hangi projeleri geliştiriyorlar ya da proje geliştiriyorlar mı, hiç belli değil. Dönemin Bakanı Nabi Avcı 2014 yılında kanun Parlamentodan, Meclisten geçerken proje okullarının sayısını 3-5 olarak belirtmişti ancak bugün sayılarının 2.400'e ulaştığını Sayın Bakan Yardımcısı belirtti.

Akademik ve fiziki anlamda en iyi liseler proje okulu yapıldı değerli arkadaşlar. Bu okullarda çalışan öğretmenlerin neredeyse tamamı başka liselere gönderildi ve Türkiye'de köklü okulların niteliği yok edildi. Şu an bu okullarda çalışan öğretmenlerin ve yöneticilerin neredeyse tamamı yandaş bir sendikaya üyedir. Buralarda görevlendirilecek öğretmenler için puan üstünlüğü gibi bir şart da aranmıyor. Yaklaşık bir hesaplama 100 bin öğretmeni ilgilendiren bir konudan bahsediyoruz. Bakana verilen personel seçme yetkisinin hangi ölçütlere göre olacağı belirtilmemiştir bu yasada. Maddede belirtilen ilgili kurumlar için personel seçme tam anlamıyla Bakanın keyfine bırakılmıştır. Kısacası, Bakana tanınan yetkiler açık kanuni bir yetkilendirme değildir. Hukuk devletinde kanunilik ilkesi gereği idarecinin şahsına yetki olmaz, yetki açıkça kanunda yer alır değerli arkadaşlar. Bu hâliyle maddenin (1)'inci fıkrası verilen yetkiyle ölçütler koymadığı ve sınır çizmediği için Bakanın buradan alacağı yetkiyle kendi hukukunu oluşturma fırsatını vermektedir ki bu, demokrasiyle, hukuk devleti ilkesiyle bağdaşmaz. Bu maddenin yasalaşması sonrasında liselerde çalışan her 5 öğretmeninden 1'inin Bakan tarafından atanması söz konusu olacaktır. Bu proje okulları farklı kategoride değerlendirilecekse belli kriterler çerçevesinde atamaların yapılması gerekir. Bakanlıkta ve AKP teşkilatlarında atama pazarları maalesef oluşturulmuştur. Öğretmenler de bu okullara atanmak için AKP'li yöneticilerin iki dudağı arasına terk edilmişlerdir; bunu kabul etmek mümkün değil. Bakana bu derece sınırsız bir yetki verilmesi de asla kabul edilemez. Özellikle de bu mevcut Bakana bu kadar geniş yetkinin verilmesi ülke açısından da Türk millî eğitimi açısından da bir felaket olacaktır.

Teşekkür ederim Başkanım.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Teşekkür ederim Sayın Vekilim.

Buyurun Sayın Vekilim.

HÜSMEN KIRKPINAR (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli hazırun, 22'nci madde proje okullarına yönetici görevlendirmeyeyle ilgili. Proje okulları Millî Eğitim Bakanının âdeta en rahat hareket edebildiği, istenilen öğretmen ve yöneticilerin hiçbir kriterle bağlı olmaksızın atamasının yapılabildiği bir alan hâlinde; atamalar için kriter yok ama siyasi baskı ya da sıkı ikili ilişkiler var. Başlangıçta çok az okul proje okulu yapıldı, zamanla sayıları artırıldı. Sınavla öğrenci alan -Bakanın deyimiyle- nitelikli okulların tamamı proje okulu kapsamına alındı, hem okul hem de öğretmen ve yönetici sayısı birden yükseldi. Akademik başarısı yüksek olan öğrencilerin alındığı proje okullarına liyakat esasına dayanmadan yapılan öğretmen ve yönetici atamaları okulların başarısına ve verimliliğine ciddi ölçüde zarar verdi. Herhangi bir objektif kriterle tabi tutulmadan keyfilik ve kayırmacılık usulüyle yapılan atamaların önüne geçilmesi beklenirken bu madde metniyle proje okullarında süregelen ve adil olmayan atama usulü meşrulaştırılmış oldu. Proje okullarına yöneticiler ve öğretmenler sınavla, puan üstünlüğüne göre alınmalıdır.

Son söz ve son soru: İstatistik bilgileri ışığında bugüne kadar proje okullarıyla hedeflenen amaçlar neydi ve bu amaçlara ne oranda ulaşıldı?

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Sayın Vekilim, teşekkür ediyorum.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Önerge reddedilmiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Madde kabul edilmiştir.

Sayın hazırun, 23'üncü maddeyi okutuyorum:

Başarı ve üstün başarı belgesi ile ödül

MADDE 23- (1) Öğretmen ve yöneticilere 657 sayılı Kanunun 122 nci maddesi kapsamında başarı belgesi, üstün başarı belgesi ve ödül verilebilir.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Madde üzerinde söz almak isteyen milletvekilimiz? Yok.

Önergelere geçiyoruz.

1 adet önerge vardır, okutup işleme alıyorum.

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 23'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Hun

Kezban Konukçu

İğdır

İstanbul

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun Sayın Vekilim.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Değerli Komisyon üyeleri, bu, ödüllendirme meselesi... Zaten var olan ödül sisteminin bu akademi de devam etmesi öngörülüyor bu maddeyle. Ödüllendirme sisteminde objektif kriterlerin ve evrensel kriterlerin olmaması zaten bizim uzun zamandır yaptığımız bir eleştiri; bunun bu akademi uygulamasında aynen devam etmesi öngörülüyor bu maddeyle birlikte.

Ödüllendirme sistemi, evet, olabilir, teşvik edebilir öğretmenleri ancak bunun objektif kriterlere göre olması için belli öneriler yapmak istiyoruz. Örneğin bir komisyon oluşturulabilir, bu komisyonda öğretmenler de yer alabilir ve bu komisyon aracılığıyla ödüllendirmeler yapılabilir; ödüllendirmenin tarafsız olması öğretmeni motive eder.

Bu anlamda, bu hâliyle hem kanun teklifinin hem de maddenin geri çekilmesini öneriyoruz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ediyoruz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

Başka önergemiz yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

CEVDET AKAY (Karabük) – Pardon, burada konuşmamız vardı ama.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Hayır, yok.

CEVDET AKAY (Karabük) – Ben o zaman madde üzerine...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Başka bir şeydir, önerge yok. Arkadaşlarınızla bir müzakere edin.

CEVDET AKAY (Karabük) – Ben o zaman bir konuşayım. Madde üzerinde konuşayım Başkanım.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Kabul edilmiştir.

24'üncü maddeyi okutuyorum:

Disiplin hükümleri

MADDE 24- (1) Öğretmen ve yöneticiler hakkında 657 sayılı Kanunun disiplin hükümleri uygulanır. Ancak öğretmen ve yöneticilerden;

a) Öğrencilere ve eğitim süreçlerine ilişkin ses veya görüntüleri ilgili mevzuatında belirlenmiş usuller dışında paylaşanlara kınama,

b) İlgili mevzuatı gereği yapılanlar dışında öğrencilere menfaat karşılığında özel ders veren veya özel ders için yönlendirme yapanlara, öğretmenlik mesleğiyle bağdaşmayacak şekilde öğrencilere olumsuz örnek teşkil edecek söz, davranış, hâl ve hareketlerde bulunanlara, öğrencilerin ders başarılarının değerlendirilmesinde taraflı davrananlara, eğitim öğretim sürecinde Bakanlıkça onaylanan öğretim programının belirlediği amaç ve hedeflere aykırı faaliyet ve uygulamalar yapanlara aylıktan kesme,

cezası verilir.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ediyoruz.

Madde üzerinde söz almak isteyen milletvekilimiz? Yok.

Önergelere geçiyorum.

Madde üzerinde 3 adet önerge vardır, ilk 2'si aynı mahiyettedir, önergeleri okutup işleme alacağım.

Okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'nin 24'üncü maddesinin (2)'nci fıkrasının (b) bendinde yer alan “öğretmenlik mesleğiyle bağdaşmayacak şekilde” ibaresinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hüsmen Kırkpınar

İzmir

Şenol Sunat

Manisa

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Yılmaz Hun

Kezban Konukçu

İğdır

İstanbul

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun Şenol Hocam.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – 24’üncü maddeyle ilgili (b) bendinde yer alan “öğretmenlik mesleğiyle bağdaşmayacak şekilde” ibaresinin teklif metninden çıkarılmasını istedik. Öğretmenlik mesleğiyle bağdaşmayacak şekilde öğrencilere olumsuz örnek teşkil edecek söz, davranış, hâl ve hareketlerde bulunanlara aylıktan kesme cezası verilecek olması uygulamada birçok sorunu da beraberinde getirebilir. Öğretmenlik, yüksek itibara sahip meslekler arasında zaten en büyük itibar kaybı yaşayan meslek grubuyken bu düzenlemeyle öğretmenler sürekli bir şikâyet, şiddet ve soruşturma tehdidi altında kalabilir. İfade edilen olumsuz örnek teşkil edecek hâl ve hareketlerden kastedilenin ne olduğu, kişilerin hayat felsefesi, niyetleri, dünya görüşü, inanç sistemleri, bulundukları coğrafyanın ve kültür ortamının özelliklerine göre farklı yorumlanabilecektir. Belirlilik ilkesiyle birlikte kanun metnlerinin açık bir biçimde ifade bulması gerekmektedir, ancak böylelikle subjektif ve keyfi kararların önüne geçilebilir. Belirsiz kanunların varlığı hâlinde disiplin yetkisi güvenceli bir şekilde sınırlanmamış olacaktır. Bu durumda öğretmenler keyfiliğe karşı korumasız kalacak ve hukukun güvence fonksiyonu yerine getirilemeyecektir. Geniş bir yorum alanı yaratılması, sınırları net bir şekilde belirtilmeyen yasal düzenlemeler öğretmenleri baskı ve art niyetli yaklaşımların hedefi hâline getirecektir. Yine aynı zamanda aynı fiilden dolayı farklı kişilere farklı disiplin cezaları teklif edilebilmektedir bu şekilde, farklı şekilde de uygulanabilmektedir. Bu yüzden böyle çok muğlak olan “öğretmenlik mesleğiyle bağdaşmayacak şekilde” gibi ifadelerden -ki burada disiplin suçlarıyla ilgili birçok konu zaten ince ince yazılmıştır, sayfalar dolusu yazılmıştır ama- herkese göre değişebilecek veya birilerini bir şekilde zor durumda bırakacak bu tür ifadelerden, net olmayan ifadelerden kaçınılması gerektiğini düşündüğümüz için bu önergeyi verdik.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, teşekkür ederim.

Söz isteyen diğer milletvekilimize sözü veriyorum.

YILMAZ HUN (İğdır) – Teşekkür ediyorum.

Teklifin “Disiplin hükümleri” başlıklı 24’üncü maddesinin (1)’inci fıkrasının “Öğrencilere ve eğitim süreçlerine ilişkin ses veya görüntüleri ilgili mevzuatında belirlenmiş usuller dışında paylaşılanlara kınama” biçiminde (a) bendinde yer verilen “eğitim süreçleri”nin tam olarak hangi süreci kapsadığı belirsizdir. Soruşturmacı ve muhakkiklerce farklı biçimlerde yorumlanabilir. Bu maddede teklifin bir meslek kanunu olma hususunda eksikliğini de ortaya çıkarmıştır, meslek kanunu sistematikinden uzaklaşmıştır. Bir bütün olarak öğretmenlerin güvencelerine yer vermek yerine, bir yasa değişikliğiyle 657 sayılı Kanun’a eklenecek hususlara yer verilmiştir.

Maddeyle özel ders veren öğretmenler için bir önlem alma yoluna gidilmekte, öğretmenlere aba altından sopa gösterilmektedir. Düzenleme hâlihazırda iktidarın itibarsızlaştırdığı eğitim emekçilerini velilerin önüne atacak, sürekli bir şikâyet ve soruşturma tehdidi altında bırakacaktır.

Düzenlemede ifade edilen “olumsuz örnek teşkil eden hâl ve hareketler”in çerçevesi çizilmemiştir. Veli ve yöneticilerin bakış açısına göre değişebilen hâl ve hareketler, farklı kültürel bölgelerde farklı yorumlamalara sebep olabilecektir. Ayrıca, öğrenci değerlendirmede ayırım yapıldığı iddiasıyla hem kurum yöneticileri hem de öğretmenler veli şikâyetleriyle boğuşacak, asıl görevlerini yapamaz hâle geleceklerdir.

Öğretmenlik yapısı gereği ifade özgürlüğünü en çok kullanması gereken mesleklerden biriye haklarını arayan, yasalara, hukuka, eğitime sahip çıkan, fikrini belirten, anayasal hakkını kullanarak sendikalaşan öğretmenlerin sindirilmesine yönelik düzenlemelerin önünün açılmak istendiği açıktır.

“...öğretim programının belirlediği amaç ve hedeflere aykırı faaliyet ve uygulamalar yapanlara aylıktan kesme cezası verilir.” maddesi müfredatın bilim karşıtı içeriğini reddeden, laik, bilimsel eğitimi savunan öğretilerin mutlaka cezalandırılacağı tehdidini içerdiği için -teklifin 24’üncü maddesi- teklif metninden çıkarılmalıdır diyoruz.

Teşekkür ederiz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, teşekkür ediyorum.

Aynı mahiyetteki önerileri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum.

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas numaralı Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi’nin 24’üncü maddesinin (1)’inci fıkrasının (b) bendinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsmet Güneşan

Hikmet Yalım Halıcı

Suat Özçağdaş

Çanakkale

Isparta

İstanbul

Fethi Açıkel

Mustafa Adıgüzel

Nurten Yontar

İstanbul

Ordu

Tekirdağ

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Sayın Başkanım, bir yanlışlık oldu, aynı mahiyette değildi önergelerimiz, 2’sini birden oylattınız. Hani tutanaklara geçtiği için söylüyorum, bir yanlışlık olmasın.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Arkadaş tekrar incelesin çünkü “Aynı mahiyette” diye bana verdiler yani ona baktıracağım.

Şu anda biz milletvekilimize bu yeni önergeyle ilgili söz verelim, o arada onu inceleyelim.

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Tamam, düzeltin diye söylüyorum, tekrar bir oylatma yapılması lazım.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ederim.

Oylamayı ayrı ayrı yaparız gerekirse, aynı mahiyette değilse.

Evet, buyurun Sayın Vekilim.

CEVDET AKAY (Karabük) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ödül ve disiplinle ilgili bu bölümde 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun 122’nci ve 125’inci maddelerine atıfta bulunuluyor. Önce 122’nci maddeyle ilgili; burada baktığımız zaman, buradaki çalışanların emsallerine göre üstün gayret göstermesi durumunda veya kamuyla ilgili belirli tasarrufları yapması veya kamu zararının önlenmesi durumunda ödüllendirilmesi söz konusu. Ödüllendirilirken de buradaki ilgili merkez ve taşra teşkilatına göre, merkezde ise Bakanlıkla alakalı, ilde ise vali ve ilçede kaymakamın görüşü alınarak başarı belgesi verilmesi söz konusu. 3 kere üst üste olursa da üstün başarı belgesi ve ödülle ilgili bu maddede konular geçiyor. O da en yüksek devlet memurunun ek göstergeler

dâhil yüzde 200'üne kadar ödül verilebiliyor. Yine, aynı şekliyle de, bu ödül neticesinde de başarılarla ilgili de ödüllendirilmesi söz konusu, devam ediyor. Fakat buradaki kişi sayısını belirlemede de Millî Eğitim Bakanlığına binde 20'yle ilgili bir sınırlama var. O da yılbaşındaki dolu kadroyla alakalı, onu geçemiyor. Buradaki süreyle ilgili durumlar belliiken ödülün ne zaman ödeneceğiyle ilgili bilgi yok.

Ben 23 ve 24'ü bir arada konuşuyorum. 23'te de konuşacaktım, bir teknik hatayla konuşamadım. Buradaki düzenleme, bu 122'nci maddedeki düzenlemeyle aynı Sayın Vekilim. Burada ekstra ne düzenlenecek yönetmelikle? Onu ben merak ettim, onu sormak istiyorum size. Yani buradaki ödülün ne zaman ödeneceği ve kriterleriyle ilgili mi düzenleme olacak? Devlet Personel Başkanlığına da burada uygun görüşle gidilmesi gerekiyor. Bu konuyla ilgili cevap verirsiniz sevinirim.

Disiplinle ilgili konuda da öğretmenler için bu kanun teklifinde öngörülen özel disiplin suçları ve cezaları yapılan görev ve işiyle ilgili, alakalı değil, kişilerin özel hayatına yönelik müdahale niteliği taşımaktadır.

Yine, cezalandırılan bazı yerler var, ödüllendirilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Buradaki, öğretmenlerimizin özellikle devlet protokolünde olması ve bazı VIP hizmetlerinden yararlanması gerekiyor. Özellikle, yapılan törenlerde, etkinliklerde saatlerce ayakta kalıyor STK'lerin önünde, odaların önünde. Burada, protokoldeki yerlerinin belirlenmesi önem arz ediyor. Örneğin, yirmi beş yılını aşmış veya 1'in 4'ündeki öğretmenler için özel bir statü uygulanabilir, bunu bekliyorlar. Yine, emekli öğretmenlerin de havaalanında VIP hizmetlerinden yararlanması gerekir.

Cezalandırılan bir öğretmen alanı da özel sektör öğretmenleri. Onlar da burada önemli, düzgün haberler bekliyor kendileriyle alakalı. Aşağı yukarı 200 bin civarında bir öğretmen sayısı var, özel öğretmen. Yine, Özel Sektör Öğretmenleri Sendikasına göre ortalama ücretleri 17 bin ile 25 bin TL arasında, burada düzeltme bekliyorlar. Yine, okul, kurs ya da dershanelerde çalışan öğretmenler asgari ücretin altında ücret alıyor. Özellikle büyükşehirlerde açlık sınırının altında ücret alan bu özel sektör öğretmenleri hakikaten çok yüksek kiralar da verdikleri için koşullarının düzeltilmesini bekliyor. Bu yüzden ek iş yapmak zorundalar, garsonluk, anketörlük, inşaat sektörü gibi muhtelif yerlerde çalışıyorlar. Yine, kırk saatin üzerinde çalışanlar var, altmış saatin üzerinde çalışanlar var. Yine, temel sorunlarından biri de sözleşmeyle çalıştıkları için on aylık bir süreyle çalışmaları söz konusu. Sözleşmeleri yenilenmediği zaman da kıdem tazminatı alamıyorlar veya yenilense bile burada da üç ay civarında ücretlerini alamıyorlar. Bu koşulların düzeltilmesini özellikle bizlerden bekliyorlar; buradan, hepimizden bu konuyla ilgili müjde bekliyorlar.

Süreme bakıyorum, biraz daha var. Yine, yurt dışı eğitimle ilgili vize zorlukları var. Burada hem yurt dışına eğitime giden öğrenciler açısından hem akademisyenler açısından vize koşulları zorlanıyor. Bu koşulların düzeltilmesiyle ilgili girişimlerde bulunulması lazım. Örneğin, Kanada'da mesela öğrencilerle ilgili, eğitime gidenlerle ilgili -akademisyenler de dâhil- vizede yüzde 35 oranında bir daraltma yapmışlar. Yine, Avustralya'ya baktığımız zaman, yedi ay içerisinde 3 kat zorlaştırmışlar vize alma koşullarını. Aynı şekliyle Amerika Birleşik Devletleri, İrlanda, Hollanda gibi ülkelerde de bu tip problemler devam ediyor. Bunda tabii biraz göçmen politikasıyla alakası olmakla beraber Çin ve Hindistan'dan gelen öğrencilerin de etkili olduğunu söylüyorlar. Ama burada sıkı bir politikayla, dış ilişkilerle beraber, Dışişleri Bakanlığıyla müşterek bir çalışma yaparak bu vize zorluklarının da giderilmesinin de gerektiğini ifade ediyor, teşekkür ediyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

Sayın vekilimizin uyarısı için çok teşekkür ediyorum. Uzman arkadaşımız bir hata yapmış, 2 önergeyi aynı kategoride değerlendirmiş. Dolayısıyla onlarla ilgili müzakere yapıldı, konuşmalar yapıldı, 2'sini ayrı ayrı oylatmamız gerekiyor.

Hüsmen Kırkpınar ve Şenol Sunat Hocamızın teklif ettiği önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

Yılmaz Hun ve Kezban Konukçu Milletvekillerimizin önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

Şimdi önergelerimizi tamamladık.

24'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Kabul edilmiştir.

25'inci maddeyi okutuyorum:

“Öğretmenliğin sona ermesi

MADDE 25- (1) 657 sayılı Kanunun ilgili hükümleri saklı kalmak kaydıyla, 5237 sayılı Kanunda düzenlenen uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma, kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, kabul etmek veya bulundurmak ya da uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak, hayâsızca hareketler, müstehcenlik ve fuhuş suçları ile cinsel dokunulmazlığa karşı suçlardan mahkûm olanların öğretmenliği sona erer.”

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Maddeyle ilgili söz almak isteyen vekilimiz de yok, önerge de yok, dolayısıyla doğrudan maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Kabul edilmiştir.

26'ncı maddeyi okutuyorum:

ALTINCI BÖLÜM

Millî Eğitim Akademisinin Kuruluşu ve Görevleri

Kuruluş

MADDE 26- (1) Öğretmen adaylarının mesleğe hazırlanması, öğretmen, yönetici ve diğer personelin mesleki gelişimi, kariyer basamaklarında ilerlemeleri ve görevde yükselmeleri için eğitim programları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek üzere Bakanlığa bağlı Millî Eğitim Akademisi kurulur.

(2) Gerekli görülen yerlerde Akademi bünyesinde eğitim ve uygulama merkezleri açılabilir.

(3) Akademinin personel, denetim, bakım ve onarım, koruma ve güvenlik, taşınır ve taşınmaz, araç, gereç, malzeme, demirbaş ve taşıtlar ile benzeri ihtiyaçları için gerekli iş ve işlemler Bakanlığın ilgili birimleri tarafından yerine getirilir. Akademinin giderleri için öngörülen ödenekler Bakanlık bütçesinde yer alır.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Madde üzerinde söz almak isteyen milletvekilimiz yok ancak madde üzerinde 2 adet önerge vardır, okutup işleme alıyorum.

İlk önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 26'ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Hun

İğdır

Kezban Konukçu

İstanbul

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim, buyurun.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Meclise sunulan kanun teklifinin bu şekilde yasalaşması hâlinde öğretmenler sözleşmeli olarak atanmak için bir de yeni kurulacak bu akademinin eğitiminden geçecek, akademiye KPSS puanına ve atama ihtiyacı sayısına göre alınacak olan öğretmenler üç ya da dört dönemlik eğitim boyunca öğretmen adayı sayılacaklardır. Öğretmen adaylarının akademiye geçirdikleri süre hizmet süresinden sayılmazken sadece genel sağlık sigortalısı olacak olmaları dikkat çekicidir. Millî Eğitim Akademisine giriş KPSS puanıyla, öğretmenliğe atama ise akademi eğitimi başarı puanıyla yapılacaktır. Adaylar teorik derslerden yazılı sınavla, uygulamalı derslerde ise uygulama yaptığı okulda danışman öğretmen ve akademi eğitim personeli tarafından ayrı ayrı değerlendirilerek iki değerlendirmenin ortalamasına göre geçme notu alacaklardır.

Kanun teklifinde Millî Eğitim Akademisi, öğretmenlik alanları, eğitim kurumları, hazırlık eğitimi, norm kadro gibi terimlerin tanımları yapılmıştır; öğretmen ve yöneticilerin görev, yetki ve sorumluluklarının öğretmenlik mesleğinin gereklerine uygun olarak belirlenmesi, atama, görevlendirme ve meslek içinde ilerlemede liyakat ve kariyer esaslarına uyulması, eğitim faaliyetlerine katılımın teşvik edilmesi ve sürekli mesleki gelişim sağlanmasının esas alınacağı belirtilmiştir.

Millî Eğitim Akademisinin, öğretmenlerin mesleki gelişimi ve kariyer basamaklarında ilerlemeleri için eğitim programları hazırlamak ve uygulamakla görevli olduğu belirtilmektedir. Millî Eğitim Akademisinin kurulması öğretmenlerin mesleki gelişimini desteklemek adına olumlu bir adım gibi yansıtılsa da bu akademinin işleyişi ve etkinliği konusunda ciddi belirsizlikler bulunmaktadır. Ayrıca akademinin işleyiş sürecinin finansmanı ve kaynakları konusunda net bir planlamanın belirtilmemiş olması da dikkat çekicidir. Kanun taslağı, öğretmenlerin mesleki gelişimini desteklemeyi ve eğitim kalitesini artırmayı hedeflediğini iddia etmektedir ancak uygulamada karşılaşılabilecek sorunlar ve belirsizlikler bu hedeflerin ne kadar gerçekleştirilebileceği konusunda şüpheler uyandırmaktadır. Özellikle liyakat ve kariyer esaslarına uyulması, disiplin cezalarının uygulanması ve mesleki gelişim faaliyetlerinin sürdürülebilirliği konularında yaşanabilecek sorunlar öğretmenlerin iş motivasyonunu ve mesleki verimliliğini olumsuz etkileme riski taşımaktadır. Bu nedenle, teklifin 26’ncı maddesi teklif metninden çıkarılmalıdır.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Çok teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

Şimdi 2’nci önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas no.lu Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi’nin 26’ncı maddesinin (1)’inci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Öğretmen, yönetici ve diğer personelin mesleki gelişimi ve görevde yükselmeleri için eğitim programları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek üzere Bakanlığa bağlı Millî Eğitim Akademisi kurulur.”

İsmet Güneşan

Hikmet Yalım Halıcı

Suat Özçağdaş

Çanakkale

Isparta

İstanbul

Fethi Açıkel

Mustafa Adıgüzel

Nurten Yontar

İstanbul

Ordu

Tekirdağ

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun Sayın Vekilim.

HARUN ÖZGÜR YILDIZLI (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekillerimiz; bu kanun AK PARTİ iktidarının öğretmen yetiştirme konusunda başarısızlığının ciddi itirafıdır. Üniversiteler özgür akademi ve çağdaş eğitimci yetiştirmeye uğraşır. Üniversiteleri ele geçirmeye çalıştınız. Şimdi, oraları yok sayıp “Bakanlık bünyesinde öğretmen yetiştireceğiz.” diyorsunuz. Kanun Anayasa’ya aykırı, aykırı konuları “tek torba” anlayışıyla Komisyona getirdiniz. Eğitimi yandaşlaştırdınız, sırf yeni yandaş kadrolar olsun diye eğitimin ruhuyla oynuyorsunuz. Öğretmeni Bakanlık değil üniversiteler yetiştirmelidir. Bu yaptığınız sistemden ne öğrenciler memnun ne öğretmenler memnun, bu sistemi âdeta deneme yanılma tahtasına döndürdünüz.

Türkiye, PISA ve UNICEF raporlarında her geçen yıl daha da geriye gidiyor. Türkiye’de en çok değişen bakanlar Millî Eğitim Bakanları oluyor çünkü başarısız ve istikrarsız bir durum ortada. Baktığımız zaman yirmi iki yıllık iktidarınızda 9 Bakanımız değişti. Eğer ortada bir başarı olsa bu değişiklik olmaz. Onun için üniversitelerde rektörler değişti, istediğiniz oluşumu sağlamaya çalıştınız, baktınız olmadı, şimdi de diyorsunuz ki: “Üniversitelerde olmuyor, Millî Eğitim Bakanları öğretmenleri yetiştirsin.” Bu da çok doğru bir yaklaşım değil. Bu açıdan baktığımız zaman “Hep bizden olsun, her şey aynı renk olsun.” mantığıyla bakarsak bu çok doğru bir yaklaşım olmaz ve çok doğru bir sonuç vermeyeceğini hepimiz biliyoruz. Hepimiz aynı düşünceden insanlar olsak... Aynı düşüncüyü, aynı fikri tek tipleştirme topluma hiçbir katkısı olan bir durum değildir. Onun için, baktığımız zaman, bu maddede öğretmenlerimize, öğrencilerimize yarayan bir durum yoktur.

Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Çok teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum arkadaşlar: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

Madde üzerindeki önerge görüşmelerini tamamladık.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Kabul edilmiştir.

27’nci maddeyi okutuyorum:

Akademik görevleri

MADDE 27- (I) Akademik görevleri şunlardır:

- a) Öğretmenlik mesleğine hazırlık eğitimi programlarını hazırlamak ve uygulamak.
- b) Yönetici yetiştirme programlarını hazırlamak ve uygulamak.
- c) Öğretmen, yönetici ve diğer personelin kariyer basamaklarında ilerlemeleri ve görevde yükselmelerine yönelik eğitim programlarını hazırlamak ve uygulamak.
- ç) Öğretmen, yönetici ve diğer personelin sahip olması gereken yeterlikleri belirlemek ve gelişen şartlara göre güncellemek.
- d) Öğretmenlere; öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği bilgi, beceri, tutum ve değerler ile dijital yeterlikleri kazandıracak eğitim faaliyetleri planlamak ve uygulamak.
- e) Öğretmen, yönetici ve diğer personelin eğitim ihtiyaçlarını belirlemek, bu ihtiyacı karşılayacak eğitim programlarını hazırlamak, uygulamak ve eğitimlerin etkinliğini izlemek.
- f) Talepleri uygun görülmesi hâlinde, giderleri kurumlarınca veya kendilerince karşılanmak kaydıyla özel öğretim kurumlarında görev yapan personele eğitim vermek.
- g) Talepleri uygun görülmesi hâlinde, giderleri kurumlarınca veya kendilerince karşılanmak kaydıyla diğer kamu kurum ve kuruluşlarının personeline eğitim vermek.

ğ) Eğitim öğretim alanında bilimsel ve teknolojik gelişmeleri takip etmek; görev alanına giren konularda yayın yapmak, araştırma, geliştirme, proje faaliyetleri ve bilimsel çalışmalar yürütmek.

h) Görev alanıyla ilgili konularda yurt içi veya yurt dışı üniversiteler ve diğer kurum ve kuruluşlarla iş birliği gerçekleştirmek.

ı) Bakan tarafından verilecek diğer görevleri yapmak.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde söz almak isteyen milletvekilimiz yok ancak madde üzerinde 2 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Şimdi ilk önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 27'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Hun

Kezban Konukçu

Iğdır

İstanbul

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim, buyurun.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Sayın Komisyon üyeleri, Sayın Başkan; gerekçemiz bir önceki maddeyle aynıdır, o yüzden burada söz almıyoruz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Teşekkür ediyoruz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

Bir sonraki önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas no.lu Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'nin 27'nci maddesinin (1)'inci fıkrasının “a)” bendinin teklif metninden çıkarılmasını; “f)” ve “(g)” bentlerinde yer alan “giderleri kurumlarınca veya kendilerince karşılanmak kaydıyla” ibarelerinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsmet Güneşhan

Hikmet Yalım Halıcı

Suat Özçağdaş

Çanakkale

Isparta

İstanbul

Fethi Açıkel

Mustafa Adıgüzel

Nurten Yontar

İstanbul

Ordu

Tekirdağ

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Söz isteyen Sayın Vekilimize sözü veriyorum.

Buyurun Sayın Vekilim.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Teşekkür ediyorum.

Aslında bu maddede bir katakulli var, bir üçkâğıt var aslında; Sayın Bakan ve sayın teklif sahibi bir ufak üçkâğıtla atanamayan öğretmen sorununu çözmeye çalışıyor. 1 milyonun üzerinde atanamayan öğretmen var, böylelikle bu atanamayan öğretmenler akademi yoluyla aslında yok sayılmak isteniyor. Burada birkaç husus var: Eğitim fakültelerinin herhâlde iyi eğitim verdiğine güvenmiyorsunuz ki yirmi iki yıldan beri ülkeyi siz yönetiyorsunuz, “Her ile üniversite açtık.” diye övünüyorsunuz ve her ilde de eğitim fakülteleri var ve buradan mezun olan fakir fukara çocukları zaten işsiz, bu akademiyle birlikte

iyice işsiz kalacaklar. Burada üniversite mezunu öğretmenler tekrar eğitilmek isteniyor. Bu akademin amacı aslında öğretmen olanları geliştirmek olsaydı bu anlaşılabilirdi ama bu, kabul edilebilecek bir şey değil.

İkinci şey de şu: Mülakat var, bütün Türkiye’de herkesin sorunu; AK PARTİ’ye oy veren fakir fukaranın da sorunu, CHP’ye oy veren fakir fukaranın da sorunu. Allah var, hakkınızı yemeyelim, AK PARTİ iktidarı fakir fukara arasında AK PARTİ’ye oy verenler, CHP’ye oy verenler, MHP’ye ya da İYİ Partiye oy verenler arasında ayırım yapmıyor; fakir fukaraysan, dayın yoksa maalesef mülakattan geçemiyorsun. Bunun yüzlerce örneği var. Babası, annesi AK PARTİ’nin bayrağını sallayan gençler, Malatya’da rastlıyorum, ilahiyat mezunu çocuklar, maalesef, yüksek puan almalarına rağmen dayıları olmadığı için atanamıyor. Bir katmerli mülakat getiriliyor buraya, bir katmerli “double” mülakat getiriliyor ve burada hoşunuza gitmeyen insanların elenmesi öngörülüyor.

Şimdi, ayinesi iştir kişinin, lafa bakılmaz; geçmiş uygulamalarınıza bakıldığı zaman, işte, 98 puan alan insanlar atanmıyor, hâkimlik savcılık sınavında öyle, öğretmenlik sınavında öyle. Maalesef, subjektif kriterler uygulandığı için kimse de bu mülakata güvenmiyor yani yapılan anketlere göre yüzde 80’in üzerindeki gencimiz bu mülakat sistemine güvenmiyor. Siz de seçime giderken -Sayın Özer Bakandı- bir taahhütte bulundunuz, dediniz ki: “Biz mülakatı kaldıracacağız.” Yani milleti kandırdınız “Mülakatı kaldıracacağız.” dediniz ama seçimden sonra bu sözünüzü unuttunuz aynı geçtiğimiz vergi yasasında olduğu gibi, hiç vergiden söz etmemişsiniz ama şimdi bir sürü vergi geliyor, burada da aynı durum hâkim yani milleti kandırdınız. Argo deyimiyle söyleyecek olursak millete üçkâğıt yaptınız, onu da söyleyelim. Bu, doğru bir şey değil. Bakın, burada dünden beri tartışılıyor, dün dörtte bitti, bugün herhâlde sabaha kadar sürecek bu görüşmeler ancak müzakere etmenin de bir anlamı olmadığını görüyoruz.

Şimdi, arkadaşlarımız sıkça söylüyor, ben bir kez daha ifade etmek istiyorum: Hakikaten burada parmak indir, parmak kaldır... Şimdi, sizin de içinize sinmeyen birçok şey var. Örneğin, dün Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası Başkanının söylemiş olduğu şeyler var, sendika başkanlarımızın söylemiş olduğu sözler var. Aslında birçok sendikanın ortaklaştığı maddelerde bile “Saray yaptı, Külliye yaptı ya da Bakan yaptı, geldi.” diyorsunuz ve bu müzakerenin anlamı da olmuyor yani bunun bir anlamı da olmuyor. Burada birçok -Parlamentoda eski olan milletvekili arkadaşlarımız bilir- kanun yapılıyor, muhalefetin itirazları dinlenmiyor, sonra tekrar bu kanunlar geliyor. Aynı şey referandumda geçen meşhur yasada da var, rejimi değiştiren yasada da var; bunları dikkatinize sunmak istiyorum. Bu, doğru bir şey değil yani bu akademi insanların içine sinen bir şey değil.

Bir de biraz önce ben 25’inci maddede bir şeyler söyleyecektim, onu da buradan ifade etmek istiyorum. “Öğretmenlik mesleğiyle bağdaşmayacak şekilde öğrencilere olumsuz örnek teşkil edecek söz, davranış, hâl ve hareketlerde bulunanlara...” ibaresi var. Burada zaten 657 sayılı Kanun var, bu kanunda memurluğa uymayan insanlar memuriyetten uzaklaştırılabilir.

Burada bazı şeyler var. Ne diyor? Örneğin “müstehcenlik” diyor, “hayâsızlık” deniyor. Bunu kim kontrol edecek? Örneğin, müstehcenlik ne? Askılı elbise giymek ya da etek giymek müstehcenlik mi? Buna kim karar verecek? Hakikaten bu da... Çünkü biliyorsunuz yaşıyoruz. Örneğin, dans etmek hayâsızlık mı, halay çekmek hayâsızlık mı? Çünkü Malatya’da yaşadığım bir örneği anlatayım ben size: Bir okulda çocuklar halay çekiyor diye öğretmenleri tarafından cezalandırıldı, ciddi eylemler oldu. Örneğin, bu bir hayâsızlık mı? Yani bu maddeyi niye koyuyorsunuz biliyorum.

Şimdi, uyuşturucu meselesi önemli bir mesele.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Milletvekilim, toparlayalım.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Elbette.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Tabii ki uyuşturucu önemli bir mesele. Eğer uyuşturucu meselesi varsa nerede var biliyor musunuz arkadaşlar? Okulların önünde var; bu meselenin çözülmesi lazım. Maalesef okulların önünde kimi araştırmalara göre 8-9 yaşlarındaki çocukların uyuşturucuya başladığı söyleniyor. Türkiye'nin en temel meselelerinden biri bu uyuşturucu meselesi, bunun çözülmesi lazım. Maalesef bunlar çözülüyor; öğretmenler üzerinde, bu yasayla beraber, bu teklifle beraber, 25'inci maddeyle beraber, işte, müstehcenlik, hayâsızlık gibi şeyler var. Şimdi, örneğin, uyuşturucu satmak ya da kullanmak hayâsızlık mı? E, vallahi hayâsızlık, vallahi ahlaksızlık ama kendi içinize bakın, örneğin, genel merkezde koka çeken insanlara bir şey yapıldı mı? Yapılmadı.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Başkanım, pudra şekeri onlar(!)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Pudra şekeri çektiler, bir şey yapıldı mı? Yapılmadı, hâlâ görevlerine devam ediyorlar.

Türkiye'de aslında hayâsızlık çok, ahlaksızlık çok ama bu maalesef ödüllendiriliyor. Örneğin, rüşvet alan milletvekiline...

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Milletvekilim...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Hemen bitiriyorum, hemen konuya gelip bitiriyorum.

Yani bunlara dikkat çekmek lazım.

Değerli arkadaşlar, bir de bakın, yeni çağ, yakın çağ, bir sürü çağ değişti ama benim gördüğüm kadarıyla -ben yapay zekâ uzmanı değilim ama- herhâlde insanlık tarihinin en büyük değişimiyle karşı karşıyayız, yapay zekâyla beraber en büyük değişimiyle karşı karşıyayız. Ya, işte, yapay zekâdan konuşma yapıyorlar, yapay zekâdan çok çeşitli şeyler var. Millet yapay zekâyla uğraşırken bizim uğraştığımız konulara bakın. Hakikaten bu toplumun geleceği için de kaygı duyuyorum, sizin çocuklarınız için de kaygı duyuyorum, kendi çocuklarımız için de kaygı duyuyorum. Dünya Endüstri 4.0'ı tartışıyor Sayın Bakan, dünya 2030 yılında şu an yapılan mesleklerin yüzde 30'unun olmayacağını öngörüyor, yirmi yıl sonra bu okullarda yetişen mesleklerin yüzde 50'sinin olmayacağını öngörüyor. İnsanlar Norveç'te, Danimarka'da bu yapay zekâdan ve gelişmişlikten dolayı çalışma gününü dört güne indirmiş durumda; bizim tartıştığımız konular da bunlar. Bunları da sizin vicdanlarınıza sunuyoruz.

Hakikaten bir müzakere... Lütfen muhalefeti dinleyin. Yani bizim de çocuklarımız var, sizlerin de çocukları var, hepimizin ortak geleceği ama bu konu da burada, söyleyeyim -yani Komisyon'daki AK PARTİ'li arkadaşlarımıza söylüyorum- çok nezaket içerisinde tartışılıyor ancak bu konuda maalesef bir irademizin olmadığının da altını çizmek istiyorum, bir irade de yok maalesef. Yani nasıl geliyorsa öyle geçiyor ama bilin ki bunun Genel Kurul'da aynı şekilde olmayacağını ifade etmek istiyorum. Maalesef burada sayısal çoğunluğumuz olmadığı için sözümüz de bir para etmiyor. Sendikalar söylüyor, bütün muhalefet partileri söylüyor; maalesef size dinletmek mümkün değil.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ediyoruz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

2 önergeyi de müzakere ettik.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Kabul edilmiştir.

28'inci maddeyi okutuyorum.

Akademi İzleme ve Yönlendirme Kurulu

MADDE 28- (1) Akademi İzleme ve Yönlendirme Kurulu; Bakanın ya da Bakanın görevlendireceği bir bakan yardımcısının başkanlığında, Akademi Başkanı, Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürü, Personel Genel Müdürü, bir Yükseköğretim Kurulu üyesi, Bakan tarafından diğer kamu kurum ve kuruluşları ile üniversitelerden belirlenecek birer temsilciden olmak üzere yedi kişiden oluşur. Üniversitelerden belirlenecek üyenin görevlendirilmesi ilgili mevzuat uyarınca yapılır. Gündeme göre ilgili Bakanlık hizmet birimi amirleri başkanın daveti üzerine toplantılara katılır.

(2) Akademi İzleme ve Yönlendirme Kurulu Akademinin görev alanına giren konularda politika ve stratejileri belirler; gerçekleştirilen çalışmaları izler ve değerlendirir.

(3) Akademi İzleme ve Yönlendirme Kurulu, yılda en az iki kez toplanır.

(4) Akademi İzleme ve Yönlendirme Kurulunun sekretarya hizmetleri Akademi Başkanlığı tarafından yürütülür.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ediyoruz.

Madde üzerinde söz almak isteyen milletvekilimiz yok ancak madde üzerinde 2 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 28'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Hun

Kezban Konukçu

Iğdır

İstanbul

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun Sayın Vekilim.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Sayın Komisyon üyeleri, Sayın Başkan; biz 26'ncı maddedeki önerge gerekçemizde genel olarak akademiye bakış açımızı sunmuştuk. O yüzden aynı gerekçelerimiz geçerlidir. Maddenin çekilmesini öneriyoruz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ediyoruz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas numaralı Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'nin 28'inci maddesinin (1)'inci fıkrasının birinci cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Akademi İzleme ve Yönlendirme Kurulu; Bakanın ya da Bakanın görevlendireceği bir bakan yardımcısının başkanlığında, Akademi Başkanı, Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürü, Personel Genel Müdürü ve Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenecek üç Yükseköğretim Kurulu üyesi olmak üzere yedi kişiden oluşur.”

İsmet Güneşan

Hikmet Yalım Halıcı

Suat Özçağdaş

Çanakkale

Isparta

İstanbul

Fethi Açıkel

Mustafa Adıgüzel

Nurten Yontar

İstanbul

Ordu

Tekirdağ

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun Sayın Vekilim.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; saat iki buçuk. Ben de hem Genel Kurulu bu hafta nöbetçi olmam sebebiyle hem de Millî Eğitim Komisyonunu elimden geldiğince takip ettim. Yoğun bir çalışma hem bizim Komisyon üyeleri hem diğer muhalefet partilerinin Komisyon üyeleri hem iktidar partisinin Komisyon üyeleri -sizler- yoğun bir çaba harcıyorsunuz ama beni çok üzen bir durum var çünkü -bunu Meclis Genel Kurulunda da söyledim- üzülererek söylüyorum, bugün Bakan burada olmalıydı -arkadaşlarımız söylemiştir ama- bugün Millî Eğitim Bakanının burada olmaması üzüntü verici bir durum.

Bakın, bugün Bakan Yardımcısı var -kızmasın bana- atanmış birisi, buradaki milletvekilleri 30 bin oy alarak, 100-150 bin arası oy alarak seçilip gelen insanlar. En meşru zemin Türkiye’de yasama organı, sonra yargı organı yani burada seçilmiş insanların karşısına Bakan gelip bu yasa teklifini savunmuyorsa bence burada bu görüşmelerin olamaması gerekiyor. Dönem dönem maalesef, bu saygısızlık yapılıyor. Bazı Bakanlar geliyor, yasa teklifini savunuyor, sorulara cevap veriyor. Bu Bakan niye gelmiyor arkadaşlar? Şimdi, Komisyona gelmeyen bir Bakan Meclise gelirse ne olacak? Apayrı bir tartışma. Meclise gelirse bu Komisyona niye gelmedi? Komisyon üyelerine bir saygısızlık. O yüzden, gerek iktidar -AKP, MHP- grubu gerek muhalefet grubu öncelikle Meclisin saygınlığını korumak adına bunu sorgulamalı ama ne acı ki...

Murat Kurum herhâlde 3’üncü kez Bakan olarak atanıyor. Meclis otuz dakika ara veriyor, otuz dakika ara verdikten sonra Meclis, en az 150 milletvekili sıraya giriyor Murat Kurum’u tebrik etmeye. Sonra ara veriyoruz, “Ya, bu kanun yetişmeli.” diyor Grup Başkan Vekili. Peki. “Zamanla yarışıyoruz.” diyor. “E, o zaman senin milletvekillerin de bir çiçek alıp Bakanı gidip makamında ziyaret etseydi.” dedim.

Şimdi, bunu niye söylüyorum? Bakın, eğer ki biz kendi değerimizi bilmezsek, kendi değerimizi korumazsak, bu Meclisin ne kadar önemli bir kurum olduğunu bu Bakan Yardımcısı ve Bakana anlatmazsak böyle olmaz arkadaşlar. Sabaha kadar bu Komisyon çalışacak, Komisyon Başkanı çalışacak. Ki o da eski bir Bakan, ki dönem dönem onu da eleştiriyordum; pişmanım, gelen gideni aratıyor -üzülererek söylüyorum- biz görmedik ondan bu davranışları yani bazen de haksızlık mı yaptım diyorum. Ama böyle olmaz. (AK PARTİ milletvekillerinden “Özür dile.” sesleri)

Olabilir, ben özür dilemekten de hiç şey yapmam ama bu Bakanı gördükten sonra dedim ki eyvah, eyvah, eyvah!

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sözüň arasında “Sizden özür diliyorum.” deyin de biz de bu gecenin mutluluğunu yaşayalım.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ya onu gördükten sonra pişmanlıklarım var, bunu söyleyeyim.

Şimdi, burayı tenzih ediyorum, Meclisi tenzih ediyorum. Bakın, ben de bir fıkra anlatayım – milletvekillerimizi, sizleri tenzih ediyorum ama ben bu bakan ve atanmış seviciliğini sevmiyorum- şimdi, Bakan geliyor, herkes “Sayın Bakan, Sayın Bakan, Sayın Bakan, Sayın Bakan...” sıraya giriyor. Bir yurttaş papağan alacak, gidiyor “Papağan ne kadar?” diyor. “300 lira.” diyor. “Niye?” diyor. “İngilizce biliyor.” diyor. Sonra yanındaki papağan var, “Bu ne kadar?” diyor. “Bu 600 lira. Bu hem İngilizce hem Fransızca biliyor çünkü.” diyor. Üçüncü “O, 2 bin lira.” diyor. “O niye 2 bin lira?” diyor. “Ona herkes Bakanım.” diyor çünkü diyor.

Şimdi, bakın, bu olmaz. Biz doğruya “doğru”, yanlışla “yanlış” demeliyiz. Bakan burada olmalı, Bakanın yüzüne her şeyi konuşmalıyız; ayrıcalığı mı var? Bugüne kadar herhâlde bu dönem, ay sonu bitecek, 30’a yakın Bakan geldi, hepsi açık açık cevap verdi, tartıştık, ağır eleştirilerde bulunduk, kavgaya varan durumlar oldu ama bu saygısızlığı yapmadı. Bence yarın Bakanı arayın, Meclise gelsin, bunun hesabını versin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Milletvekilim, toparlayalım.

Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bitiriyorum.

Burada içerikle ilgili, arkadaşlarım gerekli eleştirileri yapıyor, önermeleri veriyor, muhalefet şerhini dört dörtlük yazacak, Mecliste direnecek, ben çok teşekkür ediyorum onlara ama ben Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili olarak Meclisin saygınlığını, grubumun saygınlığını hatta tüm grupların saygınlığını korumak zorundayım. Sizler sabaha kadar çalışacaksınız, Bakan gelmeyecek, atanmış bir Bakan Yardımcısını yollayacak. Ben almazdım onu buraya, almazdım, Bakan gelecek derdim. Bu hepinize yapılmış bir saygısızlık, böyle olmamalı diyorum, teşekkür ediyorum ama umarım Genel Kurulda böyle olmaz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Kabul edilmiştir.

29’uncu maddeyi okutuyorum:

Akademi Başkanlığı ve Akademik Kurul

“MADDE 29- (1) Akademi Başkanlığı; Akademi Başkanı, Akademik Kurul ve sayısı onu geçmemek üzere hizmet birimlerinden oluşur.

(2) Akademi Başkanı, Akademinin en üst amiri olup doğrudan Bakana bağlı olarak görev yapar.

(3) Akademi Başkanı, Akademinin temsil ve yönetiminden, Akademi faaliyetlerinin yürütülmesi ve denetiminden sorumludur.

(4) Akademik Kurula Akademi Başkanı başkanlık eder. Akademik Kurul bir başkan ve on kurul üyesinden oluşur.

(5) Akademik Kurul Akademinin görev alanına giren konularda Akademi İzleme ve Yönlendirme Kurulu tarafından belirlenen politikaların uygulanmasına ilişkin standartları, öğretmen, yönetici ve diğer personelin sahip olması gereken yeterlikleri, Akademi tarafından düzenlenecek eğitimlerin programlarını ve Akademinin yıllık çalışma planını hazırlar ve Bakan onayına sunar.

(6) Akademik Kurul, Akademiden çıkarma cezalarına karşı yapılan itirazları inceleyerek karara bağlar.”

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, teşekkür ediyoruz.

Madde üzerinde söz almak isteyen milletvekilimiz? Yok.

Yine bu maddede 2 tane önergemiz var, okutup işleme alıyorum.

Şimdi ilk önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 29'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Hun

Kezban Konukçu

İğdır

İstanbul

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun Sayın Vekilim.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Benzer şekilde, akademinin, tamamen millî eğitim politikalarının, son zamanda uygulanmaya çalışılan neoliberal politikalara uygun, dinselletirmeye uygun bir yaklaşımla uygulandığını düşünüyoruz ve tamamen kanun teklifinin ve bu maddenin çekilmesini öneriyoruz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte (2/2239) esas no.lu Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'nin 29'uncu maddesinin (6)'ncı fıkrasının teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsmet Güneşan

Hikmet Yalım Halıcı

Suat Özçağdaş

Çanakkale

Isparta

İstanbul

Fethi Açıkel

Mustafa Adıgüzel

Nurten Yontar

İstanbul

Ordu

Tekirdağ

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun Sayın Vekilim.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, madde 29 Akademi Başkanlığının oluşumu ve Akademik Kurulun oluşumuna yönelik bir düzenleme içeriyor. Burada olabildiğince nesnel kriterlere uygun, liyakat prensiplerini gözetken ve hesap verebilirliği, itiraz edilebilirliği söz konusu olan bir başkanlık oluşumunun ilkesel olarak gözetilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Daha önceki deneyimlerimiz bize maalesef akademik yetkinlikler konusunda ve atamalar konusunda liyakat ilkesinden çok siyasi prensiplerin göz önünde bulundurulduğunu düşündürüyor. Bunun en önemli örneği de maalesef şu an Millî Eğitim Bakanı olan ve çok hızlı bir şekilde önce profesörlüğe, ardından da -şimdi bulunduğu makam öncesinde- bulunduğu makama terfi ettirilen Sayın Yusuf Tekin'in örneği. Şimdi, eğer akademik yükseltme ve pozisyonlara yerleştirilmede birtakım hülle teknikleri, birtakım gözetilmiş atamalar, yükseltmeler söz konusu olacaksa Akademi Başkanlığının oluşumu en başından ölü doğacaktır demektir. Sadece âdet yerini bulsun diye bir günlük askıda bırakılan ve maksat hasıl olduktan sonra tekrar değiştirilen mevzuata uygun olarak bir Akademik Kurul üyelik yapısının oluşturulmaması gerekir. Bu konuda maalesef Adalet ve Kalkınma Partisinin önceki uygulamaları Yusuf Tekin Bakanın kendi CV'sinden de gördüğümüz üzere bize umut vermiyor.

Şimdi, Türkiye'de her ne kadar baltalanmaya ve marjinalleştirilip susturulmaya çalışılsa da iyi bir üniversite geleneği var, iyi bir akademik gelenek var, liyakatli hocalarımız, eğitim bilimleri fakültelerimiz, fakülte dekanlarımız, rektörlerimiz var. Akademik kurulun oluşturulmasında bu kriterlere uygun, TÜBİTAK, TÜBA deneyimi olan geçmiş yıllarda ve Yükseköğretim Kurulunda da

akademik başarı, yayın kriterlerini yerine getiren akademik adayların seçilmesi doğru olacaktır. Aksi takdirde daha önce de dile getirdiğimiz bir siyasi komiserlik makamından öteye geçememesi tehlikesi vardır. Bu konunun kayda alınmasını, ciddiye alınmasını talep ediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Biz teşekkür ediyoruz.

Evet arkadaşlar, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

Önergelerle ilgili müzakereleri tamamladık.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Madde kabul edilmiştir.

Şimdi, 30'uncu maddeyi okutuyorum:

Eğitim personeli

MADDE 30- (1) Bakanlık, Akademi hizmet birimlerinde görevlendirmek ve Akademinin eğitim faaliyetlerini yürütmek üzere 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası hükümleri çerçevesinde eğitim personeli istihdam edebilir.

(2) Kamu kurum ve kuruluşlarının kadrolarında 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (A) fıkrasına tabi kadrolar ile 11/10/1983 tarihli ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa tabi öğretim elemanı kadrolarında bulunanların bu madde kapsamında sözleşmeli personel pozisyonlarında istihdam edilmesi hâlinde kadrolarıyla ilişkisi kesilir. Bunlardan, 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi uyarınca haklarında 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanmaya devam edilenlerin, emekli kesenekleri kendilerince, kurum karşılıkları Bakanlık tarafından karşılanmak suretiyle söz konusu Kanun ile ilgileri devam ettirilir ve haklarında iş sonu tazminatı hükümleri uygulanmaz. Bu şekilde 5434 sayılı Kanunla ilgileri devam ettirilenlerin emeklilik hak ve yükümlülüklerinin tespitinde, önceden emeklilik hak ve yükümlülüklerine esas alınmakta olan kadro, görev veya pozisyonları aynı şekilde dikkate alınmaya devam olunur. Ayrıca, bu şekilde geçen süreleri kıdem aylıkları ile 5434 sayılı Kanunun mülga ek 68 inci ve mülga ek 73 üncü maddelerinde belirtilen sürelerin hesabında dikkate alınır ve bunların emeklilik keseneğine esas aylık kazanılmış hak aylık derece ve kademeleri de genel hükümler çerçevesinde yükseltilmeye ve ilerletilmeye devam olunur. Bu fıkra kapsamında istihdam edilenler, kendisinin sözleşmeyi feshetmesi veya Bakanlıkça sözleşmesinin feshedilmesi hâlinde fesih işlemi ile birlikte başka bir işleme gerek kalmaksızın yönetici kadroları dışında önceki kadrosuna kendiliğinden atanmış sayılır. Bunların durumlarına uygun boş kadro bulunmaması hâlinde atama işlemi ile birlikte söz konusu kadrolar kendiliğinden ihdas edilmiş sayılır. Bu kadroların herhangi bir nedenle boşalması hâlinde herhangi bir işleme gerek olmaksızın söz konusu kadrolar kendiliğinden iptal edilmiş sayılır. Bu madde uyarınca önceki kurumlarına dönen kişilerin Akademide geçen hizmetleri kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinde değerlendirilir ve bunların Akademide geçen süreleri diğer özlük işlemleri bakımından kendi kurumlarında geçmiş sayılır. Bunlara sözleşmenin feshi durumunda iş sonu tazminatı ödenmez ve bunların Akademide sözleşmeli personel pozisyonunda geçen süreleri emeklilik ikramiyesinin hesabında dikkate alınır. Bu fıkra kapsamında istihdam edilenlerden, sözleşmeli personel pozisyonunda iken emekliye ayrılanların veya vefat edenlerin sözleşmeli personel pozisyonuna atanmadan önceki kadrolarında 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında geçen sürelerine emekli ikramiyesi ödenmez ve bu süreler ödenecek iş sonu tazminatının hesabında dikkate alınır.

(3) Bu madde kapsamında sözleşmeli personel olarak istihdam edilecek kişi ile Bakan veya yetkili kılması hâlinde Akademi Başkanı arasında hizmet sözleşmesi imzalanır. Sözleşmeli personelin; görev yeri, görevi dâhilinde yapacağı işlerin tanımları, uyacakları mesleki ve etik kuralları, ödev, yetki ve

sorumlulukları ile diğer hususlar hizmet sözleşmesinde belirtilir. Hizmet sözleşmesi yazılı olarak bir yıllık yapılır. Bu süre sonunda tekrar sözleşme imzalanabilir. Sözleşme süresinin sona ermesi hâlinde yeni sözleşme yapılincaya kadar sözleşme süresi üç aya kadar uzatılabilir.

(4) Akademide eğitim personeli olarak istihdam edilenlerden;

a) Profesör, doçent ve doktor öğretim üyesi ünvanına sahip olanlar haftada asgari on saat ders vermekle yükümlüdür. Bunlara, haftada on saati aşan ders görevleri için bu ders görevlerinin fiilen yapılması şartıyla haftada en çok yirmi saate kadar ek ders ücreti ödenir.

b) (a) bendi kapsamında bulunmayanlar haftada asgari on beş saat ders vermekle yükümlüdür. Bunlara, haftada on beş saati aşan ders görevleri için bu ders görevlerinin fiilen yapılması şartıyla haftada en çok on beş saate kadar ek ders ücreti ödenir.

(5) Fiilen yapmış oldukları ders görevleri karşılığında eğitim personelinin;

a) Profesör ünvanına sahip olanlara ders saati başına 320,

b) Doçent ünvanına sahip olanlara ders saati başına 270,

c) Doktor öğretim üyesi ünvanına sahip olanlara ders saati başına 220,

ç) (a), (b) ve (c) bentleri kapsamında bulunmayanlara ders saati başına 160, gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak tutarda ek ders ücreti ödenir.

(6) Sözleşmeli personelden, araştırma, proje, yayın ve benzeri bilimsel çalışmalarda görevlendirilenlere haftada 5 saati geçmemek kaydıyla ayrıca ders ücreti ödenir.

(7) Sözleşmeli personel kazanç getirici başka bir iş yapamaz, resmî veya özel herhangi bir müessesede maaşlı, ücretli veya sözleşmeli olarak görev alamaz, 657 sayılı Kanunda Devlet memurları için yasaklanmış bulunan fiil ve eylemlerde bulunamaz ve siyasi partilere üye olamazlar.

(8) Sözleşmeli personel, istihdam edildiği hizmet biriminde, yönetici olarak görevlendirilebilir. Bu görevleri yürüttükleri sürece kendilerine, bu görevlerinden dolayı ilave bir ücret ödenmez.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Madde üzerinde söz almak isteyen milletvekilimiz? Yok.

Madde üzerinde 2 önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Şimdi ilk önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 30'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Hun

Kezban Konukçu

İğdir

İstanbul

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun Sayın Vekilim.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Bu madde de akademide görevlendirilecek olan eğitim personeliyle ilgili bir madde. Biz aslında iki gündür diyoruz ki: Eğitimde sözleşmeli öğretmenlik olmasın, ücretli öğretmenlik olmasın, hepsi kadrolu olsun; bunu uzun uzun anlatmaya çalışıyoruz ama bir bakıyoruz ki akademide görevlendirilecek olan eğitim personeli için de sözleşmeli çalışma maddeleri var burada. Yapılmak istenen gerçekten çok açık bir şekilde, neredeyse böyle taşeron sistem gibi yani neoliberal politikaların önemli bir adımıdır kamuda çalışanlar arasında da bir ayrım yaratma; kadrolu çalışan, taşeron çalışan, taşeronun taşeronu çalışan gibi. Bunun gitgide yaygınlaştığını görüyoruz ve akademi personeli için “sözleşmeli” tanımının uzun uzun yapılmasını da bunun bir göstergesi olarak görüyoruz. O yüzden, bu maddenin kanun teklifinden çekilmesini öneriyoruz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Önerge reddedilmiştir.

2'nci önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas numaralı Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'nin 30'uncu maddesinin (7)'nci fıkrasının teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsmet Güneşhan

Hikmet Yalın Halıcı

Suat Özçağdaş

Çanakkale

Isparta

İstanbul

Fethi Açıkel

Mustafa Adıgüzel

Nurten Yontar

İstanbul

Ordu

Tekirdağ

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; uzun bir maratonun sonuna doğru geliyoruz, eğitim personeliyle ilgili çok uzun da bir madde okuduk. Bir akademi kurulması konusunda hepimiz anlaşıyoruz, hepimiz uzlaşıyoruz çünkü Millî Eğitim Bakanlığında görev yapan öğretmenlerin buna ihtiyacı var. Bu akademide olacak insanların, görev alacak personelin doğal olarak akademik personel olması gerekir. Öğretmenler gibi zaten belli bir bilgisi olan, yıllara dayanan deneyimi olan kişilerin, eğitim verecek olanların kendilerinin de akademik ünvanı olması gerekir, onlara bir katkı yapacak gruplar olması gerekir.

Bir başka vesileyle arz etmiştim, iktidar milletvekillerimize önerimizi tekraren yapmak istiyorum: Ülkemizde 97 tane eğitim fakültesi var, bu eğitim fakültelerinin tamamı Türkiye'nin dört bir yanına dağılmış durumda. Mevcut 20 bin öğretmen alımı yapılacak, bu 20 bin öğretmen alımı da doğası gereği Türkiye'nin dört bir yanına dağılacak. Biz bunu eleştiriyoruz ama elinizdeki kaynaklar çerçevesinde asgari ücret seviyesinde bir maaş verebileceksiniz. Bu arkadaşlarımız belli bir süre asgari ücret maaşla devam ediyor olacaklar ve bunların bir başka ile gitmesi yani orijinalde planlandığı gibi 30 ildeki yerlerde olması, doğası gereği bu arkadaşlarımızın başka bir şehirde yaşamalarına ve bir yaşam kurmalarına, bir barınma alanı oluşturmalarına gereksinim gösterecek. Dolayısıyla bu, öğretmenler için kötü; bu, bizler için kötü, gereksiz bir kaynak israfı. Bir yanda akademisyenlerden, eğitim fakültelerinden yararlanamıyoruz; diğer yanda, öğretmenlerimiz de olmayan paralarını harcamak durumunda kalacaklar.

Çok basit, çok uygulanabilir, dünyada da ve Millî Eğitim Bakanlığının diğer uygulamalarında da kullandığı bir yöntem öneriyoruz. Eğitim fakültelerimizle, potansiyeline inandığımız öğretmenlerimizin keyifle gidebilecekleri bir sözleşme imzalayınız, bir protokol imzalayınız. Bu protokol kapsamında nerelerde eksik görülüyorsa, bu hazırlık eğitiminin içeriğinde ne olarsa bunları vermek üzere üniversitelerle protokol yapınız. Gerekliyse bu protokolleriniz çerçevesinde verilecek eğitimleri çapraz bir şekilde dış eğitmenlere, dış gözlemcilere değerlendirtiniz. Ben bunu geçmişte yaptım, kendi bulunduğum kurumlarda dışarıdan aldığım hizmetlerde onları verenleri, yine katılımcı gibi takip eden, onlara geribildirim veren, kaliteyi artıran çalışmalar yaptık. Böylelikle, ne sağlarız? Eğitim fakültelerimizin uzman hocaları kendi illerinde bu eğitimleri vermiş olurlar. Öğretmenlerimiz bir yıl, bir buçuk yıl, 3 dönem, 4 dönem başka kentlerde eşlerinden, çocuklarından, sevdiklerinden ayrı kalmamış olur, ekonomik zafiyet yaşamamış olur. Gelin, bir eğitim personeli oluşturmayın çünkü bu kuracağınız eğitim personeli de o üniversiteden, bu üniversiteden, şu üniversiteden seçerek aldıklarınız olacak, onlar da belki yerlerini değiştirmek zorunda kalacaktır. Dolayısıyla bu, akla mantığa uygun

değil. Türkiye'nin tüm üniversitelerine ya da hangi kriterle bazılarına karar vereceksiniz, en azından, mümkünse her ilde bir üniversitenin eğitim fakültesiyle anlaşarak bu eğitimleri onları aracılığıyla verelim.

Kampüsler orada, sınıflar orada, materyal orada, eğitmen orada; yapacağınız tek şey, bir protokolle bu hizmeti üniversitelerle birlikte geliştirmek ve bunun bir başka artısını daha söyleyeyim: Siz Türkiye'deki eğitim fakülteleriyle bunu yaparsanız orada elde edeceğiniz deneyimlerle eğitim fakülteleri de siz neyi eksik görüyorsanız onları kendi programlarına yedirerek YÖK'le birlikte kendi programlarının geliştirilmesini de sağlar. Çok açık bir dille söyleyeyim: Amacınız üzüm yemekse yapmanız gereken budur, eğer amacınız -öyle olduğuna inanmak istemem, derin kuşkularım var Sayın Yusuf Tekin'in şahsında ama- elemekse o zaman benim dediğim tabii ki doğru bir seçenek gibi gözükmez. O yüzden, bu bizce çok akla ve mantığa uygun olan önerimizi bu vesileyle tekrar iletmek istiyorum.

Önümüzde Genel Kurul var, oraya kadar getireceksiniz. Komisyon bir ön tartışma alanı, Genel Kurulda tekrar tüm siyasi parti gruplarıyla tartışacağız. Eğitim fakültelerimiz dışlanmamış olur, onore edilmiş olur çünkü bu taslakta en çok eleştirdiğimiz şey, eğitim fakültelerine “Bunu beceremiyorsunuz.” demesidir, örtük olarak söylediği budur. Dolayısıyla, eğitim fakülteleriyle birlikte... Ki bu eğitim fakültelerinin sayısını bu kadar arttıran, bu kadar kapasitelerini yükselten de sizin iktidarınızdır. Dolayısıyla kendi yaptığınız bir işi de yanlışlamamış olursunuz. Çok açık, çok net bir öneride bulunuyoruz; Sayın Bakanla lütfen görüşün, doğrusu budur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Vekilim, lütfen toparlayalım.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Doğrusu budur, yapılması gereken budur. Bizim önerimizin bir eksiği varsa lütfen gelin, bizi ikna edin. Biz ikna olmaya hazırız, bunlara da açığız.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, çok teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum arkadaşlar: Kabul edenler... Reddedenler... Önerge reddedilmiştir.

Önergelerle ilgili müzakereleri tamamladık.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Madde kabul edilmiştir.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Komisyon Başkanı Mahmut Özer'in, teklifin görüşmeleri esnasında her şeyin konuşulabilmesine imkân sağladıklarına, tüm sendikaları toplantıya davet ettiklerine ve EĞİTİM-İŞ Sendikası Genel Başkanı Kadem Özbay'ın kendisine yönelik sözlerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Şimdi, 31'inci maddeye geçmeden önce biraz önce bir arkadaşım bana bir haber gönderdi, onun hakkında kısaca bir konuşmak isterim.

Öncelikle, usulle ilgili, bakın, iki günden beri, dünden beri buradayız. Ben, hiçbir parti ayrımı yapmadan tüm milletvekillerimizin mümkün olduğu kadar konuşacağı her şeyi konuşabilmesine imkân sağladım. Ve karşılıklı sataşmalarda da kendi partimizin aleyhine bile olsa arkadaşlarımızı teskin ederek mümkün olduğu kadar o ortamın, gerilimin artmaması için de azami gayret sarf ettim.

İlk defa, Öğretmenlik Meslek Kanunu'yla ilgili bu görüşmede buraya gelen tüm sendikalara, gelmemiş olup diğer partilerimizin milletvekilleri tarafından “Getirelim mi?” diye söylenen tüm sendikaları buraya davet edip konuşmalarına imkân verdik. EĞİTİM-BİR-SEN sendikamızın kıymetli

temsilcisi yetkili sendika olarak biraz daha fazla konuşmayı talep etmesine rağmen o hakkı ona vermedim; belki hakkını yedim yani. Diğer tüm sendikalara yetkili veya yetkisiz olmasına bakmaksızın mümkün olduğu kadar konuşma imkânı verdim; buna hepiniz şahitsiniz.

Ama EĞİTİM İŞ sendikasının Sayın Genel Başkanı Kadem Özbay aynen şöyle diyor: “ÖMK görüşmelerinde eski Bakan Mahmut Özer bizi konuşturmadı.” Şimdi, ben de çıkarttım; arkadaşlar, uzman arkadaşlar, tüm sendikaların ne kadar konuştuğuyla ilgili dakikaları çıkardı. Tüm sendikalar seksen beş dakika konuşmuş; en uzun konuşan sendika Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası çünkü hiç dokunmadık yani. Gerçekten amacı derdini anlatmaktı; ne milletvekillerine sataştı ne ideolojik olarak bir kategorizasyona vesile oldu. Ve tüm milletvekillerimizle, parti ayrımı yapmaksızın, o konuda bir adım atmayla ilgili, gerek mümkünse bu kanun teklifinde, değilse sonrasında bir araya gelerek adım atmayla ilgili pozitif bir inisiyatifin başlamasını tetikledi. “Eski Bakan Mahmut Özer beni konuşturmadı.” diyen EĞİTİM İŞ sendikasının Genel Başkanı Kadem Özbay burada on beş dakika konuştu, ikinci en fazla konuşan sendika başkanı Kadem Özbay’dı.

Şimdi, hem buraya gelip “Ben sabahtan beri, öğretmen odasını görmeyen, Komisyonun milletvekillerini dinlemek zorunda kaldım; siz de beni dinleyeceksiniz.” şeklinde küstahça bir üslupla... Güya Öğretmenlik Meslek Kanunu’yla ilgili, iyileştirmeyle ilgili önerilerini beklerken, tam tersine, ideolojik bir şekilde, sürekli farklı üsluplarda, yaklaşımlarda bir ifade, üsluba sahipken bir de... Ya, hak talep ediyorsak hakkaniyetli olmalıyız.

Eğer benim buradaki yönetim tarzımla ilgili, ben eğer konuşturmadıysam bunu söyleyebilirsin, dersin ki: “Bana fırsat vermedi, beni konuşturmadı.” Ama ikinci en yüksek süreyi kullanan bir sendika genel başkanı eğer “Eski Bakan Mahmut Özer bu müzakere esnasında beni konuşturmadı.” diyorsa benim hakkımı yiyordur; kendisine hakkımı helal etmiyorum ve üzüntülerimi buradan ifade etmek istiyorum.

Bizim -biraz önce Suat Vekilimiz bahsetti- amacımız üzüm yemek mi, bağcıyı dövmek mi? Kadem Özbay’da şunu görüyorum: Amaç üzüm yemek değil, amaç bağcıyı dövmek. Herkes cürmü kadar yer yakar.

Onun için, gecenin ilerleyen bu vaktinde bu konuyu da özelleştirip sizi rahatsız etmek istemiyorum ama üzüntülerimi de ifade etmek de benim en doğal hakkım gerçekten. Belki de bu sürecin sonunda geriye kalacak şey şu: Biz, beraber konuşabiliyoruz. Biz, beraber, istediğimiz şekilde görüşlerimizi ifade edebiliyoruz. Biz, birbirimize saygılı bir şekilde süreçleri yönetebiliyoruz. Bunun örnekliğini teşkil etmek... Ben isterdim ki Sayın Kadem Özbay da -madem böyle öğretmenlerin sendikal hakkıyla ilgili bir inisiyatif kullanıyor- hakkı ve adaleti teslim edecek şekilde, sözü bağlamından çıkarıp hakkın, hakikatin hilafına, kamuoyunda kendi yankı odalarına yönlendirecek şekilde bir ifade, bir üslup kullanmasaydı; üzüntülerimi belirtiyorum gecenin ilerleyen bu saatlerinde.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Sinop Milletvekili Nazım Maviş ve 101 Milletvekilinin Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi (2/2239) (Devam)

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – 31’inci maddeye geçiyoruz.

31’inci maddeyi okutuyorum:

Akademide görevlendirme

MADDE 31- (1) Akademide, yükseköğretim kurumlarıyla iş birliği yapılarak 2547 sayılı Kanunun 38 inci maddesi hükümlerine göre geçici olarak öğretim elemanı görevlendirilebilir.

(2) Birinci fıkra kapsamında istihdam edilen personelin Akademideki çalışma süresi yükseköğretim kurumlarında geçmiş sayılır.

(3) Eğitim personeli dışında, yüksek öğrenimli olmak koşuluyla Akademide ders vermek üzere görevlendirilenlere, haftada 30 saate kadar ek ders görevi verilebilir. Bunlara, fiilen yapmış oldukları ders görevleri karşılığında ders saati başına ünvanları dikkate alınarak 30 uncu maddenin beşinci fıkrasında belirlenmiş gösterge rakamları üzerinden ek ders ücreti ödenir.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Madde üzerinde söz almak isteyen milletvekilimiz? Yok.

1 tane önerge var, önergeyi okutup işleme alıyorum.

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 31'inci maddesinin teklif metninde çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Hun

Kezban Konukçu

Iğdır

İstanbul

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun Sayın Vekilim.

YILMAZ HUN (Iğdır) – Teşekkür ediyorum.

Maddeyle Akademide 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 38'inci maddesi hükümlerine göre geçici olarak öğretim elemanı görevlendirilmesine yönelik düzenleme yapılmaktadır. Ayrıca, maddede eğitim personeli dışında akademinin görev alanına giren eğitimlerde ders vermek üzere görevlendirilenlerin yararlanacakları ders ücretleri belirlenmektedir. Yönetmelikler dayanağını Anayasa ve kanunlardan almalı, onların açıklayıcısı olmalıdır. Bazı sendikaların tahakkümünde bir eğitmen kadrolaşmasının olmayacağını garanti maalesef yoktur. Bu konuda daha önce yapılan garabet uygulamaları endişe yaratmaktadır.

Teklifin “Akademide görevlendirme” başlıklı 31'inci maddesinde akademide görevlendirilecek personelin eğitim fakültelerinde görev yapan profesör ve doçent ünvanlı akademisyen olması vurgulanmalıdır. (3)'üncü fıkradaki nitelikler yetersizdir, sadece “yükseköğretim mezunu olmak” eksik bir tanımlamadır.

Teklifin 31'inci maddesi teklif metninden çıkarılmalıdır diyoruz, teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın milletvekilimize çok teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Önerge reddedilmiştir.

1 tane önergemiz vardı, önergenin müzakeresini tamamladık.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Madde kabul edilmiştir.

32'nci maddeyi okutuyorum:

Yönetmelikler

MADDE 32- (1) Akademinin hizmet birimlerinin görev dağılımı, Akademik Kurul ve Akademi İzleme ve Yönlendirme Kurulunun çalışma usul ve esasları ile bu bölümde düzenlenen diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmeliklerle belirlenir.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ederiz.

Madde üzerinde söz almak isteyen milletvekilimiz? Yok.

Madde üzerinde 2 adet önerge var, aynı mahiyetteki önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas numaralı Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'nin 32'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Suat Özçağdaş
İstanbul

Mustafa Adıgüzel
Ordu

Fethi Açikel
İstanbul

İsmet Güneşhan
Çanakkale

Nurten Yontar
Tekirdağ

Hikmet Yalım Halıcı
Isparta

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Yılmaz Hun
İğdır

Kezban Konukçu
İstanbul

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun Kezban Hanım.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Şimdi, yönetmeliklerle yönetme meselesiyle ilgili bir sorun olduğunu düşünüyoruz, yönetmeliklerle değil yasalarla güvence altına alınması gerekir. Ancak bu maddenin ve tamamen kanununun çekilmesini öneriyoruz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ederiz.

Buyurun Hikmet Bey.

HİKMET YALIM HALICI (Isparta) – Teşekkürler Sayın Bakanım.

Biz de 32'nci maddenin kanun teklifinden çıkarılmasını istiyoruz bu önergeyle. Aynı şekilde, yönetmeliklerle değil kanunlarla yapılması gerektiğini düşünüyoruz bu akademik hizmet birimlerinin görev dağılımının ve akademiye oluşturulacak kurulların usul ve esaslarının.

Ben burada çok kısa bir şey daha söylemek istiyorum: İki gündür burada yoğun şekilde çalışıyoruz, Isparta Milletvekili olarak bölgemle ilgili bir şeyler söylemezsem, talep etmezsem doğru olmaz. Hafta sonu Ispartalı hemşehrilerimin hepsiyle kucaklaşacağız. Dolayısıyla, Bakan Yardımcımız Kemal Bey de burada, siz de buradasınız.

Şimdi, Sayın Bakanım, öncelikle bugün öğrendiğim, üzüldüğüm bir konuyu dile getirmek istiyorum: Isparta'da merkezde üç yıl önce güçlendirme çalışması yapılan 2 okulumuz, Zehra Ulusoy İlkokulu ve Yedişehitler İlkokulu, maalesef, depreme dayanıklı olmadığı gerekçesiyle... Üç yıl önce güçlendirme çalışması yapılan bu 2 okul boşaltılarak tekrar güçlendirme çalışması yapılma kararı alınmış. Şimdi, üç yıldır çocuklarımız, öğrencilerimiz, öğretmenlerimiz bu okulun içindeler. Nasıl bu okul teslim alındı? Madem “Güçlendirme çalışmaları yapıldı.” diye teslim alınmış, nasıl teslim alındı bu okul; bunu çok merak ediyorum, bunu sormak istiyorum.

Ayrıca, Isparta'mızın çok hızlı gelişen bir Çünür Mahallesi var, Isparta merkezin en büyük mahallesi hâline geldi ve 1.002 konutluk TOKİ inşaatı bitmek üzere. Burada, tabii, okul ihtiyacımız var. Ben de bundan beş ay önce bir önerge vermiştim. Çok şükür, beş ay sonra da olsa Millî Eğitim Bakanlığından bir cevap geldi; cevapta “Isparta merkez Çünür Mahallesi'nde bütçe imkânları dâhilinde yakın zamanda bir adet 24 derslikli ilkokul, bir adet 24 derslikli ortaokul yapılması, ilerleyen süreçte ise ihtiyaç durumuna göre bir adet 24 derslikli lise yapılması planlanmaktadır.” diyor fakat “İlköğretim Yönetmeliği ve Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği'nde belirtilen öğrenci sayılarının altındadır.”

diyor. Şimdi, bahsettiğim bu TOKİ konutları bitmek üzere, buraya çok yoğun insan akışı olacak. Dolayısıyla, Isparta'nın bu en büyük mahallesinde bu okulların bir an önce yapılma zorunluluğu var. Siz de buradayken, Sayın Bakan Yardımcımız da buradayken, inşallah, bunun sözünü almış olalım.

Hemen birkaç şey daha söyleyeceğim. Yine, Yalvaç Tokmacık'ta 2020 yılında güçlendirme yapılmak üzere yıkılan bir okulumuz var, çevresinde de Akçaşar gibi, Yukarıtirtar gibi birçok köyümüz var; taşınmalı eğitimle devam ediyor çocuklarımız, buranın da -aradan dört yıl geçmiş- bir an önce bitirilmesini Ispartalı hemşehrilerimiz adına talep ediyoruz. Uluborlu'da da aynı şekilde okul taleplerimiz var Sayın Bakanım, inşallah, Bakan Yardımcımız da buradayken, sizden, buradan onların sözünü de almış olalım diyorum.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Çok teşekkür ederiz.

Sayın Bakan Yardımcımız notları alır, size bilgi verir mutlaka.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Ben notları aldım Sayın Vekilim, sizleri bilgilendireceğim.

HİKMET YALIM HALICI (Isparta) – Çok sevinirim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Yani, ben inanıyorum ki Bakan Yardımcımız Kemal Şamlıoğlu da iki gündür devam eden bu yoğun tempodan dolayı size pozitif olarak dönecektir.

MİLLÎ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI KEMAL ŞAMLIOĞLU – Hemen bilgilendireceğim sizi.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Hemen bilgilendirecek.

Evet, teşekkür ediyoruz.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

Arkadaşlar, maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Kabul edilmiştir.

33'üncü maddeyi okutuyorum:

Eğitim çalışanlarının şiddetten korunması

MADDE 33- (1) Bakanlığa bağlı resmî eğitim kurumlarında yönetici, öğretmen, usta öğretici, yabancı uyruklu öğrencilerin eğitimine yönelik Bakanlık tarafından yürütülen projelerde öğretici/ öğretmen veya rehber danışman; özel öğretim kurumlarında yönetici, öğretmen, uzman öğretici ve usta öğretici olarak görev yapanlar ile Bakanlığa bağlı resmî eğitim kurumları ve özel öğretim kurumlarında ders ücreti karşılığı ders okutanlara ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan öğretmenlere karşı görevleri sebebiyle işlenen 5237 sayılı Kanunun 86 ncı maddesi kapsamındaki kasten yaralama, 106 ncı maddesi kapsamındaki tehdit, 125 inci maddesi kapsamındaki hakaret ve 265 inci maddesi kapsamındaki görevi yaptırmamak için direnme suçlarında:

a) İlgili maddelere göre tayin edilecek cezalar yarı oranında artırılır.

b) 5237 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde düzenlenen hapis cezasının ertelenmesi hükümleri uygulanmaz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, teşekkür ediyoruz.

Madde üzerinde söz almak isteyen milletvekilimiz bulunmuyor.

Madde üzerinde 1 adet önerge var, okutup işleme alacağım.

Önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas numaralı Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'nin 33'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasında bulunan "görevi yaptırmamak için direnme" ibaresinden sonra gelmek üzere "267'inci madde kapsamındaki iftira," ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederim.

Mehmet Karaman

Samsun

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, buyurun Sayın Vekilim.

MEHMET KARAMAN (Samsun) – Sayın Başkan, bu kanun maddesiyle eğitim çalışanlarına yönelik işlenen suçların nitelikli suç kapsamına alınması oldukça isabetli olmuştur ancak hayati bir eksiklik vardır diye tahmin ediyorum. Gerek eğitim personeline gerek eğitim sürecine verdiği zarar göz önüne alındığında, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 267'nci maddesindeki iftira suçunun da bu kapsama alınmasını teklif ediyoruz. 5237 sayılı Kanun'un 86, 106, 125 ve 265'inci maddeleri zaten bu kapsamda; 267'nci maddenin de iftira suçunun da bu kapsama alınmasını teklif ediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Çok teşekkür ederim.

Suat Bey kısa bir söz istedi, kendisine söz veriyorum.

Buyurun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Nazım Vekilim, size, eğitimde şiddet maddesinin getirilmesine vesile olan tüm vekillerimize, Bakanlık mensuplarına teşekkür ediyoruz. Bu madde doğru bir madde. Eğitimde şiddet çok önemli bir sorun. Eğitimde şiddeti yaratan koşullar var. Toplumda şiddet çok yaygın, iletişimde, medyada şiddet çok yaygın, ailede ve yaşam alanlarında şiddet çok yaygın ve siyasal iklimdeki kutuplaşma, doğal olarak toplumdaki gerilimler, yaşanan ekonomik sorunlar, şiddeti doğuran bir ortam var. O nedenle, eğitimde de şiddet yaşıyoruz. Bunların bir kısmını belki kontrol etmemiz çok kolay olmayabilir, bunlarda da yapacaklarımız var ama bazı konularda eğitim görevlilerinin... Hatta Bakan düzeyinde yapılmış yanlışlar var. Çünkü öğretmenin itibarı toplumda düşürülürse, örneğin, "En çok fonlanan kesim öğretmenler." denirse, "Ataması yapılmayan öğretmenler Eminönü'nde bekleyen güvercinlere benziyor." denirse -bu, 2 ayrı Bakanımız tarafından söylenmişti- doğal olarak, öğretmenlerin itibarıyla ilgili sorun olur.

Bu konuşmam takdir konuşmasıdır. O yüzden, eleştiri bölümüyle ilgili söylemiyorum. Bu önemli bir konu, daha çok dikkat etmeliyiz. Mehmet Vekilimin önerisini doğru buluyorum, eklenmelidir. Umarım bunu da reddetmezsiniz çünkü çağımızda böyle bir sorun var. Size bir iftira atıldığında üzerinize yapıyor kalıyor. Çok önemli bir konu, toplumda insanların artık adalet mekanizmasına, yargıya güvenmemesi nedeniyle, kendi cezasını kendisinin kesmeye çalışmasıdır. Birlikte çalışmalıyız üzerinde, hep beraber çalışmalıyız.

Bakanlıktan çok somut bir beklentimiz var: Türkiye'de eğer herhangi bir kamu kurumu güvenlik personeli istihdam edecekse, o kamu kurumu okuldur. Bakanlık binaları dâhil, hiçbirinin güvenliği okullardan önce gelmez; sanırım herkes buna katılıyordu. Dolayısıyla, elinizde başka bakanlıklarda ne kadar güvenlik mensubu varsa Türkiye'de her okulda kapıda bir güvenlik personeli olmasını sağlamalısınız. Eleştirel bir tondan söylemiyorum, kaynak meselesi olduğunu biliyorum ama bir seferberlik yapılmalıdır. Her okulda mutlaka bir güvenlik personeli olmalıdır. Gerekiyorsa başka bakanlıklardan yardım rica edilmelidir, gerekiyorsa ek kaynak için Maliye Bakanlığıyla görüşülmelidir.

Ama yavrularımız, öğretmenlerimiz sadece çıkardığımız kanunla korunmazlar, fiziksel olarak da korunması gerekir, sadece fiziksel de koruyamayız, toplumsal konular da var. O yüzden, bunu önemli bir madde olarak buluyoruz.

Bir kez daha söylüyorum, emeği geçenlere teşekkür ediyoruz ama gelin, bu okullarımıza bir güvenlik personelini seferberlik hâlinde getirelim, bu sorunu hep beraber çözelim diyorum ve mümkünse bununla beraber -çok yeri olduğu için söylüyorum- hizmetli meselesinde de eksiklerimizi el biriyle kapatalım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ediyoruz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Madde kabul edilmiştir.

34'üncü maddeyi okutuyorum:

Hizmet sınıfının değiştirilmesi

MADDE 34- (1) Bakanlık müfettişi veya eğitim müfettişi tarafından haklarında yapılan denetim ve inceleme sonucunda öğretmenlik mesleği yeterlikleri çerçevesinde görevini yerine getirmede yetersizliği tespit edilen kadrolu öğretmenler, Akademi tarafından eğitime alınır. Bunlar, düzenlenen eğitimin tamamlanmasını takip eden eğitim öğretim dönemi içerisinde ilk denetimde görev almayan Bakanlık veya eğitim müfettişlerince yeniden değerlendirmeye alınır. İkinci değerlendirme sonucunda da yetersizliği tespit edilenler, genel idare hizmetleri sınıfında durumlarına uygun kadrolara atanır.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Madde üzerinde söz isteyen? Yok.

Madde üzerinde 4 önerge vardır, aynı mahiyetteki önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'nin 34'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hüsmen Kırkpınar

Şenol Sunat

İzmir

Manisa

Aynı mahiyetteki 2'inci önergenin imza sahipleri:

Yılmaz Hun

Kezban Konukçu

Iğdır

İstanbul

Aynı mahiyetteki 3'üncü önergenin imza sahipleri:

İsmet Güneşan

Hikmet Yalım Halıcı

Suat Özcağdaş

Çanakkale

Isparta

İstanbul

Fethi Açıkel

Mustafa Adıgüzel

Nurten Yontar

İstanbul

Ordu

Tekirdağ

Aynı mahiyetteki 4'üncü önergenin imza sahibi:

Mehmet Karaman

Samsun

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Önerge hakkında ilk söz, Hüsmen Kırkpınar'a aittir.

Buyurun Sayın Vekilim.

HÜSMEN KIRKPINAR (İzmir) – Sayın Başkan, değerli hazırun; malumunuz olduğu üzere, memurların görevden çıkarılmasını gerektiren durumlar ve usul 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nda açıkça düzenlenmiştir. Öğretmenlerin mahkûmiyet kararı olmadan ve görevini yapmasına engel teşkil edecek herhangi bir sağlık sorunu bulunmadan hizmet sınıfının değiştirilmesi, diğer bir deyişle, görevden alınması hukuk kaidelerine aykırıdır. Öğretmen olabilmek için üniversite sınavını kazan, üniversiteyi oku, KPSS’den yüksek puan al -çünkü şu anki teklife göre KPSS sadece akademiye giriş için bir anahtar- ardından 3-4 dönem akademi eğitimi, yazılı sınavı, uygulama sınavları yani mülakat, bitmedi, sonra güvenlik soruşturması. Tüm bu engelleri aşabilen öğretmen adayları sözleşmeli olarak atanabilecektir. “Atanacaktır.” diyemiyoruz çünkü tüm bu aşamalardan sonra bile puan üstünlüğüne göre atanamama ihtimali var. Bütün bu engelleri aşsanız dahi kısıtlı bölgelerde ve hemen hiçbir tayin hakkınız olmadan, sağlık ve can güvenliği mazereti hariç, üç yıl artı bir yıl kadrolu, dört yıl çalışmak zorunda kalıyorsunuz. Bu kadar meşakkatten geçen öğretmenlerimizi müfettişlerin iki dudağı arasına bırakmak kesinlikle çok büyük bir hak gasbidir.

Bu madde metni hukuk tanımazlıktır. Öğretmenin meslek güvencesini nasıl sağlayacağız peki dedik. Devamında 1 milyonu aşkın öğretmenin öğretmenlik hakları olası böyle bir maddeyle yok edilemez. Kimse öğretmenlerimize aba altından sopa göstermeye kalkmasın. Hiçbir kamu meslek grubunda iş güvencesini ortadan kaldıracak böylesi bir madde yer almamaktadır. Öğretmenlerin gelişimine katkı sağlamaktan çok uzak, onur kırıcı, motivasyon bozucu ve öğretmeni her türlü art niyete ve baskıya açık bırakacak bir uygulama olacaktır.

Ayrıca, engelli öğretmenlerimiz bizlere ulaşarak tedirginliklerini iletiler. Engelli olmamız bir kusur sayılır mı, insanların gözüne batır mıyız korkusunu yaşıyorlar. Görme engelli olan öğretmenlerimiz günlük rutinlerinde yaşadıklarını, mesleklerin icabı olan işleri yani okuma, yazma ve eğitim teknolojilerinin kullanımını okullardaki idareler tarafından nasıl yapıldığının pek bilinmediğine dikkat çekiyor. Gerek bilgisizlik yüzünden gerekse ön yargılı ve art niyetli bakış açılarından dolayı mevcutta okul idareleriyle yaşanan problemlerin görevlendirilecek olan müfettişlerle de gerçekleşmesinden çekiniyorlar. Haksızlığa uğrama ve geri hizmete çekilme riskinin oluşabileceğini düşünüyorlar. Engelli öğretmenlerimizi bu düşüncelere sevk edecek bir maddenin teklifte yer alması bizler için üzüntü verici. Madde hazırlanırken belki bu yönü düşünülmemiş olabilir ama her açıdan öğretmenin itibarına, motivasyonuna, iş güvencesine zarar vereceği görünüyor. Hukuk tanımaz bu maddenin teklif metninden çıkarılmasını bekliyoruz.

Saygılarımla.

OTURUM BAŞKANI FİLİZ KILIÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Vekilim.

Evet, önerge hakkında diğer söz Sayın İsmet Güneşan’a aittir.

Buyurun Sayın Güneşan.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli Başkan, Değerli Komisyon üyeleri; hepinizi tekrar saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, bu teklifin en tehlikeli, en önemli maddelerinden biri olan 34’üncü maddeyi konuşuyoruz. Yani şu anda Türkiye’deki eğitim camiasının da merakla beklediği maddelerin en başında geliyor. Bu sorunlu madde, öğretmenin okulda itibar kaybına, farklı görüş ve yaşam tarzındaki öğretmenin tümüyle tarafı raporlar eliyle sınıftan uzaklaşmasına yol açabilecek kadar kanuni belirsizlikle doludur değerli arkadaşlar. Bakanlık müfettişi veya eğitim müfettişinin denetim ve incelemesiyle öğretmenlik mesleği yeterlilikleri çerçevesinde görevini yerine getirmede yetersizliği tespit edilen kadrolu öğretmenler,

bu teklifin 26 ile 32'nci maddeleriyle kurulan Millî Eğitim Akademisi tarafından eğitime alınacak, yetersiz sayılarak akademide eğitim aldırılan kadrolu öğretmenler eğitimin tamamlanmasını takip eden eğitim öğretim döneminde Bakanlık ya da eğitim müfettişlerince yeniden değerlendirmeye alınacak, bu ikinci değerlendirmeyi ilk denetimde görev almamış Bakanlık veya eğitim müfettişleri yapacak. İkinci değerlendirme sonucunda da yetersizliği tespit edilen kadrolu öğretmenler genel idare hizmetleri sınıfında durumlarına uygun kadrolara atanacak değerli arkadaşlar.

Şimdi, madde tümüyle subjektif ölçütlerle hazırlanmıştır. Bir kurul ya da yargı kararı olmaksızın, müfettişlerin değerlendirmesiyle, herhangi bir kanuni belirlilik esasına dayanmayan ölçülerle kadrolu bir öğretmenin meslekte yetersiz sayılabilmesine yöneliktir. Kamu hizmetini yürüten bir kadrolu öğretmen, bir müfettiş raporuna dayanılarak akademiye çekilecek ve bu akademide eğitime tabi tutulacak, aldığı eğitimden sonra göreve başladığında yeniden bir müfettiş incelemesine tabi tutulacaktır.

Yetersizliğin kanuni ölçütleri belirlenmediği gibi, denetim ve inceleme usul, esaslarında gözetilecek temel nitelikler de teklifte maalesef sıralanmamıştır değerli arkadaşlar. Yetersiz sayılarak akademi eğitimine çekilen kadrolu öğretmenin bu eğitimi tamamladıktan sonra alacağı belgenin zaten bir mesleki yeterlilik taşıması gerektiği hâlde bu öğretmenin izleyen yeni öğretim döneminde bir kez daha denetime tabi tutulması, 657 sayılı Kanun'da belirtilen meslek güvencelerinin, kariyer meslek niteliklerinin, mesleğin icrasına yönelik güvencelerin budanmasına, öğretmenin hizmet verdiği sırada bu belirsiz ölçütlerle sürekli kendisini baskı altında hissetmesine sebep olacaktır arkadaşlar. Ayrıca ikinci inceleme sonucunda da yetersizliği tespit edilmiş öğretmenin âdeta okulundan çıkarılarak genel idare hizmetleri sınıfındaki uygun bir kadroya atanması yaptırımını da mesleğin anayasal güvencesine aykırıdır. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'yla kamu personeline getirilmiş olan ve bir hizmet sınıfının müfettiş raporuna dayanarak resen değiştirilmesinin önünde duran güvenceler de yok sayılmaktadır.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bir örnekle konuşmamıza devam edelim. Maddedeki müfettiş raporuna karşı dava açan bir ilkokul 3'üncü sınıf öğretmeni, bu davasını üç yıl sonra kazanmış olsun, bu mahkeme süreci sonunda görevine iade kararı çıkmış olsun, dava devam ederken akademi eğitimine tabi tutulsun, hatta ölçütleri belirsiz -partizanlık olur, ideolojik olur, sendikalı olur, cemaat ayrışması gibi- nedenlerle düzenlenmiş ikinci raporu sonucunda yine yetersiz bulunsun, okuldan koparılmış, genel idari hizmetler sınıfında kendi niteliğine uygun düşmeyen kadroya atansın; bu çok olası bir senaryo değerli arkadaşlar, bu olabilir. Siz bu üç yıl içinde öğretmenin yaşadıklarını, maddi ve manevi kayıplarını nasıl telafi edeceksiniz? Buna ilişkin bir netlik yok. Hatta onunla ilkokula başlamış öğrencileri farklı bir öğretmenle devam ettirilecek, onların da kamu hizmeti alma hakkı aksayacaktır; bu da ayrı bir sorundur.

Madde, mesleki yeterlilik tespitinin kapsamlı bir kurum tarafından değerlendirmesi olmaksızın bir müfettiş raporuyla sınırlı tutulması...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Sayın Başkanım, toparlıyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Bu müfettiş raporunda gözetilecek mesleki ölçütlerin kanunda açıkça sayılmaması ve idareye geniş takdir yetkisi tanınması, akademi eğitimine tabi tutulacak kadrolu öğretmenin mesleğe yeni başlayacak öğretmen adaylarına kıyasla nasıl bir eğitim sürecinden geçirileceğinin açıkça teklifte belirtilmemesi de bulunmaktadır.

Akademi eğitimi süresince bu kadrolu öğretmen maaş ve diğer özlük haklarının nasıl düzenleneceğine dair yasal boşluk içermesi, olası telafisi zor maddi ve mesleki kayıplar hakkında telafi mekanizmalarının öngörülmemesi, bu yaptırım benzeri uygulamanın bir tür soruşturma ve görevden uzaklaştırma benzeri içerik taşıması, devlet memurunun hizmet sınıfının resen bir müfettiş raporuyla değiştirilerek yasal mesleki güvencelerinin, kariyer ilkesinin açıkça budanması ve 657 sayılı Kanun'daki mesleğin icrasına dönük güvencelerin fiilen ortadan kaldırılması bakımından hukuka aykırıdır değerli arkadaşlar.

Maddedeki kanuni belirliliğe aykırılık ülke genelinde benzer durumdaki kadrolu öğretmenler arasında farklı uygulamalara yol açabileceği, farklı müfettiş raporlarının tutulmasına neden olabileceği için anayasal eşitlik ilkesi bakımından da sorunludur.

Teklifinizle öğretmenleri kısıkaca aldığınızı görüyoruz. “Benim gibi düşünmezseniz, sizi denetimde yetersiz bulup akademiye gönderebilirim.” diyebiliyorsunuz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Sayın Milletvekili, lütfen toparlayın.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Başkanım, toparlıyorum.

Sonra da yine yetersiz bulup “Sizin öğretmenliğinizi de elinizden alabilirim.” diyorsunuz. “Ayağınızı denk alın.” diyorsunuz. İki günlük konuştuklarımızdan yola çıkarak öğretmen ayıklama sürecinde tam da şöyle planlamışsınız... Toparlıyorum, son cümlem Başkanım. “Mezunsun ama öğretmen değilsin, önce bir akademiye girmeye hak kazan. Akademiye girdin mi, sessiz sakın dur, yoksa seni akademiden atabilirim. Hadi oradan sağ çıktın, öğretmensin artık ama sözleşmeli öğretmensin. Seni üç yıl bir görelim bakalım. Eğer seni bu süreçte de atmadıysam, kadroya geçiririm.” diyorsunuz. “Yalnız, bundan sonra da başından sopamı eksik etmem, her an gözüm üzerinde, öğretmen yaptım ama onu elinden alabilirim.” diyorsunuz.

Bu düzenleme böyle olmaz arkadaşlar, bu değerli mesleğe bu ayıbı yapmayın.

Başkanım, son olarak bir teşekkürüm de sayın bürokratlarımıza; gerçekten onlar da iki günden beri burada, bizimle beraber çalışıyorlar, sabırla dinliyorlar, notlarını alıyorlar. Dolayısıyla, ben tüm bürokrat arkadaşlarıma teşekkür ediyorum. Sizlere de Başkanımıza, Başkan Yardımcımıza da tüm Komisyon üyesi arkadaşlarıma da teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Evet, çok teşekkür ederiz bu nazik teşekkürlerinizden dolayı. İçten sevgilerimizi gönderiyoruz Çanakkale'ye.

Bir sonraki milletvekilimize söz veriyoruz.

Buyurun.

YILMAZ HUN (İğdır) - Teşekkür ediyorum.

Maddeyle eğitim emekçilerinin yeterliliği tamamen 2 müfettişin inisiyatifine teslim edilmektedir. Teftiş ve inceleme sonucu yetersizlik iddiasıyla geri hizmetlere alma, dolayısıyla mesleki güvencenin ortadan kaldırılması insan haklarıyla bağdaşmamaktadır. Görevini yerine getirmede yetersizliğin tespiti hukuksuz kararlara, mobbinge, keyfi uygulamalara ve istismara açık bir ifadedir. Böyle bir metnin hangi saikle kaleme alındığı açıklamaya muhtaçtır. Mahkûmiyet kararı olmadan, görevini yapmasına engel hastalık durumu olmadan, görevden alınma yani hizmet sınıfının değiştirilmesi, hukuk düzeninin asla koruyamayacağı bir metindir. İstismara, mobbinge sebebiyet verecek ve art niyetli idari uygulamalarla öğretmenin öğretmenliğinin elinden alınabileceği tehlikeli bir maddedir. Eğitim emekçilerinin mesleki güvencesini ve özlük haklarını amirin ve müfettişinin inisiyatifine bırakacak bir uygulama asla kabul edilebilir değildir. Memurların görevden çıkarılmasını gerektiren durumlar ve usul 657 sayılı Devlet

Memurları Kanunu’nda açıkça düzenlenmiştir. Bunu genişletecek herhangi bir düzenleme kabul edilemez. Anayasa Mahkemesinden döneceği şimdiden belli olan teklifin 34’üncü maddesi teklif metninden çıkarılmalıdır diyorum.

Ben de bütün Komisyon üyelerine ve bütün emek veren herkese teşekkür ediyorum diyorum.

Teşekkür ederiz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER - Teşekkür ediyoruz.

Son sözü sayın vekilimize veriyoruz.

Buyurun.

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Sayın Başkan, bu maddeyi de bir açıklamayla yürütmek istiyorum. Her memuru görevi layıkıyla yerine getirdiği ölçüde kıymetli ve değerlidir. Ast-üst ilişkisi de dâhil olmak üzere, vatandaşımız için yapılan güzel hizmetlerin hiçbirisi bir diğerinden üstün değildir. Nitekim, her görevin kendine göre gereklilikleri ve öncelikleri vardır. Hizmet sınıfı değişikliğinin bir ceza gibi uygulanması ve görülmesi yönünden bu düzenleme uygun değildir. Her ne kadar kanun hükmü gerekçesinde ifade ettiği üzere, öğretmenlik mesleğinin hakkıyla icrasını ve eğitim kalitesinin sürekliliğini hedeflese de bu yetkinin konjonktürel şartlarda âdeta siyasi bir sopa ve baskı aracı olması endişesi söz konusudur. Hâlihazırda görevini gereğince yerine getirmeyen her kamu görevlisi için yaptırım uygulanabilecekken bu düzenlemenin naçizane gerekli ve uygun olmadığı kanaatindeyiz. Zaten, Sayın Bakanımız Kemal Şamlıoğlu Bey daha önceki konuşmasında, şu anda böyle olan öğretmenlere hastane raporu, şikâyet üzerine böyle bir görev değişikliği yapabildiklerini söylüyordu. Şimdi, siz, bunu yaptığınız hâlde yeni bir kanunla bunu piyasaya sürerseniz, 1 milyon 200 bin öğretmen arasında şiddetli bir dalgalanma olur, “Bizde tasfiye mi yapılacak?” diye bir endişe olur. Lütfen, bunu geri çekiniz yani bundan daha basit bir şey yok.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ederiz.

Nazım Maviş Vekilimizin bir söz talebi var.

Buyurun.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Şimdi, aslında bu maddenin yeterince anlaşılmadığını düşündüğüm için söz aldım. Burada, arkadaşlar, aslında ben sunuş konuşmamda da söyledim, 34’üncü maddeyle şu anda yürürlükte olan uygulamayı öğretmenlerin lehine güçlendirdiğimizi söyledim. Bunu izah etmek istiyorum. Anladığım kadarıyla bir yanlış anlaşılma var, burada, bunu tashih etmek için söz aldım.

Şimdi, uzun zamandır yürürlükte olan bir yönetmelik var. Öğretmenlerin hizmet sınıfı değiştirme iş ve işlemleri hâlen Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği’nin “Hizmet sınıfının değiştirilmesi” başlıklı 58’inci maddesinde yer alan “Haklarında yapılan denetim ve soruşturma sonucunda yetersizliği nedeniyle öğretmenlik görevini yapamayacağı tespit edilenler diğer hizmet sınıflarındaki durumlarına uygun kadrolara atanabilir.” hükmü doğrultusunda yapılmaktadır. Yani şu anda zaten Öğretmen Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği’nin 58’inci maddesine göre, bir müfettişin raporuyla bir öğretmenin hizmet sınıfı değiştirilebilmektedir. Bakın, ayrıca, öğretmen kendisi de istediği takdirde, uygun görülmesi hâlinde...

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Sayın Maviş, “kurul” diyor yalnız orada, kurul da var.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Hayır, burada kurul yok. Hizmet sınıfını... O sizin bahsettiğiniz, sağlıkla ilgili kısmı yani benim okuduğum kısmın önünde yer alan -orayı okumadım ben- o kısmı. Burada bir şikâyet mebni olarak bir müfettişin denetimi sonucunda bir öğretmenin hizmet sınıfı değiştirilebiliyor. “Bir müfettişin iki dudağının arası” diyorsunuz ya, yeni getirilen düzenlemeyle bir müfettişin iki dudağının arasından çıkartılıyor. Ege, bir şikâyet mebni olarak bir müfettişin denetimi sonucunda bir öğretmenin hizmet sınıfının değiştirilmesine dönük bir talep gelmişse deniliyor ki: Ya, kardeşim, bu öğretmenin hizmet sınıfını bir müfettişin denetimiyle değiştirmeyelim. Bu arkadaşımızın yetersizliklerini, tespit edilen yetersizliklerini gidermek için arkadaşımıza bir imkân tanıyalım ve akademiye eğitime alalım, sonra, akademideki eğitimi tamamlandıktan sonra önceki müfettişten farklı bir müfettişin denetimiyle bir karar verilsin. Yani burada, aslında, arkadaşlarımızın biraz önce bahsettiği kaygıların hepsini elbette ki dikkate almamız, değerlendirmemiz lazım ama şunu da görmemiz lazım: Zaten mevcut mevzuatta var olan bir hüküm. Bu düzenlemeyle, bu teklifle öğretmen lehine zorlaştırılıyor. Bunu ifade etmek istedim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, teşekkür ederiz.

Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Kabul edilmiştir.

35’inci maddeyi okutuyorum:

Diğer kanun hükümleri

MADDE 35- (1) Bu Kanunda hüküm bulunmayan hâllerde hazırlık eğitimi alan öğretmen adayları hariç bu Kanun kapsamındaki personel bakımından 657 sayılı Kanun ve ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, maddeyle ilgili söz almak isteyen milletvekilimiz de yok, önerge de yok.

Dolayısıyla doğrudan maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Kabul edilmiştir.

36’ncı maddeye geçmeden önce bir ihdası önergesi var, onu okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas numaralı Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi’nin 35’inci maddesinden sonra aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül edilmesini arz ve teklif ederiz.

“Madde 36 - 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.”

“Özel öğretim kurumlarında yöneticilik ve eğitim öğretim hizmeti yapanlara, kademelerine göre, dengi resmî okullarda ödenen aylık ile sosyal yardım kapsamındaki ek ödeme tutarından az ücret verilemez.”

İsmet Güneşhan

Hikmet Yalım Halıcı

Suat Özçağdaş

Çanakkale

Isparta

İstanbul

Fethi Açıkel

Mustafa Adıgüzel

Nurten Yontar

İstanbul

Ordu

Tekirdağ

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun Sayın Vekilim.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Özel sektör öğretmenlerimizin yaşadıkları sorunların hepimiz farkındayız. Dün burada Özel Sektör Öğretmenleri Sendikasının Genel Başkanı da uzun bir şekilde yaşadıkları sorunları anlattılar. Bir öğretmenin ülkemizin bu koşullarında asgari ücretle yaşaması mümkün değil ve maalesef 1 milyona yakın atanmayan öğretmen olması nedeniyle de özel sektör kurumları açısından öğretmen havuzu çok geniş olduğundan açıkçası daha az rakamlarla öğretmenleri çalıştırıyorlar. Tabii, buradaki sıkıntı şuradan kaynaklanıyor: Maalesef, mevcut Bakan Yusuf Tekin müsteşarken yasada yapılan bir değişiklikle bu öğretmenlerin taban maaş uygulaması kaldırılmıştı. Şimdi, iktidar partisi milletvekillerimize şunu hatırlatmak isterim: Belki Türkiye’de başka hiçbir meslek mensubunda olmayan bir durumla karşı karşıyayız. Öğretmen, günün sonunda Milli Eğitim Bakanlığının tüm kurallarına uymakta olan, verdiği içerik, ders kitapları, materyalleriyle ister özel sektörde olsun ister kamuda olsun aynı işi yapan kişidir. Bunun diğer mesleklerde pek bir karşılığı yok. Dolayısıyla özel sektör öğretmenleri ile kamu arasındaki tek fark işverenin kim olduğudur. Yoksa özel sektörde çalışan öğretmenlerin hiçbirisi kamudaki öğretmenlerden farklı bir işi yapmıyorlar.

Şimdi, son günlerde bu sorunun çözümüyle ilgili şöyle bir kaygının olduğunu duyuyoruz: Böyle bir hakkın özel sektör öğretmenlerine tanımlanması acaba başka mesleklerin de böyle bir talepte bulunmasına neden olur mu? Olmaz. Çünkü herhangi bir mühendislik mezunu, herhangi bir işletme mezunu, herhangi bir başka işi yapan kişinin devlet ile kamuda arasında hiçbir fark olmadığı bir alan yok ki sadece bu alan var; giydiği kıyafetlerden yaptıkları işe kadar. Dolayısıyla öğretmenler aynı işi yaparlar. Hiçbir şekilde bu mağduriyetin devamında bir yarar yoktur. İktidarı cesaretlendirmek istiyoruz, hepimiz bu konuyu ele aldık. Böyle bir maddeyle bu geceyi bitirebiliriz. Özel sektör öğretmenlerimize bir fırsat verebiliriz. Dolayısıyla tekrar geçmişte olduğu gibi taban maaş uygulamasının kabulünü rica ediyoruz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet teşekkür ediyoruz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum arkadaşlar: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – O kadar dediniz ki: “Sendika Başkanı ne güzel konuştu.” O zaman kabul etseydik bari.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) – Daha yeni başladık ya, Genel Kurul safhası var, bekleyin, rahat olun.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – “Yaparsak biz yaparız, başkası yapamaz.”

BAŞKAN MAHMUT ÖZER– 36’ncı maddeyi okutuyorum:

Değiştirilen hükümler

MADDE 36- (1) 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (VI) sayılı cetvelin 45 inci sırasından sonra gelmek üzere aşağıdaki satırlar eklenmiştir.

“46 Milli Eğitim Akademisi Başkanı Bakanlık Genel Müdürü

47 Milli Eğitim Akademik Kurul Üyesi Talim ve Terbiye Kurulu üyesi”

(2) 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 100 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“k) Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmî eğitim kurumlarında yönetici, öğretmen, usta öğretici, yabancı uyruklu öğrencilerin eğitimine yönelik Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yürütülen projelerde öğretici/öğretmen veya rehber danışman; özel eğitim kurumlarında yönetici, öğretmen, uzman öğretici ve usta öğretici olarak görev yapanlar ile Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmî eğitim kurumları ve özel

öğretim kurumlarında ders ücreti karşılığı ders okutanlara ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan öğretmenlere karşı görevleri sırasında veya görevleri sebebiyle işlenen kasten yaralama suçu.”

(3) 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Öğretmenlik Mesleği Kanunu kapsamında Millî Eğitim Bakanlığı tarafından Millî Eğitim Akademisinde hazırlık eğitimine alınan öğretmen adayları, eğitim gördükleri süre içinde genel sağlık sigortalısı sayılırlar. Bu kişilerin genel sağlık sigortası primleri, 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz günlük tutarı üzerinden Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinden ödenir. Bu kişilerin 3 üncü maddenin birinci fıkrasının (10) numaralı bendine göre tespit edilecek eş ve çocukları ile ana ve babaları da, bakmakla yükümlü olunan kişi sıfatıyla genel sağlık sigortasından yararlandırılır.”

(4) 25/8/2011 tarihli ve 652 sayılı Özel Barınma Hizmeti Veren Kurumlar ve Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 31 inci maddesinin beşinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “eğitim fakültelerinin ilgili” ibaresi “Millî Eğitim Bakanlığınca belirlenen” şeklinde değiştirilmiştir.

(5) 25/6/2019 tarihli ve 7179 sayılı Askeralma Kanununun 20 nci maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“f) Öğretmenlik Mesleği Kanunu kapsamında Millî Eğitim Bakanlığı tarafından Millî Eğitim Akademisinde hazırlık eğitimine alınan öğretmen adaylarından askerlik yükümlülüğü bulunanların askerlik hizmetleri, Millî Eğitim Bakanlığının teklifi üzerine Millî Eğitim Akademisindeki eğitimleri süresince ertelenir.”

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, madde üzerinde söz almak isteyen milletvekilimiz? Yok.

Madde üzerinde 2 adet önerge vardır, okutup işleme alıyorum.

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas no.lu Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi’nin 36’ncı maddesinin (3)’üncü ve (4)’üncü fıkralarının teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsmet Güneşhan

Hikmet Yalım Halıcı

Fethi Açıkel

Çanakkale

Isparta

İstanbul

Mustafa Adıgüzel

Nurten Yontar

Suat Özçağdaş

Ordu

Tekirdağ

İstanbul

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Teklifin çerçeve 14’üncü maddesinin üçüncü fıkrasının devamı hükmündeki bu maddenin (3)’üncü fıkrasıyla öğretmen adayı olarak akademiye kabul edilen ve hazırlık eğitimi verilen kişilerin SGK girişlerinin yapılmayarak eğitim süresince sadece genel sağlık sigortalı sayılmaları yetersizdir. Kişilerin sosyal güvencelerinin tam olarak sağlanması ve çalışan statülerinin tanımlanması bundan sonraki mesleki güvencelerin tanınması için gereklidir.

Teklifin (4)’üncü fıkrasıyla değiştirilen mevzuat ise 652 sayılı KHK’nin 31’inci maddesinin beşinci fıkrasında değişiklik yaparak temel amacı öğretmen yetiştirmek olan eğitim fakültelerinin alanını ve kuruluş mantığını daraltmaktadır. Mevcut KHK, mahallinden sözleşmeli öğretmenleri üniversitelerin eğitim fakültesi mezunları arasından almayı şart koşarken teklifteki ibare değişikliğiyle bu şart

kaldırılacak ve hangi bölümlerden sözleşmeli öğretmen alınacağını Bakanlık takdir edecektir. Fıkra bu biçimiyle, kanunda açıkça sıralanmayan geniş bir takdir yetkisini idareye tanıyarak idarenin yasallığı, yasama yetkisinin devredilmezliği ve hukuk devleti ilkelerine; üniversite eğitim fakültelerinin kuruluş ve öğretmen yetiştirme misyonuna aykırılık taşımaktadır.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas numaralı Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'nin 36'ncı maddesinin (5)'inci fıkrasından sonra gelmek üzere "8/2/2007 tarihli ve 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 9uncu maddesinin mülga ikinci fıkrası 'Okullarda yöneticilik ve eğitim öğretim hizmeti yapanların aylık brüt maaşları, en az kıdemlerine göre (emekliler hariç) dengi resmî okullarda çalışan öğretmenlerin aylık brüt maaşlarıyla eşit düzenlenir.' şeklinde yeniden düzenlenmiştir." fıkrasının eklenmesini arz ve teklif ederim.

Mehmet Karaman

Samsun

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun Sayın Vekilim.

MEHMET KARAMAN (Samsun) – Evet, Başkanım, son teklif herhâlde...

Konuşmama başlamadan, bugün öğleden sonraki bir toplantıda Hulki Bey bir cümle söylemişti, ondan başlıyorum. "Muhalefet ne söylerse söylesin kabul edilmiyor; onun için muhalefet konuşuyor her şeyi." dediniz.

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) – Öyle demedim.

MEHMET KARAMAN (Samsun) – "Biz de konuşabiliriz." dediniz. Yani maddeyle ilgili olmayan...

MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU (İstanbul) – Şunu söyledim: Muhalefetteki arkadaşlarla sohbet ederken onlar bu düşüncede, o yüzden böyle konuşuyorlar dedim; ben o görüşteyim demedim.

MEHMET KARAMAN (Samsun) – Tamam.

Şimdi, ben şunun için söylüyorum: Burada herkes bir tavsiyede bulunuyor yani birbirimize tavsiyede bulunuyoruz çünkü biz de biliyoruz ki iktidar partisinin reddettiği bir şeyi kabul ettirmek mümkün değil ama dün bir kardeşimizin sunumunu hep beraber dinledik özel okullarla ilgili. Bu kardeşimiz gerçekten duygusal bir konuşma yaptı, hepimizi de etkiledi. Şimdi, bu konuyla ilgili ben zaten bir kanun teklifi verdim, ne zaman sıra gelir bilmiyorum ama bu değişiklik teklifini ben iki saat önce yazdım; 36'ncı maddede konuşmayacaktım.

Bir de müfettişlerle ilgili bir konu var; Latif Bey kardeşimiz de onların da hakkı olduğunu söyledi bir konuşmasında yanılsam.

Şimdi, benim bir ricam var; bu iki konuda biz burada ittifak edip bir bir değişikliğe vesile olabilirsek hiç olmazsa muhalefetin de söylediği iki tavsiyesi kabul edilmiş olur. Eğer burada kabul edilmezse bu iki konunun -ben şahsi olarak kendimle ilgili söylüyorum- Genel Kurulda konuşularak daha detaylı -hukuki gerekçeler de belki bulunabilir çünkü maddelerin arka meselelerini bilemiyoruz- daha sonra Genel Kurulda gündeme getirilebilir.

Şimdi, burada, özel okulda öğretmen olan arkadaşlarımız gerçekten asgari ücretle çalıştırılıyor. Bunların telafisi için sadece istedikleri tek bir şey var: Kamuda çalışanlarla aynı değerde para almak istiyorlar. Bunu uygulayan özel okullar var yani bir grup okul bunu uyguluyor, bir grup okul uygulamıyor. Niye? Burada bir taban fiyat belirlenmediği için uygulanmıyor? Bu konuda ben sizden istirham ediyorum, ya “evet” diyelim hep beraber veya bize söz verin “Genel Kurulda yapacağız.” diye, yine biz de yardımcı olalım. Yani burada hiç olmazsa muhalefetin de bir dediği olsun.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

Sayın milletvekilleri, kısa bir redaksiyon açıklamamız var. Teklifte anlatımının açıklığa kavuşturulması için redaksiyon mahiyetinde bir düzeltme yapılarak 36’ncı maddenin (1)’inci fıkrasının çerçeve hükmü ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’nin (VI) sayılı cetveline eklenen satırlarda yer alan “Millî Eğitim Akademik Kurul üyesi” ibaresi “Millî Eğitim Akademisi Akademik Kurul üyesi” şeklinde değiştirilecektir.

Redaksiyon doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Kabul edilmiştir.

37’nci maddeyi okutuyorum.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 37- (1) 652 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 37 nci maddesinin üçüncü, dördüncü, beşinci, altıncı, sekizinci, dokuzuncu ve onuncu fıkraları yürürlükten kaldırılmış, aynı maddenin yedinci fıkrasında yer alan “, Okul ve Kurum Müdürü, Müdür Başyardımcısı ve Müdür Yardımcısı” ibaresi fıkra metninden çıkarılmış ve aynı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 4 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) 3/2/2022 tarihli ve 7354 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, madde üzerinde söz almak isteyen milletvekilimiz de yok, önerge de yok.

Dolayısıyla, maddeyi doğrudan oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Kabul edilmiştir.

Geçici madde 1’i okutuyorum:

GEÇİCİ MADDE 1- (1) 1/9/2025 tarihine kadar yapılacak sözleşmeli öğretmen istihdamında, kadrolu öğretmen atamalarında ve yönetici görevlendirilmelerinde, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan mevzuat hükümleri uygulanır.

(2) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Bakanlık Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmekte olan ve bu Kanun ile Akademiye verilen görevler 1/1/2025 tarihine kadar anılan Genel Müdürlük tarafından ilgili mevzuat hükümleri kapsamında yürütülmeye devam edilir.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, geçici madde 1’le ilgili söz almak isteyen milletvekilimiz de yok, önerge de yok.

Dolayısıyla, maddeyi doğrudan oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Kabul edilmiştir.

Geçici madde 2’yi okutuyorum:

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte aday öğretmen olarak görev yapanlar ile bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten 1/9/2025 tarihine kadar aday öğretmen olarak istihdam edilecek olanlar, mesleğe, memuriyete, görev yaptığı kuruma ve içinde bulunduğu sosyal çevreye en iyi şekilde hazırlanmaları amacıyla;

a) Kişisel ve mesleki gelişimlerine katkı sağlayan, memuriyete ve mesleğe hazırlığı içeren ve en az 240 ders saati olacak şekilde planlanan hizmet içi eğitimden,

b) Görev alacağı kurumun faaliyet alanları esas alınarak belirlenecek temel görevleri gözlemleyeceği ve bir danışman nezaretinde kendisinin de tatbik edeceği uygulamalardan,

oluşan Aday Öğretmen Yetiştirme Programına tabi tutulur. Adaylık süreci bir yıldan az iki yıldan çok olamaz. Aday Öğretmen Yetiştirme Programını tamamlayan ve bir yıllık görev süresini dolduran aday öğretmenlerin adaylıkları, adaylık süreci sonunda kaldırılarak öğretmenliğe atamaları yapılır.

(2) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte sözleşmeli öğretmen olarak görev yapanlardan adaylık sürecini tamamlamayanlar, birinci fıkra kapsamında aday öğretmenler için öngörülen adaylık sürecine tabi tutulur. Adaylık sürecini tamamlayan sözleşmeli öğretmenlerden sözleşme gereği üç yıllık çalışma süresini tamamlayarak öğretmen kadrosuna atanalar hakkında adaylık hükümleri uygulanmaz.

(3) Aday öğretmenlikte geçen süreler, uzman öğretmen ve başöğretmen ünvanlarının verilmesinde öğretmenlikte geçmiş sayılır.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, geçici madde 2’yle ilgili söz almak isteyen milletvekilimiz de yok, önerge de yok.

Dolayısıyla, doğrudan oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Kabul edilmiştir.

Geçici madde 3’ü okutuyorum:

GEÇİCİ MADDE 3- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte görevde bulunan öğretmen ve uzman öğretmenler, öğretmenlikte ve/veya uzman öğretmenlikte yirmi yıllık çalışma süresini tamamlamaları ve 20 nci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen şartlardan uzman öğretmenlikte en az on yıl hizmeti olma şartı hariç diğer şartları sağlamaları kaydıyla başöğretmen ünvanı için başvuruda bulunabilir.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Madde üzerinde söz almak isteyen milletvekilimiz yok ancak 2 tane önerge var; okutup işleme alacağım.

Önce 1’inci önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2239) esas numaralı Kanun Teklifi’nin geçici 3’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Hun

Kezban Konukçu

İğdır

İstanbul

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun Sayın Vekilim.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Maddeyle siyasi iktidar öğretmenler arasında hâlen var olan sözleşmeli, kadrolu, ücretli öğretmen ayrımlarına yenilerini eklemekle kalmamakta, eğitim sisteminin rekabetçi ve eleyici yapısını daha da pekiştirecek adımlar atmaktadır. Öğretmenlik zaten bir uzmanlık mesleğidir, bu temel gerçeği yok sayarak öğretmenleri kariyer basamaklarına göre bölmek, farklı ücret politikaları üzerinden ayırtırmak öğretmenler arasındaki ilişkilerin ve mesleki dayanışmanın bozulmasına neden olacaktır.

Yapay olarak oluşturulan farklı statü ve ünvanlar, zaman içinde giderek belirginleşen sınıfsal ayrışmalara, okullarda katı ve hiyerarşik çalışma ilişkilerinin oluşmasına yol açacaktır. Nitelikli okul-niteliksiz okul ayırımında olduğu gibi kariyer basamakları üzerinden “nitelikli öğretmen-niteliksiz öğretmen” algısı yaratılarak öğretmenlik mesleğinin saygınlığının daha da düşmesi kaçınılmaz olacaktır.

Bu durum, ayrıca, okullarda çocuğunun sınıfına uzman ya da başöğretmenin girmesini isteyen veliler ile okul idaresi ve öğretmenler arasında gerilimler yaratacak ve okullarda oluşturulan özel sınıfları daha yaygın hâle getirecektir.

Bu nedenle, teklifin geçici 3’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını öneriyoruz.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ediyoruz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi’nin geçici madde 3’te yer alan “başöğretmen” ibaresinin “kıdemli uzman öğretmen” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hüsmen Kırkpınar

Şenol Sunat

İzmir

Manisa

ŞENOL SUNAT (Manisa) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

“Benim asıl kişiliğim öğretmenliğimdir; ben milletimin öğretmeniyim. Eğer Cumhur Reisi olmasam Maarif Vekilliğini almak isterdim.” diyen Mustafa Kemal Atatürk “Başöğretmen” ünvanını alarak Türk milletinin eğitim öğretim seferberliğinde fiilen çalışmıştır. Bakanlar Kurulu tarafından Atatürk’e verilen “Başöğretmen” ünvanı, Millet Mektepleri Talimatnamesi’yle resmîleşmiş ve 24 Kasım günü 1981 yılından beri “Öğretmenler Günü” olarak kutlanmaya başlanmıştır. Bir başka deyişle, “başöğretmenlik” ünvanı yalnızca Atatürk’e verilmiş ve onunla özdeşleşmiştir. Bu nedenle, maddede yer alan “başöğretmen” ibareleri yerine “kıdemli uzman öğretmen” ünvanının kullanılması daha yerinde olacaktır.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Reddedilmiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Kabul edilmiştir.

38’inci maddeyi okutuyorum:

Yürürlük

MADDE 38- (1) Bu Kanunun;

a) 7 nci, 8 inci, 9 uncu, 10 uncu, 11 inci, 12 nci, 13 üncü, 14 üncü, 15 inci ve 21 inci maddeleri 1/9/2025 tarihinde,

b) 26 ncı, 27 nci, 28 inci, 29 uncu, 30 uncu, 31 inci ve 32 nci maddeleri 1/1/2025 tarihinde,

c) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Evet, madde üzerinde söz almak isteyen milletvekilimiz de yok, önerge de yok.

Dolayısıyla maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Kabul edilmiştir.

39'uncu maddeyi okutuyorum, son madde:

Yürütme

MADDE 39- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Buyurun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Sayın Başkanım, iki gün boyunca süren çok verimli, çok uzun emek harcanan bir çalışma oldu.

Öncelikle, teklifi hazırlayanlara hazırladıkları için teşekkür ediyoruz. Performanslarından...

(Mikrofon kapatıldı)

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – ...hiçbir önergeyi kabul etmediler, maddelerini hiç deldirmediler; gerçekten, bu üstün başarılarından dolayı iktidar partisi mensuplarını tebrik ediyorum. Kendilerine Genel Kurulda kan, ter ve gözyaşı vadediyorum.

AYŞEN GÜRCAN (Eskişehir) – Kan...

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – Bu bir deyim.

Günün sonunda tabii ki espriyle tamamlamak istiyorum ama böyle bir kanun yapma süreci doğru değil, bu bir mesaj. Genel Kurula gelecek; çok somut önerilerde bulunduk, mantıklı şeyler söylediğimizi zannediyorum.

En sonuncusu, oylama da dâhil yani hiçbir şeyin başı olmuyor başöğretmenler. Bir ünvan, kıdemli uzman olsa ne olur? Hiçbir şey değişmez yani gönül okşamak gerekir, hassasiyetlere değer vermek gerekir. Uzman, kıdemli uzman olsa ne olur? Dolayısıyla başka bir siyasi partimizin önergesi üzerinden de söylüyorum, yıllardır biz de söylüyoruz bunu. Lütfen, tutanaklara bakın, çok öneriler oldu, her şeye kulağınızı kapatmayın, buradan alabileceklerinizi alın. Nazım Bey'e daha önce de söyledim, çok somut olarak yapılabilir sembolik işler var, Atatürk'le ilgili maddelerin geri girmesi gibi mesela çünkü yasada var zaten bunlar özel bir sıkıntı yoksa. Dolayısıyla buradan Genel Kurul öncesi bir mesaj vermek istiyorum: Bu çalışmalar boşa gitmesin, birbirimizi hiç duymamış olmayalım derim.

Sayın Başkanım, ikinci söyleyeceğim: Stenograflara, uzmanlara, memurlara, temizlik görevlilerine, güvenlik görevlilerine, hepsine çok teşekkür ediyoruz. Ana muhalefet partisi olarak burada milletvekillerimizle beraber konuşma imkânı bulduk. Başta sizin riyasetinizde yürüyen bu çalışmalara, Filiz Hocama, size, diğer uzmanlara çok teşekkür ediyoruz. Basın mensuplarına çok teşekkür ediyoruz, sivil toplum örgütlerine, sendikalara ve kendi danışmanlarımıza çok teşekkür ediyoruz, çok emek oldu ama bu Komisyon yönetim biçiminiz için size tekrar hassasiyetle teşekkür ediyoruz. Önümüzde çok iş var, tekrar tekrar bir araya geleceğiz, bunun verimli bir iş birliğine vesile olmasını umuyoruz.

Hepinize saygılarımızı sunuyoruz efendim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ederiz.

Buyurun Filiz Hanım.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Evet, ben de birkaç cümle sarf etmek istiyorum.

Öncelikle, emeği geçen bütün vekillerimize, sendikalarımıza, sivil toplum örgütlerine çok çok teşekkür ediyorum. İki gün boyunca bizlere yardımcı olmaya çalışan bütün TBMM mensuplarına, Külliye'den gelen arkadaşlarımıza da teşekkür ediyorum, kahrımızı çeken arkadaşlarımıza da ayrıca çok teşekkür ediyorum. İnşallah, Genel Kurula geldiğinde de hayırlara vesile olur.

Sayın vekilim “kan, gözyaşı, ter.” dedi, ben oradaki “gözyaşı” ve “kan”ı çıkartıyorum, inşallah terleyerek öğretmenlerimizin lehine -ben de bir öğretmenim- bu görüşmelerimiz kanunlaşır ve bundan sonrasında da öğretmenlerimiz mutlu mesut bir şekilde gelecek nesillerimize yön verecek olan gençlerimizi, çocuklarımızı ve gençlerimizi yetiştirirler.

Ben eğer haddimi aşmak gibi değerlendirilmezsem, yanlış anlaşılmasam iki kelime üzerinde durmak istiyorum. Bir tanesi “askeri” ya da “askari” şeklinde yanlış olarak ifade ediliyor, bunun “asgari” şeklinde tutanaklara geçmesini... Bazı vekillerimizin sanırım dilleri sürçtü, benim çok dikkatimi çekti, kulağımı tırmaladı. Diğeri de -özellikle üzerinde durmak istiyorum- “Atatürk ilkeleri ve inkılap tarihi.” Asla böyle bir şey olamaz. “İnkılap” dediğiniz zaman “kelpler” manasında “köpekler” manasına geliyor. Atatürk ilkeleri ve inkılap tarihi; bunun altını özellikle çizmek istiyorum “inkılap tarihi” diye. Bunu ben Genel Kurulda da çok duyuyorum ve rahatsız oluyorum. Bundan sonrasında vekillerimizin de bu konuda hassasiyet göstermesini talep ediyorum.

Başta Başkanımıza da hassaten teşekkür ediyorum, iyi sabahlar diliyorum.

Sağ olun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) – “Devrim” derlerse rahat ederler.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – “Devrim” de diyelim ama “inkılap” diyelim.

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Teşekkür ediyoruz.

HARUN ÖZGÜR YILDIZLI (Kocaeli) – Sayın Başkanım, Bakanı da görecek miyiz Genel Kurulda?

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Arkadaşlar, maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Reddedenler... Kabul edilmiştir.

Teklif üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller çerçevesinde teklifte anlatımın açıklığa kavuşturulması, atıflar ve kanun tekniğine uygunluğunun sağlanması amacıyla Komisyon Başkanlık Divanına redaksiyon yetkisi verilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İç Tüzük’ün 45’inci maddesi hükmü uyarınca özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanlığına

(2/2239) esas numaralı Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi’nin Komisyon raporu hakkında İç Tüzük’ün 45’inci maddesine göre Sinop Milletvekili Nazım Maviş, Erzurum Milletvekili Mehmet Emin Öz, Konya Milletvekili Latif Selvi ve Sivas Milletvekili Rukiye Toy’un özel sözcüler olarak seçilmesini teklif ederim.

Mahmut Özer

Ordu

Komisyon Başkanı

BAŞKAN MAHMUT ÖZER – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz varsa Pazartesi günü saat 10.00’a kadar muhalefet şerhlerini Komisyon bürosuna iletmelerini hassaten istirham ediyorum.

Sevgili arkadaşlar, iki gün devam eden bu süreç içerisinde önce bu kanun teklifinin hazırlanmasında emek veren ve teklifte ilk imzası olan Sayın Nazım Maviş olmak üzere Rukiye Toy, Latif Selvi ve süreçte tüm emek veren bakanlıkların temsilcileri, sadece Milli Eğitim Bakanlığı değil, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Adalet Bakanlığı, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı ve diğer kurum ve kuruluşlardan katkı veren herkese çok teşekkür ediyoruz. Gerçekten iki gündeki süreç, karşılıklı anlayış ve birlikte karar alma... Biz çünkü tüm parti temsilcileriyle birlikte, arada bir araya gelerek, sürecin suhuletle gitmesi veyahut da işte, hızlandırılmasıyla ilgili istişare ederek süreci yönettik. Ben tüm o parti temsilcisi arkadaşlarımıza çok teşekkür ediyorum. Bu süreçte görüşlerini ifade eden, sürece katkı veren Komisyonumuzun çok değerli üyelerine, Komisyonumuzun üyesi olmayan diğer tüm milletvekillerimize de hassaten çok teşekkür ediyorum. Yine, bu teklifin olgunlaşması, daha iyi hâle gelmesiyle ilgili önerilerini sunan, buraya gelen tüm sendika temsilcilerimize çok teşekkür ediyorum.

İnşallah, bu, parti temsilcileriyle bağlantılı olarak o istişari düzenimizi devam ettireceğiz ve parti temsilcisi arkadaşlarımızı da salı günü saat 10.00'da odama davet ediyorum; konumuz, gündem maddemiz de özel öğretim kurumlarında çalışan öğretmenlerin haklarının iyileştirilmesiyle ilgili neler yapabiliriz. İnşallah, Genel Kurul aşamasına geldiği aşamada diğer bakanlıklarla da görüşerek ortak bir gelişme sağlayabilirsek, sizlerle istişare ederek mesafe alabilirsek inşallah, o süreçte de bir katkı verebilme imkânı olacak.

Ben hepinize çok teşekkür ediyorum. Teklifin hayırlara vesile olmasını diliyorum. Hepinize iyi geceler diliyorum; sağ olun, var olun.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 04.04

